ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΜΠΟΥΡΑ

ΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ

THE NATIONAL THERMOPYLAE

by John A. Booras

ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

THE LIBRARY OF CONGRESS
1800

To the President of the
United States

With the author
compliments
John Boos

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΘ. ΜΠΟΥΡΑ

ΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ

THE NATIONAL THERMOPYLAE

by John A. Booras

ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Φίλοι Ὁμογενεῖς,

Τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον ἔχει διπλοῦν τὸν σκοπόν. Πρῶτον νὰ ἐξυμνήσῃ τὰ ἀθάνατα ἔργα τῶν μεγάλων καὶ σεπτῶν ἡμῶν προγόνων, οἱ ὁποῖοι ὑπερεμόχθησαν καὶ ἐθυσίασαν τὰ πάντα χάριν ἡμῶν καὶ μᾶς παρέδωκαν μικρὸν μέρος τῆς ἡμετέρας χώρας ἐλεύθερον. Δεύτερον νὰ παρουσιάσῃ εἰς ὑμᾶς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἡ ἐφημερὶς «Θερμοπῦλαι» εἰργάσατο ἐπὶ ἐννέα συναπτὰ ἔτη, τεθεῖσα πρότυπον καὶ ὑπογραμμὸς τοῦ τρόπου, καθ' ὃν αἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες πρέπει νὰ ἐργάζωνται.

Τὸ ἔργον, κύριοι, τῆς διακυβερνήσεως ἐφημερίδος, καὶ δὴ Ἑλληνικῆς, δὲν εἶνε εὔκολον, καὶ δι' αὐτὸ πρέπει λίαν ἐπιεικῶς νὰ κρίνῃ τις τὸν ἀναλαμβάνοντα τοιοῦτον μέγαν ἀγῶνα· τολμῶμεν ὅμως νὰ εἴπωμεν ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς δημοσιογραφικῆς δράσεώς μας ἐὰν ὡς ἄνθρωποι ἀτελεῖς ἐσφάλαμεν ἐνίοτε, ὅμως δὲν δύναται κανεὶς νὰ κατηγορήσῃ ἡμᾶς ὅτι μετεχειρίσθημεν τὴν δημοσιογραφικὴν δύναμιν τοῦ ὀργάνου, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖράς μας τὸ κοινὸν, δι' ἀτομικοὺς καὶ συμφεροντολογικοὺς σκοποὺς ἢ δι' ἐξυπηρέτησιν κομμάτων, ἢ χάριν φιλοδοξιῶν ἄλλων. Πάντοτε διὰ τὸ κοινὸν καλὸν, διὰ τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον καὶ διὰ πρόοδον καὶ τὴν ὁμόνοιαν. Ἐὰν δέ ποτε ἠλέγξαμέν τινα

ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ του, τὸ ἐπράξαμεν χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ ἐντὸς ὁρίων, οὐχὶ ἐξυβρίσαντες ἢ ἐξευτελίσαντες τοὺς σφάλαντας. Ἡ μόνη δὲ παρηγορία καὶ ἀνακούφισις ἡμῶν ἐν τῷ πολυμόχθῳ βίῳ εἶνε ἡ εὔφημος μνεία τοῦ κοινοῦ διὰ τὸ ἔργον τῶν «Θερμοπυλῶν», διὰ τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μετὰ συγκινήσεως πολλοὶ καὶ μετὰ δακρύων τινὲς ἀναμιμνήσκονται.

Παραδίδοντες τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ἐλπίζομεν νὰ μὴ θεωρῶσι τοῦτο ὡς ἀτομικὸν ἔργον σκοποῦν τὴν διαφήμισιν ἡμῶν, ἀλλ' ὡς ἔργον σκοποῦν δίκαιον ἔπαινον εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς, διότι αὐτοὶ διὰ τῆς ὑποστηρίξεώς των ἵδρυσαν καὶ προώδευσαν τὴν ἐφημερίδα ταύτην, καὶ αὐτὴν ἐλυπήθησαν καὶ ἔκλαυσαν ἀκόμη διὰ τὴν ἀπώλειάν της.

Περατοῦντες ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον θ' ἀποκτήσῃ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς ἐφημερίδα τοῦ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου καὶ τῶν ἠθικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀρχῶν τῶν «Θερμοπυλῶν».

ΕΘΝΙΚΑΙ ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΑΤΤΩΜΕΝ

Ἀγαπητοὶ Ἕλληνες,

Τὰς γραμμὰς ταύτας σᾶς γράφω ὄχι μὲ λογογραφικὰς ἀξιώσεις, ἀλλ' ἀληθῶς μὲ ἀξιώσεις πείρας καὶ μόχθων μακρῶν ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου ἠγωνίσθην ἐπὶ εἰκοσαετίαν καὶ διὰ τὸ ἀτομικόν μου βεβαίως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ γενικὸν ὅλων μας συμφέρον.

Ἀνεχωρήσατε, ἀγαπητοί μου, ὑπὸ περιστάσεις τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζομεν, πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν ἢ στενοχωρούμενοι διὰ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος μας, τὰ ὁποῖα εὐτυχῶς ἐσχάτως ἐβελτιώθησαν καὶ καθημέραν περισσότερον βελτιοῦνται.

Ἤλθατε διὰ νὰ προοδεύσετε ὡς ἄτομα, ζῶντες ἀνετώτερον καὶ ἀναπτυσσόμενοι ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, διὰ νὰ βοηθήσετε τὴν πάσχουσαν οἰκογένειάν σας καὶ τὴν πάσχουσαν πατρίδα μας τὴν μεγάλην ἀλλὰ πολυπαθῆ.

Εἰς τὰ πρῶτα ἐν Ἀμερικῇ βήματά σας θὰ βαδίζετε ὡς τὰ νήπια τὰ ἐρχόμενα εἰς τὸν Κόσμον χωρὶς καμμίαν γνῶσιν.

Ἐπιτρέψατε λοιπὸν εἰς τοὺς πολλὰ παθόντας καὶ γνωρίσαντας καὶ ἀναστραφέντας τὴν Ἀμερικανικὴν καὶ Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, νὰ εἴπουν καὶ αὐτοὶ μίαν γνώμην.

Διὰ νὰ φανῇ κανεὶς χρήσιμος εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ

τοὺς ἄλλους πρέπει πρῶτον ν' ἀγαπᾷ καὶ νὰ περιποιῆται τὸ ἄτομόν του. Δόσατε μεγάλην προσοχήν, εἰς τὸ ζήτημα τῆς καθαριότητος ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῇ περιβολῇ καὶ χάριν τῆς ὑγείας σας καὶ διότι οἱ Ἀμερικανοὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐργάζεσθε ἀποστρέφονται καὶ ἀηδιάζουν τοὺς ἀκαθάρτους.

Κοιμᾶσθε εἰς εὐάερα καὶ εὐήλια δωμάτια εἷς ἢ τὸ πολὺ δύο εἰς καθὲν καὶ ὄχι 5 καὶ 10 μαζί, διότι αὐτὸ τὸ ὁποῖον γίνεται, καὶ τὸ ὁποῖον καθημέραν εὐτυχῶς διορθώνεται, θέτει εἰς κίνδυνον τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ὕπαρξίν σας.

Τὰ πληρώνετε διπλᾶ καὶ τριπλᾶ τὰ χρήματα ποῦ θέλετε νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον. Τὰ πληρώνετε εἰς ἰατρικὰ καὶ εἰς ὑγείαν καὶ πέρνετε στὸ λαιμό σας καὶ τὴν οἰκογένειάν σας.

Μὴ χάνετε τὸν καιρόν σας διὰ νὰ σκέπτεσθε μὲ ζηλοτυπίαν διατί ὁ ὁμογενής σας νὰ προοδεύῃ καὶ μὴ κοπιάζετε νὰ καταστρέψετε τὴν ἐργασίαν του ἀνοίγοντες κοντὰ εἰς αὐτὸν μαγαζὶ μὲ τὰς ἰδίας ἐργασίας. Διότι καὶ ἐκεῖνον ζημιώνετε καὶ σεῖς καταστρέφεσθε.

Ἔχει ἀρκετὸν χῶρον ἡ Ἀμερικὴ διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ πλουτίσωμεν ὅλοι, ἀρκεῖ νὰ ἐργαζώμεθα.

Μέσα εἰς τὴν εὐτυχίαν σας ἐνθυμεῖσθε πάντοτε ὅτι ἔχομεν μικρὰν πατρίδα μὲ ἀνάγκας μεγάλας, διὰ στόλον καὶ στρατὸν καὶ μικρὸ χωριὸ ποῦ ἔχει ἀνάγκην διὰ Σχολεῖον, γυμναστήριον, δρόμους, νερὸ καὶ λοιπά.

Κόβετε ἀπὸ τὴν διασκέδασίν σας διὰ νὰ συντρέχετε τὴν πατρίδα μας.

Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἔχομεν τὴν ὑψηλοτέραν θρησκείαν καὶ

τὴν ἐνδοξωτέραν ἐκκλησίαν τοῦ κόσμου καὶ κρατῆτε ὑψηλὰ τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημά σας, συντρέχετε δὲ τὰς ἐκκλησίας μας.

Ἕλληνες ὄντες, προτιμᾶτε νὰ νυμφεύεσθε Ἑλληνίδας διότι αἱ Ἑλληνίδες εἶναι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς συζύγων καὶ μητέρων. Δὲν εἶνε δυνατὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον νὰ εὑρεθοῦν καλύτεραι σύζυγοι καὶ μητέραι. Οὔτε δύνανται νὰ συμβιβασθοῦν τὰ ἁγνὰ Ἑλληνικὰ ἔθιμα μὲ τὰ Ἀμερικανικά.

Τὰ δὲ παιδιά σας μὲ τοὺς τοιούτους γάμους εἶνε χαμένα διὰ τὸν Ἑλληνισμόν.

Ὅσοι δὲ εἶσθε ἄγαμοι καὶ προχωρημένης ἡλικίας καὶ ἄνευ συγγενῶν κάμετε διαθήκην καὶ ἀφίσατε τὴν περιουσίαν σας εἰς τὸ Ἔθνος, διὰ νὰ μὴ φύγῃ μετὰ τὸν θάνατόν σας ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ χέρια.

Ὑποστηρίζετε ὅσον ἠμπορεῖτε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν δημοσιογραφίαν τὰ ὁποῖα εἶνε τὸ μέσον τῆς διαδόσεως τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς προόδου.

Ἐδῶ ποῦ εἶσθε σεῖς νέοι, μὴ χάνετε τὸν καιρόν σας εἰς τὰ καφενεῖα καὶ τὰ ὀλέθρια χαρτοπαίγνια, ἀλλὰ μανθάνετε Ἀγγλικὰ διὰ νὰ ζήσετε ἀναπαυτικὰ καὶ συγχρόνως γυμνάζετε τὸ σῶμά σας εἰς τὰ γυμναστήρια καὶ εἰς τοὺς λόχους διὰ νὰ σώσητε τὴν πατρίδα μας ὅταν θὰ εἶνε καιρός.

Ἀπὸ ἐτῶν ἔγραφα διὰ τὴν ἵδρυσιν Ἐθελοντικῶν Λόχων καὶ εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Συνδέσμου τῶν Λακεδαιμονίων ποῦ ἔκαμα, ἔχω ἄρθρον νὰ γυμνάζωνται τὰ μέλη ὑποχρεωτικῶς, ἐχάρην δὲ διότι μὲ τὸ τελευταῖον ράπισμα τοῦ Σεφκέτ, τὸ ὁποῖον ἐνήργησεν ὡς ἠλεκτρισμός,

καὶ ἱδρύθησαν καὶ προοδεύουν οἱ λόγοι, θὰ χαρῶ ὅμως ἔτι περισσότερον ἂν γραφοῦν ὅλοι οἱ νέοι εἰς αὐτούς.

Μὴν ἐρίζετε διὰ τὰ κοινοτικὰ καὶ μὴ διαιρεῖσθε διότι ὅπου ἕνωσις καὶ συνεργασία ἐκεῖ δύναμις καὶ πρόοδος καὶ ὅπου διαίρεσις, ἐκεῖ διάλυσις καὶ καταστροφή. Ἱδρύετε Σχολεῖα, Σχολεῖα διαρκῶς, ὅσα ἠμπορεῖτε. Αὐτὸ τὸ ἐτόνισα πολλάκις ἐπὶ ἔτη διὰ τῶν «Θερμοπυλῶν» καὶ διὰ τελευταίαν φορὰν σᾶς τὸ ὑπενθυμίζω.

Σώσατε τὰ παιδιά μας.

Στηρίζετε τὴν πατρίδα μας.

Ὑπερηφανεύεσθε δι' αὐτήν.

Φυλάττετε τὸν ἑαυτόν σας καὶ τὰ παιδιά σας διὰ νὰ εἶσθε χρήσιμοι εἰς τὴν πατρίδα.

Χαίρετε

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

ΤΑ ΟΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ

[Τὸ ἄρθρον τοῦ γηραιοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Μιστριώτου, τὸ γραφὲν διὰ τὰς «Θερμοπύλας» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς, φέρει τὸν τύπον προσφωνήσεως πρὸς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας. Ἔχει δὲ τοῦτο ὡς ἑξῆς:]

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΟΜΟΕΘΝΕΙΣ

ΠΟΘΕΙΝΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΤΕΚΝΑ,

Ἐν ἡμέρᾳ φαιδρᾷ καὶ πανηγυρικῇ, καθ' ἣν χαρμοσύνως τελοῦμεν τὰ ἐλευθέρια τοῦ ἡμετέρου Γένους, εἶναι εὔκαιρον ἵνα προσαγορεύσωμεν ἀπό τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου ὑμᾶς, οἵτινες τὰς πατρικὰς ἑστίας καταλιπόντες, τὰ ὑψηλὰ τοῦ ὠκεανοῦ κύματα μὴ φοβηθέντες καὶ ἀπείρους πόνους ἀναλαβόντες, ἐπορεύθητε εἰς τὴν χώραν τοῦ Βασιγκτῶνος, ὅπως ἀγάγητε εἰς ἰσορροπίαν τὴν ἰδιωτικὴν καὶ ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ὁ σκοπὸς ὑμῶν ἐπετεύχθη καὶ ἡ Πατρὶς εὐλογεῖ ὑμᾶς καὶ τοὺς ὑμετέρους πόνους.

Ἀλλ' ἡ χώρα ἣν μετῳκήσατε τρέφει πολλοὺς λαούς, ὧν ἡ ἐπιμιξία ποιεῖ τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα αἴσθημα ἀσθενέστερον καὶ ἄγει πρὸς τὸν κοσμοπολιτισμόν. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐδημιουργήσαμεν καὶ τὴν ἐθνικὴν φιλοπατρίαν καὶ τὸν κοσμοπολιτισμόν. Τῶν τελευταίων τούτων ἔθετο τὰ θεμέλια ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὅστις ἀνεκήρυξεν ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει Ἕλληνας καὶ βαρβάρους, ἀλλὰ μόνον χρηστοὺς καὶ φαύλους. Ἡ ἀνακήρυξις ὅμως αὕτη δὲν ἐγένετο ἐπὶ Κίμωνος καὶ Περικλέους, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ σοφοῦ τῆς Ἀσίας πορθητοῦ, ὅτε οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ ἠδύνατο ν' ἀντιδράσῃ κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας. Νῦν ὅμως κατὰ τό μᾶλλον ἢ ἧττον βουλεύονται, ἵνα διαρπάσωσιν Ἑλληνίδας χώρας. Ἄλλοτε ἡ Μεσόγειος θάλασσα ἡ μεγάλη τοῦ πολιτισμοῦ λεωφόρος ἦτο Ἑλληνικὴ λεκάνη, πολλὰς δεκάδας ἑκατομμυρίων

Ἑλλήνων διατρέφουσα. Νῦν ὅμως ἐμείναμεν μία καὶ μόνη καὶ αὕτη διεσπαρμένη καὶ ἀσύντακτος. Ὁ ὑπέρτατος τοῦ κόσμου Κυβερνήτης, ὅστις κατέστησεν ἡμᾶς ἐλευθέρους, ἐπιφυλάσσει τῇ εὐφυΐᾳ τοῦ ἡμετέρου γένους μέγα μέλλον. Ἕκαστος ὅμως ἐξ ἡμῶν εἶνε φρουρὸς τῆς πατρίδος καὶ πρέπει νὰ μὴ καταλίπῃ τὴν ἑαυτοῦ θέσιν. Διὰ ταῦτα ἐξορκίζω ὑμᾶς πρὸ τῆς τρισχιλιετοῦς ἡμῶν σημαίας, ἣν ἔβαψαν τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῶν ἐλευθερωτῶν τῆς Πατρίδος, ἵνα ἔχητε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὸν Ταΰγετον, τὸν Παρνασσὸν καὶ τὸν Ὄλυμπον καὶ καιροῦ δοθέντος ἐπανακάμψητε, ὅπως σύμπαντες ἀγωνισθῶμεν ὑπὸ τὴν σημαίαν, ἥτις ἔχει τοσούτους μεγάλων ἀνδρῶν ἀστέρας, ὅσους δὲν ἔχει ὁ οὐρανὸς τῆς φιλελληνικῆς 'Αμερικῆς.

Γ. ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ
ΚΑΙ ΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ ΑΥΤΩΝ

Ἄρθρον τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ βουλευτοῦ ἐν τῇ 'Οθωμανικῇ βουλῇ κ. Π. Καρολίδου.

'Εκ τῶν θαυμασιωτάτων φαινομένων τοῦ ἀρχαίου ἱστορικοῦ βίου τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶνε καὶ τὸ παγκόσμιον ἀποικιακὸν σύστημα αὐτοῦ. Ἡ ἵδρυσις Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἐκτὸς τῶν χωρῶν τῆς κυρίας Ἑλλάδος, ἀρξαμένη κατὰ τὸν 10ον π. χ. αἰῶνα καὶ κατ' ἀρχὰς περιορισθεῖσα εἰς τὰς δυτικὰς περὶ τὸ Αἰγαῖον ὄχθας τῆς Μικρᾶς 'Ασίας, ἐξετάθη ταχέως κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις. Πᾶσαι αἱ 'Ασιατικαὶ καὶ Εὐρωπαϊκαὶ ἀκταὶ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐπληρώθησαν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. 'Εν τῇ Δυτικῇ Μεσογείῳ ἡ Κάτω 'Ιταλία καὶ ἅπασα ἡ Σικελία ἐξελληνίσθησαν διὰ τῶν ἀποικιῶν. Ἡ μεσημβρινὴ Γαλλία, ἔνθα ἱδρύθησαν αἱ ἀποικίαι Μασσαλία, Τουλόνιον (νῦν Τουλῶν) Ῥόδος (περὶ

Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια

τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ροδανοῦ καὶ αἱ ἀνατολικαὶ καὶ νότιαι παραλίαι τῆς Ἰαπονίας, ἐδέξαντο ἑλληνικὰς ἀποικίας, ὡσαύτως δὲ, καὶ ἡ Κυρηναϊκὴ ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ ἀπῳκίσθη κατὰ τὰ παράλια αὐτῆς ὑπὸ Ἑλλήνων. Ἐν αὐτῷ τῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ Αἰγυπτιακῷ κράτει, ἱδρύθησαν αὐτοτελεῖς καὶ αὐτόνομοι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ὡς ἡ Ναύκρατις, ἱδρύθησαν δὲ καὶ συνοικισμοὶ ἰσχυροὶ ἑλληνικοὶ ἐν μέσῳ μεγάλων Αἰγυπτιακῶν πόλεων, χρώμενοι ἰδίοις νόμοις καὶ ἔχοντες, ὅπως νῦν πρὸς

μικτὰ δικαστήρια ἐν ταῖς ἐγχωρίαις δίκαις. Διὰ τοῦ τοιούτου ἀποικισμοῦ τῆς Αἰγύπτου προπαρεσκευάσθη ἡ ὑπὸ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τῆς Ἑλληνικῆς δυναστείας τῶν Πτολεμαίων γενομένη ἰσχυρὰ ἐξελλήνισις τῆς χώρας. Διὰ τῶν κατὰ τὰς παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀποικιῶν ὁ ἑλληνισμὸς πρωϊμώτατα εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἔνδον τῆς μεγάλης ταύτης Χερσονήσου, ἥτις ἐγένετο οὕτω κατὰ μικρὸν κατ' ἐξοχὴν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνικὴ Χερσόνησος, καὶ ἐν ᾧ πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου ἔτι, ἐπὶ αὐτῆς τῆς Περσικῆς κυριαρχίας γλῶσσα πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐμπορίας εἶχε καταστῇ ἡ Ἑλληνική. Ἀλλ' αἱ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπῆρξαν σπουδαιόταται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ ὅλου πολιτισμοῦ, ὅτι ἐξ αὐτῶν τὸ πλεῖστον ἐξεπέμφθησαν νέαι ἀποικίαι, πρὸ πάντων εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου Πόντου τὰς παραλίας τῆς Σκυθίας, δι' ὧν ἐξελληνίσθησαν πᾶσαι αἱ περὶ τὴν νῦν Ἀζοφικὴν θάλασσαν, αἱ πρὸς τὸν Εὔξεινον, ὑπωρείας τοῦ Καυκάσου καὶ περὶ τὴν Κριμαϊκὴν Χερσόνησον χῶραι. Μόνη ἡ μεγάλη ἐν τῇ δυτικῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἑλληνικὴ ἀποικία Μίλητος, τὸ μέγιστον ἐν Ἀσίᾳ κέντρον τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἡ κυριωτάτη ἑστία τοῦ πνευματικοῦ βίου τοῦ πρὸς τοὺς Περσικοὺς πολέμους, ἡ πατρὶς τῆς φιλοσοφίας, τῆς γεωγραφίας, τῶν γεωγραφικῶν πινάκων καὶ τῆς ἀστρονομίας μέχρι τινός, ἡ Μίλητος, λέγομεν, πρὸ τῶν Περσικῶν ἔτι πολέμων, αὐτὴ οὖσα ἀποικία ἐκ τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ἐξέπεμψεν ὀγδοήκοντα ἀποικίας ὧν τὰς πλείστας εἰς τὴν Κριμαίαν καὶ εἰς τὰς περὶ τὴν Ἀζοφικὴν χώρας.

Ἐκ τῶν ἀποσκευῶν δ' αὐτῶν ἐσχηματίσθησαν κατὰ μῆκος τῶν μεγάλων ποταμῶν τῆς Σκυθίας, Ταναΐδος (Δών), Βορασθένους (Δανάκριος), Τύρα (Δνεϊστερ), νέαι ἀποικίαι δι' ὧν ἐν τῇ Μεσογείῳ Σκυθίᾳ, παρήχθη γένος τι μικτὸν Ἑλλήνων καὶ Σκυθῶν, ἢ Σκυθοελλήνων [ὡς ἦσαν οἱ Καλλιπίδαι], ἐξ ὧν

κατήγετο καὶ ὁ περίφημος Ἕλλην Ἀνάχαρσις. Ἀπὸ τῶν βορείων τούτων ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τῶν ὀχθῶν τῶν περιφήμων ποταμῶν τῆς Σκυθίας καὶ Μιλήτου καὶ τῶν ἀποικιῶν αὐτῶν ἠνέῳξαν ὁδοὺς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας πρὸς τὴν βορειοδυτικὴν Ἀσίαν καὶ διὰ τὴν ὕπερθεν τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἢ καὶ διὰ τῆς Κασπίας αὐτῆς, ὡς φαίνεται ἐξέτειναν τὴν ἐμπορίαν αὐτῶν, ὡς προκύπτει ἐκ νεωτάτων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, μέχρι τῶν περὶ τὰ Ἀλτάϊκ χωρῶν καὶ μέχρι Κίνας καὶ Θιβέτ.

Ἂν τοιαῦται κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους χρόνους μακρὰν τῆς Μητροπόλεως, ἐν μέσῳ βαρβάρων χωρῶν ἀπῳκισμέναι Ἑλληνικαὶ πόλεις ὡς δῆμοι συνεδέοντο ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς πρὸς τὰ κέντρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρὸς τὴν κυρίως Ἑλλάδα, μετέχοντες οὐ μόνον τῶν ἐνταῦθα μεγάλων πανελληνίων ἀγώνων καὶ ἑορτῶν, καὶ κάμνοντες θεωρίας πρὸς τὰ μεγάλα καὶ ἱερὰ χρηστήρια, ἀλλὰ καὶ χάριν ἐκπαιδεύσεως ἔτι ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἑλλάδα ὡς ἐποίησε τοῦτο αὐτὸς ὁ Σκυθοέλλην.

Αἱ ἐν Σκυθίᾳ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, ὑποκείμεναι διηνεκῶς καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ Α. μ. Χ. αἰῶνος εἰς ἐπιδρομὰς παντοίων περὶ αὐτῶν πλανωμένων βαρβαρικῶν φυλῶν, εἶχον καταστῆ κατὰ τὸν εἰρημένον χρόνον ἄγνωστοι εἰς τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον. Καὶ ὅμως περὶ τὰ τέλη τοῦ Α.΄ μ. Χ. αἰῶνος ὑπὸ ἔνδυμα ἐπαίτου περιηγηθεὶς τὰς χώρας ταύτας, Δίων ὁ Χρυσόστομος μετὰ συγκινήσεως παρετήρησεν ὅτι, ἐν τῇ μεμονωμένῃ καὶ βαρέως ὑπὸ τῶν βαρβάρων πιεζομένῃ Ἑλληνικῇ ἀποικίᾳ Ὀλβίᾳ (τῇ ἱδρυομένῃ κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βορασθένους) τῇ ἄλλως καλουμένῃ Μιλητοπόλει (ὡς ἀποικία Μιλήτου) οἱ Ἕλληνες ἀπήγγελλον ἀπὸ στόματος ὁλόκληρον τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου.

Ἡ τοιαύτη ἀφοσίωσις τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀποίκων

εἰς τὰ πάτρια καὶ τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν πατρίδα εἶναι τοσούτῳ ἀξία θαυμασμοῦ, ὅσον οὐδεὶς δεσμὸς πολιτικὸς, οὐδεμία κατ' ἀκολουθίαν πολιτικὴ ἐξάρτησις, ὄχι πρεσβεῖαι καὶ πρέσβεις, ὄχι προξενεῖα καὶ πρόξενοι, ἀλλὰ μόνον θεσμοὶ, ἠθικοὶ καὶ πνευματικοὶ, συνείδησις πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἑνότητος συνέδεε τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας πρὸς τὰς μητροπόλεις αὐτῶν.

Τοιαῦται ἦσαν μέχρι τινὸς καὶ αἱ ἐν Εὐρώπῃ πολυάριθμοι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ἀπέναντι τῆς νέας Ἑλλάδος. Ἀλλὰ νῦν ἡ ὑλικὴ εὐζωΐα καὶ ὁ ὑλισμὸς ὁ ἠθικὸς ἤρξατο νὰ διαφθείρῃ καὶ νὰ παραλύῃ τὰ ἐν αὐταῖς πᾶσαν ὑψηλοτέραν ἠθικὴν ἰδέαν καὶ πᾶν ἰδεῶδες ἐθνικὸν, ἔπαυσαν αὗται νὰ λαλῶσι τὴν κατ' οἶκον ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ νὰ διατηρῶσιν ἑλληνικὰς σχολάς. Τινὲς τούτων ἐντελῶς ἀπεξενώθησαν τοῦ ἑλληνισμοῦ ἄλλαι τείνουσαι πρὸς τοῦτο, πατρίδα θεωροῦσαι οὐχὶ τὴν μεγάλην, τὴν ἔνδοξον, ἀλλ' ἐν τῇ «πενίᾳ σύντροφον» Ἑλλάδα, ἀλλὰ τὸν τόπον τῆς εὐημερίας αὐτῶν (Ubi bene ibi patria). (Ὅπου εὐζωΐα ἐκεῖ ἡ πατρὶς) ἔγεινε τὸ λόγιον τοῦ ἐμβλήματος αὐτοῦ. Τοιαῦται καταντῶσιν αἱ ἐν Εὐρώπῃ ἑλληνικαὶ ἀποικίαι.

Ἐλπίσωμεν καὶ εὐχηθῶμεν ἵνα μὴ αἱ νεαραὶ καὶ σφριγῶσαι καὶ φιλοπατρίας ἀκραιφνοῦς ἔμπλεοι ἔτι, ἑλληνικαὶ ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀφρικῇ ἀποικίαι, προσβληθῶσιν ὑπὸ τῆς ὀλεθρίας νόσου, συνδεόμεναι ἐν παντὶ χρόνῳ ἀρρήκτως πρὸς τὴν μεγάλην καὶ ἔνδοξον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος πατρίδα αὐτῶν.

Π. Καρολίδης.

ΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΟΥ 1821

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

«Οὐρανοχρωματισμένη
καὶ σᾶν κρίνο ἀγροῦ λευκή».

Οὕτως τὴν παρέστησαν οἱ ποιηταί. Ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ Ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ, ὅπερ κοσμεῖ τὸ ἁγνόν, τὸ λευκόν, τὸ ἀρωματῶδες λευκὸν χρῶμα, τὸ χρῶμα τοῦ κρίνου, ὃν ὁ Γαβριὴλ προσέφερεν εἰς τὴν Θεομήτορα.

Εἶνε ὡραία, ἐξόχως ὡραία ἡ σημαία μας, ὅσον ὡραία εἶναι καὶ ἡ Ἑλλάς, ἧς παριστᾷ τὴν θείαν εἰκόνα. Εἶνε ὡραία ἡ ἑλληνικὴ Σημαία, διότι παριστᾷ ζῶσαν τὴν εἰκόνα τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

Καὶ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡ δρὰξ ἐκείνη τοῦ 21 ἐπολέμησεν καὶ κατέπληξε τὴν οἰκουμένην διὰ τῶν ἀνδραγαθημάτων της. Μὲ τὴν σημαίαν πάντα ὀρθήν, πάντα ὑψηλά, πάντα ἐμπρὸς οἱ ὀλίγοι ἀλλ' ἀτρόμητοι ἥρωες τοῦ 21 κατώρθωσαν ν' ἀναστήσωσι καὶ πάλιν τὸ λησμονηθὲν Ἑλληνικὸν κράτος καὶ νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν μικρὰν ἐκείνην γωνίαν, ὡς ὁρμητήριον διὰ τὰ μετέπειτα. Ἐπὶ τῆς Σημαίας μας ἀτενίζοντες, ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι τὸ πάλαι ἀτενίζοντες τὸν χαλκοῦν ὄφιν ἐθεραπεύοντο ἐκ τῶν δηλητηριωδῶν δηγμάτων τῶν ἰοβόλων ὄφεων, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τῆς Σημαίας ἀτενίζοντες, ἐπαναλαμβάνομεν, οἱ ἀθάνατοι ἥρωες τοῦ 21 ἀπέκτων δυνάμεις εἰς θάρρος νὰ μὴ λογαριάζωσι τὰς δυνάμεις καὶ τοὺς κινδύνους καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως ἀνελάμβανον τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἱερὸν ἀγῶνα καὶ οὕτω μία μικρὰ ὁμὰς μὲ τὴν σημαίαν ἐμπρὸς ἠγωνίζετο κατὰ μεγάλων στρατῶν.

Ναί, μὲ τὴν σημαίαν ἐμπρός, τὴν ὁποίαν ἔκαιον τὰ βέλη, τὴν ἔκαιεν ἡ πυρῖτις, καὶ ὅμως αὕτη πάντοτε ὑπερήφανη, πάντοτε ὑψηλά, πάντοτε νικήτρια μᾶς ἔφερε τὴν ἐλευθερίαν.

Ναί ἀτενίσατε Ἕλληνες τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ ψαύσατέ

την, ἴδετε εἰς τὰς πτυχὰς της σελαγιζει τὸ ἀρχαῖον Μεγαλεῖον.

Ναί, δὲν τὴν ἔπνιξε τὸ αἷμα τῆς Χίου, δὲν ἐσαβανώθη εἰς τὰ τείχη τῶν Κλιτύων τοῦ Μεσολογγίου, τὴν ἐθέρμανεν ἡ πυρὰ τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τοῦ Διάκου.

Ναί, εἶναι ἡ Σημαία ἡ καταστρέψασα τὴν μεγάλην ἀγέλην τοῦ Βρυώνη. Εἶναι ἡ Σημαία ἡ βουτηχθεῖσα εἰς τὸ αἷμα τῆς Κλεισόβης, εἶναι ἡ Σημαία ἣν ἔψαλλεν ὁ Ζέφειρος τῆς Ἀραχώβης.

Εἶναι ἡ Σημαία, ἥν προχθὲς ἐμύρισεν ἡ δρόσος τῶν δαφνῶν τῆς Ἴδης.

Μέσα εἰς τὰς πτυχὰς τῆς Σημαίας εἶναι ἡ τιμὴ τῆς πατρίδος. Ἀποκαλυφθῆτε Ἕλληνες.

Καὶ ἤδη κυματίζει εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τοῦ ὁρίζοντος καὶ παντοῦ παριστᾷ τὴν εἰκόνα τῆς γλυκείας μας πατρίδος.

Εἰς τὰ Ἑλληνικὰ προξενεῖα, εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πρακτορεῖα καὶ τὰ Ἑλληνικὰ καταστήματα παντοῦ, ὅπου ὑπάρχει Ἕλλην, βλέπει τὴν γαλανόλευκον κυματίζουσαν καὶ παρέχουσαν εἰς μὲν τοὺς ἐλευθέρους Ἕλληνας προστασίαν εἰς δὲ τοὺς εἰσέτι εὑρισκομένους εἰς τὴν σκλαβιὰν καὶ λαχταρῶντας διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἐλπίδας—μυρίας ἐλπίδας.

Ἐξ ἴσου ὡραία εἶναι ἡ θαλασσία Ἑλληνικὴ Σημαία μὲ τὰς κυανολεύκους ταινίας αἵτινες σειόμεναι ὑπὸ τῆς θαλασσίας αὔρας, λούονται ἐπὶ τῶν κυανολεύκων κυμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ ὁρίζοντος.

Πλὴν δὲν συνετέλεσεν εἰσέτι τοὺς θριάμβους ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία. Δὲν εἶναι ἀρκετὸν δι' αὐτὴν νὰ εἶναι ὑψωμένη ἐπὶ τῆς μικρᾶς ἐκείνης γωνίας, τῆς περιεχομένης ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ἕως τοῦ Ταινάρου. Καὶ πέραν τοῦ Ὀλύμπου καὶ πέραν τοῦ Ἀράχθου καὶ ἐν τῇ Ἠπείρῳ καὶ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Θράκῃ καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ παντοῦ ὅπου ὑπάρχει Ἑλληνισμὸς ὑπόδουλος πρέπει νὰ κυματίσῃ.

Κλίνωμεν γόνυ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Σημαίας καὶ χαιρετίσωμεν αὐτὴν διὰ τοὺς θριάμβους, οὓς ἔχει μέχρι τοῦδε ἀρκετὰ πληρώσῃ! Ἑλληνικὴ Σημαία θὰ πῇ Ἑλλάς! Ἐν ταῖς πτυχαῖς της φέρει ἐζωγραφισμένην τὴν εἰκόνα τῆς πατρίδος μας!

25 Μαρτιου 1908. ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΑΝΤΥΠΑ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΑΙΘΟΥΣΗ ΤΟΥ WEBSTER HALL ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ, ΤΗ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ (9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1906), ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΤΕ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ", ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΝ ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΟΡΤΗΣ, ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ".

«Ὡραία Ἑλλάς! Οἰκτρὸν λείψανον ἀρχαίας δόξης! Δὲν ὑπάρχεις πλέον καὶ ὅμως εἶσαι ἀθάνατος· ἂν καὶ πεσοῦσα εἶσαι μεγάλη!.

Ποῖος θὰ συγκετρώνῃ τὰ σκορπισμένα παιδιά σου; Ἀλλοίμονον! Δὲν ὑπάρχουν πλέον οἱ Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι βαδίζοντες μὲ βῆμα σταθερὸν εἰς βέβαιον θάνατον, ἀπέθανον ἐνδόξως πρὸ τῶν Θερμοπυλῶν!

Ἑλλάς! Ποῖος πολεμιστὴς θὰ ἐμπνευσθῇ μὲ τὴν ἡρωϊκὴν ἀνδρείαν τῶν προγόνων σου, ποῖος τρέχων ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Εὐρώτα θὰ σ' ἐπαναφερῃ εἰς τὴν ζωήν;

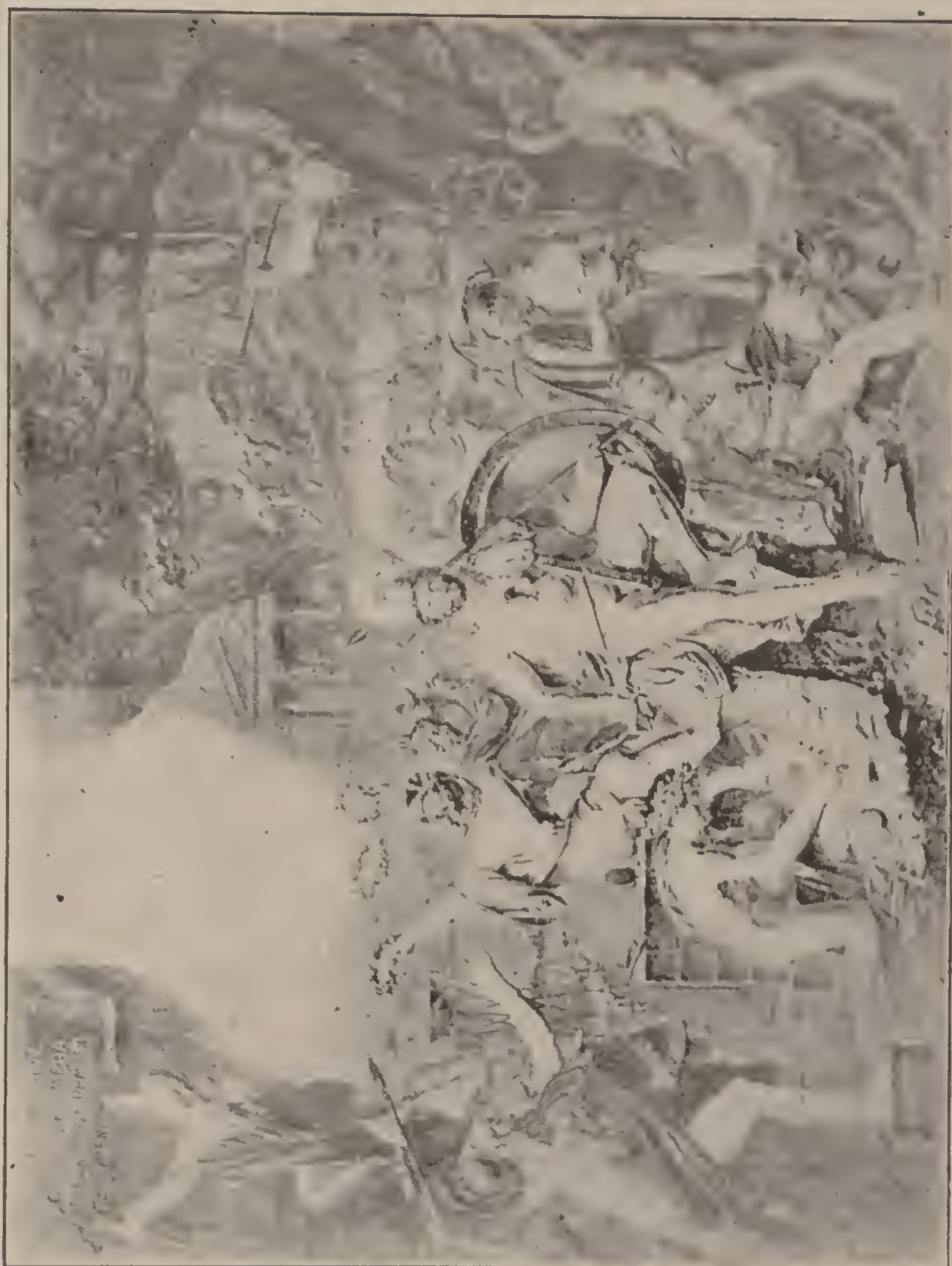
Ὅταν οἱ λιτοδίαιτοι Λακεδαιμόνιοι ἀναγεννηθῶσι μὲ τὴν πολεμικὴν ἀρετήν των, ὅταν αἱ Θῆβαι γεννήσουν ἄλλον ἕνα Ἐπαμεινώνδα, ὅταν αἱ Ἀθῆναι ἀναδείξουν ἄνδρας, ἀνταξίους τῶν ἀρχαίων ἡρώων των, ὅταν αἱ Ἑλληνίδες γεννήσουν ἄνδρας, τότε καὶ μόνον θέλεις ἐλευθερωθῇ!».

Καὶ ἤκουσεν ἡ Ἑλληνικὴ γῆ τῆς φωνῆς τοῦ μεγάλου φιλέλληνος ποιητοῦ, τοῦ Λόρδου Βύρωνος. Ἀπὸ τὸν ἱερὸν σπόρον ποῦ ἔσπειρεν ὁ πρωτεργάτης τῆς ἐλευθερίας, ὁ Ρήγας, σπαρμένη, καὶ μὲ τὸ ἄροτρον τῶν ἱεροδιδασκάλων καὶ τῶν ἱεροφαντῶν τῆς Φιλικῆς ἑταιρίας ὠργανωμένη, ἐκαρποφόρησε καὶ ἀνοίξασα εὐρέως τοὺς κόλπους της, παρήγαγε τοὺς νέους Λεωνίδας καὶ τοὺς νέους Ἐπαμεινώνδας, καὶ ἀνεγέννησεν ὄχι τρεῖς μόνον, ἀλλὰ χιλιάδας Σπαρτιατῶν.

Ὅπως ἡ Ἀθηνᾶ ἐξῆλθεν πάνοπλος ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός, οὕτω καὶ οἱ νέοι Μαραθωνομάχοι καὶ Σαλαμινομάχοι πάνοπλοι, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἐξῆλθον ἐκ τῆς μητρὸς γῆς, ἵνα ἐκτελέσωσι τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὁποῖον ἡ μοῦσα τοῦ Βύρωνος ἐπόθει.

Ὁ νέος Ἄρης ὑπὸ τὸ κράτος τῆς δουλείας προετοιμάζει τοὺς πολεμιστάς, ὁ Ἥφαιστος, ὑπὸ τοῦ τυράννου τὸν πέλεκυν ἐσφυρηλάτει τὰ ὅπλα, ἅτινα ἔμελλον νὰ τελέσουν τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα τῆς πολεμικῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα κατέπληξαν τὸν κόσμον, καὶ ὁ Ποσειδῶν τὰ πλοιάρια τὰ εὐάριθμα ἑτοιμάζει τὰ προωρισμένα νὰ κατασυντρίψουν κραταιοὺς στόλους.

Ἡ δὲ πολεμικὴ θεὰ τῆς σοφίας, ἡ Ἀθηνᾶ, καθωδήγει τοὺς λεοντοκάρδους ἥρωας εἰς τὸ ἔργον των, ἐπιχύνουσα αὐτοῖς ἀπὸ τὴν ἀνίκητον σοφίαν της καὶ σύνεσιν, συγχρόνως δὲ ἥπλωνε τὸν ἀραχνοϋφῆ

Ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ Τριακόσιοι.

πέπλον της τὸν ὁποῖον αἱ παρθένοι τῶν Ἀθηνῶν τῆς εἶχον πλέξη, ἐπάνω εἰς τὰ ὄμματα τῶν τυράννων της καὶ τοὺς ἀπετύφλωσεν ὥστε νὰ μὴ βλέπουν τὰ τελούμενα, οὕτως ὥστε ὅταν ἦλθεν ἡ μεγάλη καὶ δοξασμένη ἡμέρα, ἔκπληκτοι παρέστησαν οἱ δυνάσται πρὸ τοῦ πανόπλου ραγιᾶ τοῦ ἀξιοῦντος τὴν ἐλευθερίαν του.

Τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν «Θερμοπυλῶν» τῶν ὁποίων τὴν ἀνανέωσιν ἐζήτει ἡ φαντασία τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς Ἀλβιῶνος ἐπαναλαμβάνονται πιστῶς εἰς τὸ Δραγατσάνι, ὅπου οἱ διψῶντες ἐλευθερίαν Ἕλληνες σπουδασταὶ ἐθυσίασαν τὴν πρώτην ἑκατόμβην τοῦ αἵματος εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας, κατακοπέντες μέχρις ἑνὸς ὑπὸ τῶν πολυπληθῶν ὀρδῶν τῶν τυράννων.

Ἡ τοῦ Μαραθῶνος μάχη εἰς τὰ στενὰ τῶν Δερβενακίων καὶ εἰς τὴν Γραβιὰν γίνεται ἐκ νέου.

Εἰς δὲ τὴν Τένεδον ἡ θαλασσομαχία τῆς Σαλαμῖνος παρελαύνει ὅπου οἱ νέοι Σπαρτιᾶται οἱ ὑπὸ τοῦ Βύρωνος δραματισθέντες εἰς τὸ

Μεσολόγγι ἀναφαίνονται καὶ ἡ πολιορκία τῆς Ἀκροπόλεως τοὺς νέους Ἐπαμεινώνδας παράγει.

Τί πρῶτον, τί τελευταῖον ἐκ τῶν μεγαλουργημάτων τῶν προγόνων μας ν' ἀναφέρω; Ὅλα εἶνε θαυμαστὰ καὶ δυσκατανόητα διὰ τὸν ἄνισον ἀγῶνα, ὅστις ὑπὸ δρακὸς ἀνδρειωμένων κατὰ κολοσσιαίου κράτους διεξήγετο, ἄνισον ὡς πρὸς τὸ πλῆθος ἄνισον ὡς πρὸς τὰ μέσα.

Ἐπὶ ἑπταετίαν ὁλόκληρον ἀγωνισθέντες, ἀγῶνα πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν λαῶν, χάριν ἡμῶν πρὸ πάντων, τῶν ἀπογόνων των, καὶ κατὰ μυρίων καὶ ποικίλων ἀντιδράσεων παλαίοντες, κατώρθωσαν νὰ ἐκτελέσωσι μέρος τοῦ προγράμματος τῆς παλινορθώσεως τοῦ πεπτωκότος ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ δὲν ἐπέζησαν δυστυχῶς νὰ τὸ συμπληρώσουν.

Τὸ πλεῖστον ἐγκατέλιπον εἰς ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους, δώσαντες ἡμῖν τὴν τελευταίαν θέλησιν ὅπως τὸ ἀποπερατώσωμεν. Καὶ ποτὲ αἱ ἱεραὶ σκιαί των δὲν θὰ ἀναπαυθῶσιν, ἐφ' ὅσον βλέπουν τὸ ἔργον τῶν χειρῶν των ἡμιτελές, ἀλλὰ θὰ περιφέρωνται εἰς τὰ ἐρέβη τοῦ ἅδου ἀνήσυχοι καὶ περίλυποι.

Καὶ ὅσα μὲν προεῖπεν ὁ Βύρων ἐγένοντο.

Μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν ὅταν θὰ ἐπιστῇ ὁ καιρὸς, νέος Βύρων θ' ἀναφωνήσῃ:

Ὡραία ἐλευθέρα Ἑλλάς! μικρὸν λείψανον τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς χώρας, πότε θὰ συμπληρώσῃς τὴν ἐθνικήν σου ἀποκατάστασιν;

Ποῖος θὰ συγκεντρώσῃ τώρα τὰ σκορπισμένα παιδιά σου;

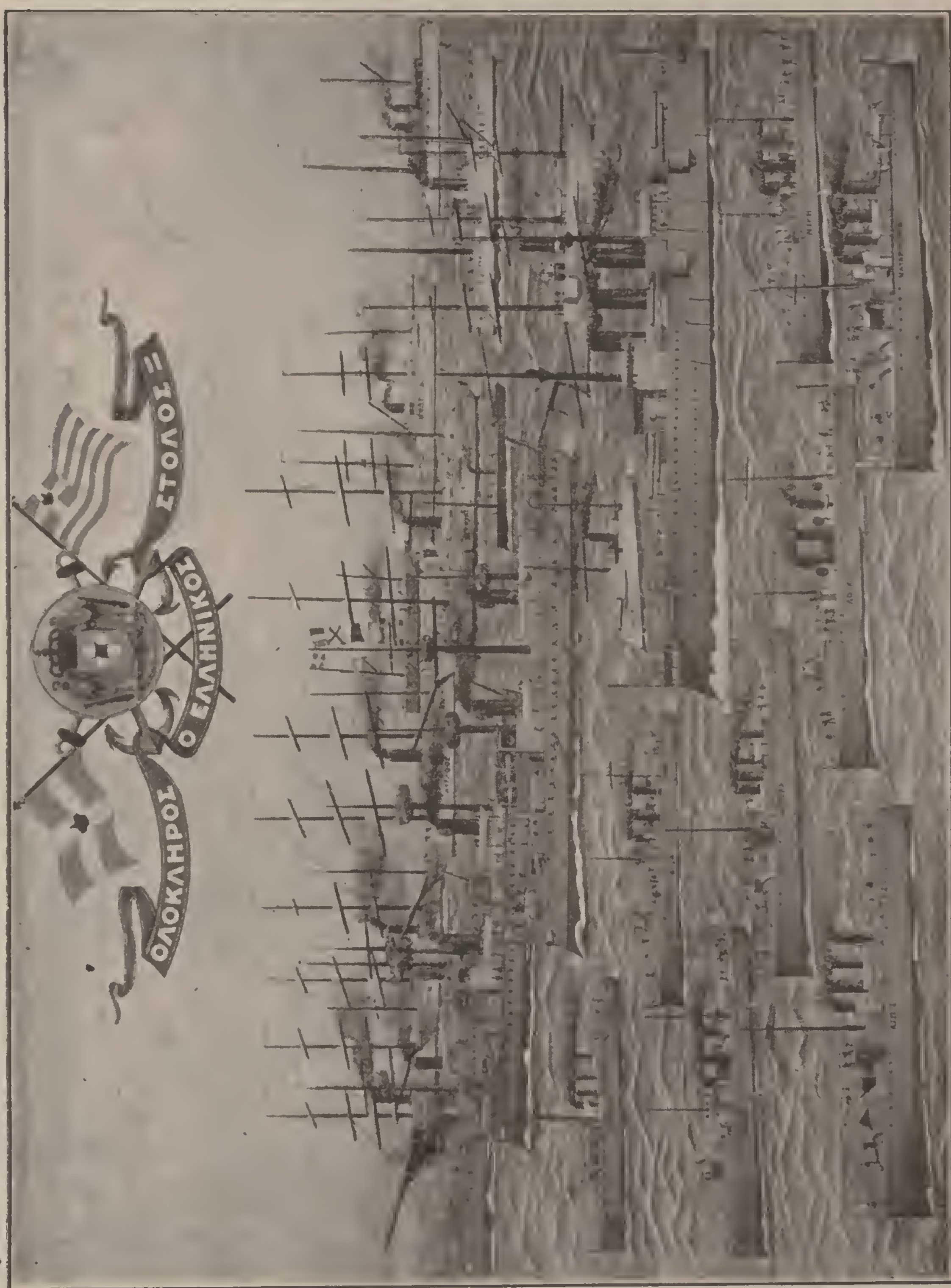
Ποῖος πολεμιστὴς θὰ ἐμπνευσθῇ ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴν ἀνδρείαν τῶν προγόνων σου τοῦ 1821 καὶ θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἕνωσιν τῶν δούλων χωρῶν σου;

Ὦ γῆ! ἄνοιξε τοὺς κόλπους σου, καὶ δός μας ὀλίγους μαχητὰς τῆς Γραβιᾶς διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ κατορθώματα τοῦ 1821.

Καὶ ἡ γῆ ἀναμφιβόλως θὰ ἀκούσῃ καὶ πάλιν τῆς φωνῆς καὶ θὰ γεννήσῃ τοὺς νέους πολεμιστὰς οἱ ὁποῖοι θὰ συμπληρώσουν τὸ ἔργον τῶν προγόνων μας.

Ναὶ θὰ εὐτυχήσῃ καὶ πάλιν ἡ δοξασμένη Πατρίς μας νὰ σφίγξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας της ὅλα τὰ παιδιά της τὰ σκορπισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κατὰ τὸν ἀθάνατον στῖχον τοῦ Ρήγα· καὶ θὰ λάμψῃ καὶ πάλιν τὸ στερέωμα τῶν λαῶν ἡ «**Μεγάλη Ἑλλάς**».

Ὁ Ἑλληνικὸς Στόλος.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν συνεπλήρωσεν εἰσέτι τοὺς ἀγῶνάς του, δὲν ἠλευθερώθη ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν γένος.

Φεῦ! ἡ ἤδη ἐλευθέρα Ἑλλὰς ἀποτελεῖ μίαν μικρὰν γωνίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν περικλείεται ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι, τῇ Πελοποννήσῳ καὶ τῇ Θεσσαλίᾳ. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπεκτείνεται καὶ ἐν τῇ Ἠπείρῳ καὶ τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Θράκῃ καὶ

τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Οἱ ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων δὲν ἐπαύσαντο ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Ἐλευθερίας.

Τὸ ἔργον τῶν ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεως συνέχισαν πρῶτοι οἱ γενναῖοι Κρῆτες, οἵτινες ἐπὶ τέλους ἀπεμάκρυναν τὴν δεσποτείαν καὶ ἔλαβον, ἂν ὄχι τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἕνωσιν, τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν των ὅμως. Ἓν βῆμα τῆς ἑνώσεως τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ὁ διορισμὸς τοῦ Ἕλληνος Ἡγεμόνος Α. Ζαίμη ἐν Κρήτῃ.

Ξέναι φυλαὶ σήμερον κατὰ πολὺ ὑποδεέστεραι τῆς Ἑλληνικῆς, παραβιάζουν τὸ πάτριον ἔδαφος ἐν Θράκῃ, ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν Ἠπείρῳ. Οἱ σήμερον ἐχθροὶ εἶνε ἐπικίνδυνοι. Ὁ δυστυχὴς Ἑλληνικὸς λαὸς τῆς Μακεδονίας φθείρεται καὶ πίπτει θῦμα τῆς θηριωδίας τῶν Βουλγάρων.

Ἡ πατρὶς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἡ χώρα ἐξ ἧς ἡ Ἑλληνικὴ σημαία εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς ἐξίκετο, ἡ χώρα εἰς ἣν ὁ Ἑλληνισμὸς τὰς ἐνδοξοτέρας αὐτοῦ σελίδας ὀφείλει, ἡ χώρα αὕτη διέρχεται κρισιμωτάτας ἡμέρας, ὑπείκουσα εἰς τὰ ἀνοσιουργήματα καὶ τὰς κακουργίας τῶν ἀγρίων ἐπιδρομέων, τῶν Βουλγάρων. Ἀγὼν ἱερὸς, ἀγὼν μέγας διεξάγεται ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἧς τρεῖς μόνον μυριάδες τῶν πάλαι τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου ἐγένοντο κύριοι καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν πανταχοῦ ἐπέβαλον.

Οἱ βάρβαροι Βούλγαροι ἐνισχυόμενοι ὑφ᾽ ὁλοκλήρου τοῦ Σλαυϊκοῦ στοιχείου διαπράττουσιν ἐν Μακεδονίᾳ φόνους καὶ φρικαλεότητας καὶ δυστυχῶς ὅλων τούτων ἐπόπτις παρίσταται ἡ Χριστιανικὴ Εὐρώπη. Δὲν ἐχάθησαν ὅμως οἱ ἄνδρες εἰς τὰ στήθη τῶν ὁποίων πάλλει τὸ σφρῖγος καὶ ἡ γενναιότης.

Ὁ Παῦλος Μελᾶς ἀφῆκε μνήμην ἄφθιτον πεσὼν ἐν μάχῃ κατὰ τῶν βαρβάρων κομιτατζήδων.

Πρὸ ὀλίγου ἀπηγχονίσθη ὁ μάρτυς Παναγιώτου ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἔτι δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἕτερον θῦμα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας, ὁ Ἕλλην Ἀσκητής.

Το ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ.

Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶνε ἡ μᾶλλον ἐπείγουσα διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, ἥτις ἐπιβάλλει αὐτῷ, ἵνα πλέον ἑνώσῃ τὰς δυνάμεις του καὶ σχηματίσῃ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ ἰδεῶδες Ἑλληνικὸν, εἶνε περίστατις, ὅπως ἅπας ὁ Ἑλληνισμὸς τραπῇ εἰς ἐθνικὴν ἑνότητα. Εἶνε καιρὸς, ὅστις εἰς τὴν ἡμετέραν κυβέρνησιν ἐπιβάλλει νὰ ἀφήσῃ τὰς μικροδιενέξεις καὶ νὰ προσπαθήσῃ ὅπως σώσῃ τὸν ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμὸν, στρέφουσα τὴν προσοχήν της πανταχοῦ καὶ ἀ-

παντῶτα κατόπιν μελέτης καὶ ἐν ἀξιοπρεπείᾳ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς διακοινώσεις τὰς ἀφορώσας τὸν Ἑλληνισμόν.

Ἀπὸ ἐτῶν ἐν Μακεδονίᾳ παρατηρεῖται ἀνταρτικὴ κατάστασις, ἥτις ἐπιτείνεται ὑπὸ φυλετικῶν ἀνταγωνισμῶν. Οἱ βούλγαροι χειραγωγούμενοι ὑπὸ τῶν Πανσλαυϊστῶν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη εἰργάσθησαν καὶ διωργάνωσαν Βουλγαρομακεδονικὰ κομιτᾶτα, ἐπεχείρησαν δῆθεν ἐπαναστατικὴν ἐξέγερσιν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μακεδονικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἀπεπλάνησαν, ὅπερ καὶ τὸ σπουδαιότερον, διὰ διαφόρων δημοσιεύσεων τὸ φρόνημα τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ αἱ ἐνέργειαί του ὅλαι ἐπεσφραγίσθησαν διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς τρομοκρατίας διὰ δολοφονιῶν, διὰ ληστειῶν.

Ἀντίδρασιν ὅμως ἰσχυρὰν εἰς ὅλα ταῦτα ἀπετέλεσαν τὰ μακεδονικὰ κομιτᾶτα, ἅτινα ἐζημίωσαν καὶ κατέστρεψαν τοὺς λογαριασμοὺς τῶν βουλγάρων ἐν Μακεδονίᾳ. Πλὴν καθ' ὅλων τούτων τῶν ἐχθρῶν δὲν εἶνε ἀρκετὰ μόνον τὰ στήθη τῶν γενναίων Μακεδόνων χρειάζεται συμμετοχὴ εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον οἱ βούλγαροι οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ Ἤπειρος ἐπίσης καταπιέζεται ὑπὸ τοῦ Ἀλβανικοῦ στοιχείου. ὅπερ συνεχίζει ἐκεῖ τὸ ἔργον τῶν βουλγάρων διὰ τῆς βίας προσπαθοῦν ὅπως εἰσαγάγῃ τὴν ἀλβανικὴν γλῶσαν καὶ κατασυντρίψῃ τὸν Ἑλληνισμόν.

Δὲν εἰξεύρομεν ἂν τῶν τελευταίων τούτων ἔλαβε γνῶσιν ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἀναμένομεν ὅμως νὰ ἴδωμεν εἰς ποίας ἐνεργείας θὰ προβῇ παρὰ ταῖς προστάτεσι τῶν λαῶν τῶν Βαλκανίων, Εὐρωπαϊκαῖς Δυνάμεσιν.

Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη

ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ

Σκότος βαθὺ ἐκάλυπτε τὴν οἰκουμένην πᾶσαν.
Κατὰ κρημνῶν ἐβάδιζε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
τὸν κίνδυνον διέβλεπεν, ἀλλ' ἀποδειλιάσαν
νὰ εὕρῃ δὲν ἠδύνατο καὶ σωτηρίας τρόπον.

Ὁ Πλάστης, πλήν, ὁ Ἀγαθός, τὸ πλάσμα ηὐσπλαγχνίσθη.
Σωτῆρα ἀπεφάσισεν, υἱὸν Αὐτοῦ νὰ δώσῃ
καὶ ἄγγελος ὡς σήμερόν ποτε εὐηγγελίσθη
ὅτι Χριστὸς ἐλεύσεται, τὸν κόσμον ἵνα σώσῃ.

Ὦ σήμερον πῶς ἀνυψοῖς, τὸν νοῦν σου εἰς τὸν αἰθέρα!
Τὸ πνεῦμά μου, ἀναπολοῦν τρέχει ὡς τὴν νεφέλην
καὶ ἤδη τὸν Οὐράνιον, εὐχαριστεῖ Πατέρα·
Ὅτι οὐ μόνον Χριστιανὸς εἰμὶ ἀλλὰ καὶ Ἕλλην.

Ἕλλην! Χριστὲ, τὸ ὄνομα αὐτὸ καὶ Σὺ ηὐλόγησας!
ὅτε ποτὲ τοὺς Ἕλληνας, ἐν Ἰουδαίων χώρᾳ
ἐλθόντας νὰ σὲ ἴδωσι, νὰ προσδεχθῇς ηὐδόκησας
καὶ εἶπες ὅτι ἤγγικε τῆς δόξης σου ἡ ὥρα.

Τοῦτο δὲ ἐνῷ ἔλεγες, Χριστέ μου ἀνεπόλεις
πολλά. . .Λυκοῦργον, Σόλωνα, Ὅμηρον, Σοφοκλέα
Σπάρτην, Ἀθήνας, Πλαταιάς, ἄλλας ἐπίσης πόλεις
σοφοὺς αὐτῶν καὶ ἄρχοντας, Σωκράτη, Περικλέα.

Ἤλπιζες ὅτι ἔγγονοι τῶν εὐκλεῶν προγόνων
Χριστιανοὶ γενόμενοι, ἂν κατὰ τἆλλα μείνωσι
τῶν προπατόρων ὅμοιοι, καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον
μέγιστος πάντων τῶν λαῶν καὶ κάλλιστος θὰ γείνωσι

Αἰῶνες δέκα τέσσαρες παρῆλθον ἀπὸ τότε
Ὁ Ἕλλην, φεῦ, παρανοῶν τὸν Ἕλληνα ἀπέβαλε
Ἀργὰ πολὺ ἠννόησε τὸ σφάλμα του, ὁπότε
Τοῦρκος ἐπιδραμὼν, αὐτὸν ὑπὸ ζυγὸν ὑπέβαλε.

Εἶνε ἀνεκδιήγητα, τοῦ ἔθνους τὰ μαρτύρια.
Ὑπὸ ζυγὸν ἀφόρητον, τετρακοσίων χρόνων
ὑπέστη τοῦτο διωγμοὺς, φρικτὰ βασανιστήρια
κατακτητῶν αἱμοχαρῶν, βαρβάρων μιαιφόνων.

Ἐν μέσῳ καταστάσεως τοιαύτης τῶν πραγμάτων
ὁ Κύριος, Σωτὴρ ἡμῶν, τὸ ἔθνος ηὐσπλαγχνίσθη.
Ἡμέραν δὲ ὡς σήμερον αἴρει κατὰ τεράτων
Ἐπίσκοπος τὸ Λάβαρον, τὸ Ἔθνος ἠλεκτρίσθη...-

Ὦ, σήμερον, Πῶς ἀνυψοῖς τὸν νοῦν εἰς τὸν αἰθέρα,
Τὸ πνεῦμά μου ἀναπολοῦν, τρέχει ὡς τὴν νεφέλην
καὶ ἤδη τὸν Οὐράνιον, εὐχαριστεῖ πατέρα
ὅτι οὐ μόνον Χριστιανὸς εἰμὶ ἀλλὰ καὶ Ἕλλην.

25 Μαρτίου 1905. Γ. Π. ΚΑΣΤΡΙΤΣΗΣ

Η ΥΨΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

['Εδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1906]

Μεγάλη καὶ πρωτοφανὴς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ ἱστορίᾳ μυσταγωγία ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας, τελεῖται.

Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἐλευθερίας εἰς τὸν ἀπαστράπτοντα βωμὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν, ἀδελφωμένα δέχονται τὸν ὅρκον τῆς πίστεως τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἡρώων, οἵτινες ἀναλογισθέντες καὶ ἀναμετρήσαντες καλῶς τὸ ὑψηλὸν ἐγχείρημα, τῆς ἀπὸ τεσσάρων αἰώνων ἀναστάσεως τοῦ ἐν τῇ δουλείᾳ στενάζοντος λαοῦ, ἀνέλαβον αὐτὸ μετὰ θάρρους, ἀψηφίσαντες ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ ὅλας τὰς δυσκολίας του. Ἡ σεβασμία χεὶρ τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ ὑπερηφάνως ἐν μέσῳ τῶν θυμιαμάτων, τῶν ψαλμῳδιῶν καὶ τῶν -ὐχῶν, ὑπὸ τὸν ἦχον τῶν ὅπλων καὶ τῶν

ὀργάνων καὶ τῶν κωδώνων, ἀνυψοῖ τὸ Ἱερὸν τῆς Ἁγίας Λαύρας λάβαρον καὶ κηρύσσει τὴν ἀνάστασιν τοῦ γένους.

Δάκρυα χαρᾶς καὶ ὑψίστης πατριωτικῆς ὑπερευαισθησίας πλημμυρίζουν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν λεοντοκάρδων ἐκείνων πατέρων μας, οἵτινες ἐν πλήρει γνώσει, ἐπορεύοντο νὰ θυσιάσωσι τὴν ψυχήν των πρῶτον καὶ τὰ πάντα ὕστερον ὅπως ἀποτινάξωσι τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν καὶ παραδώσωσιν εἰς τὰ τέκνα των γῆν ἐλευθέραν.

Κλίνουν τὸ γόνυ πάντες καὶ πρὸ τοῦ λαβάρου, ὁρκίζοντα τὸν ὅρκον τῆς πίστεως, τὸν ὅρκον τῆς ἐλευθερίας.

Τὸ Λάβαρον, τὸ ἐν τῇ Μονῇ Λαύρας εὐλαβῶς φυλαττόμενον εἰκονίζει τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου καὶ συμβολίζει τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους.

Ὁ ἄγγελος εὐαγγελίζεται εἰς τὴν Θεομητόρα τὴν γέννησιν τοῦ λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐλευθερία εὐαγγελίζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἔθνους.

Τὸ μέγα μυστήριον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ γένους, τελεῖται προσφυῶς τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου ἔκτοτε συνδυάζει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἕλληνος τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔθνους. Καὶ πάντοτε θὰ εἶνε ἡνωμένα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἕλληνος ἀρρήκτως θρησκεία καὶ πατρὶς, διότι ἀείποτε τὰ δύο ταῦτα αἰσθήματα ἀλληλοβοηθούμενα, διετήρησαν τὸ ἓν τὸ ἄλλον, ἀλώβητα διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Τὰ ὅπλα λάμπουν ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ λαμπροῦ ἡλίου. Οἱ πολεμισταὶ εὐσταλεῖς, ρωμαλέοι καὶ ἀπειλητικοὶ ὀργοῦν πρὸς δράσιν.

Πῦρ πατριωτικὸν καίει καὶ λιβανωτὸς ἐλευθερίας καπνίζει εἰς τὰ λάσια στήθη των. Πλὴν δὲν εἶνε μόνον στρατιῶται οἱ λεοντόκαρδοι ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ στρατηγοί. Δὲν εἶνε μόνον στρατηγοί, ἀλλὰ καὶ πολιτικοί! Τίς θὰ ἐπίστευεν ὅτι οἱ ἁπλοϊκοὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες οἱ ἀπαίδευτοι καὶ ἄξεστοι ἠδύναντο νὰ καταρτίσωσιν ὁλόκληρα

στρατηγικὰ σχέδια καὶ νὰ ὀργανώνουν τέλεια διοικητικὰ συστήματα καὶ νομοθεσίας εἰς τὴν εὐρεῖαν των διάνοιαν;

Ναί, ἠδυνήθησαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι χωρὶς νὰ παιδευθοῦν νὰ συντελέσουν τὸ θαῦμα ἐκεῖνο τῆς ἱδρύσεως κράτους μετὰ ἑπταετεῖς ἀγῶνας καὶ τῆς ὀργανώσεως αὐτοῦ συνάμα, ἐπὶ ἁπλοῦ ἀλλὰ καὶ καταλλήλου πολιτικοῦ συστήματος.

Τὰ δὲ ἀνδραγαθήματα, ὧν ἥρωες ἐγένοντο μὲ τὰ γλίσχρα καὶ πρωτογενῆ μέσα ὧν ἔκαμον χρῆσιν, εἶνε τόσον ἐκπληκτικὰ καὶ περίλαμπρα, ὥστε δικαίως ἐθαυμάσθησαν καὶ θὰ θαυμάζωνται πάντοτε ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος θὰ ἐπιδαψιλεύῃ ἐπὶ τῆς γῆς τὰς ἀκτῖνάς του.

Διὰ τοῦτο δικαίως σεμνυόμεθα διότι ἔχομεν τοιούτους προγόνους τοιαῦτα γιγαντιαῖα ἐπιχειρήματα κατορθώσαντας, ὅπως μᾶς δώσουν τὴν ἐλευθερίαν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἔσχε πολλὰ ἀποτελέσματα Δὲν μᾶς ἔδωκεν ἁπλῶς τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἀπέδειξεν εἰς τὸν κόσμον ὅτι δὲν ἀπώλεσε τὴν ἰκμάδα του καὶ τὴν δύναμίν του τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ θὰ εἶνε πάντοτε πλῆρες σφρίγους καὶ ζωῆς.

Ἀπέδειξαν ἐπίσης τὴν κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καταγωγήν μας ἣν ἠθέλησάν τινες πλαστογράφοι τῆς ἱστορίας νὰ μᾶς ἀρνηθοῦν· διότι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐπέδειξαν οἱ Ἕλληνες τὰς αὐτὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων μας. Ἀπέδειξαν ἐπίσης πόσον ἰσχυρότερον εἶνε τὸ δίκαιον τῶν ἀδυνάτων ἀπέναντι τῶν ἀδικούντων καὶ δυναστευόντων ἰσχυρῶν.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ δὲν ὑπάρχει παράδειγμα δικαιοτέρου πολέμου ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν.

Δὲν ὑπάρχει σελὶς μὲ περισσότερον αἷμα βαμμένη. σελὶς μὲ τόσην πυκνότητα ἀνδραγαθημάτων, μὲ τόσην περίσσειαν αὐταπαρνήσεως, ἐθελοθυσίας καὶ καρτερίας λαοῦ, ὅστις τὰ πάντα ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε κατέθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς ἀθανάτου θεᾶς, ἣν ἐλάτρευσε, τῆς ἐλευθερίας.

Τὰ ταμεῖα τῶν πλουσίων ἐκενώθησαν, τὰ κοσμήματα τῶν γυναικῶν προθύμως προσεφέρθησαν, οἱ ὀβολοὶ τῶν πτωχῶν συνηνώθησαν, ὅπως μεταβληθοῦν ὅλα εἰς πυρίτιδα, τὴν ὁποίαν τὰ πρό-

χειρα καὶ πρωτογενῆ ἐργοστάσια παρῆγον καὶ εἰς ὅπλα ἅτινα μὲ μυρία μηχανεύματα ἐπρομηθεύοντο.

Τὰ πάντα πλοῦτος, ζωή, εὐημερία, ὑγεία δὲν ἐθεωροῦντο ἰδιοκτησία τῶν ἀτόμων ἀλλὰ ἰδιοκτησία τῆς πατρίδος. Ὑπὸ τοιοῦτον πρόγραμμα, δὲν ἠδύνατο ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις νὰ μὴ ἐπιτελέσῃ τὰ θαύματα ἅτινα ἐπετέλεσεν.

Καὶ ἰδοὺ τὸ προϊὸν τῆς ἑπταετοῦς ἐκείνης γιγαντομαχίας, ἡ μικρὰ καὶ ἐλευθέρα γωνία, ἡ Ζύμη δι' ἧς θὰ πλασθῇ ἡ Ἐθνικὴ ἀποκατάστασις, ἡ Μεγάλη Ἰδέα.

Ἡ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου εἶνε ἡ ἡμέρα ἡ συμβολίζουσα τὴν ἕνωσιν τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων. Πανηγυρίζεται ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς ὅπου καὶ εἷς μόνος Ἕλλην ὑπάρχει, καὶ μᾶς συνενώνει σήμερον νοερῶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ, εἰς λατρείαν τῆς θεᾶς ἐλευθερίας καὶ εἰς εὐχὴν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἔθνους.

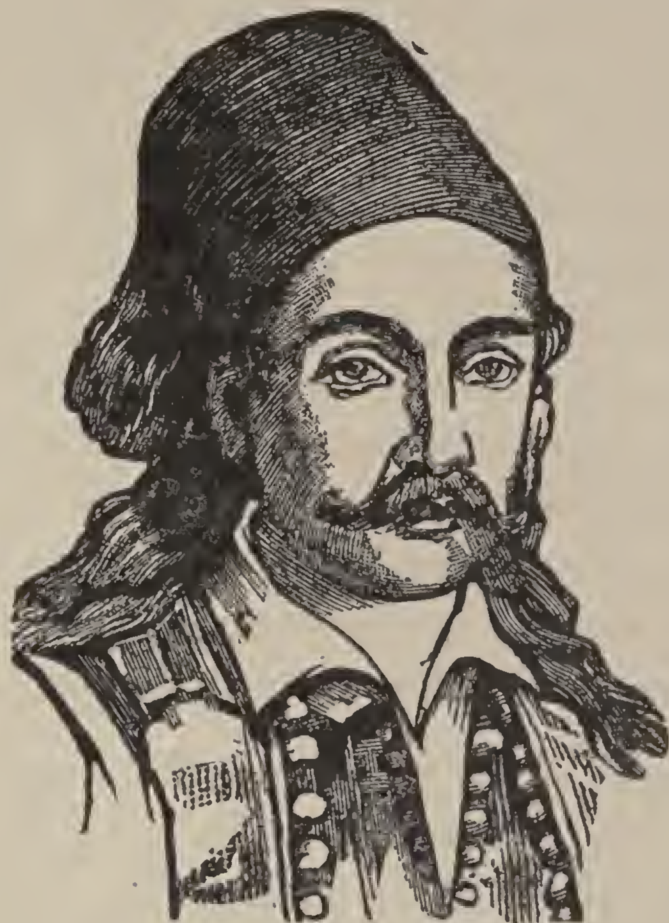
ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ

Τιμὴ σ' ἐκείνους ὅπου στὴν ζωήν των
Ὥρισαν καὶ φυλάγουν Θερμοπύλας,
Ποτὲ ἀπὸ τὸ χρέος μὴ κινοῦντες·
Δίκαιοι κ' ἴσιοι σ' ὅλαις των τὰς πράξεις,
Ἀλλὰ μὲ λύπη κιόλας κ' εὐσπλαγχνία·
Γενναῖοι ὁσάκις εἶτε πλούσιοι, κι' ὅταν
Εἶναι πτωχοὶ πάλ' εἰς μικρὸν γενναῖοι
Πάλι συντρέχοντες ὅσο μποροῦνε·
Πάντοθε τὴν ἀλήθειαν ὁμιλοῦντες,
Πλὴν χωρὶς μῖσος γιὰ τοὺς ψευδομένους.

Καὶ περισσότερη τιμὴ τοὺς πρέπει
Ὅταν προβλέπουν (καὶ πολὺ προβλέπουν)
Πῶς ὁ Ἐφιάλτης θὰ φανῇ στὸ τέλος.
Κ' οἱ Μῆδοι ἐπὶ τέλους θὰ διαβοῦνε.

25 Μαρτίου 1905. **Κ. Π. Καβάφης.**

Μάρκος Μπότσαρης

Η ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΜΑΣ

Κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἑορτάζομεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν παλιγγενεσίαν καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μνήμη αὐτῶν στρέφεται πρὸς τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν προγόνων ἡμῶν, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, δὲν συνεπληρώθη δυστυχῶς εἰσέτι καὶ ὅτι ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ ἀπόκειται εἰς ἡμᾶς καὶ τοὺς ἐπερχομένους. Ἡ Ἤπειρος, ἡ Μακεδονία, ἡ Θράκη, ἡ Κρήτη, ἡ Κύπρος, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου καὶ αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ χῶραι τῆς Ἀνατολῆς μένουσιν ἔτι ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἐλευθέρου

βασιλείου. Τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θράκην καὶ αὐτὴν τὴν Ἤπειρον ἀπειλοῦσι νὰ κατακλύσωσι σήμερον ἀπαιτηταὶ, οὐδὲν ἔχοντες ἱστορικὸν ἢ ἄλλο δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν. Κατὰ τῶν ἀπαιτητῶν δὲ τούτων ὁ Ἑλληνισμὸς ὀφείλει ν' ἀντιτάξῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν, ἀναδεικνυόμενος ἴσος πρὸς τὸν ἀρχαῖον καὶ πρὸς τὸν τοῦ 1821. Αἱ ἡρωϊκαὶ πράξεις τῶν προγόνων μας, ὤφειλον δικαίως νὰ δημιουργήσωσιν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ κραταιάν, ἀλλ' ἡ ἀντενέργεια τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἡ ἐπιμονὴ αὐτῶν, ὅπως ἡ Ἑλλὰς περιορισθῇ ἐντὸς στενῶν ὁρίων, δὲν ἐδικαίωσε τὰς προσδοκίας αὐτῶν, οἵτινες διὰ τῶν ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων των τὴν Ἱερὰν Συμμαχίαν, ἥτις ἀπέπνιγε πᾶν φιλελεύθερον κίνημα διέσπασαν, καὶ τὴν Τουρκίαν ἀπεκάλυψαν ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Ἡ Τουρκία ἦτο πανίσχυρος αὐτοκρατορία καθ' ἣν ἐποχὴν ἤγειραν κατ' αὐτῆς τὰ ὅπλα οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὅπως ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν των, εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οἱ Εὐρωπαῖοι περιδεεῖς ἀπεκάλουν τὴν Τουρκίαν, Τουρκίαν τοῦ Μεγάλου Κυρίου, ἤτοι τοῦ Σουλτάνου. Αἱ κτήσεις τῆς Τουρκίας ἐξηπλοῦντο τότε ἐπὶ τριῶν Ἠπείρων, τὰ δὲ σύνορα αὐτῆς ἐξετείνοντο ἀπὸ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν μέχρι τοῦ Εὐφράτου καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τοῦ Δουνάβεως καὶ ὅμως κατ' αὐτῆς ἐξῆλθον μετὰ σθένους ἡρωϊκοῦ, μετὰ δυνάμεως ἀπροσμαχήτου, εὐάριθμοι ἄνδρες, ἀποφασίσαντες ἢ ν' ἀποθάνωσι ἢ ν' ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν των. Δικαίως δὲ λέγει ὁ Ἀλέξανδρος Σοῦτσος ὅτι ἡ μεγάλη αὕτη ἐποποιΐα παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον γεγονὸς, ὅτι πρὸ μὲν τῆς δικέλης τῶν ζευγιτῶν ἔφευγον στρατοὶ πρὸ δὲ τῆς κώπης λέμβων στόλοι.

Ἡ ἑπταετὴς ἐκείνη ἱστορία ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Δραγατσανίου καθ' ἃς ἔπεσον γενναίως μαχόμενοι οἱ εὐσταλεῖς νέοι οἱ ἀποτελέσαντες τὸν Ἱερὸν Λόχον, μέ-

χρι τῶν ἡμερῶν τοῦ Ναυαρίνου, ἡ ἱστορία αὕτη, λέγομεν, περιέχουσα τὰ γενναῖα κατορθώματα τοῦ Διάκου, τοῦ Μιαούλη, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ Κανάρη καὶ τόσων ἄλλων ἡρώων, θὰ θαυμάζηται πάντοτε ὑπὸ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὡς θαυμάζεται καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τῆς ἐπιχυσάσης τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἡμερώσεως καθ' ὅλον τὸν κόσμον. Ὀγδοήκοντα καὶ τρία ἔτη μᾶς χωρίζουσιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὅμως ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων ἡμῶν, τῶν ἀποσεισάντων τὸν τουρκικὸν ζυγὸν καὶ διασπασάντων διὰ τῶν μεγάλων ἔργων των τὴν Ἱερὰν Συμμαχίαν, νομίζομεν ὅτι ἀναγόμεθα εἰς τοὺς μυθικοὺς χρόνους. Ἡ ἀντίδρασις τῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἡ τότε ἰσχὺς τῆς Τουρκίας δὲν ἴσχυσαν νὰ καταπνίξωσι τὸ εὐγενὲς ἐκεῖνο κίνημα, τὸ προκαλέσαν καὶ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν παντὸς φιλελευθέρου ἀνδρὸς καὶ παντὸς θαυμάζοντος τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ἀνδρείαν. Ἡ ἀντίπραξις τῶν ἰσχυρῶν ἐματαιώθη διὰ τῶν ἀκαταβλήτων ἀγώνων τῶν προγόνων μας. «Πρέπει νὰ συγχαρῶμεν ἀλλήλους» ἔλεγεν ὁ Μέτερνιχ, ὁ ἄσπονδος οὗτος ἐχθρὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ παντὸς φιλελευθέρου κινήματος, πρὸς τὸν γραμματέα του Γέντς, ἅμα ὡς ἤκουσε τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρρῶν, ἥτις, ὡς καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς Χίου καὶ ἡ ἡρωϊκὴ τοῦ Μεσολογγίου πτῶσις ἦτο ἡ μεγίστη τῶν διαμαρτυρήσεων κατὰ τῆς Εὐρώπης, ἥτις ἐπί τέλους ἀνεγνώρισε τὰ δίκαια ἅτινα εἶχεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεώς του τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Ἡ Εὐρώπη δυστυχῶς καὶ μετὰ τοιαύτην ἡρωϊκὴν πάλην ἐφάνη πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀμείλικτος, περιορίσασα αὐτὴν ἐντὸς στενῶν ὁρίων καὶ ἀφήσασα ἑκατομμύρια ὁλόκληρα Ἑλλήνων ἐκτὸς τῶν ὁρίων της τούτων. Ὅταν ἀναμνησθῶμεν τῶν ποταμῶν τῶν αἱμάτων, ἅτινα ἀπήτησεν ἡ ἀνάκτησις τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, καὶ

βλέπομεν σήμερον ἐν τῇ βαλκανικῇ, χώρας οὐδὲν τὸ γενναῖον πραξάσας, καὶ καταστάσας ἐλευθέρας διὰ τῶν ἐνεργειῶν ἄλλων, ζητούσας δὲ νὰ σφετερισθῶσιν Ἑλληνικὰς χώρας, κατανοοῦμεν ἐπὶ μᾶλλον ὁποῖα φοβερὰ ἐγκλήματα διέπραξεν ἡ Εὐρώπη κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

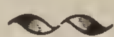
Ἡ ἐπανάστασις ἀρξαμένη ἐπ' ἐλπίσι μεγάλαις λέγει ὁ ἡμέτερος ἱστορικὸς Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος, περιέστη εἰς ἀποτελέσματα μικρὰ, ἵνα ὅμως ἐπιτύχωμεν καὶ ταῦτα, πρὸ πάντων δὲ ἵνα καταναγκάσωμεν τὰς δυνάμεις, οὕτως εἰπεῖν νὰ ὁμοφωνήσωσιν, ἐδέησε νὰ προηγηθῶσιν ἀφοσιώσεις καὶ θυσίαι, τὰς ὁποίας ἡ ἱστορία θέλει ἀποθαυμάζει, ἐν ὅσῳ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τιμῶνται τὰ ἱερὰ ὀνόματα τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἑορτὴ, ὑπενθυμίζει ἡμῖν πάντοτε σοβαρὰ καθήκοντα. Ἀναφέροντες πάντοτε μετ' εὐλαβείας τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, δέον νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὀφείλομεν νὰ συμπληρώσωμεν τὸ ἔργον ἐκείνων, δημιουργοῦντες Ἑλλάδα μεγάλην καὶ καὶ ἰσχυράν. Σήμερον δὲ ὅτε ὁ Ἑλληνισμὸς πανταχόθεν ἀπειλεῖται, ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ὀφείλει νὰ ᾖ ἕτοιμος, ὅταν κληθῇ νὰ πράξῃ τὸ καθῆκόν του, ἵνα ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξέλθῃ νικητὴς καὶ ἐκ τῆς παρούσης κρισίμου πάλης, πρὸς τοὺς προσπαθοῦντας νὰ ἀποξενώσωσιν αὐτὸν τῶν ἀπαραγράπτων καὶ ἱερῶν του δικαίων.

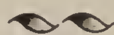

ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Στὰ τέκνα ποῦ Σ' ἐδόξασαν, κι' εἶνε' ὅλα ξακουσμένα
τώρα μοιράζεις στέφανα καὶ τῆς τιμῆς τὰ κρίνα·
κι' ἂν ἄλλα κλαῖς ποῦ ἐπέσανε γιὰ λευθεριᾶς ἐλπίδα.
ἔχεις καλὴ παρηγοριὰ τὴν κοσμική τους φήμη.

Καὶ ὅμως πόσ' ἄλλα τέκνα σου, 'ς τὴν λησμονιὰ θαμμένα,
'σὰν γίγαντες ἐπάλευσαν, Σ' ἐδόξασαν κ' ἐκεῖνα,
καὶ μόνον ἀπὸ αἴσθημα ἱερὸ, γλυκειὰ Πατρίδα,
σοὔδωκαν πλούτη καὶ ζωὴ, δίχως ν' ἀφήσουν μνήμη!

Ἂν μαύρη μοῖρα σοὔκρυψε σκληρὰ καὶ τ' ὄνομά τους,
ποιὸ κλάμα, ποιὸ μνημόσυνο, ποιὸ θαυμασμοῦ σημεῖο
μπορεῖ ν' ἀνάψῃ 'ς τὸ πικρὸ σκοτάδι τους λυχνάρι;

Ὦ, νἄξερες ποῦ βρίσκονται σπαρτὰ τὰ κόκκαλά τους
κι' ἀντάμα νὰ τὰ 'σώρευες είς ὑψηλὸ μνημεῖο,
γιὰ νἆναι 'ς ἄλλαις γενεαὶς ἱερὸ προσκητάρι!

ΜΑΡΤΙΝΕΛΗΣ

Κωνσταντῖνος Κανάρης

Η ΜΕΓΑΛΗ ΗΜΕΡΑ

('Εδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1907).

Εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου. Εἶνε ἡ μεγάλη ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς γεννήσεως τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου, εἶνε ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Δὲν ὑπάρχει ἔθνος τοῦ ὁποίου ἡ μεγάλη ἐθνικὴ ἡμέρα νὰ συμπίπτῃ πρὸς τόσον μεγάλην ἡμέραν τῆς παγκοσμίου ἠθικῆς οἰκονομίας. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὸ ὁποῖον διὰ τῆς παλαιᾶς του φιλοσοφίας, διὰ τοῦ παλαιοῦ του πολιτισμοῦ ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τῆς παγκοσμίου χριστιανικῆς κοινωνίας προκειμένου μετὰ τὰς ἱστορικάς του περιπετείας, αἵτινες ἤγαγον αὐτὸ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξαφάνισίν του, εἰς τὴν πολιτικὴν νεκροφάνειάν του τὴν ἐκληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κόσμου ὅλου ὡς πολιτικὸς καὶ φυλετικὸς ἀκόμη θάνατός του, τὸ Ἑλληνικὸν, λέγομεν, ἔθνος, τὸ οὕτω στενῶς συνδεδεμένον πρὸς τὸ μέγα γεγονὸς τῆς παγκοσμίου ἠθικῆς διὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπολυτρώσεως, ὡς ἐκ θείας τινὸς οἰκονομίας συνέδεσε τὸ γεγονὸς τῆς πολιτικῆς του ἀναστάσεως πρὸς τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς γεννήσεως τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου. Καὶ ἐν τῇ μεσαιωνικῇ του σταδιοδρομίᾳ, ὅταν προήσπιζε τὴν Εὐρώπην εἴτε παρὰ τὰ ῥεῖθρα τοῦ Εὐφράτου, εἴτε καὶ ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅταν πίπτων ἀκόμη ἐπὶ τῶν τειχῶν τούτων ἀπέστελλε τοὺς λογάδας του εἰς τὴν Εὐρώπην ὡς ἄλλας Ἑστιάδας διὰ νὰ μεταδώσωσι τὸ ἱερὸν πῦρ τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος παγκόσμιον περιβεβλημένον χαρακτῆρα, ἐπανερ-

χόμενον εἰς τὸν πολιτικὸν βίον ἐν τῇ νεωτέρᾳ του ἐμφανίσει ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως συνέδεσεν ὡς ἐκ θείου προορισμοῦ τὸ γεγονὸς τῆς ἀναστάσεώς του καὶ πάλιν μὲ πρώτιστον γεγονὸς παγκοσμίας καὶ ὑπερτάτης σημασίας διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὁ παγκόσμιος αὐτοῦ χαρακτὴρ, διὰ νὰ προευαγγελισθῇ ὁ ἐπιφυλασσόμενος αὐτῷ παγκόσμιος προορισμὸς καὶ κατὰ τὴν νέαν του σταδιοδρομίαν, τῆς ὁποίας τὴν χρονικὴν ἀφετηρίαν μετὰ βαθυτάτων συγκινήσεων ἑορτάζει αὔριον.

Τὴν ἑορτάζει ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ ἐλευθέρου βασιλείου μετὰ πομπῶν καὶ παρατάξεων, τὴν ἑορτάζει μετὰ μυχίων πόθων καὶ βαθυτάτων συγκινήσεων, μὲ δάκρυα ἐλπίδος καὶ ἐγκαρτερήσεως ἔξω τῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου, ἐντὸς τῶν φυσικῶν, τῶν ἱστορικῶν καὶ ἐθνογραφικῶν ὁρίων του, τὴν ἑορτάζει ἐν τῇ διασπορᾷ, μὲ τὰ ὄμματα ἐστραμμένα πρὸς τὴν μητρόπολιν, τὴν ἑορτάζει ἡνωμένον εἰς κοινὰ αἰσθήματα καὶ κοινοὺς πόθους καὶ ἐλπίδας ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον.

Εἶνε ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους ἐκ τῆς μακραίωνος νεκροφανείας του, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν ἱστορικὸν κρίκον, τὸν ἑνοῦντα τὸ ἔθνος τὸ ἐξεγερθὲν εἰς τὰς παραδουναβείους ἡγεμονίας καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Λαύραν μὲ τὸ ἔθνος τὸ πίπτον ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ θριαμβεῦον εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνος καὶ εἰς τὴν θάλασαν τῆς Σαλαμῖνος, εἶνε ἡ ἀνατολὴ τῆς νέας δράσεώς του, ἡ ὁποία ἔχει ἤδη δύο μεγάλους ἱστορικοὺς σταθμοὺς, τὴν ἕνωσιν τῆς Ἑπτανήσου καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἠπειρωτικῆς λωρίδος εἰς τὸ ἐλεύθερον κράτος, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησαν οἱ ἡμίθεοι τοῦ 21, τινῶν τῶν ὁποίων αἱ μεγάλαι φυσιογνωμίαι λαμπρύνουν σήμερον τὰς σελίδας τῶν «Θερμοπυλῶν».

ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

Στὴν ἅγια τὴν ἡμέρα σου ποῦ λευθεριὰ θυμίζει
Κι' ὁ Ἕλλην μ' ἐνθουσιασμὸ πέφτει καὶ γονατίζει
καὶ προσκυνάει Παναγιὰ
μαζὶ καὶ λευθεριὰ

Μὲ στὰ χρυσᾶ τὰ ὄνειρα βυθίζεται ὁ νοῦς του
καὶ κρυφοτρέφει ἐθνικὰ σ' ὅλους τοὺς λογισμούς του
νὰ δοξασθῇ ὁ Ἑλληνισμὸς
ὡς ἐδοξάσθη ὁ Χριστός.

Ὕπνον Πατρὶς κοιμήθηκες τετρακοσίων χρόνων
κι' ἀπ' τῶν παιδιῶν τὰς οἰμωγὰς καὶ τῆς σκλαβιᾶς τὸν πόνον
ἠγέρθης νὰ συντρίψῃς
μαύρης σκλαβιᾶς ἁλύσσεις.

Ὁ ἥλιος λυώνει στὰ βουνὰ, τὰ κρύσταλλα τὰ χιόνια
κι' ἡ κλεφτουριὰ ἀνδρώθηκε 'στερν' ἀπὸ τόσα χρόνια
κινδύνους ἀψηφοῦσα
κι' ἐκδίκησιν ζητοῦσα.

ὁ Γερμανὸς τὸ Λάβαρον στὴν Ἁγία Λαύρα στήνει
στὴν κλεφτουριὰ γονατιστὴ διάτορον ἀφίνει
φωνὴν «ἀνάστα, ὦ Πατρίς»
«ἔνδοξος γῆ καὶ προσφιλής»

Τὰ γιαταγάνια ἤστραψαν στὴν θέαν τοῦ Λαβάρου
τὰ καργιοφύλλια βρόντηξαν, κι' ὕμνον κατὰ τοῦ βαρβάρου
ἐκπέμπουσι τὴν Θείαν
ζητοῦντα εὐλογίαν.

Στὸ κέλευσμα τοῦ Γερμανοῦ τρέχουν ἀνδρειωμένα
τὰ παλληκάρια ὁρκίζονται νὰ χύσουν Τούρκων αἷμα
φωνὴ ἠκούσθη ἀθάνατος
«Ἐλευθεριὰ ἢ θάνατος».

Τὸ σύνθημα ἀντήχησεν εἰς τῶν βουνῶν τοὺς βράχους
καὶ διὰ μιᾶς ἐξύπνησε Πατρίδος ὑπερμάχους
Τὰ βόλια 'κεῖ συρίζουν
καὶ τύραννον θερίζουν.

Τῶν βράχων τ᾿ ἀντιλάλημα, τὸ κῦμα ἀναβράζει
ξυπνᾷ τοὺς θαλασσόλυκους καὶ πρὸς αὐτοὺς κραυγάζει
«ἐμπρὸς ἀνδρείαν δείξατε
καὶ τοὺς τυράννους πνίξατε».

Βογγίζει ἐδῶ ἡ θάλασσα, ἐκεῖ ἡ στερειὰ μουγκρίζει
παντοῦ θανάτου φάσγανον ἀλύπητα θερίζει
εἰς τοῦ πολέμου σάλον
καὶ τύραννον καὶ σκλάβον.

Οἱ κάμποι αἷμα χόρτασαν, ἡ ρεματιαῖς κουφάρια
τὰ κύματα κοκκίνησαν βαφῆκαν τὰ χορτάρια
παντοῦ τῶν ὅπλων ἡ κλαγγὴ
παντοῦ βοὴ παντοῦ σφαγή.

Ἑπτὰ ἐτῶν οἱ σπαραγμοὶ οἱ ποταμοὶ αἱμάτων
τὰ ἱερὰ τὰ κόκκαλα τῶν τόσων ἀθανάτων
συντρίψαντα τὸν κέρβερον
ἔδωσαν γῆν ἐλεύθερον.

Πλὴν ὅμως γῆ ἑλληνικὴ ὑπὸ ζυγὸν στενάζει
καὶ περιφέρει βλέμματα τοὺς ἀδελφοὺς φωνάζει
μὲ μάτια δακρυσμένα
μὲ σπλάγχνα σπαραγμένα.

Κἄποια ὑπόκωφος βοὴ σὰν τοῦ εἰκοσιένα
καὶ τὰ βουνὰ τῆς Λαύρας μας πάλιν συνεφιασμένα!
σημαίνουν καταιγίδα
ἐλευθεριᾶς ἐλπίδα!

Πάλι ὀσμὴ πυρίτιδος σφαγὴ καὶ νέα πάλη
καὶ νέους πάλιν γίγαντας ἡ Μοῦσα θέλει ψάλῃ
Ποῦ εἶσαι ἱερὰ στιγμὴ ὅταν εἰς τὸν ἀέρα
θὰ κυματίσῃ ἡ γαλανὴ καὶ πάλιν ἐκεῖ πέρα
εἰς τοῦ Βοσπόρου τὰς ἀκτὰς
καὶ τοῦ Ζαλόγγου κορυφάς.

Μακεδονία Ἤπειρος, Θράκη, καὶ τὸ Αἰγαῖον
ὦ ὄνειρον ἑνώσεως, ὦ ὄνειρον ὡραῖον!
Ἑλλήνων παῖδες δράμωμεν μὲ τολμηρὰν καρδίαν
πάλιν ἂς πολεμήσωμεν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν
Ἂς πληρωθῇ τὸ στῆθός μας παλμοὺς πρὸς τὴν Πατρίδα
καὶ διὰ αὐτὴν ἂς χύσωμεν τὴν ὕστερη ρανίδα.

Γ. Ν. Φωτόπουλος.

ΣΤΟΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑ ΠΑΥΛΟ ΜΕΛΑ

Γειά σου—περήφανη Ψυχή! παλληκαρήσια! γειά σου!
Σὰν τὶ τραγοῦδι νὰ γραφτῇ γιὰ σὲ—ποῦ νὰ σἀξίζῃ!
Νἄχῃ τὴν ὠμορφάδα του τὴ χάρι τὴ δικιά σου!
Καὶ ὅ.τι ἔκαμες καὶ σὺ γιὰ μᾶς—τοὺς νάνους—νὰ θυμίζῃ

Μπροστὰ σὲ τέτοια μιὰ χαρὰ ποῦ ξάφνου τόσο ἀστράφτει
Καί μοιάζει νεκρανάστασι σαὐτὴ τὴ καταφρόνια —
Τὸ χέρι κάνει τὸ σταυρὸ μονάχα! καὶ δὲ γράφτει!
Καὶ ὁ νοῦς θυμᾶται τὰ παληὰ καὶ τὰ χρυσᾶ μας χρόνια.

Γύρισε πίσω! γύρισε! Ψυχὴ μακαρισμένη!
Καὶ ἂς δώσῃ στὰ κουφάρια μας ἡ χάρις ἡ δικιά σου
Γιὰ τὴ γλυκειὰ Πατρίδα σου τὴν καταπροδωμένη
Μιὰ στάλα ἀπ' τὴν ἀγάπη σου! καὶ τὴν παλληκαριά σου!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΕΗΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

Σὰν βράχος εἶν' ἡ πλάτες του,
Σὰν κάστρο ἡ κεφαλή του
Καὶ τὰ πλατειὰ τὰ στήθη του
Τοῖχος χορταριασμένος.

ΜΑΡΚΟ - ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

Τ' ἀκούει ἡ μαύρη γῆς, τρεῖς χρόνους δὲ χορτιάζει,
Τ' ἀκοῦνε τὰ βουνὰ, κ' ἐκεῖνα ῥαϊστῆκαν,
Τ' ἀκούει ὁ οὐρανὸς, κ' ἐκεῖνος δὲ σταλάζει
Ὁ Μάρκος ἐσκοτώθηκε καὶ 'σκότωσε καὶ χίλιους.

ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΗ Τ' ΑΡΜΑΤΑ

Τἀντρειωμένου τἄρματα δὲν πάει νὰ πωλιῶνται
Τοὺς πρέπει μές στὴν 'Εκκλησιὰ, ἐκεῖ νὰ λειτουργιῶνται,
Πρέπει νὰ κρέμωνται ψηλὰ, σ' ἀραχνιασμένον Πύργο,
Σκουριὰ νὰ τρώῃ τἄρματα καὶ γῆ τὸν ἀντρειωμένο.

Ρήγας Φερραῖος

Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
Παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή . . .

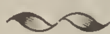
Η ΕΟΡΤΗ
ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1905).

Θὰ ἑορτάσῃ καὶ πάλιν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὸ ἁπανταχοῦ τῆς γῆς κατεσπαρμένον ἑλληνικὸν γένος τήν ἐθνικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν, τὴν ἑορτὴν τῆς εἰκοστῆς πέμπτης Μαρτίου. Δίκαιον τοῦτο καὶ προσῆκον. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑψώθη ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύ-

ρας ἡ σημαία τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Εἶνε ἱερὰ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἡ ἡμέρα αὕτη. Ἡ Ἑλλάς, ἥτις ὡς συντεταγμένον ἔθνος καὶ κράτος, εἶχεν ἀπὸ αἰώνων ἐξαφανισθῇ ἐκ τῆς ἱστορικῆς δράσεως, ἀναλαμβάνει αὖθις νέαν ζωὴν καὶ ἐθνικὴν συνείδησιν. Οἱ πρώην νεκροὶ λαμβάνουν σάρκα καὶ ὀστᾶ, ἡ δὲ ζωὴ ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν ἐρειπίων.

Ἡ ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου εἶνε ἐθνικὸν καθῆκον, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν ὑψίστων τῆς πατρίδος συμφερόντων, συντελεῖ εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐλευθέρου τε καὶ ἀλυτρώτου. Ἐγκωμιάζονται οἱ πρόγονοι, ἀλλ' ἐν τοῖς πρὸς αὐτοὺς ἐγκωμίοις ἐξυπακούεται τὸ καθῆκον τῆς ἐμμονῆς ἐν τῇ ἐθνικῇ πίστει, τῆς ἐργασίας πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, οὗ ἤρξαντο οὗτοι μετὰ τοιαύτης φιλοτιμίας. Οἱ ἔπαινοι ἀποβλέπουσι πρωτίστως εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν πηγάζοντα μαθήματα τῆς ἀρετῆς, τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, τῆς φιλοπατρίας.

Κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν τῆς 29 Μαΐου τοῦ 1453 ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος ἐνομίσθη ἐκλιπὼν μετὰ τοῦ τελευταίου βασιλέως. Ἔπεσεν ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ τελευταία ἀκρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀνατολὴ καὶ Δύσις συγκινοῦνται ἐπὶ τῇ τραγικῇ καταστροφῇ. Κλαίει ὁ κόσμος, ὀλοφύρεται ἐπὶ τῇ κατακτήσει καὶ τῇ ὑποδουλώσει τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους. Ἀλλ' ἐδουλώθη τὸ σῶμα, ἡ ψυχὴ μένει ἐλευθέρα.

Ὑπὸ τὸ αἴσθημα τῆς πίστεως πρὸς τὴν ἐθνικὴν παλιγγενεσίαν ἄρχεται ἡ μεγάλη ἱστορικὴ ἐργασία τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους· ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως τῆς πατρίδος. Ἀπὸ τοῦ Βοσπόρου μέχρι τοῦ Ταινάρου, ἀπὸ τῆς Ροδόπης καὶ τοῦ Πίνδου μέχρι τοῦ Ὀλύμπου, τῆς Ὄσσης καὶ τοῦ Παρνασσοῦ, πανταχοῦ ὅπου λαλεῖται ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὅπου ὁμολογεῖται τοῦ Χριστοῦ ἡ θρησκεία, κρύφα ἢ ἐν τῷ φανερῷ, ἐκδηλοῦται ἡ νέα ἐθνικὴ συνείδησις. Εἶνε ἡ συνείδησις τῆς παλιγγενεσίας,

Ὑπῆρχον καὶ κατὰ τοὺς στυγεροὺς ἐκείνους τῆς δουλείας χρόνους οἱ δειλοί, οἱ σκεπτικοί, οἱ ἄτολμοι, οἱ ἐκφωνήσαντες τὸ τελευταῖον τετέλεσται! ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ἐρειπίων, οἱ φρονοῦντες ὅτι ὤφειλε κατ' ἀνάγκην νὰ ὑποκύψῃ τὸ ἔθνος εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν καταστροφήν. Ἄλλοι ἀνέμενον παρὰ τῆς Δύσεως, ὅπως μετὰ ταῦτα ἀπὸ τοῦ βορρᾶ, τοὺς νέους τῆς ἀπελευθερώσεως σταυροφόρους. Ἐπαῖται τῆς ἐλευθερίας, περιέτρεχον ἀνὰ τὴν Ἑσπερίαν, ἐπικαλούμενοι τὴν συνδρομὴν τῶν λαῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων, αὐτοῦ τοῦ ἀγερώχου Βατικανοῦ, πρὸς ἀποδίωξιν τοῦ Ἀγαρινοῦ ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Ἀπάτη! Ἡ Δύσις ἠρνεῖτο ν' ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ λαοῦ, οὗ τὴν

ἀπώλειαν ἐνόμιζε τελεσθεῖσαν, ἐκ πεποιθήσεως ἢ ἐκ φανατισμοῦ. Τετελεσμένον γεγονός! Τοιαύτη ἦτο ἡ πολιτικὴ τῶν τότε Χριστιανῶν βασιλέων.

Ἐνῷ τοιαῦτα πιστεύονται καὶ διδάσκονται κατὰ τοὺς ἀπέλπιδας ἐκείνους καιροὺς παρὰ τῶν σκεπτικῶν καὶ τῶν ἀτόλμων, οἱ μυσταγωγοὶ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας ἐξακολουθοῦσι τολμηρότερον καὶ ἐπιμονώτερον τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως, ἡ δὲ διαμαρτύρησις λαμβάνει σάρκα καὶ ὀστᾶ. Τὸ Ἑλληνικὸν γένος ἐγείρεται σὺν τῷ χρόνῳ, προκαλοῦν ἐν ἀκαταδαμάστῳ ἐνεργείᾳ τὸν δυνάστην εἰς ἀγῶνα θανάτου. Ἐπὶ τοῦ ἄκμωνος τοῦ ἀγῶνος τούτου σφυρηλατεῖται τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ἐνισχύεται ἡ Ἑλληνικὴ ἀρετὴ καὶ ἐκδηλοῦται ἡ πεποίθησις, ὅτι μόνον δι' ἑαυτῆς δύναται ν' ἀναγεννηθῇ ἡ Ἑλλὰς συνεχίζουσα τὸ παρελθὸν καὶ ἐπαξίως αὐτοῦ παρασκευάζουσα καὶ πραγματοποιοῦσα τὸ μέλλον.

Ἐξεγείρεται ἡ Ἑλλὰς, κηρύττουσα τὸ δίκαιον τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς· δὲν πτοεῖται ὑπὸ τῶν δογμάτων τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας. ζητεῖ τὸ ἀνθρώπινον αὐτῆς δίκαιον. Ἀπὸ τῶν ὀρέων, ἀπὸ τῶν πεδιάδων, ἀπὸ τῶν θαλασσῶν τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, μία ἀκούεται κραυγή, μία ἀντηχεῖ ἐπίκλησις, μία λέξις, φοβερά, κεραυνώδης, ἐμποιοῦσα τὴν φρίκην, ταράττουσα τὸν ὕπνον τοῦ δυνάστου:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

«Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή».

Τοιοῦτος εἶνε ὁ ὅρκος, ὃν ὤμοσεν ὁ νέος Ἑλληνισμὸς, ὃν ἔψαλλεν ἔνθους καὶ εὔελπις ἡ λύρα τοῦ ἐν τοῖς κύμασι τοῦ Δουνάβεως ἀπολεσθέντος προφήτου τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας.

Εἶνε φοβερά, ὅσον καὶ διδακτική, ἡ τραγῳδία τῆς παλιγγενεσίας. Πίπτει πρῶτον θῦμα ὁ Πατριάρχης, καὶ σὺν αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρόκριτοι τοῦ γένους, κλίνουν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸν πέλεκυν καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ δημίου, ἀλλ' ἀρνοῦνται νὰ παραβῶσι τὸν ἱερὸν ὅρκον τῆς ἐλευθερίας. Παρὰ τὸν Δούναβιν τὸ Δραγατσάνι, ἡ Μονὴ τοῦ Σίκου, τὸ Σκουλένι. Ἐν τῇ Στερεᾷ τὸ Μεσσολόγι. Ἐν Μακεδονίᾳ ἡ Κασσάνδρα. Ἐν Ἠπείρῳ τὸ Πέτα, καὶ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Αἰγαίου αἱ Κυδωνίαι, τὰ Ψαρά, ἡ Χίος. Σπανίως ἡ ἱστορία παρέσχε φρικωδεστέραν εἰκόνα. Πᾶσα διήγησις, πᾶσα κρίσις καὶ ἀνάλυσις καταλήγουσιν εἰς ἓν ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως, ἀπορίας. Καταλαμβάνεται ἐκ

φρίκης καὶ αὐτὸς ὁ ἀναίσθητος κόσμος. Διὰ τῶν θυσιῶν τούτων ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησεν, ἐπεβλήθη, τὸ δίκαιον αὐτῆς ἀνεγνωρίσθη.

Ἡ φιλελληνικὴ ἰδέα ἐν Εὐρώπῃ ἔμελλε νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τέλους ἐπὶ τῆς ἐπισήμου Εὐρώπης, ἐξαναγκαζομένης ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ σώσῃ τὴν κινδυνεύουσαν Ἑλλάδα. Κατίσχυε τὸ δίκαιον ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἰσχυρῶν. Ἀπὸ τῶν θαυμάτων τοῦ ἐν Ναυαρίνῳ καταστραφέντος Τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου, ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τοῦ Μεσολογγίου ἐξῆλθεν ἡ νέα Ἑλλάς, ἵνα συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῶν παρῳχημένων αἰώνων. Ὁ πεπολιτισμένος κόσμος ἐχαιρέτισε μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν Ἑλληνικὴν ἀναγέννησιν, ἧς τὴν πλήρη πραγμάτωσιν ἀνελάμβανε τὸ ἑλληνικὸν κράτος, ἔχον τὴν ἐντολὴν νὰ καταστῇ ἡ ἀφετηρία τοῦ μέλλοντος ἑλληνικοῦ κράτους, ἐξασφαλίζοντος τὴν ἔννομον ἀποκατάστασιν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἵμου, ἐν ᾗ κατὰ δίκαιον ἱστορικὸν λόγον, ὀφείλει νὰ πρωτοστατήσῃ ὁ ἑλληνικὸς παράγων.

Ἀνταπεκρίθη ἡ ἐλευθέρα Ἑλλὰς πρὸς τὴν ἐντολὴν ταύτην;

Δυστυχῶς ὄχι. Ἡ Ἑλλὰς ὡς κράτος, ἥκιστα κατενόησε τὰς συνθήκας, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ πραγματώσῃ τὴν μεγάλην ἐθνικὴν ἰδέαν. Ἰδίᾳ παρημέλησεν ἐγκληματικώτατα τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς δυνάμεως ἐκείνης, ἀφ' ἧς κυρίως ἀνεμένετο ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐθνικῶν πόθων. Παρεγνώρισε τὴν μεγάλην ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὰ ἐθνικὰ προβλήματα δὲν λύονται δι' ἀγόνων πολιτικῶν συζητήσεων, ἀλλ' ὅτι ἡ δύναμις τῶν λαῶν πάντοτε μέν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς δημιουργίας, κεῖται ἐν τῇ στρατιωτικῇ αὐτῶν ἰσχύϊ, δι' ἧς καὶ μόνης κατορθοῦσι νὰ ἐπιβληθῶσιν ἐπὶ τῶν ἀνταγωνιστῶν, ἀλλ' ἐπίσης καί νὰ ἐμπνεύσωσιν ἐμπιστοσύνην καὶ πεποίθησιν τοῖς τε ὁμοφύλοις καὶ τοῖς ἔχουσι συμφέρον νὰ συνεργασθῶσιν ἑτεροφύλοις.

Ἑορτάζομεν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας. Ἀλλὰ τῶν λαῶν ἡ ἀποστολὴ δὲν πληροῦται διὰ τῶν ἑορτῶν μόνον. Πρωτίστως ἀνάγκη ν' ἀποδείξωμεν διὰ τῶν πραγμάτων, ὅτι ὁ θαυμασμὸς ἡμῶν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἰδέαν καί τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς δὲν περιορίζεται εἰς ἐγκώμια μόνον, ἀλλ' εἰς τὴν διὰ τῶν πραγμάτων μίμησιν. Οὕτω μόνον ἔχουσι σημασίαν ὡς ἐθνικαὶ ἑορταί. Δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν τοῦτο; Τὸ πρόσφατον παρελθὸν δὲν προσέρχεται εἰς ἐπιμαρτυρίαν. Καθ' ὃν χρόνον ξέναι φυλαί, ὑποδεέστεραι τῆς ἑλληνικῆς, παραβιάζουν τὸ πάτριον ἔδαφος ἐν Θράκῃ, ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν Ἠπείρῳ, ὁ ἑλληνικὸς παράγων κατέχεται ἐκ νάρκης, ὑπείκων εἴς τινα μοιροκρατικὴν ἀποδοχὴν τῶν τελουμένων, ἀναξίαν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ ἑλληνισμὸς φθείρεται καὶ φθίνει

καταδαπανώμενος περὶ εὐτελέστατα ἐν τῷ ἐλευθέρῳ τμήματι, μὴ ἀναλογιζόμενος σοβαρῶς τὰς μεγάλας ὑποχρεώσεις, αἵτινες ἐπεβλήθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν θεμελιωτῶν τῆς παλιγγενεσίας. Τοιαύτη Ἑλλὰς εἶναι ἀναξία, εἶνε ἐπίορκος τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ὅρκου, ὃν ὤμοσαν οἱ ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας καὶ ἀλλαχοῦ πρωταγωνισταί.

Ἔχομεν ἐπιτακτικὸν καθῆκον νὰ ἑορτάσωμεν τὴν ἁγίαν ταύτην ἐθνικὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀλλὰ πρωτίστως ἐπιτακτικὸν ἔχομεν καθῆκον νὰ καταστήσωμεν ἑαυτοὺς κρείττονας τῶν προγόνων, φέροντες εἰς πέρας τὸ ἀρξάμενον ἔργον. Τοῦτο μὴ πράττοντες, ἀσεβοῦμεν πρὸς τὴν μνήμην αὐτῶν, ὑπὸ τοιαύτας δὲ συνθήκας ἡ ἑορτή, τελουμένη χάριν τῆς ἑορτῆς μόνον καὶ οὐχὶ ἀνωτέρου σκοποῦ ἕνεκεν, εἶνε ἐξευτελισμὸς μᾶλλον καὶ ὕβρις, ἥκιστά δ' ἔπαινος καὶ λατρεία.

Ἡ μίμησις καὶ ἡ συντέλεσις τοῦ μεγάλου ἔργου. Τοιαύτη δέον νά εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἡ ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου παρά τε τῶν ἐλευθέρων καὶ τῶν ἀλυτρώτων Ἑλλήνων.

Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου
καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας "Ἑλληνισμός".

ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

Τὸ κάτωθι ἄρθρον ἐγράφη καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ ἔτους 1905 ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Φραγκίσκης Μίλλερ. Ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ Ἀθηναϊκὸς κόσμος καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων λογίων γνωρίζουσι τὴν φιλελληνίδα ταύτην, ἥτις πάντοτε ὑπερηφανεύεται, διότι εἶναι φίλη τῆς Ἑλλάδος. Δὲν παρῆλθεν ἔτι ἡ ἐποχή, καθ' ἣν ἡ κυρία Γεραρδίνου ἔκειρε τὴν χρυσόξανθόν της κόμην καὶ ἐπώλει αὐτὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἔνθερμοι φιλελληνίδες αἵτινες πάντοτε εἶναι πρόθυμοι νὰ ἐξυπηρετήσωσιν οἱονδήποτε Ἑλληνικὸν σκοπὸν καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς πᾶσαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θυσίαν. Ἡ δεσποινὶς Μίλλερ εἶνε μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑταιρίας τῶν Φιλοτέχνων, ἐπίσης δὲ καὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Τὸ ἄρθρον τῆς ἐξόχου ταύτης Ἀμερικανίδος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὅσον μικρὸν καὶ ἂν φαίνεται, εἶναι οὐχ ἧττον γεγονὸς ἐνδιαφέρον καὶ ἀξιοσημείωτον, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ μοῖρα ἡ σταθμεύουσα τῷ 1821 ἐν Γενούῃ μετέφερε τὸ εὔστροφον ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸν Γόρδον (ἢ Λόρδον Βύρωνα ὡς ἐπαξίως ἐκαλεῖτο ὁ μέγας ἀνὴρ)

ἀπὸ τοῦ λιμένος τῆς ὡραίας ἐκείνης πόλεως. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔχει περισσοτέραν βαρύτητα, ὅταν ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ὁ Λόρδος Βύρων ἀκριβῶς πρὸ τῆς τελευταίας ἀσθενείας του ἐπεθύμησε νὰ σταλῇ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὡς πρέσβυς τοῦ νέου κράτους τῆς Ἑλλάδος, οὕτως ὥστε ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνεξαρτησίας της ὑπὸ νεωστί ἀνεξαρτήτου καταστάσης Δυνάμεως, νὰ ἀναγκάσῃ τὰς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις νὰ ἀκολουθήσωσι τὸ παράδειγμα τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅταν δὲ ἐνθυμούμενοι τὰς παρασχεθείσας ὠφελείας, τὴν οὐσιώδη βοήθειαν εἰς χρῆμα καὶ προμηθείας, τὴν ἀποτελεσματικὴν βοήθειαν τὴν δοθεῖσαν παρ' ἀνδρῶν οἷοι ὁ Δόκτωρ Χάου, σύζυγος τῆς συγγραφέως τοῦ ἐμβατηρίου τῆς Δημοκρατίας, γνωρίζομεν ὅτι ταῦτα ἐπανελήφθησαν κατὰ τὸ 1897, ὅτι δὲ στρογγύλα Ἀμερικανικὰ δολλάρια κατὰ χιλιάδας ἐστάλησαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος, ἀσφαλῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καθ' ἣν αἱ λαμπραὶ ἡμῶν αὗται Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ἔσχον δύναμιν ὅπως προστατεύσωσι συμπάθειαν ὅπως δανείνωσι καὶ χρῆμα ὅπως διώσωσιν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ βασιλείου τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς καὶ κατὰ τὸν προμνησθέντα τελευταῖον αὐτῆς ἀγῶνα, ἡ Ἀμερικὴ ὑπῆρξεν ἀείποτε φιλελληνική. Ἴσως τοῦτο θεωρηθῇ ὡς ὑπερβολὴ ἢ καὶ ἁπλῆ ἔνδειξις γενικοῦ αἰσθήματος ἀγαθοποΐας, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω. Μετὰ τοῦ λόρδου Μακάνλεϋ, καὶ παντὸς ἄλλου «παγκοσμίου πνεύματος», ὅστις ἔχει ὁπωσδήποτε πραγματικῶς δόσιν αἰσθητικότητος, εἴτε ὢν οὗτος ἀρχαιολόγος, εἴτε φιλόλογος, ποιητὴς ἢ καλλιτέχνης, φιλόσοφος ἢ θεολόγος μετὰ τοῦ Μακάνλεϋ λέγω, ὀφείλομεν ν' ἀναφωνήσωμεν «εἴμεθα ὅλοι Ἕλληνες».

Οὔτε περιωρίζετο ὁ φιλελληνισμὸς οὗτος εἰς ἐντύπους σελίδας, οὔτε εἰς ἁπλοῦν ἐπιφωνηματικὸν θαυμασμὸν, καθὼς θέλει μαρτυρήσει ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικὴ σχολὴ τῆς Ἀρχαιολογίας. Ὄχι μόνον οἱ ἄνδρες τῆς ἀεικινήτου καὶ προοδευτικῆς χώρας—οἱ πολυάσχολοι—στέλλουσι τὴν ἀρωγήν των ἐν καιρῷ πολέμου, ἀλλ' αἱ νουνεχεῖς ἀμερικαναὶ γυναῖκες ἐν καιρῷ εἰρήνης πηγαίνουσιν εἰς ἐκείνην τὴν ἀείποτε ἀξιολάτρευτον μικρὰν χερσόνησον, ἥτις ἐκτείνεται ἐν εἴδει ἱκέτιδος χειρὸς εἰς τὰ κυανᾶ ὕδατα τῆς Μεσογείου, τῆς χειρὸς ἐκείνης ἥτις ἀπέσπασε κάλλος ἐκ τοῦ χάους ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ κατὰ τὸν εἰκοστὸν τοῦτον αἰῶνα δανείζουν τὴν εὐφυΐαν των, ὑπομονήν των καὶ ἱκανότητά των εἰς τὰ οὐράνια κειμήλια, τὰ ἀρχαῖα ὅσον καὶ ὁ Μίνως, βασιλεὺς τῆς Κρήτης. Ἐν σχέσει πρὸς ταῦτα τὸ ὄνομα τῆς Miss Harret Boyd ἔρχεται εἰς τὴν μνήμην. Αἱ ἀνασκαφαί της ἐν τῇ νήσῳ τῆς Κρήτης εἰς τόπους, μέχρι τότε θεωρημένους ἀπροσίτους καὶ οἱ λόγοι της

ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ Σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν εἶνε ἀξιομνημόνευτοι ὅσον καὶ τῶν σημαντικῶν ἀνδρῶν. Ἡ δὲ Miss Isador Dungan, καίτοι μακρὰν οὖσα τοῦ τύπου σοβαρᾶς μαθητρίας εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ Miss Boyd, ἐν τούτοις διὰ τῶν κλασικῶν χορῶν της ἐπέσυρε γενικὴν προσοχὴν πρὸς τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀγγείων. Ἐπίσης δέον νὰ μὴ λησμονηθῇ ὅτι Ἀμερικανὶς κυρία ἦτο ἡ ἀναβιβάσασα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸν Αἴαντα τοῦ Σοφοκλέους, ὅστις ἐδιδάχθη μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν Ν. Ὑόρκῃ.

Ἐννοεῖται ὅτι εἷς τῶν ἐξαιρετικῶς φιλελλήνων Ἀμερικανῶν εἶνε ὁ George Horton, Γεν. Πρόξενος ἐν Ἀθήναις. Τὸ νὰ σκέπτεταί τις περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τὸ νὰ ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην αἱ Ἀθῆναι ὡς ἔχουσι νῦν, συμβαίνει ταὐτοχρόνως μετὰ τῆς σκέψεως «τοὐλάχιστον παρὰ τῷ τὴν Ἀγγλικὴν λαλοῦντι κόσμῳ» ὅτι τὸ βασίλειον τοῦτο ἀνήκει ἀποκλειστικῶς — πνευματικῶς—εἰς τὸν Γεώργιον Χόρτωνα. Ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν ἐξαίρετον ἀντίληψιν τοῦ θελγήτρου ὅπερ εἰσέτι συνέχεται πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀττικῆς ἔδαφος. Παρ' αὐτοῦ ἀπεκτήσαμεν τόσον περικαλλεῖς εἰκόνας τῆς Θεσσαλίας, τόσον θελτικὰς περιγραφὰς περὶ τοῦ λαοῦ, τόσον ἀκριβεῖς ἐκτιμήσεις τῶν προτερημάτων, τοσαύτην πιστότητα ἐξεικονίσεως, τοσαύτην συμπαθητικὴν περιγραφὴν παντὸς ἔχοντος σχέσιν πρὸς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, τὸν βίον ἢ τοὺς βίους ἐκείνων οἵτινες ἔρχονται εἰς συνάφειαν, οὕτως ὥστε ἡμεῖς ὡς Ἀμερικανοὶ,, ὑπερηφανευόμεθα ἐν αὐτῷ ὡς ἐν ἀντιπροσώπῳ ἡμῶν καὶ ἐπιδεικνύομεν ὡς ἀσφαλῆ ἔνδειξιν τοῦ ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ἀκόμη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ νῦν αἰῶνι τοῦ ὑλισμοῦ ἔχομεν ζωηρὰν τὴν αἴσθησιν πρὸς τὸ ὡραῖον καὶ εἴμεθα ὡς καὶ πάντοτε ζωηροὶ φιλέλληνες.

Ἐὰν αἱ ἀνωτέρω ἐξοχότητες δὲν ἤθελον θεωρήσει ἀλαζωνικὸν, ἂν ἐν τέλει ἡ ταπεινὴ χεὶρ ἥτις χαράσσει τὰς γραμμὰς ταύτας ἤθελε «μὲ τὴν προσήκουσαν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπεροχῆς των» ὑπογράψει ἐν ὅλῳ τῷ θαυμασμῷ τῆς ἐπιβλητικῆς ἀρχαιότητος μετὰ οἰκτιρμοῦ καὶ συμπαθείας διὰ τὰς σελίδας τοῦ σκότους καὶ τὰς θαλάσσας αἵματος διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐξῆλθεν ἡ Ἑλλάς, μετὰ συμπαθείας διὰ τοὺς ἀρχαίους ἥρωας ὅσον καὶ διὰ τοὺς νέους οἵτινες ἵστανται παρὰ τὸ πηδάλιον καὶ διοικοῦσι τὸ σκάφος τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν τεταραγμένων ὑδάτων τῶν ἀναριθμήτων κρίσεών της, μετὰ θαυμασμοῦ, λέγω, μεγάλου καὶ διαρκοῦς, μετὰ συμπαθείας τρυφερᾶς καὶ ἀληθοῦς, θερμῆς καὶ ζωηρᾶς ὑπογράφομαι ταπεινῶς, ἔξοχοι φιλέλληνες, ὑμετέρα διὰ τὸ μέλλον καὶ εἰς ἄκρον φιλελληνίς.

Φραγκίσκη Μίλλερ

τοῦ τμήματος τῆς Ἱστορίας καὶ Γαλλικῶν
ἐν τῷ Κολλεγίῳ Οὐάσιγκτων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

[Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1905]

Ἰδοὺ τὸ ὑπέρτατον ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἐχορηγήθη εἰς τὸν ἄνθρωπον ὡς δῶρον ἀναφαίρετον ὑπὸ τῆς θείας προνοίας. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τὸ ὁποῖον ἀξιοῖ νὰ ἔχῃ οὗτος ἀπαραμειώτως ἐφ᾽ ὅσον ἐκ τῆς χρήσεως αὐτοῦ δὲν παραβλάπτεται τὸ τῶν ὁμοίων του. Ἄνευ τῆς ἐλευθερίας ἀπόλλυσιν ὁ ἄνθρωπος τὴς ἠθικὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν γινόμενος τυφλὸν ὄργανον τῶν φυσικῶν δυνάμεων. Ὁ ἐστερημένος ἐλευθερίας ἀρνεῖται ἑαυτόν. Ἀποκαρτερεῖ. Δὲν δύναται νὰ νοηθῇ. Δὲν δύναται νὰ δράσῃ οὐδὲ νὰ πράξῃ τι γενναῖον. Εἶναι κατὰ πάντα νεκρός. Ἐὰν ἐν τῷ κόσμῳ ἔπραξέ τι ὑψηλὸν ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κατίσχυσε τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, καταστήσας αὐτὰς ὑποχειρίους, ἐὰν ἀπεκάλυψε τὰ μυστήρια καὶ τοὺς νόμους τῆς Δημιουργίας, ταῦτα πάντα κατώρθωσε διὰ τῆς ἐλευθερίας. Ὑπ᾽ αὐτῆς χειραγωγούμενος ἠλευθερώθη ἀπὸ τοῦ ἔξω κόσμου· κατενόησεν ἑαυτόν, ὠργάνωσε τὸν κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν αὐτοῦ βίον καὶ ἐπραγμάτωσε τὰ εὐγενέστερα ἰδεώδη. Τοιαύτη ἡ δύναμις τῆς ἐλευθερίας. Δύναμις πανσθενής, Δύναμις ἐξεγείρουσα ἁπάσας τὰς ἠθικὰς δυνάμεις τοῦ ἀτόμου καὶ ἐμπνέουσα τὰ εὐγενέστερα καὶ ζωτικώτερα τῶν αἰσθημάτων.

Ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἀτόμων συγκροτοῦνται αἱ κοινωνίαι καὶ ἐκ τούτων οἱ λαοὶ καὶ τὰ ἔθνη. Τί εἶναι ἡ ἐλευθερία τῶν λαῶν; Εἶναι ὁ φαεινὸς ἀστὴρ ὁ φωτίζων αὐτὰ πρὸς τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν πρόοδον, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν. Εἶναι ἡ πυρὰ ἡ θερμαίνουσα τὴν καρδίαν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῆς πατρίδος ἀγωνιζομένων. Εἶναι τὸ φῶς καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν. Ὑπὸ τὴν αἰγίδα ταύτης λαμβάνουσι σάρκα καὶ ὑπόστασιν ἅπαντα τὰ ἰδεώδη τῆς ποιήσεως, τῆς τέχνης, τῆς ἐπιστήμης. Ἐκτυλίσσονται ἅπασαι αἱ πνευματικαὶ δυνάμεις τῶν ἀτόμων καὶ προάγεται ἡ εὐημερία αὐτῶν.

Σημαιοφόρος δὲ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων αἰώνων ὑπῆρξεν ἡ ἡμετέρα φυλὴ ἐν τῷ κόσμῳ. Αὕτη ἔσχε μεταξὺ τῶν λαῶν τὸ πρωτεῖον τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐτήρησε τὸν πυρσὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἀναπτύξεως. Διὰ τῶν θείων τῆς ἐλευθερίας ναμάτων γαλουχουμένη ἐπεκράτησε πανταχοῦ τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Εὐξείνου. Ἔστησε τρόπαια κατὰ τῶν βαρβάρων ἀθάνατα. Ἐδημιούργησε γλῶσσαν ὑπερφυᾶ, ἀνέπτυξε τὴν φιλοσοφίαν, ἀνύψωσε τὴν τέχνην, διεμόρφωσεν ὑπέροχον καὶ θαυμάσιον πολιτισμὸν τὸν ὁποῖον διέδωκεν εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς διὰ τῶν νικηφόρων στρατιῶν τοῦ Μεγάλου δορυκτήτορος καὶ ἐγένετο τὸ κόσμημα τῶν λαῶν ἀπ' αὐτῆς ἀρυομένων τὰ νάματα τῆς γνώσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὸ παράδειγμα τῆς μιμήσεως εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Τῆς ἐλευθερίας στερρῶς ἐχομένη ἡ Ἡμετέρα φυλὴ ἔχυσε ἐπὶ πλείστους αἰῶνας ποταμοὺς αἱμάτων ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνιζομένη κατὰ διαφόρων ἀλλοφύλων. Ἀλλὰ καμφθεῖσα τέλος ὑπὸ τῆς ἐξαντλήσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως καταλλήλου πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἑνιαίας πολιτικῆς, συνοχῆς περιέπεσεν εἰς συμφορὰς καὶ ὑπέστη ἀλλεπάλληλα δεσμὰ ξενικῶν κατακτήσεων. Ἐν τούτοις καὶ ὑπὸ τὸν ζυγὸν εὑρισκομένη διετήρησε τὸ ἱλαρὸν φῶς τῆς γνώσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας ἀμείωτον, τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν ἀσπασθέντες οἱ ἐπελθόντες, Ρωμαῖοι, ἀνέδειξαν τὴν Ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν καθαρῶς ἑλληνικὴν καὶ τὸ Βυζάντιον πρωτεύουσαν αὐτῆς.

Εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνέβησαν ἕλληνες αὐτοκράτορες, οἵτινες διὰ τῶν περιφανῶν νικῶν, ἃς ἤραντο κατὰ τῶν πολυαρίθμων καὶ πολυωνύμων ἐπιδρομέων ἐκλέϊσαν τὸ ὄνομα τὸ Ἑλληνικὸν καὶ κατέλιπον δόξαν ἄφθιτον. Ἐπὶ χιλιετηρίδα ὁλόκληρον συνετήρησαν οὗτοι τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἄσβεστον, καὶ περιεφρούρησαν τὴν ἐλευθερίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Τί ἄλλο ἦσαν οἱ ἀγῶνες ἐκεῖνοι ἢ ἀγῶνες ἀνδρῶν ἀνταξίων τῆς Μεγάλης καὶ ἐνδόξου αὐτῶν φυλῆς; τί δὲ ὁ ὕστατος ἀγών, τὸν ὁποῖον ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος τελευταῖος Ἕλλην Αὐτοκράτωρ ἠγωνίσατο κατὰ τῶν Ὀσμανιδῶν μὲ τοὺς ὀλίγους ἐνδόξους μαχητάς του προασπίζων «τὴν ἐλπίδα καὶ χαρὰν τῶν Ἑλλήνων«, ἢ ἀγὼν ἀνδρὸς ἐμπεφορημένου ἁγίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ Ἐλευθερίας, Πίστεως καὶ Πατρίδος; Ἔπιπτεν ὁ ἀοί-

δημος ἐκεῖνος Αὐτοκράτωρ κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην ἡμέραν καὶ μετ' αὐτοῦ συνετρίβετο τὸ Κράτος. Ἡ Ἑλληνικὴ ἀνεξαρτησία ἐσαβανώνετο· Ἡ ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων ἐδεσμεύετο καὶ ἡ Μουσουλμανικὴ λαῖλαψ διατρέχουσα πᾶσαν ἑλληνικὴν γῆν κατέστρεψε πᾶν τὸ προστυχόν.
Ἡ βαρβαρότης καὶ ἡ ἐρεβώδης ἀμάθεια ἐκάλυψε τὸν Ἥλιον τὸν φωτίζοντα τὴν πάγκαλον ἐκείνην χώραν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐβλάστησε τὸ καλλίκομον τῆς ἐλευθερίας δένδρον.

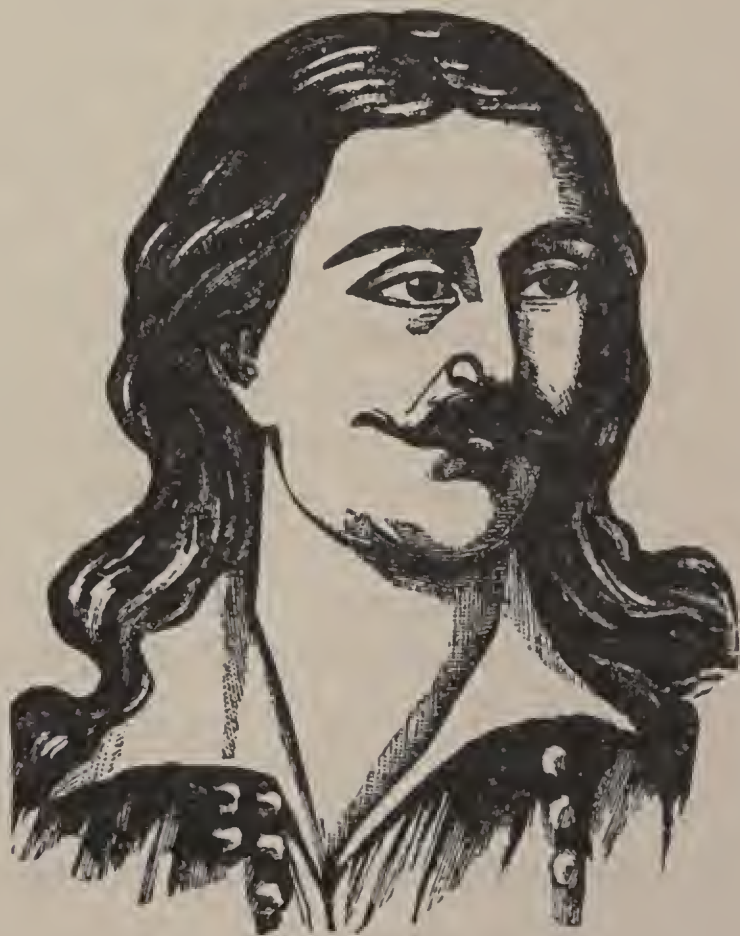
Ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐδούλευε δουλείαν σκληρὰν ὑπὸ τύραννον ἀπηνῆ. Πάντες ἐνόμιζον αὐτὸ νεκρὸν καὶ τεθαμμένον εἰς βαθύτατον λάκκον καὶ οὐδεὶς ἐφαντάζετο τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος μὴ ἐπιλαθόμενον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ζοφερᾶς δουλείας τῶν ἱστορικῶν αὐτοῦ παραδόσεων, τηρῆσαν δὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν γλῶσσαν ἀλώβητον, ἐτήρησε καὶ τὸν πόθον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἔνθερμον καὶ τὸ μῖσος πρὸς τὴν δουλείαν ἀδιάλλακτον καὶ ἀπέδειξεν εἰς σύμπαντα τὸν κόσμον διά τοῦ Μεγάλου ἐκείνου ἀγῶνος τὸν ὁποῖον ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεώς του ἀνέλαβε κατὰ κραταιοῦ δεσπότου, ὅτι ἐπλανῶντο οἱ νομίζοντες αὐτὸ νεκρόν. Δρὰξ ἡρωϊκῶν προμάχων ἐμπεποτισμένων ὑπὸ τῆς πατρίου πίστεως καὶ τὴς φιλοπατρίας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἐνδόξων παραδόσεων τοῦ παρελθόντος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, συνέλαβε τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως. Ὑψώσασα δὲ τὴν σημαίαν τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ κατὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ λαβοῦσα τὰ ὅπλα ἐπετέλεσεν ἀπαράμιλλα κατορθώματα λαμπρύνοντα τὸν Ἐθνικὸν ἡμῶν βίον εἰς αἰῶνάς αἰώνων καὶ ἐξεγείροντα παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς τὴν ἅμιλλαν καὶ τὸν θαυμασμόν. Ὀλίγοι κατὰ πολυαρίθμων στρατιωτῶν Μεγάλης αὐτοκρατορίας ἀγωνισάμενοι ἐπὶ ἑπταετίαν ὅλην, ἤραντο νίκας περιφανεῖς καὶ ἔστησαν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν τρόπαια παμμέγιστα. Ὁ ἀγὼν αὐτῶν ὑπῆρξεν ἀγὼν μέγιστος περίλαμπρον ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἱστορίᾳ καταλαβὼν θέσιν.

Κλίνωμεν γόνυ εὐλαβῶς οἱ Πανέλληνες σήμερον πρὸ τῆς μνήμης τῶν ἐθνικῶν ἐκείνων ἡρώων, οἵτινες ἐξεγερθέντες μὲ σύνθημα «ἐλευθερία ἢ θάνατος» συνέτριψαν διὰ τῶν καταπληκτικῶν αὐτῶν μεγαλουργημάτων τὰς ἁλύσεις τῆς δουλείας καὶ ἀπέδοσαν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸ ἔθνος ἀναστήσαντες αὐτὸ ἐκ νεκρῶν. Ἡ λατρεία, ἣν τὸ ἔθνος προσφέρει σήμερον κατὰ τὴν μεγάλην ἐθνικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν πρὸς τοὺς ἡμιθέους ἐκείνους πανηγυρίζον καὶ γεραῖρον τὴν ἄφθιτον δόξαν αὐτῶν εἶναι ὁ φόρος πληρωνόμενος πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς καὶ φιλο-

πατρίας αὐτῶν ὑφ' ὧν ἐνεπνέοντο. Ἀντλήσωμεν ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν πατέρων ἡμῶν, τῆς ἐνδόξου ἐκείνης τοῦ 21 γενεᾶς, τὰ διδάγματα τῆς σταθερότητος πρὸς τὴν πάτριον πίστιν, τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, τοῦ ἔρωτος πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν. Ἀντλήσωμεν θάρρος καὶ εὐψυχίαν. Μὴ γενώμεθα σκεπτικοὶ καὶ ἀπαισιόδοξοι περὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν μέλλοντος ἐξ ἀσημάντων ὁρμώμενοι γεγονότων. Προσηλωθῶμεν εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ τὸ μεγαλουργὸν φρόνημα τῆς Πανελληνίου ἑνώσεως καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου. Τὸ ἔργον τῆς τελείας ἐθνικῆς ἀπολυτρώσεως δὲν ἐπερατώθη. Ὑπολείπονται μυριάδες ἀδελφῶν ἡμῶν δακνόντων ἔτι τὸν σιδηροῦν χαλινὸν τῆς σκληρᾶς δουλείας. Ἂς ἀποσπάσωμεν τούτους ἀπ' αὐτὸν καὶ ἂς ὁδηγήσωμεν αὐτοὺς θριαμβευτικῶς ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν σκιὰν τοῦ ἀειθαλοῦς δένδρου τῆς ἐλευθερίας. Ἡ μεγάλη σήμερον ἡμέρα ἔστω μνημόσυνον τῶν μεγαλουργησάντων πατέρων ἡμῶν καὶ δᾳς φωτίσουσα ἡμᾶς ἐν τῇ ἐθνικῇ ταύτῃ ἐργασίᾳ.

Σπάρτη

ΙΩΑΝ. Π. ΚΑΝΕΛΛΙΔΗΣ

Ἀθανάσιος Διάκος

"Γιὰ 'δὲς καιρὸ ποῦ διάλεξεν ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρῃ!
Τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαριὰ καὶ βγάζ' ἡ γῆ χορτάρι".

ΕΚΕΙΝΩΝ Η ΜΝΗΜΗ ΑΓΗΡΩΣ

(Εδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1905)

Χρύσελπις ἡ σήμερον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως καὶ παλιγγενεσίας Ἡμέρα ἀνατέλλει καὶ χαρίεσσα τοὺς ἑορτάζοντας αὐτὴν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς χαιρετίζει. Χρυσοποικίλτοις γράμμασιν εἰσὶν ἀναγεγραμμένα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τὰ θαυμαστὰ μεγαλουργήματα τῶν ἡρωϊκῶν ἡμῶν προγόνων, καὶ βαθεῖα ἡ συναίσθησις ἐν πάσῃ ἑλληνικῇ συνειδήσει τῶν καθηκόντων ἡμῶν πρὸς τὴν ἱερὰν παρακκαταθήκην, ἥν οὗτοι μετὰ ποταμοὺς αἱμάτων καὶ πολυετεῖς στερήσεις κατέλιπον ἡμῖν.

Ἵπτανται περὶ ἡμᾶς ταύτην τὴν ἡμέραν αἱ ἀθάνατοι τῶν ἡρώων ἐκείνων ἀγαλλόμεναι διὰ τὸ μέγα αὐτῶν ἔργον καὶ εὐελπιστοῦσαι ἐν ταὐτῷ ὅτι τοῦ ἔργου οὗτινος αὐτοὶ κατήρξαντο, οἱ ἀπόγονοί των θέλουσι συνεχίσει καὶ περατώσει, καταλείποντες τῇ Ἱστορίᾳ ἔνδοξον ὕλην καὶ τοῖς μετέπειτα ἄριστα διδάγματα ἡρωϊσμοῦ καὶ φιλοπατρίας.

Σεμνὴ καὶ ἐπιβάλλουσα ἡ σήμερον ἡμέρα, ὑπερήφανος καὶ εὐλαβὴς ἡ ἱστορία αὐτῆς, ὡς συναινοῦσα δύο σπουδαῖα ἱστορικὰ γεγονότα ἐνσάρκωσιν τοῦ Ὑπερτάτου Λόγου, καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν ἑνὸς εὐγενοῦς Λαοῦ, ἐκσπάσαντος τὰ δεσμά του ἀπολακτίσαντος μετὰ μακραίωνα δουλείαν τὸν τύραννον. Ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα ἐκπλήσσεται. Αἱ εὐγενεῖς καρδίαι ἠσθάνθησαν τὸ ῥῖγος ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ οἱ μοχθηροὶ ἐμειδίασαν ἐκ φθόνου. Οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, οἱ τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας καλούμενοι ἐργάται, μετὰ φόβου ἤκουσαν τὸ ἄγγελμα καὶ περιδεῶς ἀπέβλεψαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, ἥτις ἠπείλει νὰ ταράξῃ τὴν μακαριότητα αὐτῶν καὶ φέρῃ τὴν ἐμπρηστικὴν αὐτῆς δᾷδα εἰς εὐρυτέρας ἐκτάσεις...

Τὰ σκληρὰ τῆς δουλείας καὶ τῆς βασιλείας τοῦ διαβόλου δεσμὰ θραύονται διὰ τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς Σήμερον, διὰ τοῦ «Χαῖρε Μαρία, Χαῖρε», καὶ ἡ βάρβαρος δουλεία τῆς Ἑλλάδος ἀποσκορακίζεται πρὸ τοῦ ἐμβλήματος: «Ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος». Θραύεται πᾶσα διάνοια ἐρευνῶσα ὡς ἀνεξιχνίαστον μυστήριον τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ

Θείου λόγου καὶ ἀτονεῖ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀνερευνῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ μυστηρίου τούτου. Ἡ Ἱστορία ἐξ ἄλλου, ἀνοίγει εὐρείας τάς δέλτους της, ὅπως ἀκοπώτερον περιλάβῃ τοὺς γιγαντομάχους προγόνους ἡμῶν καὶ δικαιότερον ἐκτιμήσῃ τὸ ἔργον αὐτῶν. Ἐκπλήσσεται αὕτη καὶ ἔκθαμβος διερωτᾷ ἑαυτήν. Τίνες εἶναι οὗτοι; Τί ζητοῦν; Ἐκεῖνοι δὲν ἀπαντοῦν διὰ τῶν λόγων. Τὰ μεγαλουργήματα αὐτῶν καὶ ἡ παλινόρθωσις τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἀπέδειξε τί ἐζήτουν. Ἤδη ὅμως ἤλλαξαν οἱ ὅροι καὶ τὰ ἐρωτήματα τῆς Ἱστορίας εἰσὶν: Ποῦ εἶναι οἱ Ἕλληνες; Ἔπαυσαν ἡ δάφνη νὰ φύεται εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς δρυμοὺς; ἐστείρευσεν ἡ πηγὴ τοῦ ἡρωϊκοῦ αἵματος; ἐμαράνθη τὸ δένδρον; Εἶναι σκληρὰ τὰ ἐρωτήματά σου. Εἶναι πικρὰ τὰ βέλη σου· ἀλλ' ὄχι καὶ ἀνίατα. Ὄχι! δὲν ἐλησμονήσαμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ὅτι οὐδὲ κατὰ τὸ πέμπτον συνετελέσθη τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ Δὲν ἔπαυσεν ἡ δάφνη νὰ φύεται εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος, οὔτε ἐστείρευσεν ἡ ἐμαράνθη τὸ δένδρον. Καὶ πάλιν θὰ ἠχήσουν οἱ πολεμικοὶ παιᾶνες. Καὶ πάλιν ἔκπληκτος ἡ Ἱστορία θ' ἀνοίξῃ τὰς σελίδας της ἵνα περιλάβῃ νέους ἥρωας, νέα μεγαλουργήματα. Καὶ πάλιν ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα θ' ἀκούσῃ παρὰ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τὴν ἑξῆς ἔντονον διαμαρτυρίαν ὑποστηριζομένην ἐμπράκτως: «Ἡμεῖς θὰ διεκδικήσωμεν τὰ δίκαιά μας, ἡμεῖς θὰ ἀποπερατώσωμεν τὸ ἔργον των καὶ θὰ δείξωμεν ὅτι εἴμεθα οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων ὧν ἡ μνήμη ἔστω ἀγήρως.»

Νέα Ὑόρκη

ΙΩ. ΚΑΚΚΑΒΟΣ.

ΤΑ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΑ ΜΑΣ

Κύτταξε, πατρίς μου, τὰ ναυτόπουλά σου
Τὰ κουπιὰ στὰ χέρια πῶς σφιγγοκρατοῦν.
Βλέπε τα, προσμένουν ἕνα σύνθημά σου
Καὶ στὴν ἄλλη ἄκρη σὰν πουλιὰ πετοῦν!
Αἴ, παιδιά, τό νοῦ σας, πέφτει τό κανόνι,
Κάτασπρη βαρκοῦλα, σχίσε τὰ νερά,
Σύ, γέρω-νησιώτη, βάστα τό τιμόνι,
Καὶ μὲ τὴ ματιά σου δίνε του φτερά...

Δ. Ι. ΚΟΚΚΟΣ

Ο ΕΛΛΗΝ ΤΟ ΠΑΛΑΙ ΚΑΙ ΝΥΝ

[’Εδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν “Θερμοπυλῶν” τοῦ 1905]

Οὗ ἄν τις ἑαυτὸν τάξῃ τὰ μέγιστα ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι, ἐνταῦθα δεῖ μένειν, μηδὲν λογισάμενος μήτε θάνατον μηδ’ ἄλλο τι οὖν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ.
[Πλάτ. ’Απ. Σωκράτους]

Εἶναι ἀρχὴ αὕτη ἐφ’ ἧς ὁ Ἕλλην τὸ πάλαι καὶ νῦν ἑδράζεται τὰς ἑαυτοῦ πεποιθήσεις διὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν του. Ὡς ὁ Ἕλλην τῆς Σινικῆς ἐποχῆς διέσχιζε θαλάσσας δι’ ἀκατίων καὶ ἱστιοφόρων πλοίων, μέσῳ τῶν ἀπεράντων ὠκεανῶν, ἀψηφῶν οὓς εἶχε ν’ ἀπαντήσῃ κινδύνους τὰ ψύχη καὶ τὰς θυέλλας, τὰς στερήσεις καὶ κακουχίας, τὰς φυσικὰς τῶν καιρῶν ἐναντιότητας, τοὺς τῶν ἀλλοφύλων διωγμοὺς καὶ τὰς τῶν ἀγρίων ἐπιθέσεις, μηδὲν ἐφόδιον ἔχων ἢ τὴν πρὸς τὴν Πατρίδα του πίστιν καὶ πρὸς τὰ θεῖα ἀφοσίωσιν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις πεποίθησιν, συνῳδὰ καὶ τῇ φυσικῇ αὐτοῦ εὐφυΐᾳ, κατώρθου δὲ οὕτω νὰ ὑπερνικᾷ ὅλα τὰ προσγενόμενα αὐτῷ ἐμπόδια καὶ συνῳκεῖτο ἀνὰ τὰς Σινικὰς ἀκτάς, διδάσκων καὶ προάγων τοὺς λαοὺς ἐκείνους διὰ τῶν φώτων καὶ τῆς νοημοσύνης του ἐν τῇ ἐμπορίᾳ καὶ βιομηχανίᾳ.

Ὡς ὁ Ἕλλην ἐπὶ Περικλέους ὑπῆρξε τὸ ὑπόδειγμα λαοῦ προηγμένου παρὰ τοῖς λοιποῖς λαοῖς, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του διὰ τὴν μεγαλοφυᾶ αὐτοῦ ἐπίδοσιν εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας τὴν πρὸς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος εὐπείθειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς διδασκάλους του σέβας· αἱ δὲ τῶν ἀδίκων καὶ ἐπιβούλων ἐπικρίσεις εἰς οὐδὲν ἴσχυον ν’ ἀλλοιώσωσι τὸ φρόνημά του καὶ τὴν εἰς τὰ πάτρια καὶ τὸ καθῆκον ἐμμονήν του.

Ὡς ὁ Ἕλλην ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐννώριζε, καίπερ διωκόμενος,

καίπερ ἀσφυκτιῶν ἐκ τῆς τυραννικῆς δουλείας, νὰ πνίγῃ εἰς τὰ στήτου τὴν ἀγανάκτησίν του κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ νὰ ἐγκρύπτῃ ἐν ἑαυτῷ τὸν ἅγιον ἐνθουσιασμόν του εἰς τὰ πάτρια, μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ χρόνου, ὅτε θὰ ἔλυε τὰ δεσμὰ του διὰ μιᾶς γενναίας καὶ ὁμοφώνου ἀποφάσεως, ἣν καὶ ἐξετέλεσεν ἅμα ὡς ἀνεπετάσθη ἡ σημαία τῆς Ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ.

Οὕτω καὶ ὁ ἐν ἐξωτερικῷ Ἕλλην, πιστῶς ἐμμένων εἰς τὰ πάτρια, ὅπου γῆς ἦ ἐννοεῖ νὰ κρατῇ τὸν πατριωτισμόν του σταθερὸν καὶ τὴν πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ πατρίδα του· πίστιν διάπυρον. Παλαίων οὗτος κατὰ πολλῶν δυσχερειῶν, παρὰ τὰς συνθήκας τοῦ βίου του, κατὰ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν, κατὰ τῆς πληθύος τῶν ἀλλοεθνῶν, ἡνωμένων εἰς συλλόγους καὶ σωματεῖα, μικρὸς κάτ' ἀριθμὸν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν τῆς ἐγχωρίου ἐνταῦθα γλώσσης, ἐργάζεται, μὲ τὴν ἰδέαν ὅμως πάντοτε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του ἵνα ἐμπεδώσῃ ἐκεῖ τό ὑπόλοιπον τοῦ βίου· ἐκεῖ, ἔνθα εἶδε τὸ αἰγλῆεν τῆς Ἑλλάδος φῶς, ἐκεῖ, ἔνθα ἡ οἰκογενειακὴ του ἑστία καὶ ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος τὸν καλοῦσι.

Ἐργάζεται.

Καὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν του ἐρωτᾷ. «Τὶ νέα ἀπ' τὴν Πατρίδα». Τὶ νέα ἀπ' τὴν Πατρίδα! Πόσα δὲν περιέχει ἡ φράσις αὕτη! Τὶς ἄλλος πλὴν τοῦ τοῦ Ἕλληνος ἐρωτᾷ μὲ πόνον περὶ πατρίδος καὶ οἰκογενειακῆς ἑστίας; Εἰς τίνος τὰ ὦτα, ξένου, ἠχεῖ τοσοῦτον εὐήχως ἡ λέξις Πατρὶς, ὅσον εἰς τὰ τοῦ Ελληνος; Μὴ αἱ αἰτήσεις τῶν ἀνὰ τὰς διαφόρους πόλεις ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων πρὸς τὴν Οἰκουμεν. Σύνοδον καὶ τὰ Πατριαρχεῖα περὶ ἱδρύσεως Ἐκκλησιῶν καὶ ἀποστολῆς ἱερέων δὲν δεικνύουσι τὸν Ἕλληνα ἐγκλείοντα μεγάλην πρὸς τὴν Θρησκείαν του λατρείαν; Μὴ ἡ αὐθόρμητος προσφορά του ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου δὲν φανερώνουσι τὸν ἁγνὸν πατριωτισμόν του;

Ὁ Ἕλλην ὅθεν πιστῶς ἐμμένει εἰς τὰς παραδόσεις τῶν πατέρων του καὶ τηρεῖ διακαῆ τὸν πρὸς τὴν Πατρίδα, καὶ τὴν Θρησκείαν του ἔρωτα, μεθ' ὅλα τὰ ἐκ τῶν ἀντιξόων περιστάσεων πλήγματα καὶ τὰ ἐκ τῶν περιστάσεων δημιουργηθέντα ἐν τῇ γενετείρᾳ ἀτυχήματα.

Lowell, 28 Μαρτίου 1905

Πάνος Βλαχούλης.

ΑΝΑΤΕΛΛΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

['Εδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1905]

'Ανατέλλει καὶ πάλιν ἡ 25η Μαρτίου καὶ ἀπὸ τὸ ἀστραποβόλημα τοῦ 'Ελληνικοῦ ἡλίου εἰς τὸν γαλανὸν οὐρανὸν τῆς γλυκειᾶς πατρίδος χρυσίζονται τὰ ἔνδοξα βουνά. Ἡ σμαραγδώδης δροσιὰ τῆς αὐγῆς ἄπειρον γλυκύτατα διαχύνει καὶ ἐμπνεύσεις ἐθνικοῦ ὀργασμοῦ ἐμπνέει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἡ ὁποία ἐξυπνᾷ νὰ ἑορτάσῃ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας κοιμηθείσης εἰς τὸν βυθὸν μαύρης σκλαβιᾶς.

Τὸ δύσμοιρον ἔθνος εἰς δυστυχίαν καὶ δουλείαν περιπεσὸν, ὑπὸ τὸ πέλμα βαρβάρου ἐπιδρομέως καὶ κατακτητοῦ, ὑπέστη τὰς φοβερωτέρας βασάνους τρόμου καὶ φρίκης. Εἰς τὰ ζοφώδη ἐκεῖνα ἔτη τῆς μαύρης δουλείας, τῆς σκλαβιᾶς, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πυρὸς καὶ τῆς μαχαίρας, τῶν ἀπαγχονίσεων καὶ τῶν ἀνασκολοπισμῶν, ὁ δυστυχὴς Ἕλλην, ὁ ταλαίπωρος Χριστιανὸς, ὡς ἄλλος Προμηθεὺς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους του προσηλωμένος, ὑπέστη τὸν μεγαλείτερον ἐξευτελισμὸν, τὰ χειρότερα μαρτύρια. 'Επέπρωτο νὰ φέρῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὸν βαρὺν κλοιὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου. Τὸ ἱερὸν καὶ ἔνδοξον τῆς πατρίδος του ἔδαφος, παρέστη μάρτυς τοσούτων φρικαλεοτήτων! Εἰς τὸν ἐναγῆ βωμὸν τοῦ βαρβάρου κατακτητοῦ ἐσύροντο ἁγνὰ θύματα τῆς Πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἡ τιμὴ τῆς γυναικὸς, τὸ μητρικὸν φίλτρον. Δικαιοσύνη καὶ οἰκογένεια παρεβιάσθησαν. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ φαιδρότης ἐξέλιπον καὶ τίποτε δὲν ἠκούετο, εἰμὴ οἰμωγὴ βασανιζομένων! Ὢ!

ὅστις δὲν ἐγεύθη τὸ πικρὸν ποτήριον τῆς δουλείας ἀδυνατεῖ νὰ φαντασθῇ τὴν τρομερὰν ἐκείνην εἰκόνα, ἡ ὁποία παγώνει τὸ αἷμα καὶ ἀνορθώνει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς...

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐπέπρωτο νὰ ἀνατείλῃ καὶ ἀνέτειλεν αἰγλήεσσα καὶ περίλαμπρος αὕτη ἡ ἡμέρα ἵνα ἀναστήσῃ τὸ ἐκπεπτωκὸς καὶ προσθέσῃ νέας εἰς τὰς παλαιὰς σελίδας τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τοῦ Ἕλληνος. Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Γερμανοῦ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ Λαβάρου τῆς Ἁγίας Λαύρας, ὁ Ἕλλην ἐπανίσταται κατὰ τοῦ κατακτητοῦ. Δοῦλος καὶ κατακτητὴς κατακυλίονται εἰς ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα ἐπικρατήσεως καὶ σπαράσσονται. Γῆ καὶ θάλασσα ἐβάφησαν ἀπὸ αἷμα, στόνοι καὶ οἰμωγαὶ ἀντήχουν. Ἑπτὰ ἔτη...

Ἐν μέσῳ ἐρειπείων φεγγοβολοῦν τὰ ἀθάνατα μνημεῖα τὸ Ζαλόγγον, τὸ Μεσολόγγι, τὰ Ψαρά, καὶ τόσα ἄλλα...

Ἱερὰ τῶν ἡρώων κόκκαλα ποῦ σᾶς ξασπρίζει ὁ χρόνος σωριασμένα εἰς τῶν βουνῶν τὰς χαράδρας εἰς τῶν δασῶν τοὺς δρυμούς, εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ὀσφράνθητε τὴν ὀσμὴν τοῦ λιβάνου ποῦ σᾶς καίει σήμερα πᾶσα Ἑλληνικὴ καρδία. Εἰς τὸν ἱερὸν τῆς Πατρίδος βωμόν, προσεφέρατε τὸ αἷμά σας, τὸ χρῆμά σας καὶ πᾶν ὅ,τι προσφιλὲς εἴχατε. Αἱ στερήσεις σας, οἱ ἀγῶνές σας, τὰ μαρτύριά σας ἐρρίζωσαν βαθειὰ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τῶν τέκνων σας εὐγνωμοσύνην, οἱ δὲ πόθοι ἡμῶν στρέφονται πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διαθήκης σας, πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς μεγάλης καὶ ἐνδόξου Πατρίδος.

Γεώργιος Ν. Φωτόπουλος.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1900)

Ἱκετευτικὸν τὸ ὄμμα στρέφει τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ Μακεδονία πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὡς πάσχουσα καὶ δυναστευομένη κόρη πρὸς μητέρα διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς συνδρομὴν καὶ παρηγορίαν.

Ἡ Πατρὶς τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ χώρα ἐκείνη, τῆς ὁποίας τὰ τέκνα τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς ἐνδόξως περιήγαγον καὶ τὴν δράσιν τῶν ὁποίων ὁ Ἑλληνισμὸς ὀφείλει τὰς ἐνδοξοτέρας τῆς Ἱστορίας του Σελίδας. Ἡ χώρα αὕτη σήμερον διέρχεται τὴν μεγαλειτέραν καὶ φοβερωτέραν τῶν κρίσεων. Ὀρδαὶ βαρβάρων ἐπιδρομέων ἀγρίως κατ' αὐτῆς ἐπέπεσαν καὶ δι' ἀνοσιουργημάτων φοβερῶν καὶ κακουργιῶν ἀνηκούστων, τὴν φρίκην καὶ τὸν τρόμον πανταχοῦ ἐνσπείρουσιν. Ἀγὼν μέγας καὶ φοβερὸς διεξάγεται καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον πᾶς Ἕλλην καθῆκον ἔχει μέγιστον καὶ ἐπιβαλλόμενον νὰ βοηθήσῃ ὅσον δύναται.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Μακεδόνες πρὸ παντὸς τὴν ἔνδοξον καταγωγήν των ἐνθυμούμενοι, καὶ τῶν προγόνων των τὰ ἔργα ἀναμιμνησκόμενοι ὀφείλου-λουσι πρῶτοι αὐτοὶ νὰ ἀντιστῶσι κρατερῶς. Οἱ ἄνδρες δὲν ἐχάθησαν ἀκόμη, εἰς τὰς φλέβας των δὲν ἔπαυσε νὰ ρέῃ τὸ αἷμα τῆς ὀργῆς τοῦ σφρίγους καὶ τῆς γενναιότητος. Λαὸς ὅστις τοὺς Ἀλεξάνδρους, Πτολεμαίους, Σελευκίδας, ὡς προγόνους ἀριθμεῖ, θ' ἀντιπαλαίσῃ κρατερῶς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον κατὰ τῶν βαρβάρων καὶ ὡς νικητὰς ἐκ τούτου θὰ ἐξέλθῃ ἔνδοξος. Οἱ ἄνδρες οἵτινες πρῶτοι ἥνωσαν ὡς ἔθνος τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν καὶ τὴν σημαίαν της ἐνδόξως περιήγαγον εἰς τὰ ἐνδότερα Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, θὰ ἔχουν ἀπογόνους ἀνταξίους των, οἵτινες δὲν θὰ λησμονήσωσί ποτε τὰ τρόπαια καὶ ἆθλα τῶν προγόνων των.

Τρεῖς μυριάδες Μακεδόνων ἄλλοτε τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου Κύριοι ἐγένοντο καὶ τὴν ἰδέαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν γλῶσσαν πανταχοῦ ἐπέβαλον. Θαρσεῖτε, Μακεδόνες, ἡ μεγάλη ἔφθασεν στιγμή, δείξατε ὅτι ἐξ Ἑλλήνων τὴν καταγωγήν σας ἕλκετε καὶ ,Ελληνες θὰ εἶσθε ἐσαεί Μὴ σᾶς πτοοῦν τὰ στίφη τῶν βαρβάρων, ἂν τὰ κακοῦργα ἔνστικτα αὐτῶν ἀγρίως ἐκδηλῶσι καθ' ὑμῶν, πλὴν ἀντισταθῆτε θαρραλέως. Ὁ ἀγὼν ὑμῶν καὶ δίκαιος καὶ ἱερός ἐστι καὶ ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν μαχόμενοι νίκην λαμπρὰν καὶ ἔνδοξον θὰ ἄρητε. Ἐμπρὸς καὶ πάλιν Μακεδόνες, ἤγγικεν ἡ ὥρα. Ἡ Ἑλλὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός σας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον συγκινεῖται σήμερον, καὶ πανταχοῦ ἓν σύνθημα ἀκούεται. Σώσωμεν τὴν Μακεδονίαν.

Θ. Κολοκοτρώνης

"Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ κι' ἂν χαθῶ
ἂς μὲ φᾶν τὰ πουλιὰ ποῦ μὲ γνωρίζουν".

Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΝ ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ

[Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1908]

Τετρακόσια ὁλόκληρα ἔτη τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διετέλει ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν.

Τὰ δεινὰ τῆς δουλείας, αἱ κακώσεις, αἱ ἀτιμώσεις ἐκ μέρους τῶν Τούρκων δὲν ἴσχυσαν ὅπως μεταβάλωσι τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν τετρακοσίων ἐτῶν

οἱ Ἕλληνες δὲν ἔπαυσαν ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῶν τυράννων των. Καὶ ὅσοι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποφέρωσι τὸν ζυγὸν ἀνέβαινον εἰς τὰ ὄρη. Οὗτοι εἶνε οἱ περίφημοι κλέφται οἱ ἀδιακόπως ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ἀπαντῶντες εἰς αὐτοὺς ὁσάκις προσεκαλοῦντο νὰ προσκυνήσωσι τὸν Πασσᾶν. (Πασσᾶ μου ἔχω τὸ σπαθί, βεζύρη τὸ ντουφέκι, κάλλιο νὰ ζῶ μὲ τὰ θεριὰ παρὰ νὰ ζῶ μὲ Τούρκους). Ἐπὶ τετρακόσια ὁλόκληρα ἔτη ὁ Ἕλλην δὲν ἔπαυσε νὰ πολεμᾷ πρὸς τοὺς Τούρκους, Οἱ ἄθλοι τοῦ Νικοτσάρα, τοῦ Σταθᾶ, τοῦ Βλαχάβα, οἱ ἀγῶνες τῶν Σουλιωτῶν, τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Ρήγα, τὰ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν κατορθώματα τοῦ Λάμπρου Κατσώνη καὶ Ἀνδρούτσου, ἁρματωλοὶ καὶ κλέφται καὶ τέλος ἡ συσωμάτωσις τῶν Ἑλλήνων διὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας ἅπαντα ταῦτα ἦσαν οἱ πρόδρομοι τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὔτε δὲ τὰ παθήματα οὔτε οἱ διηνεκεῖς ἀγῶνες, οὓς κατέβαλεν ὅπως παρασκευάσῃ ἑαυτῷ μέλλον ἀγαθώτερον, ἴσχυσαν ὅπως ἀλλάξωσι τὴν ἐθνικότητά του καὶ τὴν Θρησκείαν του. Οὐδὲν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐθνῶν εἰς ὁμοίας καὶ παρεμφερεῖς περιελθὸν συμφορὰς ἀνέδειξε πλείονα καρτερίαν, γενναιότητα ἢ δραστηριότητα. Οἱ Ἕλληνες ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων των, πιστοὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς, πιστοὶ εἰς τὸ μέλλον αὐτῆς.

Καὶ ὠργάνιζε μὲν τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἐπὶ τῶν ὀρέων πεζικὸν αὐτοῦ ἐν τῷ πελάγει τὸ ναυτικὸν αὐτοῦ καὶ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἔθνους διενήργει. Οὕτω ἐπὶ τετρακόσια ὁλόκληρα ἔτη διήγαγε ταλαιπωρούμενον καὶ βασανιζόμενον, ἕως οὗ ἦλθεν ἡ ὥρα, καθ᾽ ἣν ἀρκούντως ὑπέσκαψε τὰ θεμέλια τῆς εἱρκτῆς, ἐν ᾗ ἐπὶ αἰῶνας διετέλει ἐγκεκλεισμένον, καὶ κατέρριψε τὰ τείχη αὐτῆς καὶ ἔλαβε τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὴν αὐτονομίαν του. Ὁ εὐγενὴς Ὑψηλάντης τὸ πρῶτον ἐν τῇ Μολδαβίᾳ ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ κίνημά του ἀπέτυχε πλὴν ἀνέτειλε καὶ ἡ τρισένδοξος ἡμέρα τῆς ἐπαναστάσεως ἡ 25η Μαρτίου, ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα,ἥτις ἔστεψε τοὺς ἀγῶνας καὶ ἐδωρήσατο εἰς τὸ ἔθνος νίκας δαφνοστεφεῖς.

Ἐνῷ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα συμβούλια συγκροτοῦνται καὶ κινήματα καὶ ἐπαναστάσεις προμελετῶνται αἴφνης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ὑψώνει τὴν Σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας τῶν Καλαβρύτων καὶ διὰ μιᾶς ἄπειροι Ἑλληνικοὶ πυροβολισμοὶ ἐπιφέρουσι τὸν τρόμον εἰς τὴν φυγὴν εἰς τοὺς καταπλήκτους τυράννους.

Τοῦ Γερμανοῦ ἡ Σημαία κυματίζει ὑπερηφάνως καὶ νικήτρια

καὶ δίδει τὸ σύνθημα τῆς Ἐλευθερίας. Οὕτω ὁλόκληρος ὁ Μωρηᾶς ἡ Ρούμελη, αἱ νῆσοι ὡς ἐκ συνθήματος ἐξανίστανται καὶ ἰδοὺ ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία πάλιν νικήτρια εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Κανάρη ἀναφαίνεται.

Ἡ ἐπανάστασις ἥναψεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ Ἕλληνες μὲ ἓν σύνθημα, τὸ (καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακὴ), ἐν θάρρει καὶ αὐταπαρνήσει ἀνέλαβον τὸν ἀγῶνα καὶ ἤρξαντο συνάζοντες τὸν καρπὸν ὃν ἔσπειρεν ὁ πρωτομάρτυς Ρήγας ἵνα ἀποδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὸ Ἔθνος. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐγεύθη τοῦ γλυκυτάτου τῆς ἐλευθερίας καρποῦ μετ᾿ ὀλίγον.

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

[Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1908]

Η χαρμόσυνος ἡμέρα τῆς 25ης Μαρτίου, ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡμῖν τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι δράξαντες τὰ ὅπλα κατὰ τῆς τυραννίας, κηρύξαντες ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφάσισαν νὰ ἀποθάνωσιν φέροντες εἰς χεῖρας τὰ ὅπλα ταῦτα, ἂν δὲν συνεπληροῦτο ἡ ἐλευθερία. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῶν προγόνων ἡμῶν καθιερώθη διὰ τοῦ ὅρκου ὃν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἔδωκαν, αὐτοὶ οἱ καταρτίσαντες τὴν Φιλικὴν Ἑταιρίαν, ἧς σκοπὸς ἦτο ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἔθνους. «Κηρύττομεν ἐνώπιον Θεοῦ» ἔλεγον οἱ ἱδρυταὶ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, ἤτοι ὁ Σκουφᾶς, ὁ Ξάνθος καὶ ὁ Τσακάλωφ «ὅτι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος καὶ πίστεως ἡμῶν, μόνον τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος ἔσονται τὰ μόνα μέσα τῆς συνδιαλλαγῆς καὶ οὐδὲν ἄλλο». Ὁ ὅρκος οὗτος ἀποδεικνύει ἀπόφασιν ἥτις ἔμελλε νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας διὰ τῆς θυσίας πολλοῦ αἵματος καὶ κατόπιν ἑπταετοῦς καὶ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος ἐκπλήξαντος ἅπασαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁποία ὅμως αὐταπάρνησις καὶ ὁποία μετριοφροσύνη διέκρινε τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, τοὺς ἀποφασίσαντας νὰ ἐργασθῶσι μετὰ πάσης ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ, ὃν ἀνέλαβον ἅμα ὡς τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρίας ἐπεξέτεινε τοὺς πλοκάμους του εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπεζητήθη ὑπὸ τῶν ἄνω τριῶν ἀνδρῶν ἀρχηγὸς σοβαρώτερος εἰς τὸν

ὁποῖον ἀρχηγὸν τὸ ἔθνος ὤφειλε νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην πεποίθησιν καὶ ἡ βαρύτης τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου ἀποτελεσματικῶς ἤθελεν ἐπιδράσει ἐπὶ τῶν τυχῶν τοῦ ἔθνους. Ἡ ἀρχηγία προσηνέχθη εἰς τὸν Καποδίστριαν, ἀλλ' οὗτος ἀρνηθεὶς ν' ἀναλάβῃ αὐτήν, ὡς ἐκ τῆς θέσεως, ἣν εἶχε παρὰ τῇ Ρωσικῇ Κυβερνήσει, προσεφέρθη εἰς τὸν Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην.

Ἡ ἐκτύλιξις τῶν μετὰ ταῦτα γεγονότων ἀπέδειξεν ὅτι ὁ μεγαλοφυὴς Κερκυραῖος δὲν ἀπεποιήθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχὴν χάριν τῆς παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι Ἀλεξάνδρῳ θέσεώς του, ἀλλὰ διότι ἐνόμιζεν ὅτι κατέχων αὐτὴν θὰ ἀπέβαινεν ὠφελιμώτερος εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα. Μήπως κατόπιν δὲν συνεκρούσθη πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ὅταν εἶδεν ὑπερισχύουσαν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τὴν πολιτικὴν τοῦ Μέτερνιχ, τοῦ ἀσπόνδου τούτου ἐχθροῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας; Σφοδρὰ ὁμολογουμένως πάλη διεξήγετο μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Μέτερνιχ κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ὅταν δὲ εἶδεν ὅτι ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ ὑπερίσχυσε καὶ ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἀνέθετε νὰ ἐκτελέσῃ ἐντολὰς ἐναντίον τῆς συνειδήσεώς του κατενόησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ πλέον ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσίας. Ἡ ἐπέμβασις τοῦ μεγαλοφυοῦς κόμητος Νεσελρόδου, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἠδυνήθη νὰ προλάβῃ τὴν παραίτησιν τοῦ Καποδίστρια. «Δὲν εἶμαι ἐγώ, ὁ δυνάμενος νά ἀναλάβω τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἐντολῶν» εἶπε πρὸς τὸν κόμητα Νεσελρόδον κατὰ τὴν στιγμὴν ἣν εἶχε ἀποφασίσει ὁριστικῶς νὰ παραιτηθῇ. Ἐν ταῖς κατὰ διαφόροις ἐποχαῖς δημοσιευθείσαις ἐπιστολαῖς τοῦ Καποδίστρια, ἀναφαίνεται πάντοτε ὁ ἀκραιφνὴς αὐτοῦ πατριωτισμὸς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι διατελῶν ἐν τῇ Ρωσικῇ Κυβερνήσει οὐδέποτε ἐλησμόνει ὅτι ἡ πατρίς του ἐστέναζεν ὑπὸ τὴν πτέρναν ἀγρίου κατακτητοῦ

Ὁ Καποδίστριας εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ συνέδραμε τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα, ὅπερ ἀποδεικνύεται καὶ ἐξ ὅσων εἶπε πρὸς τὸν Ὑψηλάντην, ὅταν ὁ τελευταῖος ἀπεφάσιζε νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχήν. «Ἀρκεῖ» εἶπεν ὁ Καποδίστριας ἐν ἐνθουσιασμῷ «ἡ παρουσία ὀλίγων χιλιάδων ἐπαναστατῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἡ Ρωσία συνδράμῃ ἐκ τῶν ἐνόντων». Ἀναμφιβόλως ὁ Καποδίστριας ἀπεφήνατο οὕτω χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ ἐπὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν θὰ ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ Ρώσου Αὐτοκράτορος ὁ μισσέλλην Μέτερνιχ, ὁ ἐνθερμότερος οὗτος συνήγορος τῆς μυσαρᾶς Ἱερᾶς συμμαχίας. Ἀναλαβὼν τέλος ὁ Ὑψηλάντης τὴν ἀρχηγίαν καὶ διαβὰς τὸν Προῦθον ἤρξατο τῆς ἐν Ρουμανίᾳ ἐπαναστάσεως ἐνῷ μετ' ὀλίγον ἐλάμβανε χώραν ἡ ἀνάφλεξις γενικῆς πυρκαϊᾶς καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοῦ αἱμοβόρου καὶ ἀδυσωπήτου αὐτῆς

τυράννου, κατὰ τοῦ φρικτοτέρου καὶ σκληροτέρου τῶν ζυγῶν, οὗτινος παρέστη ποτὲ μάρτυς ἡ ἀνθρωπότης. Ἡ ἐπανάστασις ἐκείνη, ὁ ἡρωϊκὸς ἐκεῖνος ἑπταετὴς ἀγὼν ἀνέδειξεν ἥρωας καὶ γενναιοκάρδους ὡς τὸν Βότσαρην, τὸν Κολοκοτρώνην, τὸν Μιαούλην, τὸν Κανάρην, τὸν Καραϊσκάκην καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν τὰ ὀνόματα ἐκόσμησαν τὸ ἡρωϊκὸν μέρος τῶν σελίδων τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Ἡ ἐπανάστασις ἔσχε καὶ πεπειραμένους ὁδηγοὺς διότι πράγματι ἡ διπλωματικὴ ἱκανότης τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ τῶν ἑτέρων ἀνδρῶν τῶν ἐργασθέντων ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐπαναστάσεως θὰ ἐξυμνῆται ἐσαεί.

Τὸ ἔθνος ἐν τῇ δουλείᾳ του εἰργάσθη δεόντως εἰς τὴν παρασκευὴν τῆς ἐπαναστάσεως, ἥτις κατέληξεν εἰς τὴν ἐλευθερίαν μικροῦ τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς ἕνεκα τῆς ἀσπλαγχνίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς Εὐρώπης, ἥτις ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ Μὰξ Νορδάου, διέπραξε πολλὰ καὶ φοβερὰ κακουργήματα κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἤδη ἡ Ἑλλὰς καὶ ἅπας ὁ Ἑλληνισμὸς καθῆκον ἔχουσι νὰ ἀγωνισθῶσιν οὐχὶ πλέον κατὰ τῶν Τούρκων ἀλλὰ κατ' ἄλλων ἐπικινδυνωδεστέρων ἐχθρῶν. Ἡ ἰδέα τῆς ἐξοντώσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τούτων, συνελήφθη ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγκαθίστατο ὡς πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ στρατηγὸς Ἰγνατιέφ, ὁ πολυμήχανος οὗτος ἀγύρτης καὶ ἀντικαταστάτης τοῦ Μέτερνιχ ἐν ταῖς κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ σκευωρίαις ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις. «Ὀφείλομεν νὰ συγχαρῶμεν ἀλλήλοις» ἔλεγεν ὁ Μέτερνιχ πρὸς τὸν γραμματέα του Γέττς ἅμα ὡς ἤκουσε τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρρῶν, «διότι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρρῶν ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις θὰ ἀποσβεσθῇ ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου». «Ἀγαπῶ τὸν Βούλγαρον Μακεδόνα καθ' ὑπερβολὴν» ἔλεγεν ὁ Ἰγνατιὲφ κατὰ τὰς τελευταίως λαβούσας χώραν ἐν Σίπειᾳ ἑορτὰς καὶ δὲν θὰ ἡσυχάσω ἐὰν δὲν ἴδω Μεγάλην Βουλγαρίαν ἤτοι Βουλγαρίαν τῆς συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου». Ἡ συνθήκη αὕτη ἥτις ὑπῆρξεν ὡς γνωστὸν δημιούργημα τοῦ πανσλαυϊστοῦ τούτου παρέδιδεν ὁλοκλήρους Ἑλληνικὰς χώρας εἰς τὸν Σλαυϊσμόν. Ἡ συνθήκη αὕτη, ἥτις, ἐματαιώθη διὰ τῆς ἑτέρας, τῆς συνομολογηθείσης ἐν τῷ Βερολινείῳ συνεδρίῳ, εἶνε τὸ ὄνειρον τοῦ Ἰγνατιὲφ καὶ τῶν ἑτέρων φανατικῶν πανσλαυϊστῶν, τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ καθ' ἡμῶν ἄδικος καὶ ἀνόητος πόλεμος τῶν Σλαύων ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμφανίσεως τοῦ Ἰγνατιὲφ, ἐξακολουθεῖ διεξαγόμενος δι' ὅλων τῶν ῥαδιουργιῶν καὶ σκευωριῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ διαθέσῃ ἡ σλαυϊκὴ πονηρία καὶ ἐπιδεξιότης. «Προσοχὴ παιδιὰ» ἀνεφώνει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἕδρας του πρὸ ἐτῶν ὁ ἀείμνηστος τοῦ Γένους διδάσκαλος Ἀνδρέας

Σπαθάρης, «ἡ κατάκτησις δὲν ἐγένετο τῷ 1454 ἀλλ' ἤρξατο ἀπὸ τοῦ 1875. Ἔχετε ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς, στῆτε καλῶς, στῆτε ἐν προσοχῇ». Καὶ πράγματι ἡ Τουρκικὴ κατάκτησις μεθ' ὅλας τὰς σφαγὰς καὶ τὰς δηώσεις, μεθ' ὅλας τὰς ἀτιμώσεις καὶ τας σκληρότητας ἐπέτρεψεν ἐπὶ τέλους τὴν ὕπαρξιν τῆς γλώσσης καὶ τῶν σχολείων, τῶν ἐθνικοτήτων, ἃς κατέκτησεν ἐνῷ ἡ Ρωσικὴ κατάκτησις οὐδὲν ἐκ τούτων ἐπιτρέπει. Παράδειγμα ἡ Φιλλανδία καὶ ἡ Πολωνία.

Κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Πανσλαυϊσμοῦ καθῆκον ἔχει ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ ἐργασθῇ πάσει δυνάμει σύσσωμος, διότι πρὸ τοῦ ἐπικινδύνου τούτου ἐχθροῦ ἀπειλεῖται ἡ ὕπαρξίς του. Κατὰ τὰς ἀκριβεστέρας πληροφορίας τὰς προερχομένας ἐκ Βιέννης καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν 280,000 λιρῶν συνελέχθησαν τὸ παρελθὸν φθινόπωρον ἐν Ρωσίᾳ ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐνεργειῶν τῶν κομιτάτων, ἤτοι τῶν δολοφονιῶν καὶ τῶν ἐκβιασμῶν καὶ τῆς δι' αὐτῶν προκλήσεως τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Εὐρώπης. Λαμβάνοντες πάντα ταῦτα ὑπ' ὄψει ὀφείλομεν νὰ ἀγωνιζώμεθα πάντοτε κατὰ τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ διατηρήσωμεν οὐχὶ μόνον ὅ,τι παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἔνδοξοί μας πρόγονοι ἀλλὰ καὶ νὰ συμπληρώσωμεν καὶ τὸ ἔργον των διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς Μεγάλης Ἰδέας.

ΠΑΤΡΙΔΑ-ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Σὰν σήμερα πατρίδα μου, Ἑλλάδα μου γλυκειά,
Στὸ μέτωπό σου ἔβαλες ὁλόχρυσο στεφάνι
Σὰν σήμερα ἐφώτισες τὸν κόσμον ὅλον ξανὰ
Σὰν σήμερα ἡ ἀρχαία σου ἡ δόξα ξαναφάνη.
Εἰς τὴ γιορτή σου σήμερα, στὰ ὁλόχρυσα ἐστολίσθης
Πέρα καὶ πέρα, ἐλεύθερη κι' ἀλύτρωτη γιορτάζεις.
Τὴν ἰδική σου ἀνάστασι μαζὶ καὶ τοῦ Χριστοῦ μας
Καὶ τὰ παιδιά σου τὰ πιστὰ στῆς Ἐκκλησιαῖς συνάζεις.
Νὰ ψάλουν τὴν Ἀνάστασι Ἐσοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ μας.
Καὶ νὰ ὁρκισθοῦν στὸ τίμιο τἀκάνθινό σου στέμμα
Ποῦβαλες γιὰ τὴ λευθεριά, νὰ χύσουν ὥς τὴ στάλα
Ὡς ποῦ νὰ ἐλευθερωθῇς, τὸ τίμιό τους αἷμα.

Νέᾳ Ὑόρκῃ 25 Μαρτίου 1909. Μ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν "Αἱ Θερμοπύλαι" τοῦ ἔτους 1909.)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

(1) Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις δὲν ἔφερεν ἐξ ὁλοκλήρου ἐθνικὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἱστορικῆς ἀναγεννήσεως λαοῦ, ἀπὸ αἰώνων ὑποτιθεμένου ὅτι ἀπώλεσε τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν, παρὰ τὰς κατὰ καιρὸν διαμαρτυρίας, οὐχ ἧττον, ὡς εἶχον τὰ πράγματα κατὰ τὰς πρώτας δεκαετηρίδας τοῦ ΙΘ΄ αἰῶνος συνεμερίσθησαν αὐτὴν καὶ συνεπάθησαν πάντες οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ καὶ πάντα τὰ ἐπίλεκτα πνεύματα τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὡς ἰδίαν ὑπόθεσιν.

Ἡ πολυθρύλητος **Ἱερὰ Συμμαχία** ἐτέλει ἤδη ἀπὸ ἑξαετίας τὰ ὄργια αὐτῆς κατὰ πάσης ἐλευθέρας ἰδέας· ἡ δὲ διαμαρτύρησις τῶν Ἑλλήνων, εἴτε ἐν Μολδοβλαχίᾳ διὰ τῶν περὶ τὸν Ὑψηλάντην, εἴτε ἐν Πελοποννήσῳ, Στερεᾷ Ἑλλάδι, Μακεδονίᾳ, Ἠπείρῳ, Κρήτῃ καὶ πανταχοῦ ἐν γένει τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος καὶ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, τεθέντος ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, ἧς καγκελάριος διετέλει ὁ καγκελάριος τῆς Αὐστρίας, ἐχθρὸς ἄσπονδος πάσης ἐν Εὐρώπῃ ἐλευθερίας, ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὡς διαμαρτύρησις παντὸς ἐλευθέρου λαοῦ. Οὕτως ἐπὶ τῇ ἑλληνικῇ ἐξεγέρσει ἐπανηγυρίσθη ἁπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου καὶ φιλελευθέρου κόσμου ἡ ἐξέγερσις κατὰ τῆς ἀρχῆς ὑπὲρ ἧς συνεμάχουν αἱ ἀντιδραστικαὶ κυβερνήσεις. Ἡ ἐξέγερσις δ' αὕτη ἔτι μᾶλλον ἐπευφημήθη διότι δι' αὐτῆς ἐκηρύττετο ἡ παλιγγενεσία τοῦ ἑλληνικοῦ γένους.

Οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς κατελήφθησαν ἐξ ἀνεκφράστου χαρᾶς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ κηρύγματος τῆς ἑλληνι-

---

[1] Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ πανηγυρικῷ φύλλῳ τῶν "Θερμοπυλῶν" τῆς 25 Μαρτίου 1903.

κῆς ἐπαναστάσεως. Διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ ἑώρτασαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν ἐγνώσθη ἡ νεκρανάστασις τοῦ Ἐπιμενίδου τῆς ἱστορίας, ὃν ἐγίνωσκον μόνον ἐκ τῶν βιβλίων καὶ ἐκ τῶν παραδόσεων. Μετὰ πάσης συγκινήσεως μοὶ διηγεῖτο ἄλλοτε ὁ διευθυντὴς τοῦ πρακτικοῦ Λυκείου τῆς Βαϊμάρης τὴν συγκινητικὴν πρὸς τοὺς μαθητὰς προσφώνησιν τοῦ γυμνασιάρχου τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν ᾗ κατῴκησεν ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς τῆς Γερμανίας, ἐνθουσιασθεὶς ἐπίσης ὅταν ὀλίγιστοι τῶν περὶ τοὺς χρόνους ἐκείνους μυσταγωγῶν τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπὶ τῇ ἑλληνικῇ παλιγενετίᾳ. — **Παιδιά, ἡ Ἑλλὰς ἐκήρυξε τὴν παλιγγενεσίαν αὐτῆς. Τιμῆς ἕνεκεν ὀφείλομεν νὰ διακόψωμεν σήμερον τὰ μαθήματα. Ἑορτάσατε μεθ' ἡμῶν!...**

Ὅπως ἐν Εὐρώπῃ οὕτω καὶ ἐν Ἀμερικῇ ἔμελλεν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις νὰ τύχῃ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἦσαν νωποὶ ἔτι ἐν τῇ μνήμῃ τῶν Ἀμερικανῶν οἱ ἀγῶνες αὐτῶν ὑπὲρ χειραφετήσεως ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Μητροπόλεως. Πλεῖστοι τῶν μετασχόντων τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου ἀγῶνος ἐπέζων ἔτι διὰ νὰ σκιρτήσωσιν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ κηρύγματος τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας. Τάχα δὲν ἐγοητεύθησαν καὶ οὗτοι ὑπὸ τῆς μαγικῆς ᾠδῆς τοῦ ποιητοῦ τοῦ **Ἀρόλδου,** τάχα δὲν ἐρρέμβασαν ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς **κατάρας τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Γκιαούρ, τῆς πολιορκίας τῆς Κορένθου,** τάχα δὲν ἐμεθύσθησαν ἐπὶ τῷ μεθυστικῷ ἐκείνῳ ᾄσματι τοῦ εὐγενοῦς λόρδου, θρηνοῦντος ἐν τῷ Δὸν Ζουὰν τὴν δουλείαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐξυμνοῦντος δι' ἀπαραμίλλων στροφῶν πανταχοῦ τῶν ποιήσεων αὐτοῦ τὴν ἐπανάστασιν, τὸ πρώτιστον τῆς ὁποίας τέκνον ἔμελλε νὰ ἦνε ἡ ἑλληνικὴ παλιγγενεσία.

Ὑπὸ τοιούτους οἰωνοὺς ἡ δημοσία ἐν Ἀμερικῇ γνώμη οἰστρηλατεῖτο ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, οὐδὲ περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν ἐκδήλωσιν Πλατωνικῶν συμπαθειῶν.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου τῆς βορείου Ἀμερικῆς, διηγεῖτο ὁ ἱστορικὸς τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας Γερβῖνος (τὸν Νοέμβριον τοῦ 1823) ἐξέφραζεν ὁ πρόεδρος εὐχὰς καὶ ἐλπίδας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Φιλελληνικὴ ἐν Νέᾳ Αὐρηλίᾳ, ἐπιτροπὴ (τὸν Ἰανου-

άριον τοῦ 1824) παρεκάλεσε τὴν σύνοδον νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ληφθῶσι μέτρα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος· ἐν Νέᾳ Αὐρηλίᾳ, ἐν Φιλαδελφείᾳ καὶ ἄλλαις πόλεσι συνελέγοντο συνδρομαὶ πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον σκοπόν. Ἡ δὲ ἐπικουρικὴ τῆς Νέας Ὑόρκης Ἑταιρία ἀνήγγειλεν εἰς τὴν ἐν Λονδίνῳ ὅτι θέλει ἐξοπλίσει ἀτμοκίνητον κορβέταν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Αἱ συμπάθειαι αὐτῶν τούτων τῶν λαῶν ἔμελλον νὰ σώσωσι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐκ τῆς ἀπελπιστικῆς μονώσεώς του. Ὁ φιλελληνισμὸς τῶν Ἀμερικανῶν διετρανοῦτο πρακτικώτατα διὰ τῆς ἀποστολῆς βοηθημάτων παντοίων εἰς τοὺς πεινῶντας, τοὺς γυμνητεύοντας Ἕλληνας, ἐνισχυομένους κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἀγῶνος ὅστις μετὰ πολλὰς θυσίας καὶ μαρτύρια ἔμελλεν ἐν ἔτει 1827 νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν μεγάλην καταστροφὴν τοῦ Ναυαρίνου καὶ τὴν δι' αὐτῆς ἐπικύρωσιν τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐγράφη ἡ θαυμασία ᾠδὴ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Βότσαρη. Ποιητὴς εἶνε ὁ Halleck. Τὸ ποιητικὸν προϊόν, οὗ ἀποσπάσματα κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ ἀντιγράφω ἐνταῦθα, εἶναι ἓν τῶν ἀρίστων Βορειοαμερικανικῆς Γραμματολογίας.

Μεσονύκτιον εἶναι ὁ Βότσαρης τάττει
ἐν σκιαῖς τοῦ δρυμοῦ τοῦ Σουλίου τὰ στίφη,
Ἦσαν ἄνδρες χαλύβδινοι οἷα τὰ ξίφη,
ἃ ἡ ἄδμητος χεὶρ τῶν ἡρώων ἐκράτει.
Μυριάδες Περσῶν ἐκεῖ ἄλλοτε ἦσαν,
τῆς Πλαταιᾶς τὸ ἔδαφος ὅμως σκιρτῆσαν.
Ἐποτίσθη εἰς τὸ αἷμά των κι' ἔφυσε χλόην,
Ἐκεῖ ἵσταται ἤδη ὁ λόχος τῶν νέων,
τὸν θριάμβους ἠχήσαντ' ἀέρ' ἀναπνέων
Ἔχων χεῖρα στερρὰν, ἔχων στῆθος γενναῖον,
νὰ κτυπᾷ, νὰ νικᾷ ὡς οἱ ἄνδρες οἱ πρώην.
Μία ὥρα παρῆλθε καὶ τὸ ὄναρ ἐλύθη.
Οὐδὲ εἶδεν ὁ Τοῦρκός ποτ' ἄλλο πλὴν τούτου
καὶ ἠκούσθη ἡ φωνὴ τῶν φρουρῶν πρὸς τὰ πλήθη.
«Εἰς τὰ ὅπλα ὁ Ἕλλην ὁ Ἕλλην. Ἰδού τον!

Καὶ ἠγέρθη, ἀλλ' ὅπως πέσ' εἰς τὸ μέσον
τοῦ ἐμπύρου καπνοῦ, τῶν ἀγρίων φλογῶν,
τῶν σφαιρῶν, ἅς ὁ θάνατος πέμπει ἐμέσσων.
οἰμωγῶν ἐκπνεόντων, λυγμῶν καὶ πληγῶν,
καὶ φωνὴν λαμπροτέραν ἀκούει σαλπίγγων,
καὶ ὁ Βότσαρης κράζει τὸ ξίφος του σφίγγων
Ὅσῳ εἷς μόνος ἔνοπλος πνέει κτυπᾶτε,
τὴν γῆν σώσατε γῆ τῶν πατέρων σας ἦτο·
καὶ γενναῖοι τῆς πίστεως ἔστε προστάται,
Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς, καὶ ἡ πατρὶς ἡμῶν ζήτω.
Κ' ἐπολέμησαν, ὡς ἀγαθοὶ στρατιῶται,
καὶ νεκρῶν εἰς τὸ χῶμα ἐσώρευσαν πλήθη,
καὶ ἡ νίκη τὰ ὅπλα των ἔστεφεν, ὅτε
καὶ ὁ Βότσαρης πίπτει τρωθεὶς εἰς τὰ στήθη.
Τῶν συντρόφων του ὅσοι σωθέντες, ὀλίγοι,
εἰς τὸ ἄχρουν του χεῖλος μειδίαμα εἶδον
ὅταν ἤγγειλε νίκην τὸ ᾆσμα ὅ ᾖδον,
ὅτ' ἐστράφη καὶ εἶδε τὸν τοῦρκον τὰ φύγῃ.
Κ' εἶτα εἶδον καὶ ἐσβέσθη τὸ λάμπον του βλέμμα,
καὶ τὸν εἶδον εἰς σκότος θανάτου νὰ κλείσῃ
τοὺς γοργοὺς ὀφθαλμούς, ὡς εἰς ὕπνον ἠρέμα
ὡς τὸ ἄνθος, ὁπόταν ὁ ἥλιος δύσῃ.

Ἐν συνόψει τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ συμμετοχὴ τῶν Ἀμερικανῶν εἰς τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν ὁ φιλελληνισμὸς τῶν Ἀμερικανῶν, ἐξεδηλώθη πρακτικώτατα καὶ πάλιν.

Ὁ ἐν Κρήτῃ πρόξενος τῆς Συμπολιτείας Στῆλμαν συνδεθεὶς βραδύτερον διὰ γάμου μετ' ἐγκρίτου ἑλληνικῆς οἰκογενείας, συνέδραμε λόγοις καὶ ἔργοις τὴν ἐπανάστασιν, ἐνῷ ταυτοχρόνως τὰ ἐν Βορείῳ Ἀμερικῇ φιλελληνικὰ κομιτάτα, συνεχίζοντα τὸ ἔργον τῶν κομιτάτων τῆς ἐπαναστάσεως ἀπέστελλον εἰς Κρήτην μετὰ πολλῶν βοηθειῶν τὸν σεβάσμιον φιλέλληνα Χάου ἐπανελθόντα αὖθις μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν εἰς τὴν ἡμετέραν Πατρίδα πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ φιλανθρώπου αὐτοῦ ἔργου. Ἀγήρως ἡ μνήμη τοῦ ἀγαθοῦ ἀν-

δρός! Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας ἡμέρας αἰφνηδίαν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸ μαθητικόν μου δωμάτιον μετὰ τοῦ ἀλησμονήτου φίλου μου Φιλοποίμενος Παρασκευαΐδου. Ὁ εὐγενὴς φιλέλλην ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ γνωρίσῃ Ἕλληνα σπουδαστὴν καὶ ἔτυχεν ὁ κλῆρος ἐπὶ **Ματθέαν.** Μὲ εὐλόγητεν εὐχηθείς με ἐπιστημονικὴν ἀφοσίωσιν καὶ πρόοδον μετὰ μακρὰν συνδιάλεξιν, ἐν ᾗ ἐξέφρασε τὴν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Πατρίδος τῶν συμπολιτῶν του συμπάθειαν, ἧς αὐτὸς ἦτο ἡ ζῶσα καὶ πρακτικωτάτη ἐνσάρκωσις. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀγωνιζομένην μεγαλομάρτυρα, κομίζων τροφὰς καὶ λοιπὰ χρειώδη εἰς τοὺς ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνιζομένους.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνες χάριν τῶν ὁποίων ἐχάραξα ἐκ τοῦ προχείρου τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς ἂς ἔχωσι πάντοτε ὑπ' ὄψει τὰ ἐν δεινοῖς καὶ κρισίμοις καιροῖς αἰσθήματα τῶν πολιτῶν τῆς Μεγάλης Συμπολιτείας. Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶνε ἡ ὑψίστη τῶν ἀρετῶν. Ἂς ἀγαπῶμεν αὐτούς, μιμούμενοι καὶ διδασκόμενοι, εὐγνωμονοῦντες ὅτι οἱ Πατέρες των συνετέλεσαν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας. Ὅταν καὶ πάλιν ἐν καιρῷ ἐπιστῇ τῶν μεγάλων ἐθνικῶν ἀγώνων ἡ ἡμέρα, εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ εὐγενὲς καὶ μεγάθυμον τῶν Ἀμερικανῶν ἔθνος, πρότυπον κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρετῶν θὰ ἀναμνηθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου βήματος τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἐπεζητήθη ἡ πραγματικωτέρα ἐνέργεια πολιτικῆς συνδρομῆς ὑπὲρ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων, ὅτι ἡ εὐχὴ τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας τὸ δεύτερον ἔτος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἔμελλε νὰ ἐκπληρωθῇ μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἐτῶν διὰ τῆς συμπράξεως τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης ὑπὲρ τῆς ἐπιτεύξεως τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΚΑΖΑΖΗΣ

Πρύτανις τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ πρόεδρος
τῆς Ἑταιρείας «Ἑλληνισμός».

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΑΞ ΝΟΡΔΑΟΥ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1903)

Ἡ διεύθυνσις τῶν «Θερμοπυλῶν» ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐξόχου φιλέλληνος κ. Μαξ. Νορδάου, δι' ἐπιστολῆς σταλείσης πρὸς αὐτὸν ἐπὶ συστάσει εἰς Βιέννην, ἓν ἄρθρον διὰ τὸ πανηγυρικὸν φύλλον 1903, ἀλλ' ἀτυχῶς ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἐπεστράφη ἡμῖν διότι ὁ ἔνθερμος οὗτος τῆς Ἑλλάδος φίλος εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς Παρισίους καὶ διότι ἡ ὑπηρεσία τοῦ Αὐστριακοῦ ταχυδρομείου δὲν ἀντεπεκρίθη δεόντως πρὸς στοιχειῶδες καθῆκον, ὡς ὁ ἴδιος ἐξηγεῖ ἐν τῇ ἐπιστολῇ του. Τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην μεθ' ἑτέρας ἐξηγούσης, τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆς ἐστείλαμεν πρὸς αὐτὸν εἰς Παρισίους, ἔπεμψε δὲ ἡμῖν ὁ ἔξοχος ἀνὴρ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν ἐν ᾗ ἐκδηλοῦνται τὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματά του πρὸς τὴν Ἑλλάδα, τὴν μητέρα τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

8 Rue Leonie, Paris, 18 Μαρτίου 1903.

Κύριε·

Λυποῦμαι ἀπείρως διότι ἕνεκα τῆς ἐκ παραδόσεως ἠλιθιότητος τοῦ ταχυδρομείου, ἐπεστράφη ὑμῖν ἐκ Βιέννης ἡ πρός με σταλεῖσα ἐπιστολή σας, ἀφοῦ εἰς τὸ ῥηθὲν ταχυδρομεῖον, ἅμα τῇ ἐκ Βιέννης ἀναχωρήσει μου εἶχον ἀφήσει τὴν ἐν Παρισίοις διεύθυνσίν μου ὅπως μοὶ ἀποστέλλωνται αἱ ἐπιστολαί μου, ἕνεκα δὲ τῶν λόγων τούτων τὴν ἐπιστολήν σας ἔλαβον μόλις σήμερον.

Ἐὰν ἤθελον ἀποστείλει ὑμῖν ἄρθρον τι σήμερον θὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας ὑμῶν πολὺ ἀργὰ διὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ φύλλου σας τῆς 25ης Μαρτίου. Λοιπὸν δὲν μοὶ ὑπολείπεται ἕτερόν τι, ἢ νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς διὰ μίαν ἐπὶ πλέον φορὰν, τὴν συμπάθειαν ἣν αἰσθάνομαι πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες μακρόθεν σκέπτονται διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς εὐγενοῦς πατρίδος των καὶ οἱ ὁποῖοι διαρκῶς ἐργάζονται συμφώνως πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὰ μέσα των ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τούτου.

Δέχθητε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς μου, μεθ' ἧς διατελῶ.

Δρ. ΜΑΞ. ΝΟΡΔΑΟΥ

Ἀνδρέας Μιαούλης

Ο ΜΙΑΟΥΛΗΣ

('Εδημοσιεύθη εἰς τὰς "Θερμοπύλας" τῷ 1900 ἐπι τῇ ἐλεύσει εἰς Νέαν Ὑόρκην τοῦ πολεμικοῦ "Μιαούλης".

Δι' αὐτὴν ἤδη μία φωνὴ ἀντηχεῖ· μία καὶ μόνη εἰς τὴν ἀπέραντον τοῦ Κολόμβου ἐκτείνεται. «Ὁ Ναύαρχος Μιαούλης ἔφθασεν». Καὶ ἔφθασεν ἵνα μεταδώσῃ εἰς ἡμᾶς ὅτι οὔτε αἱ νηνεμίαι, οὔτε ἡ πρὸς αὐτὸ δεξίωσις τῶν Νηρηΐδων, οὔτε ὁ τῆς θαλάσσης φλοῖσβος, οὐδὲ καὶ οἱ μαινόμενοι ὠκεανοὶ ἐξήντλησαν τὴν ἐπιμονήν του ὅπως, ἐλθών, ἴδῃ ἡμᾶς καὶ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν Νέον τῶν Κόσμων τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας ἐν τῷ οὐρανῷ εἶδε. Τοῦτο εἶναι ἡ κυανόλευκος, τὸ σύμβολον τοῦ κατωφλίου τοῦ Πανθέου πρὸς τὴν ἠρεμοῦσαν εὐκόκκαλον ἐλευθερίαν. Ἠθελήσαμεν τὸν «Μιαούλην» μὲ τὸν τόνον τῆς γηραιᾶς του φωνῆς, τῆς φωνῆς τοῦ Ρήγα, τῆς φωνῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτε πᾶσα καρδία ἐσκίρτα, ὅτε χωμένη ἡ ἐλευθερία ἐστέναζεν εἰς ἕνα μόνον ὕμνον ἐτόνιζε "ἀπὸ ποῦ νὰ ἐξέλθω". Καὶ ἐξῆλθεν "ἀπ' τὰ κόκκαλα

ἐκεῖνα τοῦ παληοῦ μας τοῦ κορμιοῦ", ἀπὸ τὸ αἴσθημα τὸ ὁποῖον τοὺς κόσμους συγκρατεῖ, τοὺς κόσμους οἵτινες καὶ σήμερον ἀκόμη κατατρώγουσι τὴν παλαιάν του σκιάν. Οὕτω δεχόμεθα τὸν «Μιαούλην». Τὸ ὑπεδέχθησαν τὸ γένος τῶν Τριτώνων, αἱ Νηρηΐδες, καὶ ἐνηγκαλισμέναι αὐτὸ συνέπαιζον, τὸ περιεφύλαττον, καθωδήγουν· καὶ τὴν μεγάλην πνοὴν τὸ ἀπεμάκρυνον. Διατί; Ἐνθυμοῦμαι τὰ πάλαι, τὴν ἀπολεσθεῖσαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων κυρίαρχον τὴν ἀρχαιότητα, τοὺς Ὀλυμπίους Θεοὺς, οἱ ὁποῖοι συνεκίνουν τὸ πᾶν, ἔπλαττον, ἐνήργουν, ἠγάπων τὴν Ἑλλάδα. Συνεταυτίζοντο αἱ ἐνάλιοι, ἐπὶ δελφίνων ὀχούμεναι, καὶ περιέπτυσσον αὐτὸ, ἀπὸ πολλοῦ ἐκδιωχθεῖσαι τοῦ ἀρχαίου πελάγους. Τὸ ἀνεζήτουν πρὸ αἰώνων. Δὲν τὸ ἀνεύρισκον Τὸ εὗρον! Τὸ ἐτίμησαν! Τὸ ἔφεραν! Ἰδοὺ, ὁ Μιαούλης μετὰ αἰῶνας ὅλους διέβη τὰς ἀβάτους. Εἰς αὐτὸν καὶ πάλιν ἡ τιμή. Ἂν ὁ Ἡρόδοτος ἐφαντάσθη τὴν Ἀφρικὴν νῆσον καὶ πέραν τῆς Ἀτλαντίδος θαλάσσης κόσμον, ἂν ὁ Τάκητος τὴν πρὸς τῇ Γροιλανδίᾳ νῆσον Θούλην, ἄν, λέγομεν, ἐκεῖνοι δὲν ἐτόλμησαν καὶ ἂν πρὸς τούτοις ἐκ τοῦ πρώτου εἰς ἄλλους ἔλαχεν ὁ Γαλιλαῖος καὶ ὁ Κολόμβος, τοῦτο πάλιν εἰς τὸν πρῶτον, εἰς Ἡμᾶς, πρὸς οὓς οἱ ὑποχθόνιοι ἐγείρονται καὶ φωνάζουσιν ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' εἰς ἐκείνους ἡ τιμή. Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται, περιπτύσσονται αὐτὸ οἱ ἀδελφοὶ, οἱ ξένοι πάντες οἱ σύγχρονοι ἀγαθοὶ Ἀμερικανοί. Ἐδέχθησαν τὸν Μιαούλην ἐν Φιλαδελφείᾳ οὐχὶ ὡς τὸ πρῶτον ἐξ Ἑλλάδος, οὐχὶ ὡς θαλάσσιον κῆτος, ἀλλ' ὡς λείψανον τῆς παλαιᾶς ἀναπαραστάσεως, τῆς σημερινῆς τοῦ Κόσμου τροφοῦ· ὡς τοιοῦτον τὸν Μιαούλην ἐδέχθησαν Αὐτοί.

Δι' ἡμᾶς δὲ ποῖον φάρμακον γλυκύτερον Φιλοπατρίας ἢ ὁ Μιαούλης; Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν θὰ κύψῃ πρὸ τῆς σημαίας τῆς ἱερᾶς ταύτης χώρας, ἥτις ἀντιπροσωπεύουσα τὴν γήϊνον ἐν συνόλῳ σφαῖραν θριαμβευτικῶς ἐπιδείκνυται πρὸς τοὺς γείτονας αὐτῆς ἀπλανῶν τε καὶ πλανητῶν κόσμους; Ὦ γῆ καὶ Θεοί, τοιαύτης χώρας, τοιούτου γηΐνου μορίου, νὰ τύχωμεν τιμώμενοι: Ἂς πληγῇ τὸ ἔνδοξον μόριον, ἀρκεῖ μόνον ὅτι οἱ οὐράνιοι οὗτοι κόσμοι θὰ ἐξυμνήσωσι καὶ πέραν αὐτῶν τὴν ἀθάνατον ὕπαρξίν του. Τοιαύτης χώρας προστάται, τοιαύτης χώρας ἥτις τὴν σήμερον ἀπὸ παλαιᾶς της ἡλικίας τὸ πρῶτον πλοῖον ἀποστέλλει, ἡ ναυπηγήσασα τὰς ναῦς, τὴν αἰωνίαν ταύτην Δόξαν της. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν θὰ δεχθῇ ὑπερηφάνως καὶ μετὰ συγκινήσεως τὸν «Μιαούλην» τοῦτον, δι' οὗ καὶ μόνου ναυτικοῦ ἀνεστήθη σήμερον ἡ Ἑλλάς; Τίνα δὲν θὰ κινήσῃ εἰς δάκρυα ἡ θέα τούτου εἰς τὸν λιμένα μας; Ἦλθεν ὁ «Μιαούλης», ὡς τοῦτον ἠθελήσαμεν, οὐχὶ ὡς σύγχρονον, οὐχὶ ὑποτασσό-

μενον, ἀλλ᾽ ὡς ἐκεῖνον τῶν παλαιῶν μας ἡμερῶν. Ὡς ἐκεῖνον, ὅστις ἀναπετάννυσι τὴν σημαίαν ὑπὸ τὸ κρύφιον αἴσθημα, ὡς ὅτε παρὰ τὰς διαταγὰς τῶν ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Μίνωος ὑβριστῶν, ἐβρόντησε, συνέλαβεν, ὑπερηφάνως δὲ μετέπειτα τὴν σημαίαν τῆς εὐχαριστήσεως ὕψωσεν. Ἐτίμησε τὸν Ἕλληνα, περιεφρόνησε τὸν Μέγαν. Ἡ δὲ στιγμὴ ἐκείνη τοῦ βομβαρδισμοῦ τῆς Μαλάξας, ὑπὸ τῶν ἡνωμένων χριστιανικῶν στόλων καὶ τὸ ὑπ᾽ αὐτοῦ κανονιοβολισμὸς καὶ σύλληψις τοῦ Φουὰτ τῆς Τουρκίας ἀναζωογονεῖ λαμπρὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐνεργείας μέρος, ὃ κρυπτὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἐν πολλοῖς συγχρόνοις ἀπαντῶνται. Ἔδρασεν οἰκειοθελῶς. Τοιοῦτον θέλομεν τὸν ναύαρχον Μιαούλην καὶ τοὺς ναύτας του καὶ ὡς τοιούτους χαιρετῶμεν διὰ τοῦ «ὡς εὖ παρέστητε».

Βύρων

"Θ' ἀναγεννήσῃ πάλιν ἡ Ἑλλὰς νέους ἥρωας ;"

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΧΑΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1907).

Χθὲς ἀκριβῶς ἐλάβομεν ἐκ Βοστώνης ἀμερικανικὴν ἐφημερίδα περιέχουσαν βιβλιογραφίαν περὶ τῶν «Ἐπιστολῶν καὶ τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ Χάου» τῶν ἐκδοθεισῶν ὑπὸ τῆς θυγατρός του Λαύρας Ρίτσαρδς, καὶ ἐξ ὧν ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ προτείνωμεν τὴν ἀνέγερσιν προτομῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων. Ἡ βιβλιογραφία αὕτη εἶναι μία συνοπτικὴ ἐξιστόρησις τῆς δράσεως τοῦ Χάου κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ μᾶς ἔλθῃ μᾶλλον ἐπικαίρως διὰ νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ σημερινὸν πανηγυρικὸν ἡμῶν φύλλον ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ.

Ὁ Σαμουὴλ Γρίδλεϋ Χάου, λέγει ἡ βιβλιογραφία αὕτη, ἐγεννήθη ἐν Βοστώνῃ ἐν ἔτει 1801, ἐφοίτησεν ἐν τῷ Λατινικῷ Σχολείῳ καὶ εἶτα εἰς τὸ ἐν Providence Πανεπιστήμιον Brown, ἐξ οὗ ἀπεφοίτησεν ἐν ἔτει 1821. Ἀμέσως εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τοῦ Harvard καὶ ἔλαβε τὸ δίπλωμά του μετὰ τρία ἔτη.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἦτο ἐν ἐνεργείᾳ, πολλαὶ δὲ φλογεραὶ ψυχαὶ ἔκ τε Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς εἶχον ἑνωθῆ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν καὶ ἐμάχοντο κατὰ τῶν Τούρκων. Ὁ νεαρὸς Χάου ἦτο ἔμπλεως ἐνθουσιασμοῦ, καὶ ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τοὺς Ἕλληνας ὡς ἰατρὸς ἔν τινι τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀντέστη μεγάλως ἡ οἰκογένειά του, ἀλλ᾽ αὐτὸς ἐπέμενε καὶ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1824 ἀπέπλευσεν ἐκ Βοστώνης ἐπὶ ἡμιολίας κατευθυνομένης εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ ἀπεβιβάσθη εἰς Ναυαρῖνον.

Ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐτήρησεν ἡμερολόγιον τῶν ὅσων ἀντελαμβάνετο, ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων δὲ τούτων ἀπετελέσθη ἐπεξεργασίᾳ τῆς κυρίας Ρίτσαρδς, ὁ ἐνώπιόν μου τόμος. Ὁ πρόλογος τοῦ κ. Sanborn σκιαγραφεῖ τὴν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν

ἐποχὴν ἐκείνην πολιτικὴν κατάστασιν καὶ ἐπιχέει φῶς ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος.

Φθάσας ὁ Χάου εἰς τὴν Ἑλλάδα εὗρε τὴν κατάστασιν ὀλιγώτερον ἐνθαρρυντικὴν παρ᾿ ὅσον τὴν ἐφαντάζετο. Ὁ λεγόμενος Ἑλληνικὸς στρατὸς συνίστατο ἐκ διεσπαρμένων σωμάτων ἡμιωπλισμένων, ἀπειθάρχων καὶ ἀπροθύμων εἰς ὑπακοὴν καὶ διαταγὰς στρατευμάτων καὶ ἄνευ γενικοῦ τινος ἀρχηγοῦ. Τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ ἥνωνεν αὐτοὺς ἦτο τὸ κοινὸν κατὰ τῶν Τούρκων μῖσος.

Γράφων εἰς τὸν πατέρα του μικρὸν μετὰ τὴν ἄφιξίν του ἔλεγε: «Οἱ Ἕλληνες στρατιῶται εἶναι κακῶς ἐνδεδυμένοι, τρέφονται χειρότερον καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, δὲν πληρώνονται ποσῶς. Εἶναι ἀπαίδευτοι, μηδὲ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοῖς εἴκοσι γνωρίζοντος ν᾿ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ, ἀλλ' εἶναι εὐμήχανοι καὶ νοήμονες ἐκ φύσεως, εὐκίνητοι ὡς τράγοι ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ ἀνδρεῖοι, ἐὰν τοὺς ἀφήσητε νὰ μάχωνται κατὰ τὸν ἴδιον ἑαυτῶν τρόπον, ὅστις εἶναι ὅμοιος πρὸς τῶν ἰδικῶν μας Ἰνδιάνων, καὶ συνίσταται εἰς τὸ νὰ πυροβολοῦν ὄπισθεν βράχων καὶ δένδρων».

Ὁ Χάου ἔτυχεν ἐνθέρμου ὑποδοχῆς καὶ τῷ προσεφέρθη θέσις χειρούργου ἐν τῷ στρατῷ, τὸν ὁποῖον ἡ κυβέρνησις προσεπάθει νὰ διοργανώσῃ. Ἤρξατο δὲ ἀμέσως τοῦ ἔργου τῆς συστάσεως νοσοκομείων καὶ φορητῶν θεραπευτηρίων, ἀλλ' ἡ ἅλωσις τοῦ Ναυαρίνου ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἵτινες ἔσπευδον πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Πελοποννήσου ἐπέφερε τὴν διασκόρπισιν τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς χερσονήσου καὶ δὲν εἶχε πλέον τίποτε ἄλλο νὰ πράξῃ εἰμὴ ν᾿ ἀναρτήσῃ εἰς τοὺς ὤμους ἕνα τουφέκι καὶ νὰ ἑνωθῇ μετὰ μιᾶς τῶν κλεφτοπολεμικῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων ὁμάδων τῶν ὁποίων ἔργον ἦτο νὰ παρεμποδίζωσι τὴν παρέλασιν τῶν ἐχθρῶν.

«Ἐν Εὐρωπαϊκῷ στρατῷ, παρατηρεῖ ὁ Χάου, σῶμα Ἑλλήνων θὰ ἀπεκαλεῖτο σῶμα ἀτάκτων. Διότι δύναταί τις νὰ τοὺς κάμῃ νὰ εἰσδύσωσι δι᾿ ἑνὸς ρήγματος νὰ προσβάλωσι τὸν ἐχθρὸν προασπιζόμενον ὑπὸ τοίχου, ἢ νὰ σταθῶσιν ὄρθιοι καὶ νὰ ἐκθέσουν ἑαυτοὺς εἰς τὸ πῦρ. Ἡ ἀναλλοίωτος τακτική των εἶναι νὰ καλύπτωσι τὰ σώματά των ὄπισθεν τοίχου ἢ βράχου καὶ νὰ πυροβολῶσιν ἐκεῖθεν κεκαλυμμένοι. Φέρουσι μὲν πιστόλας, ἀλλ᾿ οὐδέποτε ἔρχονται εἰς τὴν κατάλληλον ἀπόστασιν ὅπως τὰς χρησιμοποιήσωσι· φέρουσι γιαταγάνια, ἀλλὰ μόνον τὰ χρησιμοποιοῦσιν, ὅπως ἀποκόπτωσιν ἐνίοτε τὴν κεφαλὴν φονευθέντος ἐχθροῦ. Ὡς στρατὸς λοιπὸν παραβαλλόμενος πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους καὶ τοὺς Ἀμερικανοὺς δὲν εἶναι γενναῖος· ἀλλ᾿ ἀμφιβάλλω ἂν οἱ Εὐρωπαῖοι ἢ Ἀμερικανοὶ

εἰς παρομοίαν περίστασιν ἤθελον εἶναι γενναιότεροι. Δὲν εἶχον ἀνάγκην τῆς ἀτομικῆς ἀνδρείας ἀλλὰ τῆς πεποιθήσεως ἐκείνης πρὸς ἑαυτοὺς καὶ τοὺς συντρόφους των τὴν ὁποίαν διὰ μακρᾶς συνηθείας πειθαρχίας ἀποκτᾷ ὁ στρατιώτης». Ὑπῆρχεν ἐν τούτοις στοιχεῖόν τι ἄγριον ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ Ἕλληνος, τὸ ὁποῖον ἠνώχλει τὰ νεῦρα τοῦ νέου Ἀμερικανοῦ καὶ ὅπερ ἐδείκνυεν ὅτε ὑπό τινα ἔποψιν δὲν ὑπῆρχε μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ὁμόρων φυλῶν. Κατόπιν μάχης οἱ Ἕλληνες δὲν ἐδυσκολεύοντο μεταβαίνοντες εἰς τὸ πεδίον τοῦ πολέμου νὰ ἀποτελειώνωσι τοὺς πληγωμένους, νὰ ἀποκεφαλίζωσι καὶ νὰ κατακρεουργῶσι τοὺς νεκροὺς καὶ ἐν τέλει ἐπιφέροντες πᾶσαν δυνατὴν προσβολὴν ἐπὶ ἐχθρικῶν πτωμάτων. Κατὰ τὴν 27ην Ἰουνίου 1825, Ἑλληνικὸν πλοῖον ἐπυρπολήθη ὑπὸ Τούρκου φυλακισμένου. Εἰς ἀντεκδίκησιν οἱ κάτοικοι τῆς Ὕδρας ἔσφαξαν ἀγρίως 250 Τούρκους αἰχμαλώτους. «Τὸ ἔργον τοῦ θανάτου», λέγει ὁ δόκτωρ Χάου, διήρκεσε τρεῖς ὥρας. Αἱ κραυγαὶ ἀγωνίας διακοσίων κατακρεουργηθέντων θυμάτων ἔφθανον τὰ ὦτα τῶν δημογερόντων οἵτινες καπνίζοντες ἡσύχως τὰ τσιμπούκια των, ἐπανελάμβανον, «εἶναι κακὸν», ἀφίνοντες ἐν τούτοις «τὸ ἔργον τοῦ θανάτου νὰ προχωρῇ». Θαυμαστὸν εἶναι ὅτι ὁ δόκτωρ Χάου ἀκόμη καὶ ὅταν ἀναφέρῃ παρομοίας σκηνὰς οὐδόλως ἀπόλλυσι τὴν ἀγάπην του πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Τὸ ἡμερολόγιόν του εἶναι πλῆρες παραπόνων καὶ καταγγελιῶν. Κάπου, ἀφοῦ ἀναφέρει βαρὺ παράδειγμα ἀπειθαρχίας μεταξὺ τοῦ στρατοῦ, ἐπιλέγει· «Εἶναι ἡ ἔλλειψις τάξεως καὶ συστήματος, ἡ ὁποία καταστρέφει τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐλλείψεως ταύτης ὑπάρχουσι πανταχοῦ.»

Χωρὶς ἀμφιβολίαν οἱ κάτοικοι τῆς Κρήτης ἐπανεστάτησαν ἐκ φόβου, ὅτι θέλουσι κακοποιηθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὄχι ὀλιγώτερον ἢ ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ὁ χωρικὸς ἐγκαταλείπει τὸν οἶκόν του φεύγων εἰς τὰ ὄρη εἰς τὴν προσέγγισιν Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὡς ἐὰν ἦτο ἐχθρικός. Τὸ τοιοῦτον πολλάκις παρετήρησα ἐν Πελοποννήσῳ ἔνθα ἠπάτων τοὺς χωρικοὺς καὶ ἐλήστευον τὰς οἰκίας.

Γνωρίζω βεβαίως ὅτι τοιαῦτα πάντοτε ἐν πολέμῳ συμβαίνουσι, ἀλλὰ τί θέλετε νὰ σκεφθῇ ὁ πτωχὸς καὶ ἀμαθὴς χωρικὸς Ἕλλην, ὅστις ἐν τῇ δυστυχίᾳ του βλέπει ὅτι ἐνίοτε δὲν ἔχει μόνον τὸ μῖσος τῶν Τούρκων ἐναντίον του ἀλλὰ καὶ τὰς συνεπείας τῆς διχονοίας τῶν ὁμοφύλων του».

Ὁ δόκτωρ Χάου παρέμεινεν ἐν Ἑλλάδι μέχρι τοῦ τέλους τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἠγάπα τὴν ἐπανάστασιν; ἦτο ὑπέρ ποτε ὑγιὴς

καὶ πάντοτε ἐμελέτα τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαναστάσεως. Κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1828 ἐπέστρεψεν εἰς Βοστώνην πρὸς τὸν σκοπὸν συλλογῆς ἐράνων ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων ἐκ τοῦ πολέμου Ἑλλήνων.

Συνέλεξεν 60.000 δολλάρια καὶ φορτίον ἀλεύρου καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἑλλάδα κατὰ τὸν Νοέμβριον καὶ διένειμεν ὁ ἴδιος τὰ χρήματα καὶ τρόφιμα. Ἐκτὸς τῆς φροντίδος του διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ πληγωμένους τὸ πᾶν ἔπραξε πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δεινοπαθούσης χώρας. Τὰ γραφεῖά του ἦσαν ἐν Αἰγίνῃ καὶ ὑπέσχετο νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅσους ἤθελον ἢ ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῶν πρὸς τὴν θάλασσαν τειχῶν τῆς πόλεως, ἅτινα κατεστράφησαν διαρκοῦντος τοῦ πολέμου. Ὅτε τὸ ἔργον ἤρχισεν, ἑκατὸν ἄνδρες καὶ διακόσιαι γυναῖκες εἰργάζοντο ἀνασκάπτοντες καὶ καθαρίζοντες ἀρχαῖα ἐρείπια παρὰ τὴν ἀκτήν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν ταχέως ηὐξήθη εἰς ἑξακοσίους, ἑκάστου πληρωνομένου διὰ τριῶν λιτρῶν ἰνδικοῦ ἀλεύρου, πληρωμὴ πλέον ἢ γενναία διὰ τοὺς πτωχοὺς κατοίκους. Τέσσαρας μῆνας πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν διάφοροι φυτεύσεις δένδρων, σποραὶ φυτῶν ἐγένοντο καὶ ὁ ἐρχομὸς τῆς ἀνοίξεως ἐδίωξε πάντα κίνδυνον πείνης καὶ εὗρε τοὺς ἐργάτας εὐτυχισμένους.

Ὁ δόκτωρ Χάου ἐσκόπει νὰ ἱδρύσῃ ἀποικίαν μὲ ἐκείνους οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας των. Τὸ ἐκλεγὲν μέρος ἦτο ἡ Κόρινθος. Πεντήκοντα οἰκογένειαι ἀποκατεστάθησαν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, οἰκίαι ᾠκοδομήθησαν, ἐγένοντο σποραὶ καὶ τὸ μικρὸν χωρίον ἤκμαζε καὶ ηὐτύχει ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 18;0 ὁ Χάου ἐγκατέλιπε τὴν Ἑλλάδα ἐλευθέραν πλέον καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀμερικήν.

Η ΣΗΜΑΙΑ ΜΑΣ

(Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν "Θερμοπυλῶν" τοῦ 1901)

Αἰθερία, μυροβόλος, ἁγνὴ καὶ ὑπερήφανος ἡ σημαία μας, ἐνσαρκόνει τὴν ἔννοιαν τῆς πατρίδος, τὴν ἔννοιαν τὴν ὑψηλήν, τὴν ἄϋλον τὴν ἀσύλληπτον, τὴν ἐνσαρκόνει καὶ τὴν φέρει πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν τέκνων της, τὸ σύμβολον τῆς Πατρίδος, ἡ Σημαία. Ὅπως τὴν ἄϋλον τοῦ Θεοῦ ὑπόστασιν ἐνσαρκόνει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἡ εἰ-

κών Του; ὅπως τὸ ἁγιασμένον σύμβολον τοῦ χριστιανισμοῦ εἶνε ὁ Σταυρὸς, οὕτω καὶ ἡ σημαία παριστᾷ τὴν θρησκείαν τῆς Πατρίδος. Αὐτὴ ἡ Πατρὶς λαμβάνει σάρκα εἰς τὴν Σημαίαν· διότι τὸ σύμβολον τοῦτο εἶνε τῆς κυριαρχίας, τῆς δόξης, τῆς ἰσχύος της τὸ ἔμβλημα. Εἶνε ἡ ἀπ᾽ αἰώνων ἱστορία της, ἡ μακρὰ, ἡ ὑπερήφανος εἰκὼν τῶν θριάμβων της, ὁ σταυρὸς ὁ συμβολίζων τὰ μαρτύριά της τοῦ ἐθνικοῦ μέλλοντος ἡ αἰσθητὴ, ἡ φωτεινὴ, ἡ παρήγορος ἐλπίς. Καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἀκροκεραίου πλοίου, κλυδωνιζομένου ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς ἀπωτάτας θαλάσσας ἐξαγγέλλει καὶ κηρύττει ὑπερηφάνως ὅτι τὸ σκάφος τοῦτο εἶνε τμῆμα ἀχώριστον τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Εἶνε ὡραία, ἐξόχως ὡραία ἡ Σημαία μας, ὅσον ὡραία εἶνε ἡ μήτηρ μας Ἑλλὰς, τῆς ὁποίας παριστᾷ τὴν θείαν μορφήν. Ἀποπνέει ἄρωμα ἡ Σημαία μας, διότι ἔχει τὸ γλυκύτατον χρῶμα τοῦ Ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ λευκὸν τοῦ μυρωμένου κρίνου, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ εὐηγγελίσθη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἀνάστασιν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὅτε ἐτελέσθη καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἡ ἀνάστασις. Τοιαύτην τὴν ἀντελήφθη τὴν Σημαίαν μας καὶ ἡ ἐθνικὴ ποίησις :

"Οὐρανοχρωματισμένη
Καὶ 'σὰν κρίνο ἀγροῦ λευκὴ

Καὶ ἡ θαλασσία Σημαία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸν λευκοκύανον Σταυρὸν καὶ τοὺς λευκοκυάνους κυματισμοὺς, ἡ ναυτικὴ Σημαία μας ἡ κυματοχαρὴς, πόσον ὁμοιάζει τὰ ἀφρισμένα κύματα, τὰ ὁποῖα θραυόμενα εἰς τὴν πρύμναν ὅπου λάμπουν τὰ χρώματα τῆς Σημαίας μας, τὴν ραντίζουν μὲ λεπτὴν βροχὴν, τὴν ὁποίαν χρυσώνει ὁ ἥλιος ὡς φωτοστέφανον τῆς δόξης της.

—Ναί! ὡς κῦμα ἀφρισμένον τῆς ἐθνικῆς ὀργῆς τὴν ὠνειρεύθησαν τὴν ναυτικὴν Σημαίαν μας, τεσσάρων αἰώνων δοῦλοι· καὶ τὸ ὄνειρον αὐτὸ τὸ ἐκφράζει ὁ ἐθνικὸς ποιητὴς ὅταν λέγῃ·

"ὅτι κρυφὸς χτυπόκαρδος
τοὺς εἶπε πῶς θὰ ἰδοῦνε
μιὰ 'μέρα ν' ἀνεμίζουνε,
σ' τἀγέρι νὰ πετοῦνε
φλάμπουρα γαλανόλευκα
'σἂν κύματα ἀφρισμένα,
'περήφανα ἁπλωμένα
σὲ πέλαγο ἐθνικό,,.

Αὕτη εἶνε ἡ ναυτικὴ Σημαία, τὴν ὁποίαν βλέπεις ὑπερηφάνως ὑψωμένην εἰς τὸν ἱστὸν τοῦ ἐπιδρόμου τῶν ἐθνικῶν πλοίων αὐτη, τὴν ὁποίαν βλέ-

πεις ἔμπροσθεν, αὕτη τὴν ὁποίαν ὅταν ὁ ἥλιος κρύπτηται ὄπισθεν τῶν ὀρέων βλέπεις νὰ κατέρχηται βραδέως πρὸς τὴν ἀγκάλην τοῦ ναύτου, ἐνῷ ἠχεῖ ἡ σάλπιγξ καὶ ὁ κυβερνήτης καὶ τὸ ἐπιτελεῖον καὶ τὸ πλήρωμα ἀποκαλύπτονται εὐλαβῶς πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἐμβλήματος τῆς Πατρίδος.

Καὶ ὅταν βλέπῃς τὴν φρουριακήν μας Σημαίαν νὰ κυματίζῃ ὑψηλὰ μὲ πλαίσιον τὸν γαλανὸν οὐρανὸν, ἐπάνω εἰς προμαχῶνας, οἱ ὁποῖοι σήμερον εἶναι ἄφωνοι καὶ ἀφωπλισμένοι, ἐνθυμοῦ ὅτι εἶναι αὐτὴ ἡ Σημαία, τὴν ὁποίαν ὕψωσεν ἄλλοτε, πρὸ ὀγδοήκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν, εἰς τοὺς βράχους τῆς Ἁγίας Λαύρας ὁ Πατρῶν Γερμανὸς, τὴν ὁποίαν ὕψωσαν ἄλλοτε εἰς τὸ φρούριον τοῦ Παλαμηδίου οἱ νικηταί, αὐτὴ, ἡ ὁποία ἐκυμάτιζεν εἰς τὰ Μεσσηνιακὰ φρούρια καὶ εἰς τοῦ Μεσολογγίου τὰς ἐπάλξεις. Καὶ εἰς τὴν ὄψιν τῆς Σημαίας τῶν συνταγμάτων μας μὴ λησμόνει ποτέ, ὅτι εἶνε ἡ αὐτή, τὴν ὁποίαν ἔφερον οἱ πατέρες μας εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἠτίμασαν!

Τὴν εἰκόνα τῆς πατρίδος βλέπεις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐξερχομένην ἀπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συντάγματος, ὅπου φυλάσσεται ὅπως τὰ Ἅγια εἰς τὸ Ἱερὸν, στηριζομένην ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ σημαιοφόρου, ἐν συνοδίᾳ τοῦ τιμητικοῦ οὐλαμοῦ, ὑπὸ τὸ προσκύνημα ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος. Αἱ ἁρμονίαι τοῦ ὕμνου της, αἱ ὁποῖαι δονοῦν τὸν ἀέρα καὶ κάμνουν νὰ φρίττουν αἱ μετάξιναι πτυχαί της καὶ οἱ χρυσοὶ κροσσοί της, πρὸς τὴν Πατρίδα ἀπευθύνονται· καὶ εἰς τὴν μορφὴν τῆς Πατρίδος χύνει τὴν χρυσῆν λάμψιν του ὁ Σταυρὸς, τὸν ὁποῖον ἐθέσαμεν εἰς τὴν κορυφήν της διὰ νὰ εἶνε πάντοτε ἡνωμέναι καὶ ἀχώριστοι αἱ δύο θρησκεῖαι, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλομεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀνάστασιν, ἡ θρησκεία τῆς πατρίδος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐπειδὴ εἶνε τῆς Πατρίδος ἡ εἰκὼν, διὰ τοῦτο ἡ σημαία εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν φύλαξιν ὅλων τῶν τέκνων τοῦ ἔθνους, διὰ τοῦτο ἡ ἐγκατάλειψίς της εἶνε τὸ ἔσχατον ἔγκλημα ἀνανδρίας καὶ προδοσίας. Διὰ τοῦτο πρὸς αὐτὴν ἀτενίζει μαχόμενος ὁ στρατιώτης εἰς τὴν κρισιμωτάτην στιγμὴν τῶν συγκρούσεων. Αὐτὴν ἀναζητοῦν οἱ ὀφθαλμοί του ἐν τῷ μέσῳ τοῦ καπνοῦ τῶν μαχῶν καὶ τῶν ἐκρήξεων τῶν ὀβίδων. Διὰ τοῦτο τὸ ἀφθονώτερον αἷμα χύνεται περὶ αὐτὴν καὶ πρὸς ὑπεράσπισίν της. Διὰ τοῦτο ὅταν ὁ σημαιοφόρος πίπτῃ, ἀγώνισμα τιμῆς εἶνε τίς πρῶτος νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ, τίς πρῶτος νά τὴν παραλάβῃ εἰς τὰς χεῖράς του, τὰς ὁποίας παρέλυσεν ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος θάνατος. Ἀλλὰ τὸ ἱερὸν ῥῖγος τῆς σημαίας, ἔξω, μακρὰν τῆς πατρίδος ὁ Ἕλλην τὸ αἰσθάνεται ἰσχυρότερον. Ὅταν τὴν ἀτενίζῃ εἰς τὰ ξένα σκέπουσαν τὰ ἐθνικὰ ἐμβλήματα, ὅταν τὴν βλέπῃ ἐπὶ ἐθνικοῦ σκάφους, τὸ ὁποῖον ἔ-

φερεν ἐκεῖ μακρὰν διὰ μέσου τοῦ πελάγους, τῆς πατρίδος τὴν εἰκόνα. Καὶ ὅταν μακρὰν αὐτῆς ἡ Σημαία σκέπῃ νεκρὸν ἓν τέκνον της, εἶνε ὡς νὰ τὸ ἐναγκαλίζεται αὐτὴ ἡ μήτηρ Πατρὶς, ὡς νὰ λικνίζῃ αὐτὴ τὸν ὕπνον του μὲ τὰς εὐχάς της, μὲ τὸν θροῦν τῶν πτυχῶν της, ὡς νὰ τὸ ἐδέχθησαν αὐτοὶ οἱ κόλποι τῆς μητρικῆς γῆς.

Ὅταν διέρχηται ἡ Σημαία, βλέπεις τι ἀνάλογον πρὸς τὴν συνάντησιν ἀσκεποῦς ἱερέως, κρατοῦντος τὰ Ἄχραντα μυστήρια. Ἀποκαλύπτου πρὸ ταύτης εὐλαβῶς. Εἶνε σπέρμα φιλοπατρίας, ἀληθὴς πατριωτικὸς ἁγιασμὸς, ὁ χαιρετισμὸς τῆς Σημαίας. Θὰ σὲ καταστήσῃ τιμιώτερον, χρηστότερον, ἀνδρειότερον τῆς Σημαίας τὸ προσκύνημα, ἡ Μετάληψις αὕτη τῆς φιλοπατρίας.

ΣΤΗ ΝΙΚΗ

Στὰ δοξασμένα χώματα πέταξε, Νίκη φτερωτή,
Γοργὰ-γοργὰ καὶ πάλε
Χρυσό στεφάκι βάλε
Σ' ἐτούτη τὴν παληὰ γιορτή.
Καὶ τὰ παιδιά ποῦ ἀφῆκες
Τόσους καιροὺς σ' ἀρφάνια
Πάρε στὴν πρόσχαρη ἀγκαλιά.
Καὶ ἀπό πράσινη ἀγριελιὰ
Πλέξε χλωρὰ στεφάνια,
Περήφανη στεφάνωσε
Τὰ ἄξια παλληκάρια.

ΑΓΙΣ ΘΕΡΟΣ

Γ. Καραϊσκάκης

“Τὰ διπλώματα τὰ πέρνουν οἱ γενναῖοι στὴ φωτιά”.

25Η ΜΑΡΤΙΟΥ

[Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῶν “Θερμοπυλῶν” τοῦ 1901]

Η 25η Μαρτίου τοῦ 1901 συμπληροῖ ὁλόκληρον ὀγδοηκονταετίαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, ἀφ' ἧς οἱ πατέρες μας κατόπιν δουλείας τεσσάρων αἰώνων, ἀπέσεισαν τὸν ζυγὸν καὶ ἐξηγέρθησαν κατὰ τῆς ἐπαράτου τυραννίας. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀναμιμνήσκει ἡμῖν γεγονότα, ἅτινα ἐσαεὶ θὰ κατέχωσι μοναδικὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ σελίδα, ἡμέρα, ἥτις πάντοτε θὰ διδάσκῃ ἡμῖν τὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων μας καὶ ὡς τηλαυγὴς φάρος θὰ μᾶς καθοδηγῇ εἰς τὴν τελείαν τῶν ἐθνικῶν πόθων ἀποκατάστασιν. Οὐδὲν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐθνῶν, κατόπιν πολυετοῦς δουλείας, ἠδυνήθη ν' ἀνακύψῃ, νὰ διατηρήσῃ τάς παραδόσεις του καὶ ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ νὰ κηρύξῃ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου ὅτι ἐγείρει τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του. Ἐὰν πρέπῃ νὰ κρίνωμεν δικαίως τὰ πράγματα, ὀφείλομεν να ὁμολογήσωμεν ὅτι οὐδὲν τῶν ἀρ-

χαίων ἐθνῶν, ἐκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐθνικόν του χαρακτῆρα μετὰ τὰς πρώτας συμφοράς. Ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ καταδυναστευόμενον ἔθνος ἐπεδίωκε τὴν συναρμολόγησιν τῶν δυνάμεών του, ἡ προσοχὴ δ' αὐτοῦ ἦτο πάντοτε ἐστραμμένη πρὸς τὴν περιπόθητον ἐλευθερίαν, χάριν τῆς ὁποίας ἐν μὲν τῇ ἀρχαιότητι ἔπιπτον οἱ τριακόσιοι μετὰ τοῦ Λεωνίδου, ἀνεδεικνύοντο οἱ Μαραθωνομάχοι καὶ οἱ Σαλαμινομάχοι, ἐν δὲ τῇ νεωτέρᾳ ἐποχῇ ἐξυψοῦντο εἰς ἥρωας καὶ ἀκαταβλήτους μαχητὰς οἱ Διάκοι, οἱ Βοτσαραῖοι, οἱ Κολοκοτρωναῖοι, οἱ Μιαοῦλαι, οἱ Κανάραι καὶ οἱ λοιποὶ ἄνδρες, οἱ ἐξασφαλίσαντες διὰ τῶν ἀγώνων καὶ τῆς καρτερίας των τὴν ἐθνικὴν παλιγγενεσίαν. Αἱ σφαγαί, αἱ ἀτιμώσεις,τὰ φρικτὰ μαρτύρια δὲν κατέβαλον τὸ ἀδάμαστον ἔθνος, ὅπερ ἀπὸ τῆς ὑπάρξεώς του οὐδέποτε ἐστερήθη τῶν ἀρετῶν του καὶ τῆς ὑψηλῆς του συνειδήσεως. Ἡ ἀψευδὴς ἱστορία θὰ κηρύττῃ πάντοτε εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὅτι οὐδὲν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐθνῶν, εἰς ὁμοίας ἢ παρεμφερεῖς περιελθὸν συμφοράς, ἀνέδειξε πλείονα καρτερίαν, πλείονα δραστηριότητα, πλείονα γενναιότητα, ὅσον τὸ Ἑλληνικόν. Οἱ ὕμνοι καὶ αὐτὴ ἡ θυσία τοῦ Ρήγα ἀπετέλεσαν, οὕτως εἰπεῖν, εἶδος μνημείου πρὸ τοῦ ὁποίου θ' ἀποκαλύπτωνται ἅπαντες οἱ αἰσθανθέντες ἔρωτα πρὸς τὴν ἱερὰν ἐλευθερίαν καὶ ἅπαντες οἱ ἐξυμνήσαντες καὶ λατρεύσαντες αὐτήν.

Ἡ Φιλικὴ Ἑταιρία, ἡ ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τριῶν ἀσήμων μὲν ἀνδρῶν, ἀλλ' ἐνθουσιωδῶν καὶ ἐξόχων πατριωτῶν, τοῦ Σκουφᾶ, τοῦ Ξάνθου καὶ Τσακάλωφ, ἔσεται πάντοτε ἀντικείμενον θαυμασμοῦ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου· διότι τοῦ τολμηροῦ καὶ κινδυνωδεστάτου ἔργου ἐπελήφθη καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἱερὰ συμμαχία, ἥτις θιασώτας ἔσχε τοὺς ἀσπόνδους ἐχθροὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Μέτερνιχ καὶ Γέντς, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπέτρεπεν, ὡς γνωστόν, τὸ ἐλάχιστον κίνημα, ἵνα δὲ ὁμιλήσωμεν εὐκρινέστερον, ἡ ἐπάρατος καὶ φρικτὴ ἐκείνη συμμαχία ἀνέλαβε νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἡμισέληνον καὶ τὸ κοράνιον κατὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν κατορθωμάτων της ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις συνηρίθμησε καὶ τὴν διάσπασιν τῆς συμμαχίας ταύτης. Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς δουλείας οἱ ἁρματωλοὶ ἐδημιούργησαν, οὕτως εἰπεῖν, τήν πολεμικὴν σχολήν, ἐξ ἧς ἔμελλον νὰ ἐξέλθωσιν οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι οἱ κλεΐσαντες διὰ τῶν γενναίων πράξεων τὸ ἔθνος, ἐν ταὐτῷ δὲ οἱ λόγιοι οὐδεμίαν παρέλειψαν περίστασιν, ἐξ ἧς νὰ μὴ πορισθῶσιν ὠφελείας δι' ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἀπογόνους των. Ἐνῷ τὸ ἔθνος ἐπανίστατο κατα τοῦ τυράννου, παρεισέδυε ταὐτοχρόνως εἰς τὰ συμβούλια αὐτοῦ καὶ συνήσπιζεν ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις καί, ἐνῷ ἐταλαιπωρεῖτο καὶ ἐβασανίζετο, εἰργάζετο καὶ ἠγωνίζετο ἐπὶ τετρακόσια ἔτη, μέχρις

οὗ ἐνόμισεν ὅτι ἔφθασεν ὁ χρόνος νὰ θραύσῃ τὰ δεσμά του καὶ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐλευθερίαν του.

Τοὺς κύκλους πράγματι τῆς ἱερᾶς συμμαχίας κατετάραξεν ὁ Ὑψηλάντης, ἅμα ὡς διέβη τὸν Προῦθον. Ἓν των μεγάλων ἐθνικῶν δυστυχημάτων ὑπῆρξε βεβαίως ἡ ἀποτυχία τῆς ἐν Ρουμανίᾳ ἐπαναστάσεως, ἀλλ' ἔσχε τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονὸς ὅτι καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ λαβόντες τὰ ὅπλα Ἕλληνες, παρ' ὅλας τὰς ἐπελθούσας διαιρέσεις, ἀνεδείχθησαν ἄξιοι τοῦ ὀνόματός των. Οἱ ἁβροὶ καὶ λεπτοφυεῖς νεανίαι, οἱ ἐνθουσιώδεις ἐκεῖνοι σπουδασταί, οἱ ἀποτελέσαντες τὸν ἱερὸν λόχον καὶ οἵτινες πρὸ μιᾶς μόλις ἑβδομάδος εἶχον ζωσθῇ τὸ ξῖφος, ἀντετάχθησαν πρὸς ὁλόκληρον στρατιὰν Τούρκων καὶ ἔπεσαν «ὡς εὐθαλεῖς κλάδοι ὑπὸ τὸν πέλεκυν στιβαροῦ ξυλοκόπου» κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Σπυρίδωνος Τρικούπη, ἀλλ' ἀπέδειξαν ἐν ταὐτῷ ὅτι δὲν ἐστεροῦντο ἡρωϊκῆς τόλμης καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὸν θάνατον. Πεντακόσιοι τὸν ἀριθμόν, ἐρρίφθησαν πυκνῶς συντεταγμένοι κατ' ἐφορμῶντος πολυαρίθμου ἐχθροῦ καὶ ἔπεσαν ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἐν τῷ ὑψίστῳ ἀγῶνι τῆς ἐλευθερίας. Ἡ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως ὑψώθη ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου ἱεράρχου Γερμανοῦ καὶ ἅπασα ἡ κάτωθεν τοῦ Ἰσθμοῦ χώρα μετεβλήθη εἰς ἐπαναστατικὸν στρατόπεδον, ἐπίσης δὲ ἡ Στερεά, αἱ ναυτικαὶ νῆσοι, ἡ Κρήτη καὶ ἡ Ἤπειρος. Ἡ ἐπιδοθεῖσα διακήρυξις εἰς τοὺς ἐν Πάτραις προξένους τῶν Δυνάμεων καθ' ἣν ἐποχὴν ὑψώθη ἡ σημαία, τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο σύμβολον τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, μαρτυρεῖ πράγματι τὴν μεγάλην ἀπόφασιν, ἣν εἶχε λάβῃ τὸ ἔθνος. Ὁμοθύμως, ἔλεγεν αὕτη, ἐξηγέρθημεν καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ νικήσωμεν ἢ ν' ἀποθάνωμεν, εἴμεθα δὲ πεπεισμένοι ὅτι λαοὶ καὶ ἡγεμόνες ἀναγνωρίζοντες τὸ δίκαιον τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος, θέλουσι μᾶς συνδράμει, ἀναμιμνησκόμενοι πόσα ἔπραξαν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι. Ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἀπόφασις ἀποδεικνύει τὸ σθένος τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐνδόξων ἡμερῶν τοῦ 1821. Οἱ διπλωμάται τοῦ Λάϊβαχ, ἤτοι οἱ φρουροὶ τῆς ἱερᾶς συμμαχίας κατεταράχθησαν ἐπὶ τῷ γεγονότι, ἀλλ' οἱ λαοὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς συνεκινήθησαν ἐπ' αὐτῷ, ὅπερ ἐνέννησε περιχαρῆ εἰς αὐτοὺς ἐνθουσιασμόν, γενικὴν δὲ ἀγανάκτησιν προὐκάλεσεν ὁ ἀπαγχονισμὸς τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου καὶ αἱ διαπραχθεῖσαι σφαγαί. Τοσοῦτο συνεκινήθη ἡ Εὐρώπη, ὥστε ἡ Σαλαμὶς καὶ ὁ Μαραθὼν ἦσαν εἰς τὰ στόματα πάντων. «Τί θὰ ἦσο Ἑλλὰς ἄνευ ἐλευθερίας καὶ ἄνευ σοῦ τί θὰ ἦτο ὁ κόσμος ;» ἔλεγε Γερμανὸς ποιητής. Ἀπὸ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἑδρῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀμβώνων τῶν ἐκκλησιῶν ἐγίνοντο κηρύγματα κατὰ τῆς ἡμισελήνου, δικαίως δὲ λέγει ὁ συντηρητικώτατος

Ὄστεν, ὅτι, ἂν τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐκηρύσσετο νέα σταυροφορία, ἀναμφιβόλως θὰ ἐπανήρχετο ἡ ἐποχὴ τοῦ Πέτρου τοῦ Ἐρημίτου. Οἱ ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας διατελέσαντες ὑπὸ τὸν ζυγὸν μετεβλήθησαν κατὰ τὴν ἔνδοξον ἐκείνην ἡμέραν, τῆς ἀνατολῆς τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, εἰς ἀτρομήτους καὶ φοβεροὺς πολεμιστάς. Ἡ φωτεινὴ αἴγλη, ἥτις κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους περιέβαλλε τὰς Ἀθήνας καὶ τὰς Πλαταιὰς ἔμελλε νὰ κοσμήσῃ μετὰ παρέλευσιν δισχιλίων ἐτῶν τοὺς ἐρήμους καὶ φαλακροὺς βράχους τῆς Ὕδρας, τῶν Ψαρρῶν καὶ τῶν Σπετσῶν, αἱ τέως δὲ ἄσημοι αὗται νῆσοι ἀποταμιεύσασαι πλοῦτον, μορφώσασαι ἐν τῇ πολεμικῇ τέχνῃ ἀτρομήτους καὶ γενναιοψύχους ἄνδρας, ἐξησφάλισαν τὴν ὑψηλὴν τιμὴν τῆς κατὰ θάλασσαν καταστροφῆς τῶν Ὀθωμανῶν. Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὰ λαβόντα χώραν ἐν Πελοποννήσῳ, κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα ἀπὸ τῆς 25ης Μαρτίου μέχρι τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου τοῦ 1821, ἤτοι ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος, θὰ ὁμολογήσῃ ἀδιστάκτως ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε ἐπιχείρησις, παρεσκευασμένη μὲν ἀλλὰ δι' ἀναβολῶν καὶ διχονοιῶν πολλάκις ἐμποδισθεῖσα, ἐξετελέσθη μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ἑτοιμότητος καὶ ὁμοφωνίας. Ἡ ἐξέγερσις ὑπῆρξε σύσσωμος καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἄρχονται τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως. Ὁ θάνατος τοῦ Βότσαρη, ἡ ὑπὸ τὸν Κολοκοτρώνην καταστροφὴ τοῦ Δράμαλη, ἡ ἐν Χίῳ πυρπόλησις τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, αἱ ἔνδοξοι ὑπὸ τὸν Μιαούλην καὶ τοὺς ἑτέρους ναυτικοὺς ἀρχηγοὺς ναυμαχίαι, ἡ γενναία ἄμυνα καὶ ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου, τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος τοῦ Καραϊσκάκη καὶ πλεῖστα ἄλλα ἐκόσμησαν τήν τε ἡμετέραν καὶ ξένην ποίησιν διὰ λαμπρῶν σελίδων, ἐσχημάτισαν δὲ ρεῦμα φιλελλήνων ἔν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ. Ὁ ὑψιπέτης ψάλτης τοῦ Τσάϊλ Χάρολδ, ὁ ἔνδοξος Βύρων, μετέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἵν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ πλεῖστοι ἄλλοι φιλέλληνες. Δι' ἐξησθενημένης φωνῆς κατὰ τὰς ὑστάτας στιγμὰς τοῦ βίου του ὁ εὐγενὴς Ἄγγλος ἀνέκραξεν. «Ἑλλάς! σοὶ ἔδωσα πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ δώσῃ ἄνθρωπος. Τὰ πλούτη μου, τὸν καιρόν μου, τὴν ὑγείαν μου καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν μου, εἴθε ἡ θυσία μου νὰ ἀποβῇ πρὸς εὐτυχίαν σου». Ὁ Δάντε, ὁ Μαρξέφσκης, ὁ Ταρέλας ἔπιπτον ἐν Πέτᾳ ἐν ᾧ ἠγωνίσθη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος εὐχαριστοῦντες τὸν Θεὸν, διότι ἠξίωσεν αὐτοὺς νὰ ἀποθάνωσιν ὑπέρ τῆς Ἑλλάδος.

Τόμοι ὁλόκληροι θὰ ἀπητοῦντο πράγματι ἵν' ἀπαριθμήσωμεν τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν προγόνων μας, διερχόμενοι δὲ δι' ὀλίγων ταύτας καθῆκον ἐπιβαλλόμενον θεωροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς 80ετηρίδος τῆς ἀνεξαρτησίας μας, δέον ν' ἀνακτήσωμεν νέας

δυνάμεις καὶ νὰ συμπληρώσωμεν τὸ ἔργον, οὗτινος ἤρξαντο οἱ πατέρες μας. Οἱ ἄκαμπτοι ἰσχυροὶ τῆς γῆς περιώρισαν τὸν ἐλεύθερον Ἑλληνισμὸν ἐντὸς πολὺ στενῶν ὁρίων, ἡ ἀδικία δ' αὕτη, ἥτις ἐγένετο κατόπιν τοσούτων ἐνδόξων ἀγώνων καθ' οὓς ἔρρευσαν ποταμοὶ αἱμάτων καὶ καθ' οὓς αἱ ἐπαναστατήσασαι χῶραι ἠρημώθησαν, θὰ καταδικάζηται ἐσαεὶ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας. Ἡμῖν ἤδη ὑπολείπεται, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 80ετίας, ἀφ' ἧς ἀνεφάνη ἡ κυανόλευκος, τὸ λάβαρον τοῦτο τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, να ἐργασθῶμεν πάσει δυνάμει πρὸς ἐντελῆ πραγματοποίησιν τῆς Μεγάλης Ἰδέας, ὑπερασπίζοντες τὴν Μακεδονίαν καὶ ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν ἁρπάγων καὶ σφετεριστῶν καὶ δημιουργοῦντες Ἑλλάδα Μεγάλην καὶ ἰσχυράν. Πρός τοῦτο θὰ γείνῃ ἀνάγκη θυσιῶν, θὰ ρεύσῃ καὶ πάλιν τὸ αἷμα ἀφθόνως ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν θὰ κληθῶμεν πρὸς τὸ καθῆκον τοῦτο, δὲν θὰ διστάσωμεν καὶ οὔτε θ' ἀποβῶμεν ἐπιλήσμονες τῶν πατρικῶν μας παραδόσεων. Ἡ συμπλήρωσις τῆς 80ετίας θὰ δώσῃ ἡμῖν τὸ σθένος ἐκεῖνο, ὅπερ εἶχον οἱ πατέρες, ὅτε ἠκούσθη τὸ σάλπισμα τῆς ἐλευθερίας, ἀπὸ καρδίας δὲ εὐχόμεθα ὅπως ἡ 100ετηρὶς τῆς ἀνεξαρτησίας ἑορτασθῇ οὐχὶ μόνον ἐν τῷ νῦν ἐλευθέρῳ Βασιλείῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις Ἑλληνικαῖς χώραις, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πρὸ τῶν τειχῶν τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος Βυζαντινὸς Αὐτοκράτωρ ὡς ἄλλος Λεωνίδας ἔπεσε μαχόμενος, ὑπερασπισθεὶς καθ' ὅσον ἠδύνατο τὸ κράτος του κατ' ἀπειραρίθμων ἐχθρῶν, κραυγάζων κατὰ τὴν φοβερὰν καὶ κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν «Δὲν ὑπάρχει εἷς Χριστιανὸς ἵνα μοῦ ἀποκόψῃ τὴν κεφαλήν;» καὶ ἀποθανὼν μὲ τὴν σπάθην ἔξω τῆς θήκης.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Υπεδέχθημεν τὸν «Ναύαρχον Μιαούλην» ἐν ζωηρῷ ἐνθουσιασμῷ. Ἐκλαύσαμεν ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς κυανολεύκου καὶ ζητωκραυγαὶ ἡμῶν διασχίζουσαι τὸν ἀέρα κατέφθανον μέχρι τοῦ ὑπερηφάνου σκάφους, οὗτινος οἱ ναῦται μετ' ἀκρατήτου ἐνθουσιασμοῦ ἀνῆλθον ἐπὶ τῶν κεραιῶν ζητωκραυγάζοντες καὶ ρίπτοντες τὰ πηλίκιά των εἰς τὸν ἀέρα. Ἡ ἡμέρα ἦτο χαρμόσυνος, ἡ στιγμὴ συγκινητικὴ, ἅπαντες ἐδακρύσαμεν καὶ πρὸς στιγμὴν αἱ σκέψεις μας ἐστράφησαν εἰς πόθους ἱεροὺς, εἰς σκοποὺς μεγάλους, ἀλλὰ

δυσεκτελέστους. Ὁποῖον ἐνθουσιασμὸν θὰ ᾐσθανόμεθα ἂν ἀντὶ τοῦ Μιαούλη ἢ ἄλλου πολεμικοῦ σκάφους ἐπεσκέπτετο μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀμερικανικῆς συμπολιτείας ὁλόκληρος Ἑλληνικὸς στόλος; Ἀλλ' ὁ στόλος ἀπαιτεῖ θυσίας, οὐδὲν δὲ τὸ κατορθωτέον ἄνευ θυσιῶν. Γινώσκομεν δὲ καλῶς ὅτι οἱ στόλοι δὲν καταρτίζονται εὐκόλως δι' εἰσφορῶν, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἔκτακτοι πιστώσεις πρὸς τοῦτο καὶ πρόγραμμα βαθείας μελέτης, ἀλλὰ πάντα ταῦτα δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν ἐν κράτει ἀκμάζοντι καὶ εὐημεροῦντι, ἀλλ' οὐχὶ ἐν τῷ κράτει ἀνακύπτοντι ἐκ τῆς χρεωκοπίας καὶ μόλις δυναμένῳ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας. Ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Ἕλληνος οὐδέποτε ὑπεχώρησε πρὸ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης, πολλάκις δὲ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία διέσωσεν ἔθνη. Κατέκρινάν τινες τὴν ἔκκλησιν τῆς ὑπὲρ τοῦ στόλου ἐθνικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις βεβαίως εἰς αὐτὴν προέβη κατόπιν ὡρίμου σκέψεως, ἀλλ' οὐδὲν ὑπέδειξαν μέσον δι' οὗ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ σκοπὸς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στόλου ἄνευ αὐτῆς. Ἔναυλοι διατελοῦσιν εἰς τὰ ὦτά μας λόγοι νεαροῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ «Μιαούλη» ὑπὲρ τοῦ στόλου «Φροντίσατε παρακαλῶ, μᾶς εἶπεν, ὑμεῖς οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀδελφοὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στόλου, διότι ἡ ἀτυχὴς μήτηρ εἶναι πτωχή, ὑπόκειται δὲ εἰς πολλὰς ἀνάγκας. Δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῶμεν πάντα παρὰ τῆς μητρός». Ἂς μὴ μιμηθῶμεν τὸν ὁμογενῆ ἐκεῖνον, ὅστις κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐκ Παρισίων ἔγραφε πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην «ἢ ὅλοι νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἢ ὅλοι νὰ χαθῆτε». Ὁ ὁμογενὴς ἐκεῖνος ἔγραφε ταῦτα ἀκριβῶς ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν Γάλλος Βασιλεὺς δακρυρροῶν ἐγκατέλειψε τὸν χορὸν ἅμα ἤκουσε τὴν πτῶσιν τοῦ Μεσολογγίου, ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ κυρία Γεραρδίνου ἔκειρε τὴν ὡραίαν κόμην της καὶ ἐπώλει αὐτὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἦτο ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς μετεβάλλετο εἰς ἐρείπια καὶ νῦν εἶναι ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ρεῦμα τοῦ Πανσλαυϊσμοῦ ἀπειλεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν Ἑλλάδα. Αἱ Ἀθῆναι ὑπερεπληρώθησαν ἐκπαιδευτηρίων καὶ φιλανθρωπικῶν ἀσύλων διὰ τοῦ χρήματος τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁμογενῶν, ὧν τὰ βλέμματα καὶ αἱ προσπάθειαι νῦν δέον νὰ στραφῶσιν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ στόκου, τῆς ἐλπίδος μας ταύτης. Δὲν παραδεχόμεθα οὐδ' ἐπὶ

ΥΠΟΔΟΥΛΟΣ ΕΛΛΑΣ

στιγμὴν, ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, διότι ἡ τοιαύτη γνώμη ἐλέγχεται ὡς ἐσφαλμένη. Ὑφίσταται ὁ ἀληθὴς καὶ ἄδολος πατριωτισμός; Ῥέει αἷμα Ἑλληνικὸν ἐν ταῖς φλεψί μας; Ἐὰν ἀμφότερα ὑφίστανται, ἐὰν ὑπάρχωσι καὶ ὑπάρχουσι, τότε τὸ πᾶν κατορθοῦται. Παράδειγμα ἔχομεν τὸν ἀγῶνά

μας, καθ' ὃν ἰδιῶται προσενεγκόντες τὰ σκάφη των κατήρτησαν στόλον, ἐπειδὴ δὲ βιοῦμεν ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐπειδὴ ἀπευθυνόμεθα ἰδίως εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀτέρμονι ταύτῃ Δημοκρατίᾳ βιοῦντας ὁμογενεῖς, ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ ν' ἀναφέρωμεν ἓν πρόσφατον γεγονὸς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς Κουβαϊκῆς ἐπαναστάσεως, ὁ διοργανωτὴς καὶ δημιουργὸς αὐτῆς ὁ ἔξοχος Κουβαῖος πατριώτης Ἰωσὴφ Μαρτί, ὁ Ρήγας οὗτος τῆς Κούβας, ὁ πεσὼν ἐν τῇ πρώτῃ παρὰ τὸ Σαντιάγον μάχῃ περιῆλθε τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ συνέστησε Κουβαϊκὰς λέσχας. Δὲν ὑπῆρξε πόλις, ἀριθμοῦσα δέκα Κουβαίους ἄνευ λέσχης. Σκοπὸς δὲ τῶν λεσχῶν τούτων, ὧν πᾶν μέλος κατέβαλε καθ' ἑβδομάδα 25 σέντς καὶ ὀλίγοι πλείονα κατὰ προαίρεσιν, ἦτο ἡ παρασκευὴ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὰς λέσχας ταύτας ὁ Μαρτὶ ὑπήγαγεν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβαστοῦ γέροντος Ἐστράδα Πάλμα κεντρικὸν κομιτάτον τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅταν δὲ ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις εὗρε τὸ ταμεῖον πλῆρες χρημάτων καὶ ὑπελογίσθη ὅτι τὰ δαπανηθέντα ὑπὸ τοῦ κομιτάτου τούτου κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἀνῆλθον εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων δολλαρίων· ὥστε ἐὰν ἐγίνετο ὁμοία διοργάνωσις καὶ ἂν ἕκαστος τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τριακοντακισχιλίων Ἑλλήνων κατέβαλλε τέταρτον δολλαρίου καθ' ἑβδομάδα, ποσὸν σχετικῶς εὐτελές, αἱ εἰσπράξεις εἰς τὸ τέλος ἑνὸς ἔτους θὰ ἀνήρχοντο εἰς 400,000 δολλαρίων περίπου.

Ὡς ἐλάχιστον ὅρον ἐθέσαμεν τὴν ἐξ 25 ἑκατοστῶν εἰσφοράν, ἐνῷ πολλοὶ δύνανται νὰ εἰσφέρωσι πλείονα· ὁποία τιμὴ θὰ ἦτο διὰ τὸν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμὸν ἂν αἱ εἰσφοραὶ αὐτοῦ συνετέλουν νὰ προστεθῇ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στόλον ἓν ἔτι σκάφος. Ἐπεκροτήσαμεν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς, διότι δὲν τὸ ἐθεωρήσαμεν δυσκατόρθωτον. Ἀπαιτεῖται διοργάνωσις καὶ νὰ τεθῶσιν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἔργου ἐν Ἀμερικῇ πρόσωπα ἀξιόπιστα. Τὸ αὐτὸ δὲ δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις τοῦ ἐξωτερικοῦ Ἑλληνικαῖς παροικίαις καὶ τότε τὸ ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Προβαίνοντες είς τὴν δημοσίευσιν τῆς δράσεως τῶν «Θερμοπυλῶν», πράττομεν τοῦτο κυρίως χάριν τῶν φίλων καὶ συνδρομητῶν τῶν «Θερμοπυλῶν», ἵνα οὗτοι ἔχωσι πρόχειρον καὶ ἐν βιβλίῳ συστηματικῶς καὶ κατὰ σειρὰν χρονολογίας κατατεταγμένην τὴν δρᾶσιν τῶν «Θερμοπυλῶν», αἵτινες ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των μέχρι τέλους ἀφιερώθησαν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ἐν τῇ ξένῃ παντὸς ἐθνικοῦ σκοποῦ, τοῦθ' ὅπερ πάντοτε ἐπεδίωξαν τῇ συναρωγῇ αὐτῶν τῶν φίλων καὶ συνδρομητῶν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος. 'Αλλ' ἐκτὸς τούτου, εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς δράσεως τῶν «Θερμοπυλῶν» προέβημεν καὶ ἀπὸ λόγους γενικωτέρους, ἵνα ἕκαστος κρίνῃ κατὰ πόσον αἱ «Θερμοπύλαι» ἐπεζήτησαν τὴν ἐκτέλεσιν παντὸς ἐθνικοῦ ἔργου, καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐπιδράσεως αὐτῶν, συνδυαζομένων μετὰ τοῦ προσωπικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς μερίμνης τῆς διευθύνσεως αὐτῶν καὶ κατὰ πόσον ἐχρησίμευσαν ὡς μέσον διαφωτίσεως πλείστων ὅσων ὁμογενῶν, δεομένων τῆς τοιαύτης καθοδηγήσεως καὶ προστασίας ἐν ἀρχῇ ἰδίᾳ τῆς ἀφίξεώς των ἐν 'Αμερικῇ ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν μετέπειτα σταδιοδρομίαν των, καθ' ἣν ὡς ἐκ τῆς ἀγνοίας τῆς γλώσσης καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐθίμων, εἰς πλείστας ὅσας προσέκρουον δυσκολίας καὶ ἐμπόδια. 'Εν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἰδίως περιπτώσει τὸ προσωπικὸν ἐνδιαφέρον, ὅπερ πάντοτε ἐπεδείξατο ὑπὲρ τῶν μεταναστῶν ὁ ἱδρυτής των κ. 'Ιω. Μπούρας, σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ταχυτέραν αὐτῶν πρόοδον καὶ ἀνάδειξιν, ὡς εὐγνωμόνως ἀνομολογοῦσι πλεῖστοι τοιοῦτοι τῶν ἡμετέρων μεταναστῶν, καλῶς ἤδη ἀποκατεστημένοι ἐν 'Αμερικῇ.

Θέλομεν ἐφεξῆς ἐκθέσει τὴν πορείαν τῶν «Θερμοπυλῶν» μεθοδικῶς ὡς προέβημεν καὶ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῶν διαφόρων πα-

τριωτικῶν ζητημάτων καὶ ἐνεργειῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπρωτοστάτησεν ἢ εἰς τὴν ἀγαθὴν ἔκβασιν τῶν ὁποίων ὁπωσδήποτε συνέδραμεν, παρὰ τὰς ἐπιβούλους ἀντιδράσεις αἱ ὁποῖαι κακεντρεχῶς καὶ ἐξ ἐμπαθείας παρενεβλήθησαν πολλάκις ἔξωθεν εἰς τὰς εὐγενεῖς καὶ φιλοπάτριδας αὐτῶν προσπαθείας. Κατὰ πόσον δὲ αἱ «Θερμοπύλαι» ἐξεπλήρωσαν πιστῶς τὸ καθῆκόν των ὡς πατριωτικὴ ἐφημερίς, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα αὐτῶν, τοῦτο ἀφίεται εἰς τὸν ἀναγνώστην ἵνα κρίνῃ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ παρόντος βιβλίου ἔνθα συνοπτικῶς προέβημεν εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς ἐθνικῆς δράσεως τῶν «Θερμοπυλῶν», παραθέτοντες καὶ ἀδιαφειλονεικήτους αὐθεντικὰς συγχαρητηρίους ἐπιστολὰς τὰς ὁποίας ἔλαβον αὗται παρ' ἐπισήμων καὶ ἐθνικῶν προσώπων ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος αὐτῆς ὡς ἐθνικῆς ἐφημερίδος.

Ἐκθέτοντες κατωτέρω τὴν πατριωτικὴν δρᾶσιν τῶν «Θερμοπυλῶν», οὐδόλως φρονοῦμεν ὅτι ἐπράξαμεν μέγα τι, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐξετελέσαμεν ἁπλῶς τὸ καθῆκον ἡμῶν ὡς διευθυντὴς ἐφημερίδος καὶ ὡς ἄτομον, ὅπερ ἐπιβάλλεται πρὸ παντὸς εἰς τὸν ἐν τῇ ξένῃ ζῶντα Ἕλληνα. Εὐχόμεθα δὲ ὁλοψύχως ὅπως οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνες, ἰδίᾳ ἕκαστος, πράξῃ μείζονα ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ἐν γένει Ἐθνικῆς Ἰδέας, διότι μόνον διὰ τῆς πλήρους παρὰ παντὸς Ἕλληνος συναισθήσεως τῶν ὑποχρεώσεων ἃς οὗτος ἔχει πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τὸ κατὰ δύναμιν αὐτῶν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐπιτευχθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ πραγματοποίησις τῶν πόθων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ»

Η ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΤΟΥ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ"

Ὁ Ἰωάννης Ἀθ. Μπούρας ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Μαγούλᾳ (ἀρχαίᾳ Σπάρτῃ), προαστείῳ τῆς νεωτέρας Σπάρτης, τὴν 3ην Φεβρουαρίου 1870, ἐξεπαιδεύθη διδαχθεὶς τὰ πρῶτα γράμματα ἐν Σπάρτῃ τὰ δὲ νεανικά του ἔτη διελθὼν ἐν τῇ γενετείρᾳ. Ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἔτους, ἤτοι ἐν ἔτει 1891, ὑπείκων καὶ οὗτος εἰς τὴν

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΜΠΟΥΡΑΣ

γενικὴν ὁρμὴν ἥτις ἤρχιζε τότε ὠθοῦσα τοὺς ἐκ τοῦ νομοῦ Λακεδαίμονος καταγομένους, πρὸς μετανάστευσιν εἰς Ἀμερικήν, ἐξ ἄλλου δὲ ἀφιέμενος εἰς ἔμφυτον αὐτοῦ ροπὴν καὶ τὸν ρηξικέλευθον αὐτοῦ χαρακτῆρα ὅπως

δράσῃ ἐν εὐρυτέρᾳ κοινωνικῇ παλαίστρᾳ, αὐτοδημιουργούμενος ὑλικῶς, μετηνάστευσεν εἰς Ἀμερικήν, ἐγκατασταθεὶς ἔκτοτε ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, τῷ κυριωτέρῳ κέντρῳ τῆς ἀμερικανικῆς ζωῆς καὶ κινήσεως. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ὁ Ἰωάννης Μπούρας ὡς πάντες σχεδὸν οἱ μετανάσται τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μετῆλθε τὸν πλανόδιον πωλητήν, μετὰ παρέλευσιν δὲ ἔτους ἀπὸ τῆς ἀσχολίας του ταύτης ἀνέλαβεν ἐργασίαν ὡς ὑπάλληλος ἔν τινι ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑλληνικῷ βιβλιοπωλείῳ παραμείνας ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἐπὶ τριετίαν. Ἐν ἔτει 1894 συγκεντρώσας μικρὸν χρηματικὸν κεφάλαιον ἠνέῳξεν ἴδιον ἑλληνικὸν ξενοδοχεῖον ἐν τῇ ὁδῷ Greenwich ὑπ' ἀριθ. 156, ὅπερ διετήρησεν ἐπὶ τρία ἔτη. Κατορθώσας διὰ τῆς οἰκονομίας καὶ δραστηριότητός του ὅπως αὐξήσῃ τὰ ἀρχικῶς μικρὰ χρηματικὰ κεφάλαιά του, ἠνέωξεν ἐν ἔτει 1897 εὐπρεπὲς καὶ ἄξιον λόγου ἀμερικανικὸν ἑστιατόριον ἐν τῇ γνωστῇ κεντρικῇ πλατείᾳ Battery ὑπ' ἀριθ. 5, ὅπερ μέχρι σήμερον διατηρεῖ. Ἀλλὰ φύσει δραστήριος ὤν, ἐπεδόθη συγχρόνως καὶ εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις τὰς ὁποίας ἐπιτυχῶς διεξήγαγεν αὐξήσας τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, ταχύτερον. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δημιουργήσας δι' ἑαυτοῦ ἀνεξάρτητον ὑλικὴν θέσιν ἤρχισε ἐκδηλόνων τὸν ὅν ᾐσθάνετο ζωηρὸν πατριωτισμὸν τοῦ διὰ τῆς προστασίας καὶ συνδρομῆς παντὸς ὅστις ἀπετείνετο πρὸς αὐτὸν ζητῶν τὴν βοήθειάν του. Βραδύτερον, αὐξανομένου τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτός του, ἀφ' ὅτου ὑλικῶς ἀνετώτερον ἠδύνατο καὶ ἐμπράκτως νὰ τεκμηριοῖ τὰς φιλοπάτριδας αὐτοῦ διαθέσεις, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκδίδῃ ἰδίαν ἐφημερίδα, πρὸς τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ὅπως οὕτω χρησιμώτερος φανῇ τῇ πατρίδι, δυνάμενος διὰ τῆς ἐφημερίδος του ἵνα τελεσφερώτερον ὑπηρετῇ ταύτην, καίτοι διέβλεπε καλῶς ὅτι τὸ ἐγχείρημα τοῦτο ὑπὸ ὑλικὴν ἔποψιν ἤθελεν ἀποβῇ αὐτῷ λίαν ἐπιζήμιον, λόγῳ τῶν με-

γάλων δαπανῶν ἅς συνεπάγεται ἡ ἐν Ἀμερικῇ ἔκδοσις ἐφημερίδος. Οὕτω, αἱ «Θερμοπύλαι» ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον τὴν 9ην Μαΐου 1900 ὡς ἐφημερὶς ἐν ἀρχῇ ἑβδομαδιαία, ἀρχίσασαι εὐθὺς ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν φύλλου τῆς πατριωτικῆς πράγματι καὶ ἐθνωφελοῦς δράσεώς των.

Εἴπομεν εὐθὺς ἀνωτέρω ὅτι ἐν τῷ ἐγχειρήματί του τούτῳ ὁ Ἰωάννης Μπούρας διέβλεπε μεγάλην ὑλικὴν ζημίαν ἣν ἤθελεν ὑποστῇ ἀλλὰ διὰ τὴν ὁποίαν ἠδιαφόρησεν ἀπέναντι τοῦ πόθου του ὅπως φανῇ χρήσιμος τῇ πατρίδι διὰ τῶν ἐκδουλεύσεων ἅς ἡ ἔκδοσις τῆς οὕτω ἑλληνικῆς πατριωτικῆς ἐφημερίδος ἐν Ἀμερικῇ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τῇ μητρὶ Ἑλλάδι καὶ τοῖς μεταναστεύουσιν ἐνταῦθα προσφιλέσι τέκνοις αὐτῆς. Τῳόντι δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν Θερμοπυλῶν δὲν ἔσφαλον, διότι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των μέχρι τῆς διακοπῆς τοῦ φύλλου γενομένης τῷ 1908 ἀφῆκαν αὐτῷ ζημίαν 42,000 δολλαρίων. Εἴπομεν ἐπίσης ἀνωτέρω ὅτι ὁ Ἰωάννης Μπούρας ἕνεκα τοῦ φύσει πολυπραγμονος καὶ δραστηρίου αὐτοῦ χαρακτῆρος, δὲν περιωρίσθη είς τὴν ἐξάσκησιν ἑνὸς ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ πλεῖστα τοιαῦτα ἐξήσκησε μέχρι σήμερον Ἐκτὸς τοῦ λαμπροῦ ἑστιατορίου ὅπερ διατηρεῖ ἐν τῇ πλατείᾳ Battery διατηρεῖ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του πρακτορεῖον εἰσιτηρίων, ἀντιπροσωπεῦον 18 ἐν ὅλῳ ὑπερωκεανείους ἑταιρείας, καὶ τραπεζιτικὸν γραφεῖον διὰ τὸ ὁποῖον κατέθηκε παρὰ τῇ Ἀμερικανικῇ Κυβερνήσει χρηματικὴν ἐγγύησιν 15,000 δολλ. Ἐπίσης ὁ Ἰωάννης ὡς ἐκ τῶν σχέσεων ἅς ἀνέπτυξεν ἐνταῦθα μετὰ σημαινόντων κοινωνικῶς καὶ πολιτικῶς ἀμερικανῶν, χρησιμώτατος ἑκάστοτε ἀποβαίνει είς πλείστους τῶν ἐνταῦθα ὁμογενῶν, καὶ ἐκ τῶν παλαιοτέρων καὶ ἐκ τῶν νεωστὶ ἀφικνουμένων, οὓς συνιστᾷ πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ἀμερικανοὺς εἴτε πρὸς παροχὴν ἐργασίας, εἴτε πρὸς προστασίαν πολιτικὴν ἀπέναντι τῶν αὐστη-

ρῶν Ἀμερικανικῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ἄκοντες καὶ ἐξ ἀγνοίας πολλάκις παραβαίνουσιν οἱ ἡμέτεροι ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν διαφόρων αὐτῶν μικροεπαγγελμάτων. Ἐν τέλει ἀναφέρομεν ὅτι ὁ Ἰωάννης Μπούρας ἐφάνη χρησιμώτατος μέχρι τοῦδε εἰς ὑπερδισχιλίους ἕλληνας μετανάστας οἵτινες κατὰ καιροὺς ἐκρατοῦντο ἐν τῷ μεταναστευτικῷ γραφείῳ ἐν Ellis Island μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀποβιβάσεως των ἕνεκα διαφόρων λόγων, προβλεπομένων ὑπὸ τῶν αὐστηρῶν περὶ μεταναστεύσεως ἀμερικανικῶν νόμων. Εὐθὺς ὡς τοιαῦται περιπτώσεις ἐγίνοντο γνωσταὶ τῷ Ἰωάννῃ Μπούρα, ἔσπευδεν οὗτος εἰς Ellis Island καὶ διὰ τῆς μεσολαβήσεώς του καὶ τῶν διδομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐξηγήσεων καὶ πολλάκις ἐγγυήσεων κατώρθου ὅπως ἐπιτραπῇ πρὸς τοὺς κρατουμένους τούτους ὁμογενεῖς μετανάστας ἡ ἀποβίβασίς των, προσφέρων τὰς πολυτίμους ταύτας ἐκδουλεύσεις του ὅλως ἀφιλοκερδῶς ἀπὸ μόνον πατριωτικὰ αἰσθήματα ὠθούμενος. Τοιαύτη εἶναι ἐν συντόμῳ ἡ πατριωτικὴ δρᾶσις αὐτοῦ ἐν Ἀμερικῇ, τὴν ὁποίαν ἐν εὐρυτέρᾳ κλίμακι ἐξήσκησεν ὡς διευθυντὴς τῶν Θερμοπυλῶν, ὡς θέλομεν ἴδει ἐν τῇ ἐξιστορήσει ἡμῶν περὶ τῆς ἐθνικῆς δράσεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης.

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

Αἱ Θερμοπύλαι ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον τὴν 9ην Μαΐου 1900, ἀπὸ τοῦ πρώτου δὲ φύλλου των ἤρξαντο τῆς πατριωτικῆς καὶ ἐθνωφελοῦς δράσεώς των. Κατ' ἀρχὰς εἶχον νὰ παλαίσωσι κατὰ πολλῶν δυσχερειῶν, αἵτινες προῆλθον ἐκ διαφόρων λόγων, οὓς περιττὸν θεωροῦμεν νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐξεδίδετο τὸ

πρῶτον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῆς πρώτης ἑξαμηνίας δὶς τῆς ἑβδομάδος. Παντοῖοι λόγοι ἀνέκοψαν τὸ ἔργον αὐτῆς κατά τι καὶ οὕτω ἐγένετο ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἑβδομαδιαίαν αὐτῆς ἔκδοσιν, διαρκέσασαν ἐπὶ μικρὸν, διότι ἐνισχυθείσης τῆς ἑδραιώσεώς της ἐντὸς ἔτους ἤρξατο καὶ πάλιν ἡ δὶς τῆς ἑβδομάδος ἔκδοσις μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγου χρόνου, ἤτοι τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1905, ἐποιήσατο ἓν ἔτι γενναῖον ἅλμα διὰ τῆς ἐκδόσεώς της μὲ ὀκτὼ σελίδας. Τὴν 9ην Ἀπριλίου 1906 καὶ καθ' ἡμᾶς 25ην Μαρτίου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἤτοι τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, αἱ «Θερμοπύλαι» ἤρχισαν ἐκδιδόμεναι τρὶς τῆς ἑβδομάδος ἐξακολουθή-

σασαι τὴν τρισεβδομαδιαίαν ἔκδοσιν μέχρι τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1906 ὥστε ἐποιήσαντο τὸ ὕψιστον αὐτῶν ἅλμα γενόμεναι ἡμερησία ἐφημερίς. Οὕτως, εἰσελθοῦσαι εἰς τὴν περίοδον τῆς ἡμερησίας αὐτῶν ἐκδόσεως, κατέστησαν ἀληθῶς ἐφημερὶς, ὅ ἐστι δημοσιογραφικὸν ὄργανον καθ' ἡμέραν ἐκδιδόμενον. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς εἶχεν ἤδη αὐξήσει τόσον καταπληκτικῶς, αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ ἀπέβησαν τόσον μεγάλαι, αἱ ἀπαιτήσεις του ἐπίσης τόσον ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὥστε ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν συμφερόντων του δημοσιογραφικῶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοηθῇ πλέον ἄνευ ἡμερησίας ἐκδόσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ αὐτοῦ ὀργάνου. Αἱ «Θερμοπύλαι», δευτέρα κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἱδρύσεως ἑλληνικὴ ἐφημερὶς ἐν Ἀμερικῇ, φιλοδοξοῦσαι ὅμως νὰ πρωταγωνιστοῦν εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν ἀγῶνα, δὲν ἠδύναντο νὰ παραμένωσιν ἐπὶ πλέον εἰς τὴν τρὶς τῆς ἑβδομάδος ἔκδοσίν των.

Ἡ ἑπταετὴς σχεδὸν μέχρι τῆς ἡμερησίας ἐκδόσεώς της ἱστορία τῶν «Θερμοπυλῶν» εἶνε μεστὴ ἀγώνων, κόπων καὶ θυσιῶν, περὶ ὧν λεπτομερέστερον θὰ γείνῃ λόγος περαιτέρω. Αἱ «Θερμοπύλαι» φιλοδοξοῦσαι νὰ καταστῶσιν ὄργανον δημοσιογραφικὸν προσιτὸν εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς, νὰ ἐκλαϊκεύσωσιν ἀληθῶς τὴν Ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν, καθιέρωσαν τιμὰς συνδρομῆς δημοσιεύσεων, ἀγγελιῶν καὶ πωλήσεως κατὰ φύλλον χαμηλάς. Ἡ κατὰ φύλλον πώλησις ἀπὸ πέντε λεπτῶν κατῆλθε διὰ τῶν «Θερμοπυλῶν εἰς δύο μόνον λεπτά. Ἡ ἀρχικῶς ὁρισθεῖσα εἰς δολλάρια τρία τιμὴ ἐτησίας συνδρομῆς παρέμεινεν εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν παρὰ τὴν βαθμιαίαν πύκνωσιν τῆς ἐκδόσεως ἢ τὴν αὔξησιν τοῦ σχήματος τοῦ φύλλου. Εἶναι ἑπομένως εὐνόητον ὅτι ὁ ἀγὼν τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπῆρξε βαρὺς καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως. Οὐχ ἧττον ὅμως μὴ ὑπι-

σθοχωροῦσα μήτε πρὸ κόπων, μήτε πρὸ θυσιῶν, ἐγένετο ἀκλόνητος εἰς τὴν ἀρχήν, τῆς ἐκλαϊκεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας ἐν Ἀμερικῇ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐξιστόρησιν τῆς ἐθνικῆς δράσεως τῶν Θερμοπυλῶν, χάριν τῆς μεθοδικωτέρας κατατάξεως τῆς ὕλης ἐκρίναμεν σκοπιμώτερον ὅπως ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅτι, ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ἐκδόσεώς των αὗται ἐξέδιδον κατ᾽ ἔτος ἀπ᾽ ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεως αὐτῶν ἡμερολόγιον ἑκάστην πρώτην τοῦ ἔτους, ὅπερ δωρεὰν διενέμετο μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν τῶν πολυπληθῶν συνδρομητῶν της ἀποστελλόμενον εἰς τὰς διευθύνσεις των, χρησιμεῦον οὕτω εἰς πλείστους αὐτῶν ὡς πρόχειρον βοήθημα εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ἐπισήμων καὶ ἁπλῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους. Λαμβανομένου ὑπ᾽ ὄψιν ὅτι πλεῖστοι τῶν συνδρομητῶν τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἔζων μακρὰν παντὸς κέντρου, ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἀχανεῖς πεδιάδας τῆς Ἀμερικῆς ἐν ταῖ; σιδηροδρομικαῖς γραμμαῖς εἶνε εὐνόητος ἡ ἐκ τούτου ὠφέλειά των.

Ἐπίσης ἑκάστην 25 Μαρτίου, κατὰ τὴν καθ᾽ ἡμᾶς χρονολογίαν, ἡμέραν τῆς μεγάλης ἡμῶν ἐθνικῆς ἑορτῆς, αἱ Θερμοπύλαι ἐξέδιδον ἔκτακτον πανηγυρικὸν φύλλον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐμπεριείχοντο αἱ φωτογραφίαι τῶν πλείστων ἡρώων καὶ μαρτύρων τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος τοῦ 1821 ὡς καὶ ἐξιστόρησιν τοῦ βίου αὐτῶν καὶ τῶν διαφόρων πολεμικῶν γεγονότων διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι ἐκλέϊσαν ἑαυτοὺς καὶ ἐπλήρωσαν τὰς σελίδας τῆς νεωτέρας Ἑλλ. ἱστορίας δι᾽ ἀφθίτου δόξης. Εἰς τὴν τοιαύτην δὲ τακτικὴν ἔκδο-

σιν πανηγυρικῶν εἰκονογραφημένων φύλλων προέβαινον αἱ «Θερμοπύλαι» μέχρι τέλους ἅτινα ἀπέστελλον δωρεὰν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ὁποίοις ἐδημοσιεύοντο κατάλληλα ἄρθρα ἐξόχων πατριωτῶν καὶ φιλελλήνων ὡς τῶν κ. κ. Βικέλα, Καζάζη, Μάξ Νορδάου κτλ.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστολὰς τοῦ ἀειμνήστου Μιχαὴλ Ἀναγνωστοπούλου καὶ τοῦ φιλέλληνος Ἀμερικανοῦ Charles Francis πρώην πρεσβευτοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Ἀθήναις σταλείσας πρὸς τὰς Θερμοπύλας μὲ τὴν λῆψιν τοῦ πανηγυρικοῦ.

Κύριον Κωνσταντῖνον Δ. Φασουλαρίδην

συντάκτην τῶν "Θερμοπυλῶν"

Νέαν Ὑόρκην

ΒΟΣΤΩΝΗ τῇ 11ῃ Ἀπριλίου 1903.

Ἀγαπητέ μοι Φασουλαρίδη,

Ἄσμενος ἔλαβον τὰ τῆς ΚΕης Μαρτίου φύλλα τῶν Θερμοπυλῶν, ἅτινα εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ πέμψητε καὶ ἐφ' οἷς εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως. Ἡ ἐκλογὴ τῆς ὕλης ἦν ἀρίστη, καὶ πολὺς ὀφείλεται τῷ κ. Μπούρᾳ καὶ ὑμῖν ἔπαινος ἐπὶ ταῖς ἀκαμάτοις προσπαθείαις τὰς ὁποίας καταβάλλετε πρὸς ἀνάφλεξιν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ σβεννυμένου καὶ καταπεπτωκότος αἰσθήματος τῆς φιλοπατρίας. Λυποῦμαι, ὅτι ἕνεκα ἀσθενείας ἐξ ἧς μόλις ἀνέρρωσα, δὲν ἠδυνήθην νὰ πέμψω ὑμῖν ὀλίγους στίχους διὰ τὸ πανηγυρικὸν φύλλον.

Ἐπωφελοῦμαι τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγχαρῶ ὑμῖν εἰλικρινῶς ἐπὶ τῇ ἀνεξαρτήτῳ καὶ ὄντως ἐθνικῇ καὶ ἑλληνοπρεπεῖ πορείᾳ τῶν Θερμοπυλῶν. Εἶναι τῷ ὄντι παρήγορον, ὅτι ὑπάρχει καὶ ἐν Ἀμερικῇ δημοσιογραφικὸν ὄργανον, ὅπερ ἀγωνίζεται ἐρρωμένως καὶ ἀξιοπρεπῶς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα μετὰ τῆς Νέας Ἡμέρας τῆς Τεργέστης, τῆς Πατρίδος τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τοῦ Ἀγῶνος τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔρρωσθε

Ὁ φίλος σας

Μ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

The Troy Times.

Troy, N. Y., February 20th, 1905.

Dear Sir:-

Please accept my thanks for your kindness in remembering me with the New Year's number of "Thermopylae". Everything relating to Greece and the Greeks, as you well know, interests me very much.

Very sincerely yours,
Charles S Francis.

Mr. John Booras,

New York City.

Δημοσιεύομεν ἐπίσης κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ Μάξ Νορδάου πρὸς τὸν διευθυντὴν τῶν Θερμοπυλῶν, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς του δι' ἧς παρεκάλει τὸν ἔξοχον φιλέλληνα ὅπως ἀποστείλη ἄρθρον δημοσιευθησόμενον ἐν πανηγυρικῷ φύλλῳ τῶν Θερμοπυλῶν.

PARIS, le 3 Mars 1905.

Monsieur et Cher Directeur,

I' aurais ete heureux de vous envoyer contribution pour le 25 c., malheureuse-

ment je suis malade et les confreres qui me soignent me defendent absolument tout travail.

Je ne devrais meme pas ecrire des lettres, mais personne ne saurait m'empecher de vous ecrire, a vous qui si noblement soutenez la grande et sainte cause de l' Hellenisme a dela de l' Ocean.

Avec mes plus chaleureux souhaits pour vous et votres illustre nation et l' expression de ma haute consideration je suis votre tout devoue.

Dr. M. NORDAOU

ΑΓΑΠΗΤΕ ΚΥΡΙΕ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑ

Θὰ ἤμην εὐτυχὴς πέμπων ὑμῖν μίαν συμβολὴν διὰ τὴν 25 Μαρτίου. Δυστυχῶς εἶμαι ἀσθενὴς καὶ οἱ συνάδελφοί μου οἵτινες μὲ περιποιοῦνται, μοῦ ἀπαγορεύουσιν ἀπολύτως πᾶσαν ἐργασίαν.

Δὲν ἔπρεπεν οὔτε νὰ γράφω ἐπιστολὰς, ἀλλὰ κανεὶς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ γράψω εἰς σᾶς, ὅστις τόσον εὐγενῶς ὑποστηρίζετε τὴν μεγάλην καὶ ἁγίαν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ.

Μὲ τὰς θερμοτέρας εὐχάς μου διὰ σᾶς καὶ τὸ ἔνδοξον Ἔθνος σας καὶ τὴν ἔκφρασιν τῆς ὑψίστης μου ἐκτιμήσεως μεθ' ἧς διατελῶ ὅλως ἀφωσιωμένος.

Δόκτωρ ΜΑΞ ΝΟΡΔΑΟΥ

Εἰς τὴν τακτικὴν κατ' ἔτος ἔκδοσιν τῶν τοιούτων πανηγυρικῶν φύλλων προέβαινον αἱ Θερμοπύλαι ὅπως διὰ τῶν τοιούτων ἀναγνώσεων ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῶν τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν μαρτύρων τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν παλλιγενεσίας, καὶ οὕτω διατηρήσωσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπεκκαύσωσι τὸν πατριωτισμὸν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν, ὅστις σπουδαίως ἠδύνατο νὰ χαλαρωθῇ

ὡς ἐκ τοῦ χαλεποῦ ἀγῶνος τῆς βιοπάλης ὃν οὗτοι διεξῆγον ἐνταῦθα. Ἡ ἐν Τριπόλει ἐκδιδομένη ἐφημερὶς «Τεγέα», ἀφορμὴν λαμβάνουσα ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ πανηγυρικοῦ φύλλου τῶν Θερμοπυλῶν τοῦ ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἡμῶν ἑορτῇ τοῦ ἔτους 1905, ἔγραφεν «οὔτε ἐν Ἀθήναις ἐτολ-

μήθη τοιαύτη ἔκδοσις» ἀπένειμε δὲ τοὺς φιλόφρονας αὐτῆς ἐπαίνους πρός τὸν διευθυντὴν κ. Ἰωάννην Μπούραν, ἀποκαλοῦσα αὐτὸν ὡς καὶ πάντας τοὺς γράψαντας ἐν τῷ πανηγυρικῷ σημαιοφόρους τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ.

ΕΘΝΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

Εἴπομεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι οἱ λόγοι οἱ ὠθήσαντες τὸν Ἰωάννην Μπούραν πρὸς ἵδρυσιν τῶν Θερμοπυλῶν ἦσαν καθαρῶς πατριωτικοί, προερχόμενοι ἐκ τοῦ ζωηροῦ αὐτοῦ πόθου ὅπως φανῇ ὠφέλιμος τῇ πατρίδι, ἐξυπηρετῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἐνταῦθα συμφέρον τοῦ ὁλοὲν αὐξανομένου ὁμογενοῦς στοιχείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅπως καὶ γενικώτερον καὶ ἀμεσώτερον βοηθήσῃ τὴν περιλημένην πατρίδα, προσερχόμενος καὶ οὗτος ἀρωγὸς ἑκάστοτε εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας, ὁτὲ μὲν προσφέρων ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ βαλαντίου, ὁτὲ δὲ διὰ διαφόρων θερμῶν καὶ μακρῶν ἄρθρων τῶν Θερμοπυλῶν προτρέπων καὶ ἐνθουσιάζων τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς ὅπως προσέλθῃ ἐπίκουρος τῶν διαφόρων ἐθνικῶν καὶ μεγάλων ἀναγκῶν. Καὶ οὕτως, αἱ Θερμοπύλαι ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεώς των ἐπρωτοστάτησαν εἰς πολλὰ ἐθνικὰ ζητήματα. Οἱ ὑπὲρ διαφόρων πατριωτικῶν καὶ ἀγαθῶν σκοπῶν ἐνεργηθέντες ἔρανοι δὲν ἔπαυσαν καλύπτοντες τὰς στήλας τῶν Θερμοπυλῶν ἀπ' αὐτῆς σχεδὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως, συνάμα δὲ ἡ πορεία των, ἡ ἀμερόληπτος καὶ πατριωτικὴ ἐξυμνήθη πάντοτε ὑπὸ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ τύπου. Τὰ ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν ἀδελφῶν Μακεδόνων, θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας, γραφέντα ἄρθρα αὐτῆς καὶ ἡ πρωτοβουλία αὐτῶν εἰς τὴν συλλογὴν ἐράνων

ὑπὲρ τῶν δεινῶς πασχόντων ἀδελφῶν, συνετέλεσαν ὅπως κατὰ καιροὺς σπουδαῖαι χρηματικαὶ βοήθειαι ἀποσταλῶσι πρὸς ἐκείνους ἐκ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ,- ὡς δὲ πολλοὶ ὡμολόγησαν, εἰς αὐτὰς ὀφείλονται οἱ ἁπανταχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἐνεργηθεῖσαι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ περιμαχήτῳ ἐκείνῃ

Οἱ Ἀξιωματικοὶ τοῦ «Ναυάρχου Μιαούλη».

χώρᾳ παθόντων ἐκ τῶν βουλγαρικῶν ἐπιδρομῶν. Ἀλλὰ περὶ πάντων τούτων καὶ περὶ τῆς ἐν γένει ἐθνικῆς δράσεως τῶν Θερμοπυλῶν καὶ πρωτοβουλίας ταύτης εἰς πλεῖστα ζητήματα ἀφορῶντα εἴτε ἐθνικὰς ὑποθέσεις ἢ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ συμφερόντων τῶν ὁμογενῶν, γίνεται ἐκτενὴς μνεία κατωτέρω καὶ ἰδιαιτέρως περὶ ἑκάστου, τοιούτου ζητήματος, δημοσιευομένων καὶ τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων συνισταμένων ἐκ συγχαρητηρίων καὶ εὐχαριστηρίων ἐπιστολῶν πολλῶν καὶ ἐπισήμων προσώπων, τὰς ὁποίας αἱ Θερμοπύλαι ἔλαβον διὰ τὴν πατριωτικὴν αὐτῶν δρᾶσιν καὶ μεσολάβησιν.

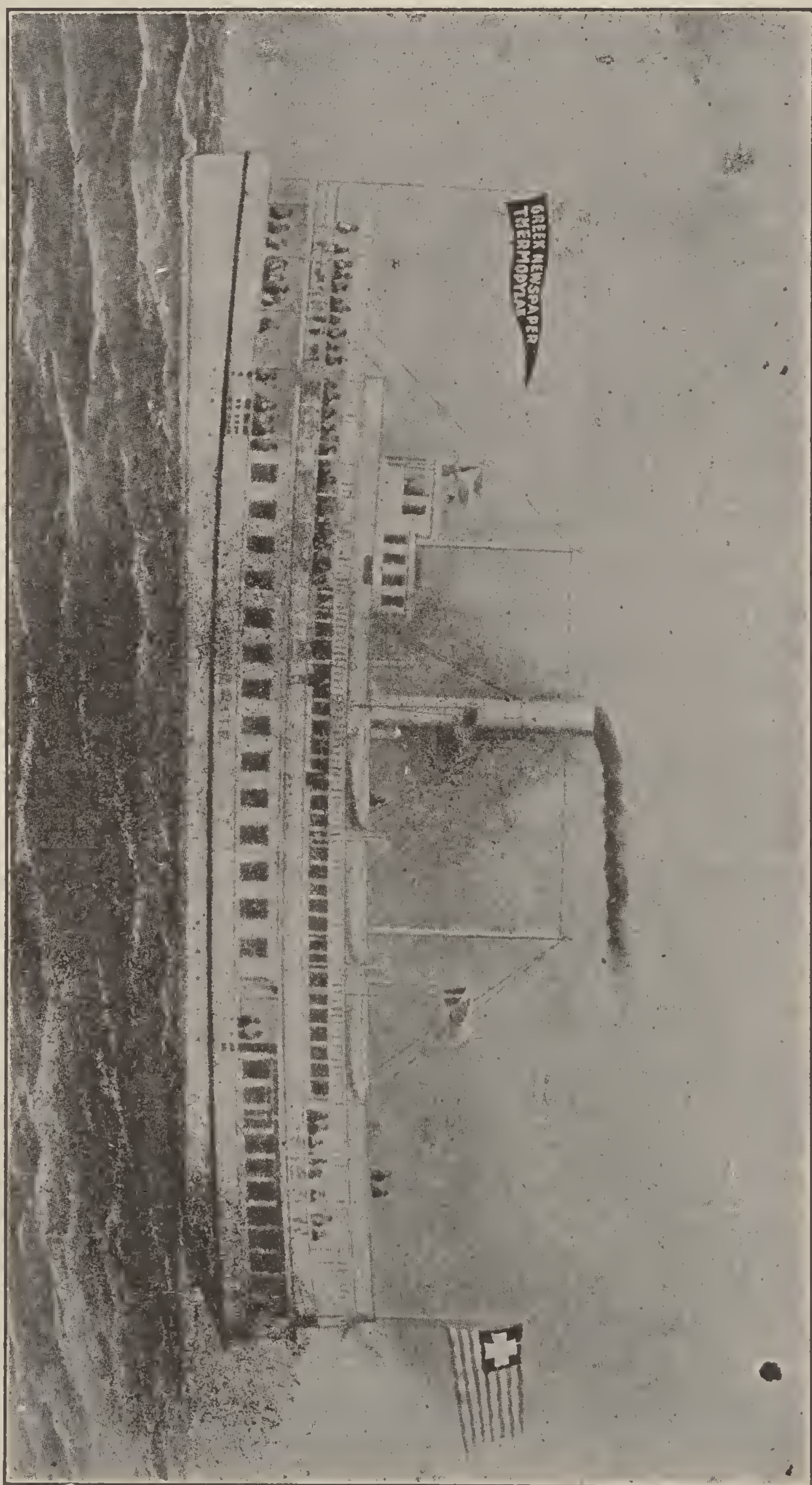
Η ΥΠΟ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ" ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ "ΜΙΑΟΥΛΗΝ"

Κατὰ τὴν πρώτην ἄφιξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ εὐδρόμου «Ναύαρχος Μιαούλης» ἐν τῷ λιμένι τῆς Νέας Ὑόρκης ἐν ἔτει 1900, αἱ «Θερμοπύλαι» ἐπιθυμοῦσαι ὅπως ὅσῳ τὸ δυνατὸν λαμπροτέρα καὶ ἐγκαρδιωτέρα τελεσθῇ ἡ ὑποδοχὴ ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικανικῆς μητροπόλεως, παρεσκεύασαν ὄντως λαμπροτάτην αὐτῷ ὑποδοχὴν, ἀνταξίαν πρὸς τὸ ἀξιοσημείωτον γεγονὸς ὅτι διὰ πρώτην ἤδη φορὰν Ἑλληνικὸν πολεμικὸν σκάφος ἐπεσκέπτετο τὰς Ἀμερικανικὰς θαλάσας, παρεσκεύασαν καὶ διωργάνωσαν τὴν ἔνθερμον ὑποδοχὴν πρὸς τὸ ἡμέτερον πολεμικὸν σκάφος καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ, ἥτις ἀλησμόνητος θέλει μείνει εἰς τοὺς συμετασχόντας ταύτης ὁμογενεῖς καθὼς εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας τοῦ «Μιαούλη». Περὶ τῆς ἐνθέρμου ἐκείνης ὑποδοχῆς, γενομένης ἐπὶ τοῦ ὡραίου καὶ ταχυπλόου ἀτμοπλοίου **"Favorite,,** τοῦ ναυλωθέν-

τος ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν», κρίνομεν ἀρκετὸν ὅπως παραθέσωμεν τὰ κατωτέρω, γραφέντα ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ κ. Βασιλ. Καψαμπέλη ἐν τῷ ἐκδοθέντι Ναυτικῷ ἐγκολπίῳ του τῷ 1902, τὰ ὁποῖα δεόντως ἀπεικονίζουσι κατὰ πόσον ἐνθουσιώδης ὑπῆρξεν ἡ ὑποδοχὴ ἐκείνη:

«Τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1901 ἔτους εἴμεθα ἐν ὄψει τῆς μεγαλειτέρας πόλεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τῆς Νέας Ὑόρκης. Πλέομεν ὁλοταχῶς, ἄφθονοι δὲ καὶ ποικίλοι συριγμοὶ ἐκ μέρους τῶν συναντωμένων πλοίων, συνήθως παρὰ τοῖς Ἀμερικανοῖς τρόπος χαιρετισμοῦ μᾶς ὑπεδέχονται. Ἡ νοτία ἄκρα τῆς Long—Island ἀναφαίνεται ἐκ δεξιῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἐξ ἀριστερῶν ζωγραφίζεται καὶ ἡ ἑτέρα ἀκτή. Ἔχομεν ἤδη πρὸ ἡμῶν τὴν κάτω πόλιν τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἐκ δεξιῶν τὴν Brooklyn μὲ τοὺς πολυαρίθμους ὑψωτῆράς των, τοὺς κατακλύζοντας τὰς προκυμαίας καὶ τὴν θαυμασίαν κρεμαστὴν γέφυραν τὴν ἑνόνουσαν τὰς δύο ἀδελφὰς μεγαλοπόλεις, τὴν Νέαν Ὑόρκην καὶ τὴν Brooklyn. Διερχόμεθα τὰς νήσους τοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ Bedloe καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Hudson διοπτεύοντες τὰς ἀπεράντους προκυμαίας, τῶν ὁποίων προέχουσι τὰ warbs, εἶδος νεωρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἰσέρχονται τὰ πλοῖα. Πρὸ ἡμῶν μόλις διακρίνομεν ὡραιότατον ταχύπλουν σημαιοστόλιστον καὶ κατάμεστον ἀνθρώπων. Πάντες στρέφομεν πρὸς αὐτὸ τὰς διόπτρας μας. Προαισθανόμεθα ὅτι πρὸς ἡμᾶς διευθύνεται. Ἐντείνομεν τὴν ὅρασίν μας καὶ βλέπομεν κινουμένας σημαίας. Ὁλονὲν πλησιάζομεν καὶ ἐφ' ὅσον προχωροῦμεν τὸ προαίσθημά μας ἐπαληθεύει. Ὤ ναί! Τώρα πλέον ἀναγνορίζωμεν τὴν εἰς τὴν πρώραν τοῦ πλοίου ἀκαταπαύστως καὶ μεγαλοπρεπῶς κυματίζουσαν παμμεγέθη σημαίαν. Εἶναι ἡ σημαία μας, τὴν ὁποίαν εἷς ὡραιότατος ὑψηλὸς φουστανελοφόρος, προεξέχων κρατεῖ. Πλὴν ταύτης σωρεία ἄλλων μικρῶν σημαιῶν συνεχῶς κινοῦνται καὶ ἐπὶ τοῦ πρωραίου ἱστοῦ τοῦ πλοίου κυματίζει ἓν τρίγωνον σῆμα ἐφ' οὗ ἀναγινώσκομεν «Greek Newspaper Thermopylae» εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ ἐνθουσιώδης καὶ ἀλησμόνητος ἐκείνη ὑποδοχή! Ἓν μίλιον πλέον μᾶς χωρίζει ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ μουσική του διαρκῶς ἀνακρούει Ἑλληνικὰ ἐμβατήρια, οἱ δὲ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβαίνοντες κυριολεκτικῶς μαίνονται κραυγάζοντες. Ἤδη τὸ ὡραῖον ταχύπλουν ἡ «Favorite» ὀλίγα μόνον μέτρα ἀπέχει τοῦ πλοίου μας. Ἀδύνατον, ἀπολύτως ἀδύνατον, νὰ περιγραφῇ ὁ τοὺς

πάντας κατέχων ἱερὸς ἐνθουσιασμός. Ἐκεῖθεν μυριόστομα οὐρανομήκη ἀναπέμπονται ζήτω ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ εὐδρόμου μας οἱ ναῦται οἱ μὲν ἐπὶ τῶν κεραιῶν, ἄλλοι ἐπὶ τῶν ἐξαρτίων καὶ ἄλλοι ἐπὶ τῆς κουπαστῆς ἀνταποδίδουσι τὰς ζητωκραυγάς των. Πλέομεν ἡμιταχῶς. Ἡ

Τὸ ταχύπλουν «Favorita» δι' οὗ ἐγένετο ἡ ὑποδοχὴ τοῦ «Ναυάρχου Μιαούλη».

Favorite στρέφει καὶ μᾶς ἀκολουθεῖ. Ἤδη συμπλέομεν ὀλίγα μέτρα ἀπέχοντες ἀλλήλων καὶ μετ' ὀλίγον ἀγκυροβολοῦμεν πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἀγάλματος τῆς Ἐλευθερίας ἐφ' οὗ καὶ ὁ ἠλεκτρικὸς τοῦ λιμένος φανός. Ἡ Favorite μᾶς πλησιάζει καὶ ἡ ἀριστερὰ πλευρά της ἐγγίζει τὴν δεξιὰν τοῦ «Μιαούλη». Οἱ ἐπ' αὐτῆς ἐπιβαίνοντες ὡς χείμαρρος εἰσπηδῶσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου μας καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς φθάνει πλέον εἰς τὸ κατακόρυφον. Πολλοὶ ρίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ πληρώματος, ἄλλοι καταφιλοῦσι τὸ κατάστρωμα τοῦ «Μιαούλη», οὐδεὶς δὲν μένει χωρὶς νὰ δακρύσῃ ἐκ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς συγκινήσεως. Ὁ «Ναύαρχος Μιαούλης» πληροῦται ἐκ τῶν χιλίων περίπου ἐπιβατῶν τῆς Favorite, αἱ αἴθουσαί του ἀναδίδουσι μίαν εὐωδίαν μεθυστικὴν καὶ μυροβόλον ἐκ τῶν προσφερθέντων ἀπειραρίθμων ἀνθοδεσμῶν καὶ ἀνθέων καὶ ἡ σημαία ὑπερμεγέθης μεταξίνη κυανόλευκος, τῆς ἐκ Μακεδονίας ἐνθουσιώδους κυρίας Γιαννακοπούλου, καλύπτει τὴν τράπεζὰν τοῦ Κυβερνήτου τοῦ πλοίου. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπήραμεν ἐκ τοῦ παρὰ τὸν φανὸν τῆς Ἐλευθερίας προσωρινοῦ ὁρμητηρίου μας καὶ εἰσπλεύσαντες ἐνδότερον ἠγκυροβολήσαμεν παρὰ τὴν ἀποβάθραν τοῦ 35ου δρόμου τῆς Νέας Ὑόρκης».

ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΑΝΟΣ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ" ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ κατάπλου τοῦ Μιαούλη ἐνταῦθα, ὁ κ. Ἰωάν. Μπούρας ἐνήργησε πρόχειρον ἔρανον ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου, μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῶν «Θερμοπυλῶν», καὶ συνελέγη τὸ ποσὸν τῶν 45 δολλαρίων, τοῦ κ. Μπούρα καταθέσαντος 25 δολλάρια. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσετέθησαν εἰσέτι δολλάρια 83, 25 ἀποσταλέντα εἰς τὰς Θερμοπύλας ὑπ' ἄλλων ὁμογενῶν ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, καὶ οὕτω ἀπετελέσθη ἐν ὅλῳ τὸ ποσὸν 123, 55 δολλαρίων, ἅτινα καὶ ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς σχηματισμὸν Ἐθνικοῦ Στόλου ἥτις διετέλει ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Υ.

τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου, ὡς ἐμφαίνεται ὑπὸ τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς τῆς Κεντρικῆς 'Επιτροπῆς.

'Ενταῦθα πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὁ πρόχειρος οὗτος ἔρανος, ὁ τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν «Θερμοπυλῶν» ἐνεργηθεὶς ὑπὲρ τοῦ Στόλου ἡμῶν, εἶναι ὁ πρῶτος ὅστις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐν 'Αμερικῇ 'Ελληνισμοῦ πρὸς ἐθνικὸν σκοπόν, καὶ ὅστις ἐγένετο ἀφορμὴ ἵνα

Μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος.
Τὸ δὲ ναυτικὸν οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχῃ, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι.
(Περικλῆς παρὰ Θουκυδίδῃ).

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Β. Υ.
ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1901
Πρὸς τὸν ἀξιότιμον κύριον Ἰωάννην Ἀθ. Μπούραν
Ἰδιοκτήτην τῶν «Θερμοπυλῶν»
Εἰς Νέαν Ὑόρκην

Ἀξιότιμε καὶ ἀγαπητὲ Κύριε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλωμεν ὑμῖν τὴν λῆψιν τῆς ἀπὸ 7/20 παρελθόντος μηνὸς Φεβρουαρίου ὑμετέρας ἐπιστολῆς μετὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἐπιταγῆς ἐκ δολλαρίων ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα πέντε ἑκατοστῶν, ἀριθμὸς 128,85/00, ἅτινα ἐξαργυρωθέντα ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου διαχειριστοῦ ἀπέδωκαν ποσὸν δραχμῶν χιλίων ἑκατὸν δέκα πέντε καὶ ὀγδοήκοντα πέντε ἑκατοστῶν, ἀριθμὸς 1,115,85/00. Ἐγκλείστως δ' ὧδε πέμπομεν ὑμῖν ταυτικὴν ἀπόδειξιν παραλαβῆς τοῦ διαχειριστοῦ κ. Ἰουλίου Φρήρη

Ἀλλά, μάλλον ἐπειγόμεθα νὰ ἐκφράσωμεν ὑμῖν, ἀξιότιμε Κύριε, τὰς θερμοτάτας καὶ εἰλικρινεστάτας εὐχαριστίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἣν ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύωμεν, ἐπὶ τῷ ἐπαίνῳ, τῷ αὐτο-

εὐθὺς ἀμέσως ἐπακολουθήσωσι καὶ ἄλλοι ἔρανοι, ἐνεργούμενοι οἱ μὲν ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν», οἱ δὲ ὑπὸ διαφόρων ἐν Ἀμερικῇ φιλοπατρίδων ὁμογενῶν ὑπὲρ διαφόρων ἐθνικῶν σκοπῶν. Ὁ ἐνεργηθεὶς ἄρα ὑπὸ τῶν Θερμοπυλῶν πρῶτος ἐθνικὸς ἔρανος ἐνέχει σπουδαίαν σημασίαν, καθόσον ἐχρησίμευσεν ὅπως κεντρισθῇ τὸ πατριωτικὸν αἴσθημα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ γεννηθῇ οὕτω ἡ εὐγενὴς καὶ πατριωτικὴ ἅμιλλα τοῦ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ἐγκατεστημένου Ἑλληνισμοῦ πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ διαφόρων ἐθνικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν. Βεβαίως ὁ ξενητευμένος Ἕλλην ἐν Ἀ-

χρῆμα ἐθνικῷ Στόλῳ, ὃν ἀδιαλείπτως ἐσυλλέξατε καὶ ἀπεστείλατε ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ὑμετέρας ἐκκλήσεως πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τοὺς αὐτόθι ἀγαθοὺς ὁμογενεῖς ὑμῶν μέχρι τοῦδε.

Μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης ἀνεγνώσαμεν ἐν ταῖς «Θερμοπύλαις» τὰ θερμὰ πατριωτικὰ ἄρθρα δι' ὧν καὶ τὴν ὑμετέραν ἔκκλησιν συνοδεύσατε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων ἐπεχειρήσατε νὰ ὑποκινήσητε πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Παρακαλοῦμεν δ' ὑμᾶς νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ διαβιβάσητε τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς καθ' ὑμᾶς Ἐπιτροπῆς ἐν τῷ ἀληθῶς πατριωτικῷ ὀργάνῳ, ταῖς «Θερμοπύλαις» πρὸς ἅπαντας τοὺς καταβαλόντας τὸν ἔρανον αὐτόν, κατὰ τὸν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 50 τῆς 7/20 Φεβρουαρίου φύλλῳ δημοσιευθέντα κατάλογον, ὃν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν καὶ ὃν θὰ χρησιμοποιήσωμεν ἐν καιρῷ.

Ἐπὶ τούτοις δέξασθε, ἀξιότιμε Κύριε, καὶ αὖθις τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν καὶ τὴν ἔκφρασιν τῆς εἰλικρινοῦς ὑπολήψεως, μεθ' ἧς διατελοῦμεν πρὸς ὑμᾶς ἅπαντες πρόθυμοι

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Γ. Νικολαΐδης

Ὁ Γραμματεὺς
[illegible]

μερικῇ, οὐδέποτε ἔπαυσεν ἀγαπῶν τὴν μητέρα Πατρίδα, καὶ πρόθυμος ὢν ὅπως θυσιάσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τήν τε ζωὴν καὶ περιουσίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ σφοδρὰ καὶ ἐπίμοχθος βιοπάλη εἰς ὅν ἐρρίφθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀφίξεώς του ἐνταῦθα διετήρει οἱονεὶ λανθάνον τὸ πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ ἐντὸς αὐτοῦ, εὐθὺς δὲ μόλις τὸ πῦρ τοῦτο καταλλήλως ὑπεδαυλίσθη, ἀνέλαμψε καὶ ἐγενικεύθη μεταξὺ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐπακολουθήσωσιν ἄπειροι ἔρανοι μέχρι σήμερον ὑπὲρ διαφόρων ἐθνικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, ἐνεργηθέντες καὶ ἐνεργούμενοι ὑπὸ τῶν μελῶν πασῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι οὐ μόνον δὲν θέλει κοπάσει ἡ τοιαύτη ἔνδειξις ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν πατρίδα ἐκ μέρους τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον θέλει πολὺ αὐξήσει, ἐφ' ὅσον οὗτος ὁσημέραι πολυπληθέστερος γίνεται καὶ ὑλικῶς αἰσθητῶς βελτιοῦται ἡ θέσις αὐτοῦ.

Δημοσιεύομεν ἐπίσης κατωτέρω περικοπάς τινας τῶν ὅσων μεσοῦντος Σ)βρίου 1904, ἔγραφον αἱ «Θερμοπύλαι» προτρέπουσαι τοὺς ἐνταῦθα ὁμογενεῖς ὅπως συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Μετ' εὐχαριστήσεως βλέπομεν ὅτι ἐν ὅλαις σχεδὸν ταῖς πόλεσι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐν αἷς διαμένουσιν Ἕλληνες, ἐπεκτείνονται αἱ ἐνέργειαι πρὸς εἴσπραξιν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, αἱ ὁποῖαι ὡς ἐλπίζομεν θὰ ἐξακολουθήσωσιν, ἵνα οὕτω ἀποσταλῇ σημαντικὸν ποσὸν ἐξ Ἀμερικῆς εἰς Ἀθήνας. Τὸ πατριωτικώτατον σωματεῖον «Ἐθνικὴ Ἕνωσις», ὅπερ ὡς γνωστὸν διατηρεῖ τὸ κέντρον αὐτοῦ ἐν Βοστώνῃ, ἀκαμάτως ἐργάζεται πρὸς εἴσπραξιν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι αἱ προσπάθειαί του θὰ ἐνισχυθῶσιν ὑπὸ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ὁμογενῶν. Τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰσπραχθὲν ποσὸν ἀνῆλθεν ἤδη

εἰς χίλια δολλάρια, ὅπερ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συνεισφέρωσιν ὅ,τι δύνανται, ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου, παρακαλοῦνται ὅπως ἀποστέλλωσι τὰς συνδρομάς των πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ ρηθέντος σωματείου κ. Ἰωάννην Παρμενίδην *50 Congress St, Boston Mass.* Ἀρκετοὶ κατέφθασαν κατάλονοι ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου, εἰς τὰ γραφεῖά μας, οὓς ἐλλείψει χώρου θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς προσεχὲς ἡμῶν φύλλον. Παρὰ πολλῶν ὁμογενῶν ἐλάβομεν ἐπιστολὰς συγχαιρόντων ἡμᾶς διὰ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου καὶ διὰ τὴν πατριωτικὴν πορείαν των ἐν παντὶ ἐθνικῷ ζητήματι, Τοὺς ἀγαπητοὺς τούτους φίλους εὐχαριστοῦμεν ἀπὸ καρδίας διὰ τοὺς λαμπροὺς λόγους των, καὶ τοὺς διαβεβαιοῦμεν ὅτι πάντοτε θὰ ἐξακολουθήσωμεν πράττοντες τὸ καθῆκον ἡμῶν.

Οὕτως συνελέγησαν καὶ ἀπεστάλησαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν οἱ ἑξῆς ἔρανοι. Ὁ ὑπὸ τῆς «Ἐθνικῆς Ἑνώσεως» τῆς Βοστώνης δολλ. 1009, ὑπὸ τῶν ἐν Σάντα Ρόζα τῆς πολιτείας Καλλιφορνίας διαμενόντων ὁμογενῶν δολλ. 131, ὑπὸ τῶν ἐν Ρότσεστερ τῆς πολιτείας Νέας Ὑόρκης Ἑλλήνων δολλ. 329,50, ὑπὸ τῶν ἐν Mobile τῆς Ἀλαβάμας ὁμογενῶν δολλ. 131, ὑπὸ τῶν Λόουελλ Ἑλλήνων κατόπιν παραστάσεως τοῦ Διάκου δοθείσης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, δολλ. 219, ὑπὸ τῆς ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ Ἑλληνικῆς Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος δολλ. 329, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βαλτιμώρης 535, ὑπὸ τῶν Ἁγίῳ Λουδοβίκῳ Ἑλλήνων δολλ. 262. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν μακρότατον τοιοῦτον κατάλογον ἐράνων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, τὸν ὁποῖον χάριν συντομίας παραλείπομεν.

Ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐπιστολὴ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὰς «Θερμοπύλας», ἐστάλη εἰς ἀπάντησιν ἑτέρου χρηματικοῦ ποσοῦ ἀποσταλέντος ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1907

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 169 / Διεκπ. 56

Διευθυντὴν Ἐφημερίδα „Θερμοπύλαι„

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 12 π. μ. ἐπιστολῆς σας γνωρίζομεν ὑμῖν τὴν λῆψιν τῶν ἀποσταλεισῶν δύο τραπεζιτικῶν ἐπιταγῶν ἐκ Λιρῶν ἐν ὅλῳ 18-3-9.- προερχομένων ἐξ ἀποστολῶν γινομένων ὑπὸ ὁμογενῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὸ ὑμέτερον Γραφεῖον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου

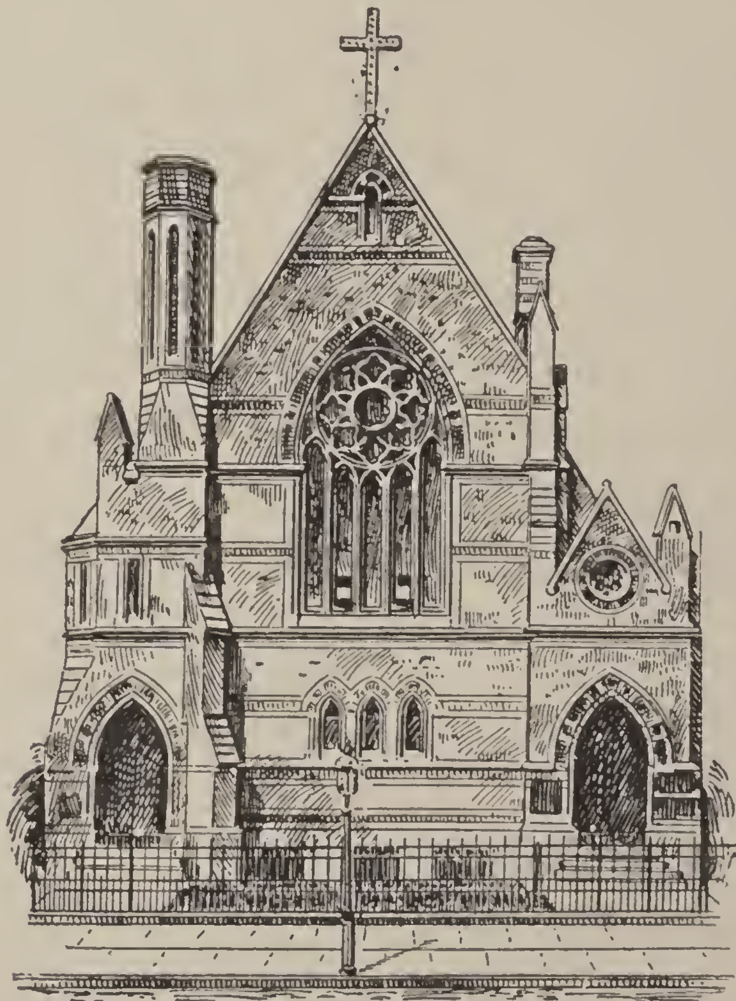
Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως εὐχαριστήσω ὑμᾶς διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθν. Στόλου πολυτίμους ἐνεργείας παρακαλῶ δ' ὑμᾶς ὅπως διαβιβάσητε ἁρμοδίως τὰς ἡμετέρας εὐχαριστίας πρὸς ἅπαντας τοὺς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθν. Στόλου συνεισενεγκόντας ὡς καὶ θερμότατα συγχαρητήρια διὰ τὴν παρ' αὐτῶν τοιαύτην ἐκδήλωσιν τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπης

Ὁ Ὑπουργὸς

[signature] [signature]

—Αἱ «Θερμοπύλαι» συντελοῦσαι εἰς τὴν ἵδρυσιν ἰδιοκτήτου ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Εἷς ἐκ τῶν μεγαλητέρων πόθων καὶ μία τῶν κυριωτέρων φροντίδων τῶν Θερμοπυλῶν, ὡς καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ Ἰω. Μπούρα ὑπῆρξεν ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἵδρυσις ἰδιοκτήτου ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον οὐδέποτε ἐπαύσατο καταβάλλουσαι τὰς προσπαθείας αὐτῶν, συνισταμένας καὶ τὴν δωρεὰν καταχώρησιν ἐν ταῖς Θερμοπύλαις παντὸς ἀφο-

Ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος.

ρῶντος τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ εἰς τοὺς ἐράνους τοὺς ὁποίους κατὰ καιροὺς προσέφερε καὶ προσφέρει ὁ Ἰω. Μπούρας ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου του

βαλαντίου, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἑκάστοτε λαμβάνει τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῆς ἐνταῦθα ἐκκλησίας ἡμῶν.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν πρὸς ἀπόδειξιν τῶν γραφομένων τὴν ἑξῆς ἐπιστολὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς:

13 and 15 Old Slip

Νέᾳ Ὑόρκῃ 23η Μαρτίου 1901

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν "Θερμοπυλῶν", Ἐνταῦθα

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπωφελούμενοι καὶ πάλιν τῆς προσφορᾶς ὑμῶν ἐπισύρομεν τὴν προσοχήν σας εἰς τὴν ἐσώκλειστον ἐγκύκλιον τὴν ὁποίαν πέμπομεν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς ἐκκλησίας, παρακαλοῦντες ὑμᾶς νὰ δημοσιεύσητε αὐτὴν εἰς τὸ προσεχές σας φύλλον.

Θέλετε ἐπίσης πολὺ μᾶς ὑποχρεώσει, ἐὰν δημοσιεύσητε τὸν ἐσώκλειστον κατάλογον διαφόρων συνδρομητῶν ὧν τὰς παρούσας διευθύνσεις δὲν γνωρίζομεν ὅπως μᾶς τὰς κοινοποιήσωσιν ἐὰν ἐπιθυμῶσι.

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς ἐκ τῶν προτέρων, διατελοῦμεν κ. διευθυντά,

Ὅλως ὑμέτερος
Ὁ Προεδρεύων
Γρηγ. Γ. Λιβιεράτος.

Α. Π. Ράλλης
Γραμματεὺς καὶ ταμίας.

Τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαΐου 1901 ἠνοίχθη ἔρανος ἐν ταῖς στήλαις τῶν Θερμοπυλῶν ὑπὲρ τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ὅστις τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν κ. κ. Ἰω. Μπούρκ, Δ. Βαρώνη ἐνεργηθεὶς ἐπέφερεν ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου λαμπρὸν ἀποτέλεσμα, διότι κατωρθώθη ὅπως οὕτω συνα-

χθῇ ὑπὸ τῶν μνησθέντων κυρίων τὸ γεναῖον ποσὸν 708 δολλαρίων ὅπερ καὶ παρεδόθη εἰς χεῖρας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς.

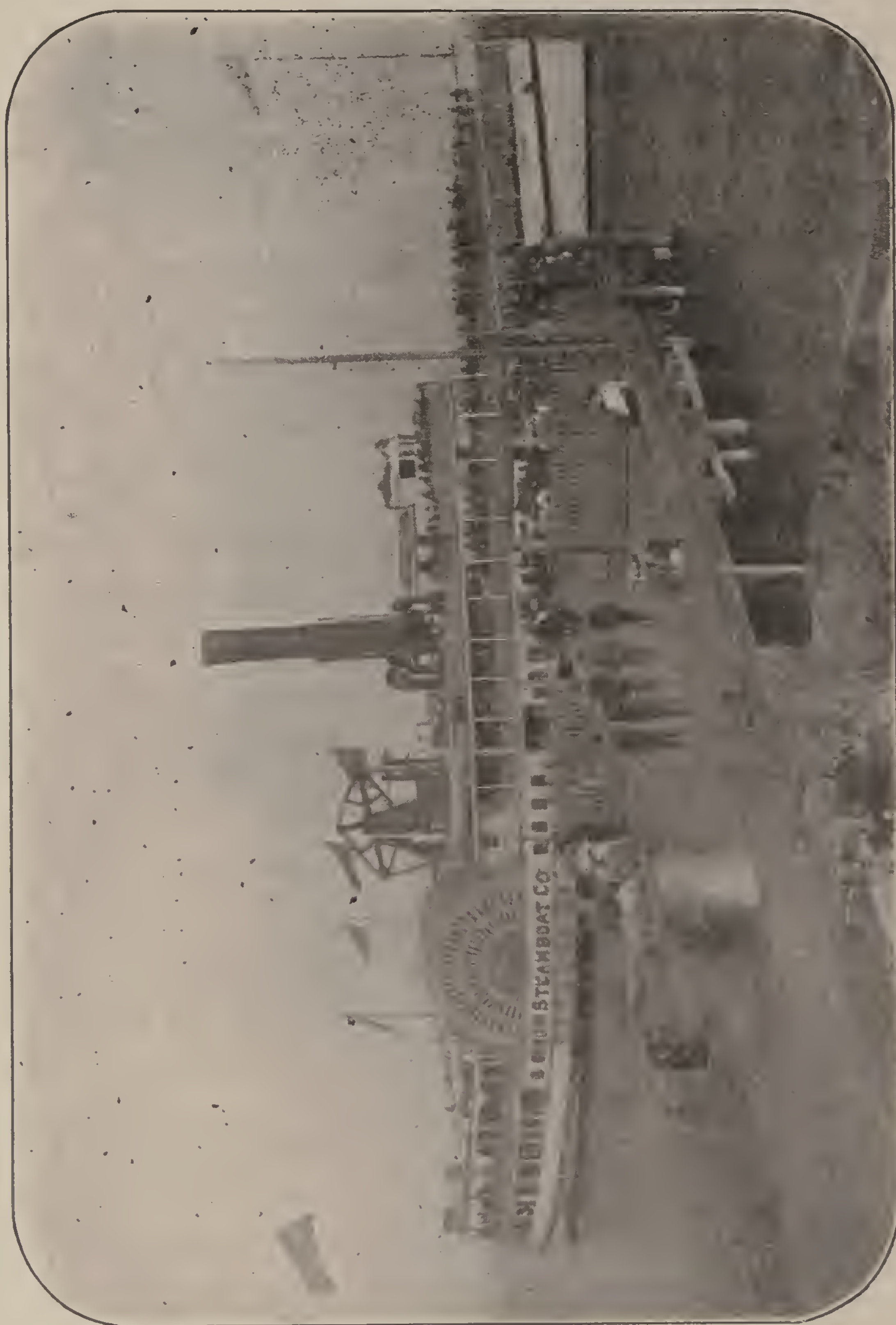
Μετά τινας μῆνας ἤτοι τὴν 7ην Σ)βρίου ἰδίου ἔτους διωργανώθησαν ὑπὸ τοῦ ἀθλητικοῦ σωματείου «Σπάρτη», τοῦ ὁποίου πρόεδρος ἐτύγχανε τότε ὁ Ἰω. Μπούρας, καὶ τῶν «Θερμοπυλῶν» ἀθλητικοὶ ἀγῶνες οἵτινες καὶ ἐξετελέσθησαν εἰς τὸ *Ulmer Park* ἐν Βροῦκλιν. Εἶνε ἀξιομνημόνευτοι οἱ ἀγῶνες οὗτοι καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀθλητὰς τοὺς λαβόντας μέρος κατὰ τὴν τέλεσιν αὐτῶν καὶ τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας, τὰ ὁποῖα χάριν ψυχαγωγίας καὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἀθλητισμοῦ παρὰ τῆς Ἕλλησι τῆς Ἀμερικῆς παρευρέθησαν ἐν τούτοις.

Ἦτο ὁμολογουμένως ἀρκούντως συγκινητικὸν καὶ ταυτοχρόνως παρήγορον διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐν γένει ἰδέαν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐτελοῦντο ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες καθαρῶς ἑλληνικοί, διεξαχθέντες μετὰ ἀξιοθαυμάστου τάξεως καὶ ἀκριβείας. Ἐκτὸς δὲ τοῦ εὐχαρίστου ἀποτελέσματος ὅπερ οὗτοι εἶχον ὡς ἐμποιήσαντες ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἀμερικανούς, πολλοὶ τῶν ὁποίων παρευρέθησαν κατὰ τὴν τέλεσίν των καὶ ἐξεδήλωσαν ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῆς ἐν γένει ἑλληνικωτάτης ταύτης ἑορτῆς, ἀφῆκαν καὶ μικρόν τι καθαρὸν προϊὸν ἐκ δολλαρίων 27, τὰ ὁποῖα ὁ διοργανώσας τοὺς ἀγῶνας Ἰω. Μπούρας παρέδωκεν εἰς τὴν ἐνταῦθα ἐκκλ. ἐπιτροπὴν πρὸς ὄφελος τῆς ἐκκλησίας.

Ἐπίσης τὴν 21ην Μαρτίου 1903 ἐπιτροπή, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος καὶ αἱ «Θερμοπύλαι» διὰ τοῦ συντάκτου αὐτῶν κ. Φασουλαρίδου, διωργάνωσε παράστασιν, γενομένην ὑπὸ ἑλληνικοῦ θιάσου, τὸν «Ἀγαπητικὸν τῆς Βοσκοπούλας» πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως διατεθῶσιν αἱ εἰσπράξεις ὑπὲρ τῆς

ἐνταῦθα Ἑλλ. Ἐκκλησίας. Ἡ παράστασις αὕτη ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ἐκπληρωθέντος συγχρόνως καὶ τοῦ σκοποῦ χάριν τοῦ ὁποίου ἐδόθη αὕτη, καθόσον τὸ καθαρὸν προϊὸν τὸ προκύψαν ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν εἰσιτηρίων ἀνῆλθεν εἰς 300 δολλάρια, τὰ ὁποῖα ἡ διοργανωτικὴ τῆς παραστάσεως ἐπιτροπὴ προσέφερεν ὑπὲρ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅτι περὶ τῆς παραστάσεως ταύτης καὶ τῶν ὑποκριθέντων ἠθοποιῶν ἐδημοσίευσε τότε μακρὸν ἄρθρον ὁ «Ἑωθινὸς Ταχυδρόμος» τῆς Νέας Ὑόρκης, ἐν τῷ ὁποίῳ περιείχετο ὁλόκληρον τὸ ἱστορικὸν μέρος τοῦ παρασταθέντος Ἀγαπητικοῦ τῆς Βοσκοπούλας, δοθείσης οὕτω ἀφορμῆς ὅπως κολακευτικῶς ἐκφρασθῇ ὁ ἀμερικανικὸς τύπος περὶ τῶν συγχρόνων ἑλληνικῶν θεατρικῶν ἔργων καὶ τῶν ἑλλήνων ἠθοποιῶν.

Τὴν 9ην Μαΐου 1904 συμπληρωθείσης τετραετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Θερμοπυλῶν» διωργάνωσαν αὗται ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐξαισίαν θαλασσίαν ἐκδρομὴν αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας ἤθελον ἀφιερωθῇ πρὸς τὴν ἐνταῦθα Ἐκκλησίαν ἡμῶν. Οὕτω καταστρωθέντος τοῦ προγράμματος τῆς ἐν λόγῳ ἐκδρομῆς ἐγένετο αὕτη τὴν 22αν τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διὰ ὡραίου καὶ ταχυπλόου ἀμερικανικοῦ ἀτμοπλοίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέβησαν πεντακόσιοι περίπου ἐκδρομεῖς, ἅπαντες μέλη τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Παροικίας, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ πεντήκοντα ἀμερικανοὶ καὶ ἀμερικανίδες, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκδρομήν. Εἶναι ἀξιομνημόνευτος καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη εἰς τὰ χρονικὰ τῆς ἐνταῦθα Παροικίας μας, καθόσον διὰ πρώτην ἤδη φορὰν οἱ Ἕλληνες τῆς Νέας Ὑόρκης χάριν ψυχαγωγίας ἐξέδραμον εἰς θαλασσίαν ἐκδρομήν, δαπανήσαντες μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν ἐπὶ ἀτμοπλοίου ἀκτοπλοοῦντος πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως διέλθωσιν ὥρας τινὰς τέρ-

Τὸ ἀτμόπλοιον Cygnus δι' οὗ ἐγένετο ἡ θαλασσία ἐκδρομὴ τῆς 22 Μαΐου 1904.

ψεως καὶ ἀναψυχῆς ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ καὶ ἀγάπῃ διακόπτοντες πρὸς στιγμὴν τὰς παλυμόχθους αὐτῶν ἐργασίας. Ἡ ἐκδρομὴ ἐκείνη διεξήχθη μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας, ἡ δὲ παιανίζουσα ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκλεκτὴ μουσική, ἀνέκρουε διάφορα ἐμβατήρια καὶ ἐθνικὰ ᾄσματα, ἀναπολοῦσα εἰς τοὺς ξενητευμένους ὁμογενεῖς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς συγκεντρώσεώς των ζωηρότερον τὴν

γλυκεῖαν Πατρίδα. Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἡ ἐκδρομὴ ἔληξεν καὶ οἱ συμμετασχόντες ἐπανῆλθον ἀποβιβασθέντες ἐν τῇ παραλιακῇ πλατείᾳ *Pattery* πάντες ἦσαν καταγοητευμένοι διὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην ἔσφιγγον δὲ τὴν χεῖρα τοῦ διοργανώσαντος ταύτην κ. Ἰωάννου Μπούρα συγχαίροντες θερμῶς αὐτῷ καὶ ἐκφράζοντες συγχρόνως πρὸς αὐτὸν τὰς ζωηρὰς εὐχαριστίας των διότι εἰς τὴν πρωτοβουλίαν αὐτοῦ ὠφείλετο ἡ ἀλησμόνητος ἐκείνη ἡμέρα τέρψεως καὶ διασκεδάσεως. Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη εἶχεν καὶ τὸ καλὸν ἀποτέλεσμα ὅτι ἔκτοτε καθιερώθησαν διάφοροι θαλάσσιαι ἐκδρομαὶ αἵτινες ἑκάστοτε γίνονται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἡμετέρας Παροικίας, ἀποβαίνουσι πρὸς τέρψιν καὶ ψυχαγωγίαν αὐτῶν καὶ πρὸς ὄφελος διαφόρων κοινωφελῶν καὶ πατριωτικῶν σκοπῶν, ὑπὲρ ὧν διοργανοῦνται. Τὸ καθαρὸν κέρδος ὅπερ προέκυψεν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἐκδρομῆς ἀνῆλθεν εἰς δολάρια 110.75 τὰ ὁποῖα ὁ ταμίας αὐτῶν κ. Ἰω. Μπούρας προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Ἁγίας Τριάδος. Ἐπίσης αἱ «Θερμοπύλαι» ἀπ᾽ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεώς των προσέφερον τὰς στήλας των δωρεὰν ὑπὲρ παντός σκοποῦ ἀφορῶντος τὸ συμφέρον τῆς ἐνταῦθα ἐκκλησίας ἡμῶν, πολλάκις δὲ ἔγραψαν σειρὰν ἄρθρων προτρέπουσαι τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Νέας Ὑόρκης ὅπως προσέλθωσιν ἀρωγοὶ ὑλικῶς ταύτης. Ἐκθέσαντες πάσας τὰς ἀνωτέρω ἐνεργείας τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, οὐδόλως προτιθέμεθα ὅπως μειώσουν τὴν ἀξίαν τῶν φροντίδων καὶ ἐνεργειῶν ἄλλων μελῶν τῆς Παροικίας μας, τὰ ὁποῖα πάντοτε ζωηρότατον ἐξεδήλωσαν ἐνδιαφέρον καὶ ὑλικῶς συνέδραμον ταύτην, τοὐναντίον δὲ ὁμολογοῦμεν ὅτι εἰς τὰς φροντίδας καὶ τὰς καταλλήλους αὐτῶν ἐνεργείας ὀφείλεται ἡ ἵδρυσις ἐνταῦθα ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀγορὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀξιολόγου κτιρίου κειμένου ἐν κεντρικωτάτῃ τῆς πόλεως θέσει.

— Ἔρανος τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λαβοῦσα γνωσιν τῆς λυπηρᾶς οἰκονομικῆς καταστάσεως, τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ «Σιωνιτιδος», Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κινδύνου ὃν ἕνεκα τούτου διήρχετο, ἀπηύθυνεν τὴν 2αν Δεκεμβρίου 1902, ἔκκλησιν προς τοὺς ἀνὰ τὸ κράτος σεβασμίους Ἱεράρχας, τὰς ἐπισκοπικὰς ἐπιτροπὰς πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. Κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως τῆς τοιαύτης ἐγκυκλίου, γενναῖα ποσὰ συνελέγησαν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἅτινα ἀπεστάλησαν πρὸς τὴν «Σιωνίτιδα» Ἐκκλησίαν, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν χρεῶν αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν πρώτων οἵτινες ἔσπευσαν νὰ συνεισφέρουν, καταλέγεται καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένη κόμησσα Ριαγκοὺρ, προσενεγκοῦσα τὸ γενναῖον ποσὸν τῶν 100.000 φράγκων. Τὴν ἔκκλησιν ταύτην εἰσήκουσαν καὶ αἱ «Θερμοπύλαι» ἀνοίξασαι ἐν ταῖς στήλαις αὐτῶν, ἔρανον ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ ἐπανειλημμένως προέτρεπον τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενεῖς ὅπως συνεισφέρουν ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. Οὕτω ἀπεστάλησαν πρὸς αὐτὰς παρὰ διαφόρων ὁμογενῶν περὶ τὰ 85 δολλάρια εἰς ἃ προσετέθησαν $25. προσφερθέντα ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν», τὰ ὁποῖα ὡς συνελέγησαν, ἔσπευσεν ὁ Διευθυντὴς τῶν Θερμοπυλῶν νὰ ἀποστείλῃ πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανὸν, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβεν εἰς ἀπάντησιν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν.

Ἀριθμ. Πρωτ.
1390

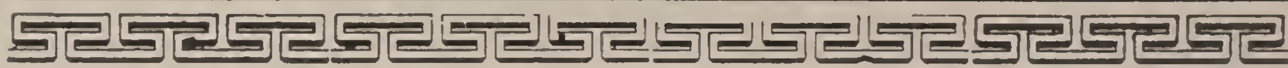
Ἐλλογιμώτατε Διευθυντὰ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνικῆς Ἐφημερίδος "Θερμοπύλαι", υἱὲ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὲ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, κυρ. Ἰωάννη Ἀθ. Μπούρα. Τὴν ἀγαπητὴν Ἡμῖν ἐλλογιμότητά σου ἀπὸ καρδίας εὐχόμενοι Πατρικῶς εὐλογοῦμεν.

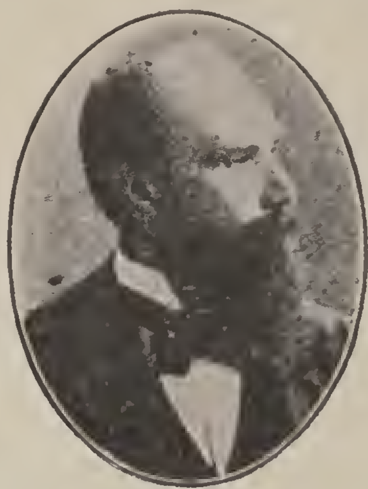
Ἀσφαλῶς κομισάμενοι τὴν ἀπὸ ιη΄ μηνὸς παρελθόντος

Μαΐου ἐπιστολὴν τῆς ἀγαπητῆς Ἡμῖν Ἐλλογιμότητός σου μετὰ τῆς ἐσωκλείστου χρηματικῆς ἐπιταγῆς ἐπὶ ποσοῦ λ.στ.17-7-8 προερχομένων ἐξ ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου, πρωτοβουλίᾳ αὐτῆς, παρὰ τοῖς αὐτόθι ὁμογενέσι, χαρᾶς πολλῆς ἐνεπλήσθημεν ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῇ ἐκδηλουμένοις φιλογενέσι καὶ φιλοχρίστοις αὐτῆς αἰσθήμασιν, τοῖς οὐ μόνον ἐμπραγμάτως ἐν τῇδε τῇ περιστάσει ὑπὲρ τοῦ Π.Τάφου διατρανωθεῖσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἄλλοτε ἐθνικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σωματείων, καὶ ηὐλογήσαμεν ἀπὸ καρδίας αὐτὴν καὶ εὐχαριστίαν ἐγκάρδιον πρὸς τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ δι' αὐτῆς γενομένῃ Ἡμῖν παραμυθίᾳ. Καὶ γὰρ ὡς ἐξ αὐτῆς ἐπληροφορήθημεν, ἐκ τῶν πρώτων αὐτη ἔσπευσεν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς οἰκονομικῆς δυσχερείας τῆς Ἁγιωτάτης τῶν Ἐκκλησιῶν Μητρὸς, λογίαν ἀθροῖσαι καὶ ἔρανον διενεργῆσαι ὑπὲρ αὐτῆς, τὸ καθ' ἑαυτὴν συμβαλλομένη εἰς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἀπὸ τῆς ἐν Σιὼν Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς φυλαττομένων ἀγρύπνως πατροπαραδότων καὶ τιμαλφεστάτων κειμηλίων τοῦ φιλομούσου καὶ φιλοθρήσκου Γένους ἡμῶν, τῶν πανσέπτων τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως Σεβασμάτων. Τούτων δὴ πάντων ἕνεκεν Ἡ μὲν Ἁγιωτάτη τῶν Ἐκκλησιῶν Μήτηρ ἀπεδέξατο τὴν ἀποσταλεῖσαν αὐτῇ λογίαν πάνυ προφρόνως, οὐδαμῶς ὅλως ἀποβλέψασα οὔτε εἰς τὸ ποσὸν οὔτε εἰς τὴν ἀκουσίως αὐτῆς προελθοῦσαν βραδύτητα τῆς ἀποστολῆς„, Ἡμεῖς δ' ἐκφράζοντες αὐτῇ τὰς ὑπερκαρδίους ἡμῶν εὐχαριστίας ἀνατιθέμεθ' αὐτῇ διερμηνεῦσαι ταύτας καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς μετασχοῦσι τῆς συνεισφορᾶς καὶ βεβαιῶσαι αὐτοῖς ὅτι τὰ ἀποσταλέντα Ἡμῖν ὀνόματα αὐτῶν καὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἀνωνύμως μέλλουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς μνημονεύεσθαι ἀπὸ τοῦ Παναγίου Τάφου τοῦ Κυρίου, τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καὶ τῶν λοιπῶν Πανσέπτων Προσκυνημάτων, ὧν τὴν χάριν διηνεκῆ ἐπὶ τὴν ἀγαπητὴν Ἡμῖν ἐλλογιμότητά σου καὶ τὸ θεοφιλὲς αὐτῆς ἔργον ἐπικαλούμενοι διατελοῦμεν.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ [illegible] Ἰουνίου κζ΄.

† [illegible]

Ὁ κ. Νεοκλῆς Καζάζης

— Δύο ἐπιστολαὶ τοῦ κ. Νεοκλ. Καζάζη πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Μπούραν.

Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὴ ἡ ἔξοχος φυσιογνωμία τοῦ κ. Νεοκλέους Καζάζη, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου δικαίως πληροῖ ἐνθουσιασμοῦ πᾶσαν Ἑλληνικὴν καρδίαν διὰ τὸ μέγα ἔργον ὅπερ ἀνέλαβεν, ὅπως διαφωτίσῃ τὴν Εὐρωπαϊκὴν γνώμην περὶ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν ἀπαραγράπτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς ἐνδόξου ταύτης χώρας Ἀκολούθως δημοσιεύομεν δύο ἐπιστολὰς τοῦ κ. Καζάζη πρὸς τὸν κ. Ἰ. Μπούραν, διὰ τῶν ὁποίων εὐχαριστεῖ τοῦτον διὰ ἐράνους συλλεγέντας ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τῆς πατριωτικῆς ἑταιρείας ὁ «Ἑλληνισμὸς» τῆς ὁποίας ἱδρυτὴς καὶ πρόεδρος τυγχάνει ὁ κ. Καζάζης, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν δέκα δολλαρίων τοῦ συνδρομητοῦ τῶν «Θερμοπυλῶν» κ. Δράσσα, ὑπὲρ τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν Ἀδριανουπολιτῶν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1904.

Ἀριθ. Πρωτ.
238

Ἀξιότιμε Κύριε

Μετὰ μεγίστης μου εὐχαριστήσεως ἔλαβον τὴν ὑπὸ χρονολογίαν 11 ἐνεστῶτος (ν) ὑμετέραν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ εὗρον τρεῖς ταχυδρομικὰς ἀποδείξεις ἐμβασμάτων ὑμῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ φράγκων τὸ ὅλον εἴκοσι (5+5+10=20), ὧν ἡ ἀξία καταχωρίσθη εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου, καὶ μίαν ἐπιταγὴν ἐκ φρ. 67 9-1-7 ὧν τὴν σχετικὴν ἀπόδειξιν ἐκ φράγκων χρυσῶν εἴκοσιν ἑπτὰ καὶ ἡμίσεως εὑρίσκετε ὧδε ἐγκλειστον, σὺν ταῖς εἰλικρινέσι ἡμῶν εὐχαριστίαις.

Συγχαίρω ὑμῖν ἐγκαρδίως διὰ τὰ θερμὰ ὑμῶν φιλοπάτριδα αἰσθήματα, ἅτινα ἀντικατοπτρίζονται ἐν τῇ ἐθνικωτάτῃ πορείᾳ τῆς πάνυ ἀξίως διευθυνομένης καὶ ἐκδιδομένης παρ' ὑμῶν ἐφημερίδος «Θερμοπυλῶν», πρὸς ἣν καὶ ἀτομικῶς ὀφείλω χάριτας δι' ὅσα περὶ ἐμοῦ ἔχει

Ἀξιότιμον
Κύριον Ἰω. Α. Μουσούραν
Διευθυντὴν τῶν «Θερμοπυλῶν»
κλπ. κλπ.
Εἰς Νέαν Ὑόρκην

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 630

Ἀθῆναι τῇ 16/29 Νοεμβρίου 1905

Ἀξιότιμε Κύριε Ι. Μωσάρα
Εἰς Νέαν Ὑόρκην

Μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως ἔλαβον τὴν ἀπὸ 10 τρέχοντος ὑμετέραν ἐπιστολὴν μετὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἐπιταγῆς τοῦ ὑμετέρου κ. Π. Δρακούλη καὶ [illegible] δέκα δολλαρίων (10) [illegible] τῶν ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ πυρκαϊᾷ παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν Ἀδριανουπολιτῶν· εἶναι ἅμα τῇ εἰσπράξει αὐτῶν, θέλω παραδώσει εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιτροπὴν καὶ ἀποστείλω αὐτῷ τὴν σχετικὴν ἀπόδειξιν.

Εὐχαρίστως θέλω ἀποστείλει ὑμῖν ἄρθρον μου διὰ τὰς Ἐθν. Θερμοπύλας, ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς πανηγυρικὸν αὐτῶν φύλλον τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἀπὸ τῆς 3 τρέχοντος ἤρξατο ἐκδιδόμενον ἐνταῦθα δεκαπενθήμερον περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον „Ἑλληνισμός" ὄργανον τοῦ πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν [illegible] Συνδέσμου, οὗ μετέχω ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παρακαλῶ καὶ σᾶς τὴν συνδρομὴν

Σᾶς παρακαλῶ πολύ ὅπως ἐνδιαφερόμενος
τήν συστήσητε διά τῶν «Θερμοπυλῶν»,
πρός τούς ἀναγνώστας σας καί
προτρέψητε αὐτούς νά τήν συνδρά-
μωσιν, ἐγγραφόμενοι συνδρομηταί,
καί θέλετε μεγάλως ὑποχρεώσει
τόν Σύνδεσμον καί ἐμέ αὐτόν.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ Πρόεδρος

[illegible]

— Ἔρανος τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων ἀδελφῶν.

Ἡ ἐπιδεινωθεῖσα ἐν Μακεδονίᾳ κατάστασις κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον 1903, καὶ αἱ βουλγαρικαὶ θηριωδίαι αἱ διαπραχθεῖσαι κατὰ τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου ἐν τῇ ἑλληνικωτάτῃ ταύτῃ χώρᾳ ἰδίᾳ δὲ ἡ καταστροφὴ τοῦ Κρουσόβου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἱεροῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ προὐκάλεσαν τὴν 10ην Αὐγούστου 1903 τὴν βαρυαλγῆ ἐκείνην ἔκκλησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου πρὸς τὸν ἁπανταχοῦ ἑλληνισμὸν πρὸς ταχεῖαν συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ σφαζομένων ἡμῶν ἀδελφῶν. Ἡ ἔκκλησις αὕτη ἀναδημοσιευθεῖσα τότε καὶ ἐν ταῖς «Θερμοπύλαις» ἔχει ὡς ἑξῆς:

Βαρεῖα συμφορὰ ἐνέσκηψεν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν. Ξένοι ἐπιδρομεῖς, τὴν ἐλευθερίαν ἔχοντες ἀνὰ στόμα, ἀλλὰ πῦρ καὶ σίδηρον ἀνὰ χεῖρας φέροντες, ἐπιδιώκουσι τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ, ληστεύοντες, καίοντες οἰκίας, σχολεῖα καὶ

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόκλητος

ναοὺς, σφάζοντες ἄνδρας, γυναῖκας, παιδία, ἱερεῖς, ὅλους τοὺς μὴ στέργοντας ν' ἀπαρνηθῶσι τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν καὶ τὴν πατρῴαν πίστιν.

Ὕψιστον εἶνε καθῆκον τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων νὰ ἔλθωσιν ἀρωγοὶ εἰς τὴν τοιαύτην τῶν ὁμαιμόνων καὶ ὁμοθρήσκων κακοδαιμονίαν, νὰ ἐπιδώσωσι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ ματαιώσωσι τὰς κατὰ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπιβουλάς.

Ἐπιτροπὴ σχηματισθεῖσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἡμῶν καὶ συγκειμένη ἐκ τῶν κυρίων:

Ἰωάννου Βαλαωρίτου
Δημητρίου Βικέλα
Μάρκου Δραγούμη
Ἰωάννου Καυταντζόγλου
Κωνστ. Ρακτιβάν
Γεωργίου Στρέϊτ

ἐπικαλεῖται τὴν χρηματικὴν συνδρομὴν τῶν φιλανθρώπων καὶ τῶν κηδομένων ὑπὲρ τοῦ ἀδιασπάστου μέλλοντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10ῃ Αὐγούστου 1903
Ὁ Πρόεδρος
Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἡ πλήρης ἄλγους διὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Μακεδόνας ἔκκλησις αὕτη τὴν ὁποίαν πρώτη ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἐκπροσωπουμένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμὸν εὗρεν ἠχὼ παραχρῆμα, εἰς πᾶσαν Ἑλληνικὴν καρδίαν. Μόλις κατέφθασαν εἰς Νέαν Ὑόρκην τὰ Ἀθηναϊκὰ φύλλα, τὰ ἐμπεριέχοντα ταύτην αἱ «Θερμοπύλαι», ἔσπευσαν ὅπως ἀναδημοσιεύσωσι ταύτην, ἀνοίξωσι εἰς τὰς στήλας της κατάλογον ἐράνων καὶ γράψασαι ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 27-8 Σβρίου 1903 κύριον ἄρθρον οὗτινος περικοπὰς δημοσιεύομεν κατωτέρω.

Τὰ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ληφθέντα Ἀθηναϊκὰ καὶ ἄλλα ἑλληνικὰ φύλλα περιγράφουσι διὰ τῶν μελανοτέρων χρωμάτων τὴν κατάστασιν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἀδελφῶν μας, ὧν τὰ χωρία ἐπυρπολήθησαν ὑπὸ τῶν βουλγάρων λῃσταναρτῶν. Χιλιάδες Ἑλλήνων σήμερον ἐν Μακεδονίᾳ διατελοῦσιν ἄστεγοι πεινῶντες, ὑφίσταται δὲ ἀνάγκη ταχείας ἀποστολῆς βοηθημάτων, ἵνα μὴ οἱ ἀτυχεῖς οὗτοι ἀδελφοί μας ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς πείνης. Εἰς τὴν πλουσίαν κωμόπολιν τοῦ Κρουσόβου εἰσῆλθον οἱ Βούλγαροι ὡς τίγρεις αἱμοδιψεῖς, ὡς λύκοι λιμοκτονοῦντες καὶ ἐπέπεσαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων κατοίκων καὶ ἔβαψαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς τὸ αἷμά των εἰς αἷμα Ἑλληνικὸν εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότης πᾶν ἔξοχον, ὅ,τι εὐγενὲς ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει. Οἱ ἀχρεῖοι ἀπόγονοι τοῦ Κρούμου ἔσφαξαν, ἐδήωσαν, κατέστρεψαν, ἀπηγχόνησαν, ἠτίμασαν καὶ ἐν γένει μετῆλθον πᾶσαν βδελυρὰν πρᾶξιν πρὸ τῆς ὁποίας φρίττει ἡ ἀνθρωπότης.

Οὐχὶ μόνον τὸ Κρούσοβον ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ἑλληνικὰ χωρία ἐν τῇ Μακεδονίᾳ μετεβλήθησαν εἰς τέφραν, χιλιάδες δὲ ἀδελφῶν ἡμῶν εἶναι ἄστεγοι καὶ ὑφίστανται ὅλα τὰ δεινὰ ἅτινα δύναται νὰ φαντασθῇ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πεῖνα καταμαστίζει ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀδελφοὺς μας ἐν Μακεδονίᾳ, ἀνάγκη δὲ μεγάλη, ἀνάγκη ἀπαραίτητος εἶνε ὅπως ἔλθωμεν εἰς βοήθειάν των. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἤρξατο ἤδη πέμπον βοηθήματα εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ ἠνέωξε κατάλογον ἐράνων ὑπὲρ αὐτῶν. Πρέπει πανταχοῦ τῆς Ἀμερικῆς νὰ ἐνεργήσωμεν οἱ Ἕλληνες γενναίας εἰσφοράς. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προσήνεγκεν ἤδη γενναῖον ποσὸν ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἀδελφῶν μας, ἐπίσης δὲ ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὸ τὴν προεδρέαν τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου.

Ἂς φανῶμεν ἐπάξιοι τῶν μεγάλων ἡμῶν προγόνων. Ἂς ἐνι-

Ὁ Ἐθνομάρτυς Ἥρως Παῦλος Μελᾶς

σχύσωμεν τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἡμετέρας φυλῆς ἀδελφοὺς ἡμῶν. Ἄς μὴν ἀφήσωμεν αὐτοὺς νὰ ἀποθάνουν ἐκ τῆς πείνης, ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλληνικωτάτης Μακεδονίας, ἐν ὀνόματι τῆς Μεγάλης Ἰδέας, ἂς παύσωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος οἱ ἔρανοι τῶν κωδωνοστασίων καὶ ὑπὲρ ἄλλων σκοπῶν καὶ ἂς προσέλθῃ ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμὸς ὑποστηρικτὴς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὁμογενῶν. Ἄς ψηφίσωσι τὰ ἐνταῦθα Ἑλληνικὰ σωματεῖα γενναῖα ποσά. Ἄς σχηματισθῶσιν ἐπιτροπαὶ εἰς διαφόρους πόλεις πρὸς συλλογὴν χρημάτων, ἂς προσφέρῃ ἕκαστος ὅ,τι δύναται καὶ ἂς στέλλωνται αἱ εἰσφοραὶ πρὸς τὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμιωτάτου Θεοκλήτου ἐπιτροπήν.

Οὕτω, ἤρχισαν ἀμέσως ἀποστελλόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα τῶν «Θερμοπυλῶν» ἔρανοι ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, οἵτινες καὶ ἀπεστέλλοντο πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐπίκουρον Ἐπιτροπὴν τῶν Μακεδόνων ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου τινὸς ποσοῦ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἑπομέναις σελίσι δημοσιευομένων ἐπιστολῶν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ
ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου / 2 Ὀκτωβρίου 1903

Ἀριθ. 70

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον
Κύριον Ἰωάννην Μπούραν
Διευθυντὴν τῆς ἐφημερίδος "Θερμοπύλαι"
εἰς Νέαν Ὑόρκην

Ἀξιότιμε Κύριε

Μετὰ συγκινήσεως ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 30/12 7βρίου ὑμετέραν ἐπιστολὴν μετὰ τῆς συνεισφορᾶς ἐν λιρ. ἀγγλ. 10 ἐπιταγῇ καὶ σπεύδομεν νὰ ἐκφράσωμεν ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς "Ἐπικούρου τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς" ἐπὶ τῇ πατριωτικωτάτῃ ὑμῶν πρωτοβουλίᾳ περὶ συλλογῆς ἐράνων μεταξὺ τῶν αὐτόθι παροικούντων Ἑλλήνων ὑπὲρ τῶν ἐκ τῆς ἀγρίας ἐπιδρομῆς πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν Μακεδονίᾳ Θρᾴκῃ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ διαβεβαιώσητε διὰ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίτου ἐφημερίδος τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὰς ἡμετέρας εὐλογίας πρὸς πάντας τοὺς αὐτόθι Ἕλληνας, οἵτινες τόσον φιλογενῶς ἔσπευσαν νὰ ἔλθωσιν ἀρωγοὶ τῇ

τὴν πατριωτικὴν ταύτην ἀνάγκην.

Ἡ τοιαύτη πρὸς τὴν πατρίδα στοργὴ ἐν μέσῳ τῶν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ βιούντων Ἑλλήνων ἐξαίρει τὴν ἰδέαν τῆς ἑνότητος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἑδραιοῖ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἔθνους ἐπ' ἀγαθῷ, ἡμᾶς δὲ ἐνθαρρύνει εἰς ἐπιτέλεσιν τῆς δυσκόλου ἐντολῆς ἣν ἀνέθηκεν ἡμῖν.

Εὐελπιστοῦντες, ἀξιότιμε Κύριε, ὅτι θέλετε ἐξακολουθήσει ὑποστηρίζοντες τὸ πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἔργον, εὐλογοῦμεν ὑμᾶς πατρικῶς καὶ διατελοῦμεν μετὰ πλείστης ὑπολήψεως

ὁ Πρόεδρος

+ ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

Ἐξακολουθοῦσαι τὴν πατριωτικὴν ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων ἀρθρογραφίαν των αἱ «Θερμοπύλαι», πρὸς συλλογὴν ἐράνων, ἔγραφον μεταξὺ τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐνσκήψασα ἐπὶ τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλληνισμοῦ συμφορά, ἕνεκα τῆς ἀναρχικῆς καὶ ἀτίμου διαγωγῆς τῶν βουλγάρων, συνεκίνησε τὸν ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμόν, ἀπὸ τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου μέχρι πάσης ἀπομεμακρυσμένης γωνίας, ἐν ᾗ οἰκοῦσιν Ἕλληνες.

Ὁ πατριωτισμὸς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν παροῦσαν κρίσιμον περίστασιν ἀναπτύσσει ὅλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν, ἀποδεικνύων εἰς ἅπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ὡς καὶ πρίν, οὕτω καὶ σήμερον περικλείει ἰσχυρὰ σημεῖα ζωῆς καὶ δὲν εἶναι προωρισμένη νὰ ἀποθάνῃ.

Ἡ προσοχή, μεθ' ἧς παρακολουθεῖ ὁ ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς τὰ συμβαίνοντα ἐν Μακεδονίᾳ πρὸς ἣν ἔχει τὰ βλέμματα αὐτοῦ ἐστραμμένα καὶ αἱ ἐνεργούμεναι γενναῖαι εἰσφοραί, ἀποτελοῦσι τεκμήριον τρανώτατον τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς φιλοπατρίας. Ἐν Ἀθήναις εἰσεπράχθησαν ἤδη ὀγκώδη ποσὰ ὑπὲρ τῶν παθόντων ἀδελφῶν μας, ἐν ὅλαις ταῖς χώραις ἔνθα διαμένουσιν Ἕλληνες ἤρξαντο ἐνεργούμενοι γενναῖοι ἔρανοι. Κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον πληροφορίας ἐκ τῶν δημοσιευθέντων μέχρι σήμερον καὶ ὑπὸ δημοσίευσιν

διατελούντων διὰ τὰ προσεχῆ φύλλα τῶν «Θερμοπυλῶν» ἐράνων, ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις πολιτείαις ὁμογενῶν εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε 5.000 δολλάρια. Ἡ συλλογὴ ἐράνων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐξακολουθεῖ, ἐν πάσῃ δὲ πόλει ἐν ᾗ κατοικοῦσιν Ἕλληνες, σχηματίζονται ἐπιτροπαὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἡ προθυμία μεθ' ἧς ἀνταποκρίνεται ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμὸς πρὸς τὴν φωνὴν τῆς φιλτάτης πατρίδος μᾶς συγκινεῖ μεγάλως. Οἱ ἔρανοι δέον νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἀπροσκόπτως καὶ πρέπει νὰ εἶνε γενναῖοι. Ἕκαστος δὲ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὸν ὀβολόν του, ἵνα οὕτω ἀνακουφίσωμεν καὶ ὑποστηρίξωμεν τοὺς ὑφισταμένους τὰ πάνδεινα ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφούς μας καὶ ἐγείρωμεν μεγαλοπρεπὰς σχολάς, ἀληθῆ ἐκπαιδευτικὰ μέγαρα ἐπὶ τῶν καπνιζόντων ἐρειπίων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλληνικῶν σχολείων, ἅτινα κατέστρεψεν ὁ βουλγαρικὸς βαρβαρισμός.

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ
ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1903

Ἀριθ. 153

Πρὸς τὸν Κύριον
Ἀριστείδην Φωτοπούλην
ἐν Ν. Ὑόρκῃ

Τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἀπὸ 4/17 Σεπτεμβρίου μετὰ τῆς ἐν δολ. 30:25 ἐπιταγῆς ἐλάβομεν καὶ σπεύδομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν πάντας τοὺς συνδραμόντας διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀστέγων ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν εἰσφοράν των, ἥτις μαρτυρεῖ τὰ πατριωτικὰ αὐτῶν αἰσθήματα

Τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων καταχωρισθήσονται εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ πατριωτικῶν εὐλογιῶν
ὁ Πρόεδρος
+ ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

Μακεδονικὸν Πάνθεον

Αἱ προσπάθειαι αὗται τῶν «Θερμοπυλῶν» πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων καὶ ἰδιαίτατα δημοσιευθεῖσα ἔκκλησις ἐν αὐταῖς τῆς Ἐπικούρου τῶν Μακεδόνων ἐπιτροπῆς, ἔσχον λίαν εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα διότι εἰς πάσας σχεδὸν τὰς ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνικὰς παροικίας ἤρχισεν ἡ συλλογὴ ἐράνων, καταλήξασα εἰς τὴν ἀπο-

στολὴν ἱκανῶν χιλιάδων δολλαρίων ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων ἐκ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ. Οὕτως, ἐν New Port τῆς πολιτείας, Rhode Island εἰσεπράχθησαν $ 39.00, Οὐασιγκτῶνι $77.00, ἐν Βιρμιγχάμῃ τῆς Ἀλαβάμας $ 207.00 ἐν Ἀτλάντα τῆς Γεωργίας, $ 327 00, ἐν Πιτσβούργῃ τῆς Πενσυλβανίας, $ 55400, ἐν Σικάγῳ $ 253.00, ἐν Βοστώνῃ ὑπὲρ τὰ $1.000. Δολλάρια 521 00 ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ προξένου Νέας Ὑόρκης, προερχόμενα ἐξ ἐράνων ἀποσταλέντων πρὸς αὐτὸν, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐργάται οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τῶν Ἀδελφῶν Στεφάνου συνέλεξαν μεταξύ των 221.00 δολλάρια ἁπάντων ἀποσταλέντων εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Ἐπίσης καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἀπεστάλησαν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου, ἔρανοι δὲν ἀναφέρομεν ὅμως αὐτὰς ὀνομαστικῶς, καθόσον δὲν ἔχομεν εἰς χεῖράς μας πίνακα ἐμφαίνοντα τὰ ἀκριβῆ ποσὰ ἃ ἀπέστειλαν.

Ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω τῆς ἐν Βίρμιγχαμ κοινότητος ἥτις συνέλεξεν ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων 207 00 δολλάρια. Ἡ κάτωθι δημοσιευομένη ἐπιστολὴ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἑλληνικοῦ σωματείου «Λόρδος Βύρων» πρὸς τὰς «Θερμοπύλας» μαρτυρεῖ ἀρκούντως

Ὁ Λόρδος Βύρων

κατὰ πόσον τὰ ἐν ταῖς «Θερμοπύλαις» γραφέντα περὶ Μακεδόνων συνετέλεσαν εἰς τὴν συλλογὴν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐράνων:

Ἑλληνικὸς Σύλλογος ὁ «Λόρδος Βύρων»

Birmingham, Ala. — 19, Σεπτεμβρίου 1903

Πρὸς τὸν κ. διευθυντὴν τῆς πατριωτικῆς ἐφημερίδος "Θερμοπύλαι"

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τοῦ Συλλόγου «Λόρδος Βύρων» ὁ κοσμήτωρ κ. Ν. Δεργιώτης ἀνέπτυξεν ἐκτενῶς τὰ περὶ τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Μακεδονίας ἀπαράγραπτα τοῦ Ἑλληνισμοῦ δικαιώματα, ἐπίσης δ' ὡμίλησε καὶ περὶ τῶν δεινῶν ἅτινα ὑφίστανται οἱ ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφοί μας. Ἀφορμὴν ἐκ τούτου λαβὼν ὁ γεν. τοῦ συλλόγου γραμματεὺς κ. Ἰω. Δ. Κόκκαλης ἀνῆλθε τὸ βῆμα κρατῶν τὰ φύλλα τῆς ἐθνικῆς ἐφημερίδος «Θερμοπύλαι»· ὁμιλήσας δὲ διὰ μακρῶν καὶ ἐξάρας τὴν πατριωτικὴν πορείαν αὐτῆς, ἥτις πρώτη ἔβαλε κραυγὴν ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφῶν μας καὶ, ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων. Ὁ κ. Κόκκαλης εἶπε τὰ δέοντα περὶ τῶν ὑπὲρ παντὸς ἐθνικοῦ ζητήματος ὡραίων ἄρθρων τῆς πατριωτικῆς ταύτης ἐφημερίδος, προσθέσας ὅτι αὕτη δέον νὰ τυγχάνῃ πάντοτε τῆς ἀμερίστου ὑποστηρίξεως ἁπάντων τῶν ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ Ἑλλήνων. Τοὺς λόγους τοῦ κ. Κόκκαλη ἐκάλυψαν ἐπευφημίαι καὶ ζωηρὰ χειροκροτήματα, μεθ' ὃ ἀπευθυνθεὶς οὗτος πρὸς τὸν ἀντιπρόεδρον κ. Λεων. Παπαγεωργίου προσεκάλεσεν αὐτὸν ὅπως σχηματίσῃ ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφῶν μας, ὑπείκων δὲ ὁ κ. ἀντιπρόεδρος εἰς τὴν πατριωτικὴν φωνὴν τοῦ κ. Κοκκάλη, διώρισεν ἐπιτροπὴν πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν ἀξιοτίμων κυρίων Δ. Κωστούρου, Ν. Παπαγεωργίου, Δ. Γκέτουρα, Τρ. Μπαλαμπάνου, Χρ. Τσεμπελῆ, Π. Δαμπάρη, Ν. Βαρζιώτου καὶ Γ. Παπαγεωργίου. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη περιελθοῦσα ἅπαντα τὰ ἐνταῦθα Ἑλληνικὰ Καταστήματα εἰσέπραξεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δολλ. 206., ἅτινα ἐστάλησαν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐπιτροπήν.

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου

— Πανηγυρικὴ Ἀπογευματινὴ διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» ἐπὶ τῇ 25|Μαρτίου.

Μία ἐκ τῶν λαμπροτέρων καὶ πατριωτικωτέρων ἐνεργειῶν τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἔτει 1906 διοργανωθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πανηγυρικὴ ἀπογευματινὴ λαβοῦσα χώραν ἐν τῇ ἐνταῦθα δημοσίᾳ αἰθούσῃ (Webster Hall) ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Ἑορτῆς, αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας διετέθησαν ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν. Πληρεστάτη ἦτο ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀπογευματινῆς ἐκείνης ἥτις πρώτην ἤδη φορὰν ἐτελεῖτο ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὑπο τῆς ἡμετέρας παροικίας. Πλῆθος ὁμογενῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο καὶ πολλοὶ Ἀμερικανοί, συνέρρευσαν ἐντὸς τῆς ρηθείσης αἰθούσης. Τὸ ὡραῖον φύλλον ἐπίσης ἀντεπροσωπεύετο ἐπαρκῶς, μεταξὺ δὲ τῶν ἐπιλέκτων μελῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐνταῦθα Παροικίας τῶν συμμετασχόντων τῆς ἑορτῆς ταύτης διεκρίνετο καὶ ἡ εὐγενὴς φυσιογνωμία τοῦ κ. Αν. Ῥάλλη.

Ἡ ἔναρξις ἐγένετο διὰ τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου, τὸν ὁποῖον ἔψαλον ἁρμονικώτατα ὁμὰς νέων καὶ νεανίδων ἑλληνίδων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρίστου μουσικοδιδασκάλου κ. Μπεκατώρου. Τὸ πλῆθος ἅμα τῷ ἀκούσματι τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου ἠλεκτρίσθη καὶ ἐπευφήμει μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Ἀγγλικῆς κ. Λεωτσάκος, ἐκ τῆς ἱστορικῆς τῶν Λεωτσάκων οἰκογενείας ἔτερψε τὸ πλῆθος διὰ διαλέξεώς του ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπαναστάσεως συνοδευμένης καὶ ὑπὸ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων. Κατόπιν ὁ κ. Λεωτάκος παρουσίασεν διὰ προβολῶν εἰκόνας ἐκ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τέλος τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν συνώδευσε μέ τινας λέξεις ἀγγλιστὶ χάριν τῶν ἀμεριυανῶν ἀκροατῶν, ηὐχαρίστησε δὲ κατόπιν τὸ πλῆθος δηλώσας ὅτι ἡ ἰδέα καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἐν γένει τῆς ὡραίας ταύτης ἑορτῆς ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Ἰω. Μπούραν, διευθυντὴν τῶν «Θερμοπυλῶν». Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε τότε ὁ ἀρχισυντάκτης τῶν «Θερμοπυλῶν» κ. Μιχ. Ι. Θεοδωρόπουλος, δικηγόρος. Ἡ λαμπρὰ αὕτη ἑορτὴ παραμένει ἀνεξάλειπτος ἐκ τῆς μνήμης τῶν ἐνταῦθα ὁμογενῶν διότι συμμετέσχον ταύτης δισχίλιοι περίπου ἕλληνες, πολλοὶ τῶν ὁποίων παρευρέθησαν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, οἵτινες διῆλθον τερπνῶς καὶ ψυχαγωγικώτατα τὰς ὀλίγας ὥρας τῆς ἀπογευματινῆς ταύτης.

Οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν ἀπογευματινὴν πανηγυρικὴν

Τὸ καθαρὸν προϊὸν τὸ προκύψαν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἀπεστάλη εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς κάτωθι δημοσιευομένης ἐπιστολῆς:

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ
ΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουνίου 1906

Ἀριθ. 1477

Πρὸς τὸν Κύριον
Ἰωάννην Ἀθ. Μαύρου
Διευθυντὴν τῆς Ἑλληνικῆς πατριωτικῆς ἐφημερίδος
« Θερμοπύλαι »
εἰς Νέαν Ὑόρκην

Ἐλάβομεν ἐγκαίρως τὴν ἀπὸ 15 Μαΐου ἐ. ἔ. ὑμετέραν ἐπιστολὴν μετὰ τῆς σταυρωμένης ἐπιταγῆς ἐκ λιρῶν Ἀγγλ. 32 σελ. 6 — ἰσοδυναμουσῶν πρὸς δολλάρια 157 30/00 ἅπερ εἰσεπράξετε ἐκ τῆς ἀξιεπαίνῳ πρωτοβουλίᾳ ὑμῶν διοργανωθείσης αὐτόθι ἐθνικῆς ἑορτῆς ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων.

Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ φιλογενεστάτῃ συνδρομῇ καὶ ἐνισχύσει εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐπικούρου τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς, σπεύδομεν νὰ ἐκφράσωμεν ὑμῖν, ἀξιότιμε Κύριε, τὰς θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς, εὐελπιστοῦντες ὅτι θέλετε ἐξακολουθήσει μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ ζέσεως ὑποστηρίζοντες τὸ ἔργον τῆς ἐπανορθώσεως τῶν καταστροφῶν ἃς ὑφίστανται οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν Μακεδονίᾳ.

Διατελοῦμεν μετὰ ἐξαιρέτου ὑπολήψεως καὶ πατρικῶν εὐλογιῶν

Ὁ Πρόεδρος
† ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

— Αἱ ἐνέργειαι τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων πλανοδίων ὀπωροπωλῶν.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1904 ὁ διευθυντὴς τοῦ τμήματος τῆς καθαριότητος κ. Γούδδορη, διὰ διαταγῶν αὐτοῦ ἀνηγόρευσεν εἰς τοὺς διὰ χειραμαξῶν πλανοδίους πωλητὰς ὀπωρῶν ὅπως ἐξασκήσωσι τοῦ λοιποῦ τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν, ὡς παρεμβάλλοντες πρόσκομμα εἰς τὴν ἄνετον κυκλοφορίαν ἐν ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς. Συνεπείᾳ τῆς ἀπαγορευτικῆς ταύτης διατάξεως πλέον τῶν δεκακισχιλίων πλανοδίων πωλητῶν, διαφόρων ἐθνικοτήτων ἔμειναν ἄνευ ἐργασίας μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ ἀπειλούμενοι ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς πείνης θανάτου. Μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου συγκατελέγοντο καὶ δισχίλιοι περίπου Ἕλληνες πωληταί, οἱ ὁποῖοι ἠπειλοῦντο ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς. Τὸ μέτρον τοῦτο κατὰ τῶν πλανοδίων πωλητῶν ἐπεδοκίμασαν καὶ οἱ Καιροὶ τῆς Νέας Ὑόρκης ὥστε ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 23ης Ἰουλίου (1904) ἐδημοσίευσαν δριμύτατον ἄρθρον κατὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν χειραμαξῶν, μὴ λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἐκ τοῦ ἔργου τούτου χιλιάδες πτωχῶν ἐργατῶν ἐκέρδιζον τὸν ἄρτον των.

Ὁ τότε πρόεδρος τῆς ἑνώσεως τῶν πλανοδίων πωλητῶν κ. Sehnartg εἰργάσθη δραστηρίως πρὸς ἀναστολὴν τῶν μέτρων τοῦ κ. Γούδδορη. Ἐπίσης δισχίλιοι πωληταί, Ἰρλανδοί, Ἰταλοὶ καὶ Ἑβραῖοι, διατηροῦντες σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «The New York Peddlers Benevolent Association» συνῆλθον καὶ διεμαρτυρήθησαν σφόδρα κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Γούδδορη.

Ἐξ ἄλλου, αἱ «Θερμοπύλαι» λαβοῦσαι ὑπ' ὄψει ὅτι ἓν τῶν ὑπολειπομένων μέσων ἵνα ἀνασταλῇ ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν χειραμαξῶν ἀπόφασις ἦτο νὰ ὑποβληθῇ ἀναφορὰ ἐκ μέρους τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πωλητῶν πρὸς τὸν δήμαρχον τῆς Νέας Ὑόρκης κ. Μακλίλαν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ ζητηθῇ ἡ ματαίωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, συνέταξαν τοιαύτην καὶ διὰ σχετικῆς δημοσιεύσεώς των ἐκάλεσαν τοὺς ἕλληνας πλανοδίους πωλητὰς ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν «Θερμοπυλῶν» καὶ ὑπογράψωσι αὐτήν. Ὄντως, προσῆλθον καὶ ὑπέγραψαν ταύτην ἀρκετὸς ἀριθμὸς αὐτῶν, μεθ' ὃ συνοδεύσασαι αἱ «Θερμοπύλαι» τὴν ἀναφορὰν ταύτην δι' ἐπιστολῆς των πρὸς τὸν κύριον Μακλίλαν, δι' ἧς κα-

ταλλήλως συντεταγμένης, ἐζήτουν τὴν ἀμέριστον προσοχὴν καὶ ἄμεσον ἐνέργειαν τοῦ κ. Δημάρχου ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Συγχρόνως δὲ ἐδημοσίευον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 322 φύλλῳ των τὰ ἀκόλουθα:

« Τὸ παράνομον μέτρον εἰς ὃ προέβη ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐπὶ τῆς καθαριότητος τμήματος τῆς πόλεως Νέας Ὑόρκης κ. Γούδδορη, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὴν κυκλοφορίαν χειραμαξῶν ἐν τοῖς ὁδοῖς τῆς πόλεως ἑπόμενον ἦτο νὰ προκαλέσῃ ζωηρὰς διαμαρτυρίας. Οἱ πλανόδιοι πωληταὶ διαφόρων εἰδῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Νέας Ὑόρκης ἀνέρχονται εἰς δεκακισχιλίους περίπου ἐξ ὧν δύο χιλιάδες καὶ πλέον εἶναι Ἕλληνες πωλοῦντες ὀπώρας καὶ ἄλλα εἴδη. Εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀπαγορεύσεως προβαίνει ὁ κ. Γούδδορη ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἅπαντες οὗτοι οἱ πωληταὶ ἀναμένωσι νὰ ἱκανοποιηθῶσιν ἐκ τῶν ὀπωρῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ὅλως ἀξιοκατάκριτος. Χωρὶς νὰ δώσῃ προθεσμίαν τινὰ μέχρις οὗ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δυνηθῶσι νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἄλλα ἔργα προβαίνει ὡς Τσάρος εἰς τὸ ἀπαγορευτικὸν μέτρον, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψει ὅτι ὑποβάλει δεκακισχιλίους ἐργατικοὺς καὶ ἐντίμους ἀνθρώπους εἰς στέρησιν τοῦ ἄρτου των. Οἱ πλανόδιοι πωληταὶ πάντοτε προθύμως ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἔπρεπε τόσον ἀμειλίκτως νὰ κατενεχθῇ κατ' αὐτῶν ὁ πέλεκυς τοῦ κ. Γούδδορη, ὅστις χρησιμοποιεῖ δικαίωμα περὶ τοῦ ὁποίου ὤφειλε νὰ συμβουλευθῇ καὶ ἄλλους πρὸ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ. Δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ δήμαρχος κ. Μακλίλαν ὅστις πάντοτε ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀδικουμένων, ἐγκρίνει τὸ μέτρον τοῦτο. Ἤδη ἀφοῦ ὁ κ. Γούδδορη ἐπιμένει εἰς τὴν αὐθαίρετον ἀπόφασίν του, ἀνάγκη εἶνε νὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς ματαίωσιν αὐτῆς ἵνα μὴ ἀπολέσωσι τὸ ἔργον των ὑπερδισχίλιοι Ἕλληνες καὶ ἕτεροι ὀκτακισχίλιοι ἄλλων ἐθνικοτήτων. Ἡ προσφορὰ αὐτοῦ ὅπως ἐκχωρήσῃ ὡρισμένα μέρη διὰ τοὺς πλανοδίους πωλητὰς εἰς ὡρισμένα τῆς πόλεως μέρη, ἰσοδυναμεῖ ὡς καὶ ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἐγράψαμεν πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν.

Ὁ δήμαρχος κ. Μακλίλαν ἀπαντῶν εἰς τὴν διὰ τῶν « Θερμοπυλῶν » ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ ἀναφορὰν τῶν Ἑλλήνων πλανοδίων ὀπωροπωλῶν ἔλεγε τὰ ἑξῆς: Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἡμετέρας ἀναφορᾶς ἀγγέλλω ὅτι ὑπὸ τοὺς παρόντας νόμους οὐδεὶς πλανόδιος ἔμπορος εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναγκασθῇ ὅπως κατέχῃ μέρος εἰς ὡρισμένον τῆς πόλεως μέρος, καὶ ὅτι αἱ ἄδειαι αἵτινες ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τῶν πλανοδίων ὀπωροπωλῶν, ὡς μὴ ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὴν τελευταίαν διαταγὴν τοῦ κ. Γούδδορη, ἐπεστράφησαν εἰς αὐτούς.»

Ἡ Ἀρχαία Σπάρτη

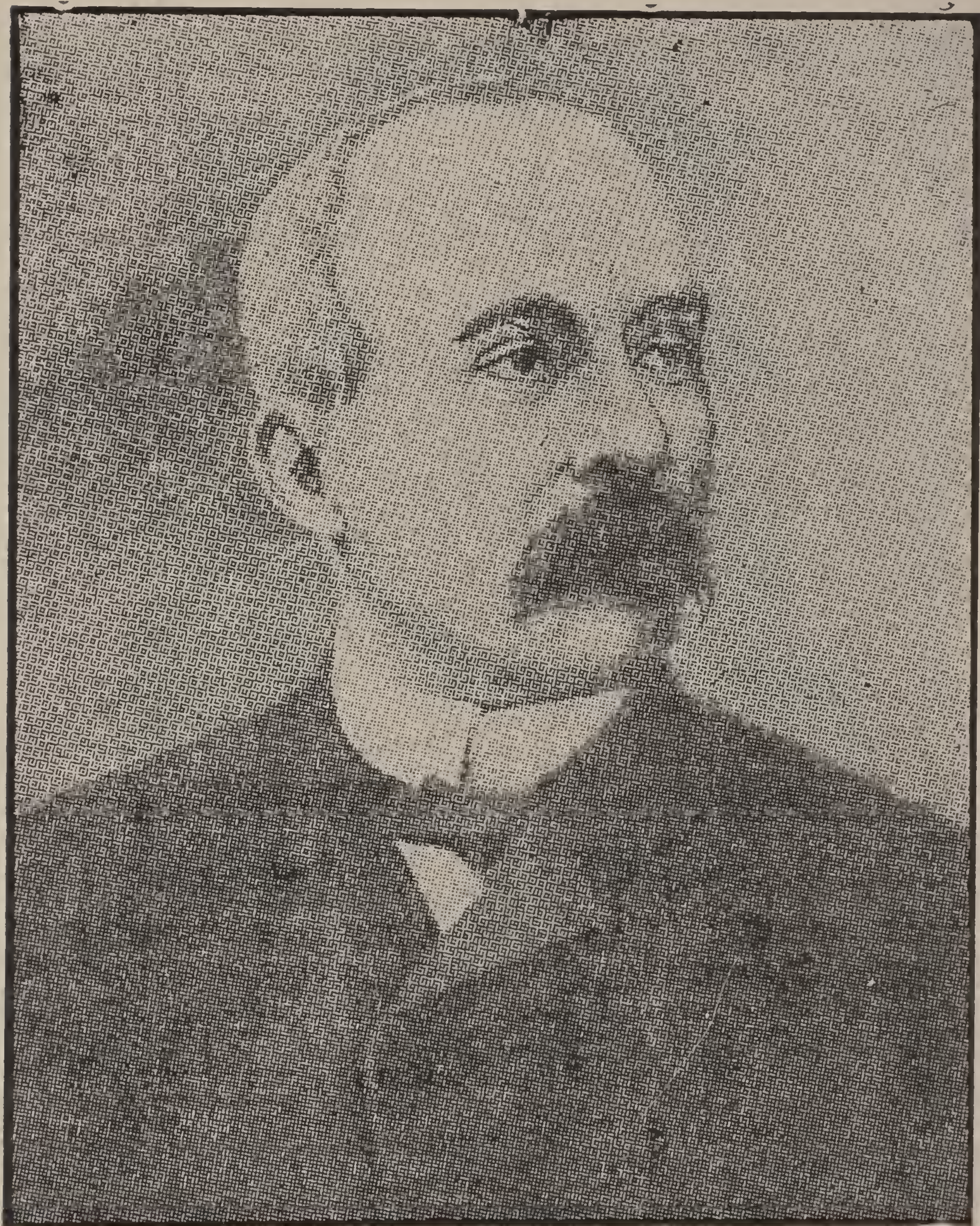
Οὕτω διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπαντήσεως τοῦ κ. Μακλίλαν τὸ ζήτημα ἐλύετο ὑπὲρ τῶν πλανοδίων πωλητῶν, κατόπιν δὲ ἰδιαιτέρων συστάσεων τοῦ κ. Δημάρχου πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Τμήματος τῆς καθαριότητος κ. Γούδδορη, ἀφέθησαν πάλιν ἐλεύθεροι ἅπαντες οἱ πλανόδιοι πωληταὶ ὅπως ἐξασκῶσι τὸ ἐπάγγελμά των ἀκωλύτως πωλοῦντες ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως. Ἡ εὐχάριστος αὕτη ἔκβασις

τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος διὰ τοὺς Ἕλληνας πλανοδίους πωλητὰς ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἄνω μνησθεῖσαν ἀναφοράν, τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» πρὸς τὸν κ. Μακλέλαν. Πολλαὶ τότε εὐχαριστίαι ἐξεφράσθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πλανοδίων πωλητῶν πρὸς τὰς «Θερμοπύλας» διὰ τὴν εὐχάριστον λύσιν τοῦ ζητήματος, ἥτις πρωτίστως ὀφείλεται εἰς τὸ ἐνεργὸν μέρος καὶ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον αὐτῶν.

— Ἔρανοι τῶν «Θερμοπυλῶν» ὑπὲρ ἱδρύσεως Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἐν Μαγούλᾳ τῆς Σπάρτης καὶ μετασχηματισμοῦ τοῦ Ναοῦ.

Ὁ διευθυντὴς τῶν «Θερμοπυλῶν» κ. Ἰω. Μπούρας διαφλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως φανῇ ὠφέλιμος καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα Μαγοῦλαν, ἐκτισμένην σήμερον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Σπάρτης, ἠνέωξεν, ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ τοῦ 1907 κατάλογον ἐράνων ἐν ταῖς «Θερμοπύλαις» ὑπὲρ ἐπισκευῆς καὶ ἀνασχηματισμοῦ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ «Ζωοδόχου Πηγῆς» τῆς ἰδιαιτέρας του πατρίδος Μαγούλας ὡς καὶ ἀνεγέρσεως ἐν αὐτῇ ἑλλ. Σχολείου.

Χάριν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ τὴν 31 Μαρτίου τοῦ ἰδίου διωργανώθη ὑπὸ τοῦ κ. Μπούρα καὶ ἐδόθη ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ θεάτρῳ «Amsterdam Opera House» πανηγυρικὴ καλλιτεχνικὴ ἀπογευματινὴ διὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων, καθ' ἣν ἐψάλησαν ὡραῖα καὶ χαριέστατα ᾄσματα, καὶ ἀπηγγέλθησαν ᾄσματα. Ἐκ τῶν προβληθεισῶν φωτεινῶν εἰκόνων ἐχειροκροτήθησαν ζωηρῶς ὑπὸ τῶν συρρευσάντων ὁμογενῶν τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλλ. Παροικίας ἡ τοῦ Γεωργίου Οὐάσιγκτον, ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία, ὁ Χάου, ἡ θαυμασία καλλιτεχνικὴ εἰκὼν τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν Τριακοσίων, ὅλαι αἱ εἰκόνες αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν Θερμοπυλῶν, ὁ Κλεμανσώ, οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ οἱ πεσόντες κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 καὶ οἱ ἐν Μακεδονίᾳ πεσόντες, οἱ Κρῆτες ὁπλαρχηγοὶ διασκεδάζοντες, ἡ Ἑλλὰς καὶ αἱ σκλάβαι θυγατέρες της (ἔργον τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ κ. Μπούρα), ὁ Ὀλυμπιονίκης Γεωργαντᾶς καὶ αἱ

Ὁ φιλέλλην πρώην πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Κλεμανσώ

εἰκόνες τοῦ ἀειμνήστου Μελᾶ, τοῦ 'Αβέρωφ καὶ τοῦ Ρῶσβελτ. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀπογευματινῆς ἐκλεκτὴ μουσικὴ ἔτερπε τοὺς ἀκροατάς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Μπεκατώρου. Ἡ ἔξοχος ἐκείνη ἀπογευματινὴ ἔληξε διὰ τῆς ἐμφανίσεως ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κ. 'Ιω. Μπούρα, εὐχαριστήσαντος τὸ ἀκροατήριον διὰ τὴν τιμὴν ἣν τῷ ἔκαμον προσελθόντες εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ διοργανω-

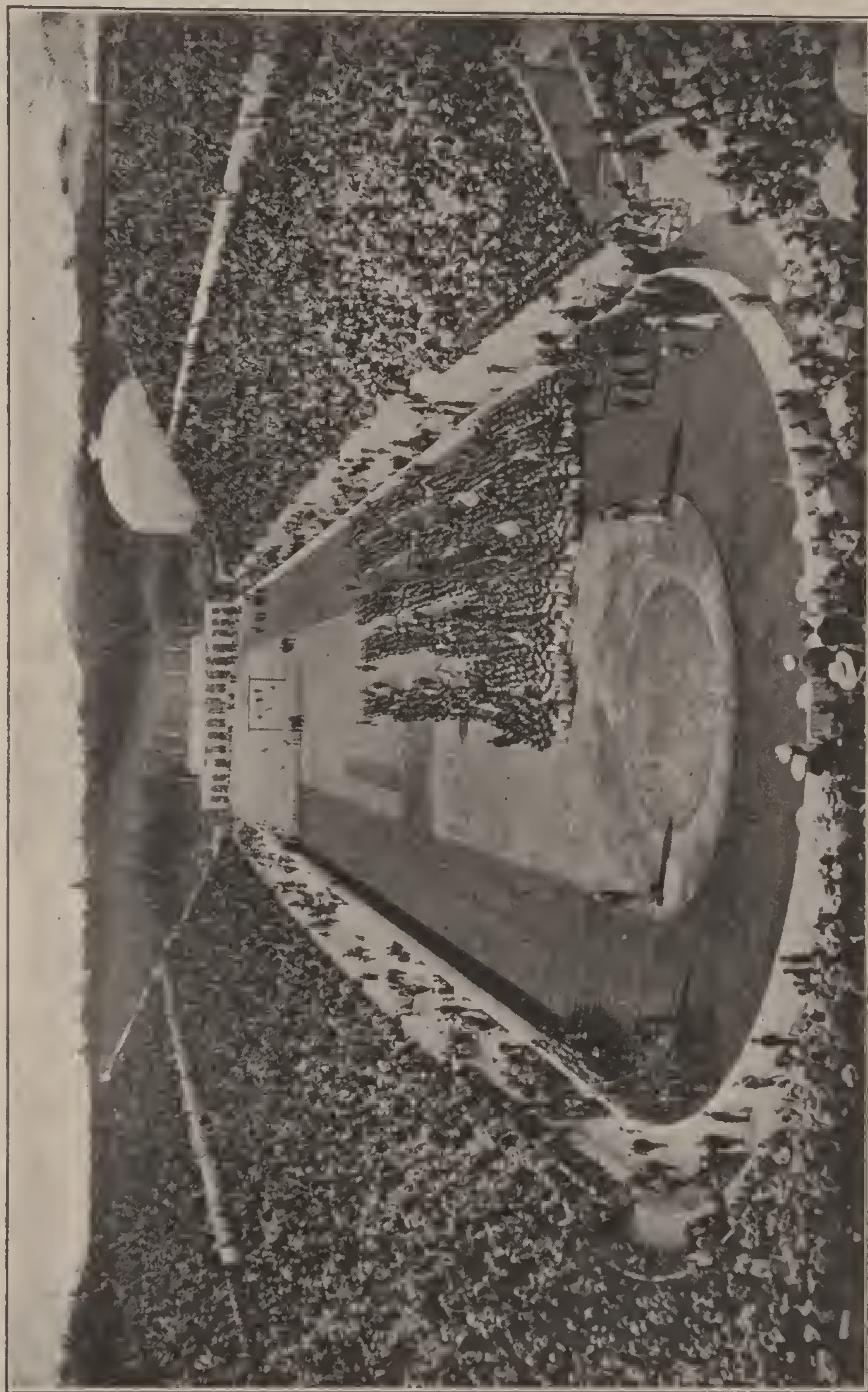
θεῖσαν ἀπογευματινήν, μεθ' ὃ πάντες οἱ παρευρισκόμενοι ἐξεδήλωσαν τὰς πρὸς τὸν Ἰω. Μπούραν συμπαθείας των διὰ ζωηρῶν χειροκροτημάτων, ληξάσης οὕτω τῆς ὡραίας τούτης ἀπογευματινῆς.

Τὸ καθαρὸν προϊὸν τῶν δύο ἀνωτέρω ἐνεργειῶν τοῦ κ. Μπούρα, τὸ ἐκ τῶν ἐράνων καὶ τῆς ἀπογευματινῆς, ἀνελθὸν ἐν ὅλῳ εἰς δολλάρια 169,30 διῃρέθη εἰς δύο μερίδας, τῆς μὲν μιᾶς ἐξ 114,40 προωρισθείσης διὰ τὸν μετασχηματισμὸν τῆς ἐκκλησίας, τῆς δὲ ἑτέρας ἐκ δολ. 54.90 διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἑλλ. σχολείου, ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ κ. Μπούρα δι' ἐπιταγῆς ἐκδοθείσης ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Κ. Μ. Φικιώρη.

Εἰς τὰς ὑπὲρ κοινωφελῶν ἔργων ἐνεργείας τῶν «Θερμοπυλῶν» δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἀνοικτὸς ἔρανος ἐν αὐταῖς ἐν ἔτει 1904 ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Δυρραχίῳ τῆς μεγαλοπόλεως ἐκκλησίας, ὅστις ἀνῆλθεν ἐν ὅλῳ εἰς δολλάρια 116, ἀποσταλέντα τότε ὑπὸ τοῦ Ἰω. Μπούρα πρὸς τὴν οἰκείαν ἐπιτροπήν.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

Αἱ Θερμοπύλαι ἐν ἔτει 1904 προέβησαν εἰς τὴν ἔκδοσιν Ἡμερολογίου ἢ Ἑλληνικοῦ Ὁδηγοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἐκ σελίδων 420, διότι ἐφρόνουν ὅτι τοιοῦτον βιβλίον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ, δυναμένου νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐμπορικὸς ὁδηγὸς αὐτοῦ, πρὸς δὲ νὰ παράσχῃ καὶ πλείστας πληροφορίας εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι περὶ τῶν ἐν Ἀμεκῇ Ἑλλήνων. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἐξετάζεται τὸ ζήτημα τῆς ἐξ Ἑλλάδος μεταναστεύσεως ὑφ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις συνάμα δὲ ἐξιστοροῦνται τὰ κατ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεώς των. Πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀφικνούμενοι ἐνταῦθα ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἔχοντες συγχωρίους ἢ φίλους ἀπαντῶσιν οὐκ' ὀλίγας δυσχερείας πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῶν, ἀναγκαζόμενοι διὰ παντοίων μέσων νὰ ζητῶσι πληροφορίας περὶ τῶν τῆς πόλεως ἐν ᾗ διαμένουσι κ. τ. λ. Σήμερον ὁ λαμβάνων τὸ περὶ οὗ

Τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον

ὁ λόγος Ἡμερολόγιον ἀνὰ χεῖρας βλέπει ἐν αὐτῷ τὰς διευθύνσεις τῶν πλείστων, ἂν μὴ ὅλων, τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων, καίτοι δυνατὸν νὰ ἤλλαξάν τινες τούτων ὡς ἐκ τῆς τετραετοῦς παρελεύσεως ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του. Ἡ καταχώρησις τῶν διευθύνσεων ἁπάντων τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἑλλήνων ἐν

τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἡμερολογίῳ ἀποβαίνει δυσκολωτάτη, πρῶτον διότι οἱ μὴ διατηροῦντες καταστήματα ἀλλάσσουσιν αὐτὰς συχνάκις καὶ δεύτερον διότι εἰκοσακισχίλιοι καὶ πλέον ἐργαζόμενοι εἰς καταστρώσεις σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν διατηροῦσι πάντοτε τὰς αὐτὰς διευθύνσεις καθὸ ἀναγκαζόμενοι νὰ μεταβαίνωσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο μέρος, συμφώνως ταῖς ὁδηγίαις τῶν σιδηροδρομικῶν ἑταιριῶν.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ βιβλίου τούτου οὐδὲν θέλομεν προσθέσει ἡμεῖς καὶ μόνον δημοσιεύομεν, κατωτέρω τὰς κρίσεις ἃς τότε ἐξέφερεν ἡ πλειονότης τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου :

Ἡ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς ἐκδιδομένη καλλίστη Ἑλληνικὴ ἐφημερὶς «Θερμοπύλαι» ἐξέδωκεν Ἡμερολόγιον τοῦ 1904, ὅπερ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πλήρης ὁδηγὸς διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ εὑρισκομένους Ἕλληνας ἢ διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι συγγενεῖς των. Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο περιέχει ὅλην τὴν ἐν Ἀμερικῇ κίνησιν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀφθονίαν πληροφοριῶν περὶ τῶν ἐκεῖ μεταναστῶν. Ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου τούτου ἐδανείσθημεν καὶ ἡμεῖς πολλὰς πληροφορίας, διὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι δημοσιευόμενα περὶ τῶν «Ἑλλήνων ἐν Ἀμερικῇ». Ὁ ἰδιοκτήτης τῶν «Θερμοπυλῶν» κ. Ἰω. Ἀθ. Μπούρας εἶναι ἄξιος συγχαρητηρίων διὰ τὴν καλλίστην ἐκδούλευσιν, ἣν προσφέρει διὰ τοῦ Ἡμερολογίου τούτου εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς, ὑπό τε πρακτικὴν ἔποψιν καὶ ἰδίως ὑπὸ ἐθνικήν.

«**Καιροὶ**» Ἀθηνῶν

Ὑπὸ τῆς συναδέλφου «Θερμοπύλαι» ἐξεδόθη κομψότατον Ἡμερολόγιον τοῦ 1904 καὶ Ὁδηγὸν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικοῦ κόσμου. Τὸ βιβλίον, πρακτικώτατα καὶ ἐπιμελῶς συντεταγμένον, πλὴν διαφόρων ἱστορικῶν περὶ Ἀμερικῆς σημειώσεων, περιέχει χρησίμους καὶ λίαν ἐνδιαφερούσας πληροφορίας περὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ πολιτικοῦ

καὶ κοινωνικοῦ βίου, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ ᾖ χρήσιμον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα.

«**Νέα Ἡμέρα**» Τεργέστης

Τὸ Ἡμερολόγιον τῶν Θερμοπυλῶν. «Ἐκ τοῦ Νέου Κόσμου μᾶς ἦλθε βιβλίον χρησιμώτατον, ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Θερμοπύλαι». Περιέχει πλείστας πληροφορίας περὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, τῶν σωματείων αὐτῶν, τοῦ κλήρου, τῶν ἀρχῶν κλπ, κοσμεῖται δὲ ὑπὸ πολλῶν εἰκόνων Ἑνὶ λόγῳ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι ἀποκαλυπτικὸν τοῦ νέου κόσμου, ὅστις δημιουργεῖται πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ»

«**Οἰκονομικὴ Ἑλλὰς**» Ἀθηνῶν

Ἡμερολόγιον «Θερμοπυλῶν» τοῦ 1904 καὶ Ἑλλην. Ὁδηγὸς τῆς Ἀμερικῆς. Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὡραῖον ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον τόμον ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Θερμοπύλαι». Τὸ βιβλίον πράγματι πληροῖ διπλοῦν συγχρόνως σκοπὸν, εἶναι Ἡμερολόγιον περιέχον πᾶσαν τὴν συνήθως εἰς τὰ οὕτω καλούμενα ἐτήσια βιβλία περιλαμβανομένην ὕλην, εἶναι δὲ καὶ Ὁδηγὸς Ἀμερικανικὸς, ἤτοι περιλαμβάνει πάσας τὰς εἰς τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ἐν Ἀμερικῇ βιοῦντας ἀναγκαίας περὶ τοῦ Νέου Κόσμου πληροφορίας. Πίνακες χρονολογικοὶ, διατιμήσεων, στατιστική, εἰκόνες καλλιτεχνικαὶ, τυπογραφικὴ φιλοκαλία, κλπ., μετὰ τῆς ἄλλης πλουσίας ὕλης καθιστῶσι τὸν τόμον τοῦτον τῶν «Θερμοπυλῶν» χρήσιμον καὶ τερπνὸν ἅμα ἀπόκτημα.

«**Ταχυδρόμος**» Κων)λεως

Ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς ἐκδιδομένης, δὶς τῆς ἑβδομάδος, ὀκτασελίδου μεγάλης Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Θερμοπύλαι» ἐξεδόθη πολυτελὲς Ἡμερολόγιον τοῦ 1904 ἐκ 420 σελίδων, μετὰ πολλῶν εἰκόνων χρησιμώτατον, οὐ μόνον διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα ἐπιθυμοῦντα νὰ ἔχῃ σαφεῖς γνώσεις περὶ τῆς Ἀμερικανικῆς ἠπείρου καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, διότι τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο περιέχει καὶ πλήρη «Ἑλληνικὸν ὁδηγὸν τῆς Ἀμερικῆς». Τὸ χρησιμώτατον τοῦτο Ἡμερολόγιον, ὀφειλόμενον εἰς τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τοῦ κ. Ἰω. Ἀθ. Μπούρα, περιέχει πολλὰ ἀξιόλογα ἄρθρα ἤτοι: Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἐν Ἀμερικῇ, ὑπὸ τοῦ Νεοκλ. Καζάζη, βιογραφίας τῶν Χριστοφόρου

Κολόμβου, Γεωργίου Οὐάσιγκτων, Ἀβραὰμ Λίγκωλν, Σαμουὴλ Χάου, Πατριάρχου Ἰωακεὶμ Γ', Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου, Γουλιέλμου Μακίνλεϋ, Θεοδώρου Ρούσβελτ. Περὶ τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων Νέας Ὑόρκης, Βαστώνης, Λόουελ, Φιλαδελφείας, Σικάγου καὶ περὶ παντων τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἑλληνικῶν Συλλόγων. Ἐπίσης τὸ Ἡμερολόγιον τῶν «Θερμοπυλῶν» περιέχει πλείστας στατιστικὰς πληροφορίας, ὁδηγίας περὶ μεταναστεύσεως καὶ μεταναστῶν, περὶ τῆς κτήσεως τῆς Ἀμερικανικῆς ἰθαγενείας κτλ., ἔτι δὲ πολλὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι, διότι αἱ «Θερμοπύλαι» ἔχουσιν ἐν Ἑλλάδι πολλοὺς ἀνταποκριτάς. Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο τιμᾶται ἑνὸς δολλαρίου.

«**Τὸ Κράτος**» Ἀθηνῶν

Ἓν πολυτιμότατον ἑλληνικὸν βιβλίον ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Θερμοπύλαι» καὶ φέρον τὸ αὐτὸ ὄνομα ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν παντὸς γνωρίζοντος νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο φέρον τὸν τίτλον «Ἡμερολόγιον τῶν Θερμοπυλῶν» εἶναι εἷς χρησιμώτατος ὁδηγὸς τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἐν γένει κινήσεως, δίδει δὲ τελειοτάτας καὶ ἀληθεστάτας πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως ὅλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων, κοσμούμενον διὰ τῶν φωτογραφιῶν πολλῶν ἐκ τῶν μᾶλλον εὐκαταστάτων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔχει γραφῇ μετὰ πολλῆς εὐσυνειδησίας καὶ ἔχει ἐκτυπωθῇ μετὰ περισσῆς καλαισθησίας, δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ κάλλιστα τὴν ἔλλειψιν στατιστικῶν πινάκων παρ' ἡμῖν καθ' ὅσον τελειότατα περιγράφεται ἡ κίνησις ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ.

Εἶναι ἄξιος θερμοτάτων συγχαρητηρίων ὁ κ. Ἰω. Α. Μπούρας, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἐφημερίδος καὶ τοῦ ὁμωνύμου Ἡμερολογίου ὁ ὁποῖος μετὰ τόσης ἐπιτυχίας ἐργάζεται ἐν τῇ ξένῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

«**Σφαῖρα**» Πειραιῶς

«Ἐκ τετρακοσίων καὶ πλέον σελίδων, εἰς κομψότατον τόμον, μὲ ὕλην μεγάλως ἐνδιαφέρουσαν τούς πάντας ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐκδιδομένης συναδέλφου «Θερμοπύλαι» τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1904. Εἶναι εἷς ἐκ τῶν τὰ μάλα ἀναγκαίων ὁδηγῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, ὡς ἐπίσης ἀπαραίτητον διὰ τοὺς ἐν

Ἑλλάδι συγγενεῖς τῶν μεταναστῶν καθὼς καὶ τὸν ἐμπορικὸν κόσμον, ὅστις δι' αὐτοῦ ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Ἀμερικῆς Ἑλλήνων ἐμπόρων καὶ ἐν γένει ὁμοεθνῶν μας, οἵτινες εὑρίσκονται ἐγκατεσπαρμένοι καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικήν. Ἐκ τῶν σελίδων τοῦ Ἡμερολογίου αὐτοῦ λαμβάνει πᾶς τις πλήρη καὶ ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ βίου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ διαβλέπει τὰς προόδους αὐτῶν, τὰς θέσεις τὰς ὁποίας εἰς τὰς πολυαρίθμους πόλεις τῆς Ἀμερικῆς κατέχουσιν οἱ πλεῖστοι τούτων. Διὰ τοὺς ἐνταῦθα συγγενεῖς τῶν μεταναστῶν εἶναι τοῦτο πολύτιμον, καθ' ὅσον ἐν αὐτῷ ἀνευρίσκουσι τὰς διευθύνσεις τῶν ἀπόντων εἰς Ἀμερικὴν συγγενῶν των, τὴν θέσιν εἰς ἣν ὑπηρετοῦσι, τὰ καταστήματα αὐτῶν, ἐὰν τυγχάνωσιν ἰδιοκτῆται τοιούτων καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἐνδιαφέρει αὐτούς. Θαυμάσιαι εἰκόνες στολίζουν τὰς σελίδας τοῦ Ἡμερολογίου αὐτοῦ, πλεῖσται δὲ τούτων εἶναι Ἑλλήνων ἐγκατεστημένων ἐν Ἀμερικῇ, οἱ ὁποῖοι πάντοτε προστρέχουν ἀρωγοὶ εἰς τὰς δεινὰς Ἐθνικὰς περιστάσεις καὶ οὐδέποτε λησμονοῦσι τὸ πάτριον ἔδαφος. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐμπεριέχει τὸ Ἡμερολόγιον τῶν «Θερμοπυλῶν» πλεῖστα ὅσα Ἀμερικανικὰ περίεργα, βιογραφίας τῶν μεγαλειτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἀμερικῆς, τὰ τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης πόλεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, περιγραφὰς τῶν ἐν ἑκάστῃ αὐτῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ Ἑλληνικῶν Συλλόγων καὶ ἐν γένει ὅ,τι περίεργον καὶ ἐνδιαφέρον δύναται νὰ παρατηρήσῃ τις εἰς τὸν Νέον Κόσμον.

Πλουτισμένον λοιπὸν μὲ τοσαύτην ὕλην τὸ ἀνωτέρω Ἡμερολόγιον τυγχάνει ἀπαραίτητον διά τε τοὺς συγγενεῖς τῶν μεταναστῶν, διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἐμπόρους καὶ γενικῶς διὰ πάντας τοὺς ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἐγκατεστημένους Ἕλληνας.

«**Νεολόγος**» Πατρῶν

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐξεδόθη ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἑλληνικῆς συναδέλφου «Θερμοπύλαι» ἑλληνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1904 μετὰ ἑλληνικοῦ ὁδηγοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι τὸ πρῶτον ἐκδοθὲν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἑλληνικὸν Ἡμερολόγιον μὲ πλουσιωτάτην καὶ χρησιμωτάτην ὕλην σχετικήν, μὲ μελέτας καὶ πληροφορίας καὶ πλείστας ὁδηγίας διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντας Ἕλληνας καὶ διὰ τοὺς μεταναστεύοντας ἐκ τῆς Ἑλλάδος μὲ στατιστικὰς περὶ μεταναστεύσεως καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας τῶν πολιτικῶν προσώπων καὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐμπορικῶν παραγόντων. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐκτὸς τῶν πλη-

ροφορ'ῶν εἶναι καὶ τερπνότατον ἀνάγνωσμα ἐν τῷ ὁποίῳ βλέπει τις θέματα καὶ γεγονότα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται εὐκόλως νὰ εὕρῃ, συνδεόμενα πρὸς τὴν 'Αμερικάνικὴν ἱστορίαν καὶ σχετιζόμενα πρὸς τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον. Τὸ ζήτημα ἰδίως τῆς μεταναστεύσεως εἶναι ἓν τῶν λαμπροτέρων θεμάτων καὶ ἐνδιαφερόντων. 'Εξετάζεται τοῦτο ἱστορικῶς, θρησκευτικῶς καὶ ἐθνικῶς. 'Εν συνόλῳ εἶναι πολύτιμον ἀπόκτημα ἄξιον νὰ κοσμήσῃ πᾶσαν βιβλιοθήκην, κάτοπτρον δὲ ὅλης τῆς ἐν 'Αμερικῇ ἑλληνικῆς δράσεως καὶ προόδου καὶ πολύτιμος ὁδηγὸς καὶ σύμβουλος διὰ πάντα ἐνδιαφερόμενον καὶ ζητοῦντα νὰ καταστῇ ἐνήμερος περὶ τῆς ἐν 'Αμερικῇ κινήσεως καὶ τῶν γνώσεων αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐν 'Αμερικῇ διαμονὴν καὶ ἐργασίαν. 'Ως τοιοῦτον δὲ συνιστῶμεν τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ, μάλιστα ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἶναι εὐπρόσιτος εἰς κάθε βαλάντιον.

« **Πελοπόννησος** » Πατρῶν

Τα πρῶτα βήματα τῆς ἐν 'Αμερικῇ ' λλη ι ῆς Ζαχαροπλαστικῆς
(Κατασκ υὴ ζαχαρωτῶν.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

ΠΡΟΣ ΣΥΣΤΑΣΙΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς πρὸ πενταετίας περίπου οἱ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἕλληνες ἤρξαντο πληθυνόμενοι, προσετέθη δὲ μεταξύ αὐτῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀρκετῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἐγένετο αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως ἑλληνικοῦ σχολείου, εἰς ὃ νὰ φοιτῶσιν οἱ μικροὶ Ἑλληνόπαιδες πρὸς στοιχειώδη σπουδὴν τῆς μητρικῆς των γλώσσης, τὴν ὁποίαν παντελῶς ἠγνόουν ἢ ἀτελῶς ἐμάνθανον, παρὰ τῶν γονέων των. Τοιουτοτρόπως δὲ ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα τοῦτο συνεζητεῖτο εἴτε ἐν δημοσίαις ὁμιλίαις εἴτε ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ὁ ζῆλος τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας Νέας Ὑόρκης πρὸς ἀπόκτησιν Ἑλληνικοῦ Σχολείου καθίστατο μείζων καταδηλούμενος καὶ ἐμπράκτως διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως μικρῶν χρηματικῶν ποσῶν ὑπὸ ἐνίων τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑλληνικῶν συλλόγων πρὸς ἵδρυσιν τούτου.

Ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀνάγκης πρῶται αἱ «Θερμοπύλαι ἤρχισαν γράφουσαι ἑκάστοτε ἄρθρα σκοποῦντα τὴν παρότρυνσιν τῶν ἐνταῦθα ὁμογενῶν πρὸς ἵδρυσιν τοῦ σχολείου τούτου.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἱδρύσεως Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ αἱ «Θερμοπύλαι» ἐδημοσίευσαν κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου 1905 τὰ ἑξῆς πρὸς σύστασιν Ἑλληνικοῦ Σχολείου:

«Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν ἰδίας ἐκκλησίας, ἥτις ἀποτελεῖ βεβαίως τὴν πρώτην ἀνάγκην πάσης ξένης κοινότητος, εἶνε ἤδη καιρὸς ὅπως ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ συστάσεως ἐνταῦθα ὅπου ἐκδηλοῦται περισσότερον πάσης ἄλλης ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς κοινότητος ἡ κίνησις καὶ δρᾶσις τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου, Ἑλληνικοῦ Σχολείου εἰς ὃ νὰ φοιτῶσιν οὐ μόνον οἱ Ἑλληνόπαιδες τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σπεύσωσιν ὅπως ἀποστείλωσι τὰ τέκνα, αὐτῶν οἱ εὐποροῦντες τοὐλάχιστον ἐκ τῶν Ἑλλήνων γονέων. Ὑπάρχει ἤδη ἀρκετὸς ἀριθμὸς μικρῶν Ἑλληνοπαίδων ἐν Ἀμερικῇ ὅστις κινδυνεύει νὰ μείνῃ ἀμαθὴς καὶ ἀνίδεως τῆς γλώσσης του, ἐλλείψει σχολείου ἑλληνικοῦ, ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξάνει τοσοῦτον ὥστε ἀναγκαιοτάτη ἀποβαίνει ἡ ἵδρυσις Σχολείου. Τὴν πρω-

τοβουλίαν ταύτην φρονοῦμεν ὅτι ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ ἡ ἤδη ὑπάρχουσα ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ. πᾶς δὲ ἤθελε σπεύσει πρὸς ὑποστήριξιν καὶ εὐόδωσιν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου σκοποῦ. Διότι ὄντως θὰ ἦτο μεγάλη παραγνώρισις τῆς ἐθνικῆς ἰδέας, ἣν κατ' ἐξοχὴν, τρέφει ὁ Ἕλλην ἐν τῇ ξένῃ, ἂν, καθ' ὃν χρόνον ἱκαναὶ χιλιάδες δολλαρίων ἀποστέλλονται ἐνταῦθα πρὸς ἀνοικοδόμησιν ναῶν, μεγαλοπρεπῶν κωδωνοστασίων ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς χωρίοις, ἐκατελιμπάνοντο ἐνταῦθα οἱ Ἑλληνόπαιδες ἄγευστοι ὅλης τῆς κλασσικῆς αὐτῶν γλώσσης».

Ἀλλὰ καὶ κατόπιν τοῦ χρόνου τούτου δὲν ἔπαυσαν αἱ «Θερμοπύλαι» προτρέπουσαι διὰ διαφόρων ἄρθρων τὰ μέλη τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Παροικίας πρὸς σύστασιν τὸ ταχύτερον τοῦ Σχολείου.

Τὴν 27]11 Νοεμβρίου τοῦ 1908 ἔτους αἱ «Θερμοπύλαι» ἐδημοσίευσον τὴν κατωτέρω προτροπὴν, τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς Ι. Μπούρα πρὸς σύστασιν σχολείου:

Ὁ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ πληθυσμὸς τῶν Ἑλλήνων ὑπερβαίνει τὰς 15.000 καὶ τὰς 500 οἰκογενείας.

Γνωρίζομεν ὅτι κάθε οἰκογένεια ἔχει κατὰ μέσον ὅρον τρία τέκνα καὶ μένουν ἄγευστα ὅλα Ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Δὲν εἶνε καιρὸς ἆρά γε ἡ Ἑλληνικὴ κοινότης καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Σωματεῖα τῆς Νέας Ὑόρκης, τὰ ποσὰ ἅτινα εἶνε προωρισμένα ὑπὲρ τῆς ἱδρύσεως Ἑλληνικοῦ σχολείου τὰ ὁποῖα παραμένουν ἀχρησιμοποίητα νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν; Ἐπὶ τέλους συμφώνως πρὸς τὸν προορισμόν των, εἴμεθα ἀρκετοὶ ἵνα ὑποστηρίξωμεν τὸ ἔργον τῆς διατηρήσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων;

Πρῶτος καταθέτω 25 δολλάρια ἐτησίως. Ἐπίσης δὲ μετ' ἐμοῦ εἶνε καὶ ἄλλοι πρόθυμοι νὰ προσφέρουν περισσότερα ποσὰ ἐτησίως, μὲ τὴν πρώτην πρόσκλησιν ὑπὲρ ἱδρύσεως Ἑλληνικοῦ σχολείου ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

Δὲν πρέπῃ νὰ ἱδρύσωμεν σχολεῖον διὰ ἄρρενα μό-

νον, ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερον ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κτιρίου διὰ τὰ θήλεα.

Ἔχομεν πεπειραμένους διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας, ὁ δὲ μισθὸς διὰ τοὺς δύο κατ' ἔτος δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 1500 δολλάρια. Ἑκατὸν ἄτομα μόνον ὧν ἕκαστον θὰ πληρώνῃ 15 δολλάρια ἐτησίως, δύνανται νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν μισθοδοσίαν. Ὑπάρχει προσωρινὸν σχολεῖον. Ἰδοὺ ἡ Ἐκκλησία μας. Κάτωθι αὐτῆς ὑπάρχει ἀραιὸς χῶρος διὰ νὰ διδάσκονται πλέον τῶν 200 παίδων. Ὡς πληροφορούμεθα ὁ κ. Α. Σταθόπουλος πληρώνει κατ' ἔτος διὰ δίδακτρα τῶν παίδων του 100 δολλάρια. Ἄρα πόσοι ἄλλοι οἰκογενειάρχαι δὲν ὑπάρχουν οἵτινες προθύμως θὰ ἐπλήρωναν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν παίδων των.

Ἡ ἔλλειψις τῆς διδασκαλίας τῶν Ἑλλ. γραμμάτων ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ εἶνε λίαν αἰσθητὴ καὶ νομίζομεν ὅτι εἶνε καιρὸς νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἰωάννης Α. Μπούρας

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς ἐνεργείας ταύτας τῶν «Θερμοπυλῶν» βαίνουσι καὶ αἱ τῶν διαφόρων σωματείων, ἅτινα ἐσχάτως φαίνεται ὅτι ζωηρότερον προσεστερνίσθησαν τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἐνταῦθα Ἑλληνοπαίδων ἀνέλαβε δὲ οἱονεὶ τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Οὕτω, πληρουμένης ἐντὸς ὀλίγου, τῆς ἀνάγκης ταύτης, πληροῦται ταυτοχρόνως μετὰ τῶν σπουδαιοτέρων ἀναγκῶν τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς παροικίας, δὲν θέλουσι δὲ διατρέχει τὸν κίνδυνον οἱ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ τοῖς περιχώροις γεννώμενοι ἑλληνόπαιδες ὅπως μείνωσιν ἐντελῶς ἄγευστοι τῆς γλώσσης των ἢ καὶ πλημμελῶς μανθάνουσι ταύτην παρὰ τῶν γονέων των.

Εἰκὼν ἐργατῶν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς

ΜΙΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ

Μία ἐκ τῶν λαμπροτέρων ἐνεργειῶν τῶν «Θερμοπυλῶν» εἶναι ἡ ἐπιχειρηθεῖσα περιοδεία ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Μπούρα, διευθυντοῦ αὐτῶν ἀνὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων καὶ πληθυσμῶν, τῶν ἐγκατεστημένων ἐν τῇ ἀχανεῖ καὶ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ. Διαφλεγόμενος ὁ Ἰ. Μπούρας ὑπὸ

τῆς ἐπιθυμίας ὅπως γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἀντιληφθῇ ἰδίοις ὄμμασι τὴν κατάστασιν τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἀνεχώρησε περὶ τὰ τέλη Μαΐου 190ο ἐκ Νέας Ὑόρκης περιοδεύσας ἐπὶ ἑξάμηνον, ἐπισκεφθεὶς ἁπάσας τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μελετήσας τὴν κατάστασιν αὐτῶν, τὰς συνθήκας ἐφ᾽ ἃς διατελοῦσι καὶ ἀντιληφθεὶς τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν περὶ ὧν μακράς του ἀνταποκρίσεις ἔπεμψε πρὸς τὰς «Θερμοπύλας δημοσιευθείσαις τότε ἐν αὐταῖς. Αἱ ἀνταποκρίσεις αὗται ἀνεγνώσθησαν καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὑπὸ τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων μετὰ μεγάλης περιεργείας καὶ ἐνδιαφέροντος καθόσον ἦσαν αἱ πρῶται ἀληθεῖς καὶ γνήσιαι τοιαῦται προερχόμεναι ἐξ ἐπιτοπίου καὶ ἀμέσου παρατηρήσεως τοῦ διευθυντοῦ τῶν «Θερμοπυλῶν», ὅστις ὑπεβλήθη εἰς ἀγῶνας, καὶ θυσίας πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς περιοδείας του, τῆς σκοπούσης πρὸ παντὸς τὴν ἐξερεύνησιν καὶ διαφώτισιν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς διαβιώσεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐγκατεστημένου Ἑλληνισμοῦ. Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ᾽ ἣν οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ τῶν διαφόρων μερῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐδέχοντο τὴν ἐπίσκεψιν ὁμογενοῦς ἀνδρὸς πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀντιληφθῇ οὗτος ἐκ τοῦ πλησίον τὸν τρόπον καθ᾽ ὃν οὗτοι βιοῦσι, τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, καὶ σχηματίσῃ σαφῆ ἰδέαν περὶ τοῦ εἴδους τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἀμερικῇ. Ἀλλὰ δὲν περιωρίσθη ὁ κ. Μπούρας ἐπισκεφθεὶς τοὺς εἰς τὰς μεγαλουπόλεις βιοῦντας Ἕλληνας, ἀλλὰ μετέβη καὶ εἰς τὰ ἐκτὸς τῶν πόλεων ἐργατικὰ κέντρα τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι σιδηροδρομικὰς γραμμάς, διάφορα μεταλλεῖα σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐν τοῖς ὁποίοις ἀσχολοῦνται χιλιάδες Ἑλλήνων ἐργατῶν. Πάντες οὗτοι μετὰ χαρᾶς καὶ μεγάλης συγκινήσεως ὑπεδέχθησαν τὸν κ, Ἰωάννην. Μπούραν ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτοὺς ἐκ μόνου τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ ἐλαυνόμενος νὰ γνωρίσῃ τούτους ἐκ τοῦ πλησίον, καὶ μεταδώσῃ τὰς περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργασιῶν των ἐντυπώσεις του. Ὄντως αἱ «Θερμοπύλαι» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γέμουσιν ἐξ ἀνταποκρίσεων τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῶν περὶ τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἑλληνικῶν κοινοτήτων καὶ ἐργατῶν, οἱ δὲ ἀναγνῶσται τῶν «Θερμοπυλῶν» ἀπλήστως ἀνεγί-

νωσκον ταύτας, πρώτην ἤδη φορὰν πληροφορούμενοι περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν ὁμοφύλων των ἐν ταῖς διαφόροις ἀμερικανικοῖς κέντροις, καὶ ἰδίως περὶ τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ μεταλλείων. Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἀνταποκρίσεις τινὰς ἐκ τούτων, σταλείσας ἐκ τῶν Δυτικῶν Πολιτειῶν, αἵτινες καίτοι σύντομοι, εἶναι ἀρκούντως διαφωτιστικαὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων.

«Ἀναχωρήσας ἐκ τῆς πόλεως Portland Oregon ἔφθασα τὴν 29ην Αὐγούστου εἰς τὴν πόλιν Astoria τῆς ἰδίας πολιτείας. Ἡ πόλις αὕτη κειμένη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Κολόμβου ἀποτελεῖται τὸ ὅλον σχεδὸν ἐκ ξυλίνων οἰκιῶν, τὸ δὲ κύριον εἰσόδημα αὐτῆς προέρχεται ἐκ τῆς ἐν τῷ ποταμῷ ἁλιείας καὶ τῆς ξυλείας ἣν ἄφθονον παρέχουσι τὰ περικυκλοῦντα αὐτὴν δάση. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι περὶ τοὺς 200 Ἕλληνας, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἁλιείαν, ἐξ ἧς ἱκανὸν κέρδος ἀποκομίζουσι. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἑορτὴν τριήμερον κατ' ἔτος ἑορτάζουσιν, ἣν πρὸ πολλοῦ ᾐσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ καθιερώσωσι πρὸς βραχεῖαν ἀνάπαυσιν καὶ ψυχαγωγίαν, καθόσον καθ' ὅλον τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τοῦ ἔτους εἶναι ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν ἐργασίαν των ταύτην. Ἐνταῦθα πλεονάζει ἰδίως τὸ ἑβραϊκὸν ἰαπωνικὸν καὶ σινικὸν στοιχεῖον, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς παραλίους τοῦ Εἰρηνικοῦ Ἀμερικανικὰς πόλεις ἐπικρατοῦσιν οἱ ἀνωτέρω πληθυσμοί, δυσκόλως δὲ ἕνεκα τούτου ἀναδείκνυνται ἐνταῦθα ἄλλαι ἐθνικότητες ἐξ Εὐρώπης, μὴ ἐξαιρουμένων εἰς τὰς πλείστας τῶν πόλεων οὐδ' αὐτῶν τῶν Ἀμερικανικῶν. Καταστήματα Ἑλληνικὰ εἶναι τὰ ἑξῆς: 1 ζαχαροπλαστεῖον, 4 ξενοδοχεῖα, καὶ 2 παντοπωλεῖα.

«Τὴν ἑπομένην ἦλθον εἰς τὴν πόλιν Clifton τῆς αὐτῆς πολιτείας τῆς ὁποίας ὁ μεγαλήτερος πληθυσμὸς ἀποτελεῖται ἐξ Ἑλλήνων ἀσχολουμένων ἐπίσης εἰς τὴν ἁλιείαν. Ἐνταῦθα ἐπίζηλον θέσιν μεταξὺ τῶν ομογενῶν ἡμῶν κατέχει ὁ κ. Δ. Φαλάγκας παρέχων τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ προθύμως εἰς πάντα Ἕλληνα. Εἶναι ἐγκατεστημένος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πρὸ εἰκοσιπενταετίας, ἡ δὲ ἔκτασις τῶν οἰκιῶν αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς πλέον τῶν 10 στρεμμάτων, ὧν πρὸς τού-

τοις κάτοχος 120 στρεμμάτων γαιῶν πλησίον τῆς πόλεως κειμένων.

« Μετὰ δύο ἡμέρας, ἤτοι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, ἀφικόμην ἐν τῇ πόλει Seattle τῆς πολιτείας Οὐασιγκτῶνος, ἥτις εἶναι τὸ ἀπώτερον σημεῖον τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν παρὰ τὴν Βρεττανικὴν Κολομβίαν (Καναδᾶ). Ἡ πόλις αὕτη παράλιος οὖσα καὶ περιβρεχομένη ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Βορείῳ Εἰρηνικῷ Ὠκεανῷ ἐκβάλλοντος ποταμοῦ τῆς Ἀλάσκας, εἶναι ὁ πλησιέστερος λιμὴν τῆς Ἀμερικῆς πρὸς τὴν Ἰαπωνίαν καὶ Κίναν, καὶ διὰ τοῦτο τυγχάνει ἐμπορικωτάτη εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν εὑρισκομένη πρὸς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἄνω Ἀνατολῆς. Ἔχει εὐρύτατον λιμένα μὲ βαθύτατα ὕδατα περιβαλλόμενον ὑπὸ καταφύτων καὶ γραφικῶν ὀρέων μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ὄρη Κασκάδα καὶ Ὀλυμπιακός, τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ ἔχουσιν ὕψος τριῶν μιλίων, οὖσαι ἀείποτε χιονοσκεπεῖς. Ἐνταῦθα διαμένουσι περὶ τοὺς 200 Ἕλληνας καὶ 25 Ἑλληνίδες καταγινόμενοι οἱ πλεῖστοι ἐπίσης εἰς ἁλιείαν, διατηροῦντες πρὸς τούτοις 1 ζυθοπωλεῖον, 10 ξενοδοχεῖα, 3 ζαχαροπλαστεῖα, 2 ὀπωροπωλεῖα, 1 Κρεοπωλεῖον, 6 στιλβωτήρια, 2 ἰχθυοπωλεῖα καὶ τὸ θαυμαστότερον πάντων τρία θέατρα. Εἶναι εὐφρόσυνον καὶ μεγάλως ἀγάλλεται ὁ Ἕλλην ἐπισκέπτης ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ταύτῃ χώρᾳ, εὑρισκόμενος αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ προσφιλῶν ὁμογενῶν, ἀποκατεστημένων πάντων σχεδὸν καλῶς, καὶ φερόντων διηνεκῶς ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν θερμὴν καὶ ἀδιάλειπτον τὴν ἀνάμνησιν τῆς προσφιλοῦς πατρίδος, εὑρισκομένης ἴσως εἰς τοὺς ἀντίποδας τῆς θέσεως ταύτης. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν τυγχάνουσιν ἰδιοκτῆται οἰκιῶν, πάντες δὲ προσέρχονται κατὰ Κυριακὴν ἐκκλησιαζόμενοι εἰς Ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως Ἕλληνος ἱερέως.

Μετὰ διαμονὴν δύο ἡμερῶν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ πόλει ἀφικόμην εἰς τὴν πόλιν Βικτωρίαν τῆς Βρεττανικῆς Κολομβίας ἔνθα δὲν ἐκτείνεται πλέον τὸ κράτος τοῦ κολοσσιαίου ἔθνους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Βρεττανικὴ Κολομβία, ὡς γνωστόν, ἀνήκουσα εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι τὸ βορειότερον μέρος τοῦ Καναδᾶ συνορεύων πρὸς τὴν παγωμένην Ἀλάσκαν. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι παράλιος καὶ κομψοτάτη ὡς ἐκ

τῶν λαμπρῶν αὐτῆς οἰκοδομῶν, περιβάλλεται δὲ ὑπὸ γραφικῶν καὶ ποικιλομόρφων τοπείων προσδιδόντων μείζονα καλλονὴν εἰς αὐτήν. Ἔχει ἀξιόλογον νκύσταθμον καὶ διάφορα ἄλλα μεγαλοπρεπῆ δημόσια κτίρια, ὡς καὶ γραφεῖον μεταναστεύσεως πρὸς ἐξέτασιν τῶν εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν ἔδαφος εἰσερχομένων μεταστῶν καὶ ἄλλων ἐπισκεπτῶν. Διαμένουσιν ἐν αὐτῇ περὶ τοὺς 200 Ἕλληνας ἔχοντες οἱ πλεῖστοι καὶ ἐνταῦθα ὡς κυρίαν αὐτῶν ἀσχολίαν τὴν ἁλιείαν, ἥτις ὅμως δυστυχῶς εἶναι εἰς τὸ πέλαγος τοῦτο λίαν ἐπικίνδυνος, ἕνεκα τῶν συχνῶν καὶ ἀπροόπτων τρικυμιῶν. Ναύτης παλαιὸς ἐκ τῶν Ἑλλήνων μοὶ ἔλεγεν περίλυπος ὅτι μέχρι σήμερον ἔχουσιν ἀπολεσθῆ περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα Ἕλληνες ναῦται εἰς τὴν ἐπικίνδυνον διὰ τὰ ὕδατα ταῦτα ἐργασίαν αὐτήν. Ὑπάρχουσιν ἐπὶ πλέον ἐνταῦθα 5 ζαχαροπλαστεῖα, 2 ἰχθυοπωλεῖα, καὶ 1 ξενοδοχεῖον, ἐργαζόμενα πάντα ἱκανοποιητικῶς. Μερικοὶ ἐκ τῶν παλαιῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων ἔχουν ἔλθη εἰς γάμον μετὰ τῶν ἰνδῶν γυναικῶν μεθ᾽ ὧν συζῶσιν ἐν ὁμονοίᾳ. Ἡ γεωργία εὑρίσκεται σχεδὸν εἰς χεῖρας τῶν Ἰαπώνων καὶ Σινῶν, ὅπερ εἶναι ἐπιζήμιον εἰς τοὺς Εὐρωπαίους μετανάστας διότι καὶ ἡ ἀξία τῶν προϊόντων ἔχει ὑποτιμηθῇ παρὰ τούτων, καὶ ἡ τῆς ἐργασίας. Τὸ μᾶλλον ἀξιοπερίεργον εἶναι ὅτι εἷς ἐκ τῶν Ἑλλήνων διαμένων ἐν χωρίῳ τινὶ μακρὰν τῆς πόλεως ἔχει ἀνακηρύξει ἴδιον βασίλειον περιστοιχιζόμενος ὑπὸ εὐαρίθμων Ἰνδῶν, οἵτινες τυφλῶς ὑπακούουσιν εἰς τὰ κελεύσματα αὐτοῦ καὶ ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν βασιλέα των.

25 Αὐγούστου 1905

ΙΩ. ΑΘ. ΜΠΟΥΡΑΣ

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ

Παραθέτοντες κατωτέρω δύο ἀνταποκρίσεις τοῦ περιοδεύοντος διευθυντοῦ τῶν «Θερμοπυλῶν» κ. Ἰω Μπούρα, τὴν μὲν μίαν ἐκ Σακραμέντο τῆς Καλιφορνίας τὴν δὲ ἑτέραν ἐξ Ἁγίου Φραγκίσκου, πράττομεν τοῦτο πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ὁ ἀναγνώστης τοῦ παρόντος βιβλίου, γνωρίσῃ κάλλιον τί ἐστί Καλιφόρνια, ὁποία ἡ σημα-

Συμπόσιον ἐν Sheboygan.

σία τοῦ λιμένος Ἁγίου Φραγκίσκου καὶ ὑπὸ ποίας συνθήκας διάγουσιν οἱ ἐν τῇ ἀπομεμακρυσμένῃ ἐκείνῃ πολιτείᾳ ἐγκατεστημένοι ὁμογενεῖς ἡμῶν:

Σακραμέντον 7 Σεπτεμβρίου 1905

Ἀναχωρήσας ἐκ Βικτωρίας τῆς Βρεττανικῆς Κολομβίας (Βορείου Καναδᾶ) εἰσῆλθον πάλιν εἰς τὸ ἔδαφος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ μετ' εὐχάριστον ταξείδιον, τὴν 6ην

Σεπτεμβρίου ἔφθασα εἰς Σακραμέντον, πρωτεύουσαν τῆς Καλιφορνίας. Ἅμα τῇ ἐνταῦθα ἀφίξει μου ἡ ἀνάμνησις τῆς γλυκείας πατρίδος παρέστη ζωηροτέρα ἐν ἐμοί, διότι ἡ Καλιφορνία ὁμοιάζει ἐν μικρῷ πρὸς τὴν πεδιάδα τῆς Σπάρτης, εἶναι δὲ ἐν μεγάλῃ κλίμακι διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὅ,τι ἦσαν ἄλλοτε αἱ σταφιδοφόροι ἐπαρχίαι τῆς Πελοποννήσου, διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὁπόταν ἡ σταφὶς ἀπετέλει τὸ χρυσοφόρον προϊὸν αὐτῆς.

Ὁποία καταπληκτικὴ ὁμοιότης προσπίπτει εἰς τὰς ἐντυπώσεις μου εἰς πᾶν βῆμά μου ἀνὰ τὰς ἀμπελοφόρους, πορτοκαλλεοφόρους καὶ καταφύτους ἐξ ἄλλων ὀπωροφόρων πεδιάδας τῆς Καλιφορνίας! Ἐδῶ ἀτελεύτητος σειρὰ ἀμπέλων, τὸ φύλλωμα τῶν ὁποίων καταλαμβάνει ἐκτάσεις ἐφ' ὅσον ὁ ὀφθαλμὸς ἐκτείνεται, ὁμοιάζει, πρὸς τὴν ἥσυχον παραπλεύρως θάλασσαν ἥτις ἀτελευτήτως ἐκτείνεται πέραν πρὸς δυσμάς. Ἐκεῖ ἀχανεῖς ἐκτάσεις πορτοκαλεώνων, συκεώνων καὶ ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων, ἐξηγοῦσιν εἰς τὸν ἐπισκέπτην τὸν μέγαν πλοῦτον τῆς πολιτείας ταύτης, πρὸς τὴν ὁποίαν ἄφθονον εἰσκομίζεται ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων πολιτειῶν τὸ ἀμερικανικὸν χρῆμα, τροφοδοτοῦσαν εἰς μεγάλας ποσότητας κατ' ἔτος ταύτας διὰ τῶν ἀφθόνων καὶ ποικίλων ὀπωρῶν της. Καί ἤδη ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ ἀνὰ τὰς ἐξοχὰς περιπάτου μου εἰς τὴν πόλιν εἰς ἀδιάπτωτον παραμένω θαυμασμὸν προσηλῶν τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν, ἰδιωτικῶν τε καὶ δημοσίων, αἵτινες μαρτυροῦσι τὴν ἐν πλούτῳ ἀκμὴν τῆς πόλεως ταύτης. Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως ὑπάρχει ἐκτεταμένον Πάρκον ἀποτελούμενον ἐξ ὅλων τῶν δένδρων ἅτινα ἡ φύσις παράγει, ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτοῦ ὑψοῦται μεγαλοπρεπέστατον κτίριον, τὸ μέγαρον τῆς πολιτείας. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμένουσι περὶ τοὺς πεντήκοντα Ἕλληνες διατηροῦντες

5 ζαχαροπλαστεῖα, 3 στιλβωτήρια, 1 κουρεῖον, 2 ξενοδοχεῖα καὶ πάντες εὑρισκόμενοι εἰς καλὴν θέσιν, ἀλλὰ δυστυχῶς ὄχι καὶ εἰς πλήρη ὁμόνοιαν μεταξύ των.

— Ὁ Ἅγιος Φραγκῖσκος καὶ ἡ σημασία τοῦ λιμένος αὐτοῦ.

Ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ 29 Σ)βρίου 1905

Τὴν πρωτεύουσαν τῆς Καλιφορνίας, Σακραμέντον, ἐγκαταλείψας ἀφικόμην μετὰ τρίωρον ἀλησμόνητον σιδηροδρομικὸν ταξείδιον διὰ μέσου τῆς ἀπεράντου καὶ γνωστῆς διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὴν ποιότητα τῶν προϊόντων της, ὁμωνύμου τοῦ διαρρέοντος ποταμοῦ Σακραμέντου, κοιλάδος εἰς τὴν παράλιον πόλιν Oakland καὶ ἐκεῖθεν διεπεραιώθην διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς τὴν ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχουσαν καὶ ὑπὸ τοῦ λιμένος χωριζομένην μητρόπολιν καὶ βασιλίδα τῶν πόλεων τοῦ Εἰρηνικοῦ, Ἅγιον Φραγκῖσκον, ἐκτισμένην ἐπὶ ἑπτὰ γραφικωτάτων λόφων, ἔνθα ἐγενόμην ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς παρὰ τῶν πολυπληθῶν μελῶν τῆς ἀκμαζούσης καὶ προοδευτικῆς ὁμογενοῦς παροικίας.

Ἡ πόλις τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, προωρισμένη ὡς ἐκ τῆς τοπογραφικῆς αὐτῆς θέσεως, τῶν ἄλλων φυσικῶν πλεονεκτημάτων καὶ τοῦ ἀπαραμίλλου λιμένος της, νὰ καταστῇ οὐδεμιᾶς δευτέρα ἐν τῷ κόσμῳ, κατοικεῖται ὑπὸ 400.000 κατοίκων. Ἂν δὲ ἐπεχείρουν νὰ περιγράψω τὰ κατὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς πιθανότητας εὐρυτέρας ἀναπτύξεως αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι, τὰς ὁποίας ἀναμφισβητήτως ἡ πόλις αὕτη κέκτηται, θὰ ὑπεχρεούμην νὰ καταναλώσω πενταπλοῦν χρόνον ἐκείνου ὅν ἐν τῇ δια-

θέσει μου ἔχω καὶ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς πολιτείαις ὁμογενῶν. Ἐν τούτοις ἐφ' ὅσον ὁ χῶρος καὶ ὁ χρόνος μᾶς ἐπιτρέπει, θὰ προσπαθήσω νὰ δώσω ἀμυδρὰν ἰδέαν τούτων καί, κατὰ τὸ ἐφικτόν, νὰ διαφωτίσω ἐκείνους τῶν ἀναγνωστῶν, οἵτινες δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν εὐκαιριῶν, τὰς ὁποίας κατ' ἀνάγκην θὰ παρουσιάσῃ ἡ μέσῳ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου μέλλουσα νὰ διενεργηθῇ μετὰ τῶν νήσων καὶ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς ἐμπορικὴ κίνησις.

Ὁ ἀμερικανικὸς Λαὸς μόλις ἤρξατο νὰ κατανοῇ ὅτι ἡ «Χρυσῆ Εἴσοδος» (Golden Gare) ὡς κοινῶς ἀποκαλεῖται ἡ εἴσοδος τοῦ λιμένος Ἁγίου Φραγκίσκου, εἶναι καὶ ἔσεται ἡ φυσικὴ πρόθυρα τῆς πρὸς τὴν Ἀνατολὴν ὁδοῦ, μέλλουσα νὰ ἀνοίξῃ νέους ἐμπορικοὺς ὁρίζοντας καὶ νὰ παρουσιάσῃ εὐκαιρίας καὶ ἐκπλήξεις πρωτοφανεῖς καὶ ἀνεκμεταλλεύτους. Ὀλίγα πρότερον ἔτη ἀφετηρία πάσης ἐμπορικῆς κινήσεως ἐθεωρεῖτο τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς Ἀμερικανικῆς ἠπείρου, ἀλλὰ τὰ πράγματα ἤλλαξαν ἐξ ὁλοκλήρου νῦν ὅτε ἀντιθέτως τὰ πάντα ἔλαβον τὴν πρὸς Δυσμὰς ἄγουσαν καὶ ἡ μητρόπολις τῆς Καλιφορνίας ἐγένετο τὸ σημεῖον ἐκκινήσεως ὅλων ἐκείνων οἵτινες ἀναγνωρίζουσιν ὅτι τὴν «Χρυσῆν Εἴσοδον» ἅπαξ κάμψαντες εὐθὺς εἰσέρχονται εἰς νέους ἀνεξερευνήτους κόσμους. Διότι Ἀνατολὴ δὲν εἶναι μόνον ἡ Κίνα. Εἶναι αἱ νῆσοι Χαβάϊ μὲ τὰς ἐκτεταμένας καλλιεργησίμους γαίας των καὶ τὸ μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐμπόριόν των, αὐξάνον κατ' ἥμισυ ἑκατομμύριον δολλαρίων μηνιαίως. Ἀκολούθως αἱ Φιλιππῖναι νῆσοι μὲ τὴν ἐπανάστασιν ἐκλείψασαν καὶ τὴν εἰρηνικὴν ἀποκατάστασίν των ἱκανοποιοῦσαι πάντα ἔχοντα ζῆλον καὶ ἐνεργητικότητα. Ἡ νέα Ζηλανδία καὶ ἡ Αὐστραλία, μετὰ τῶν ἠπειρωτικῶν ἐκτάσεών των καὶ τὸ κολοσσαίως ἀναπτυσσόμενον ἐμπόριόν των. Αἱ Ἰνδίαι, ἔνθα σιδηροδρομικαὶ

Ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα ὑπὸ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου Ἀτλάντας Γεωργίας.

γραμμαί, δημόσιοι δρόμοι καὶ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια εἶναι ὑπὸ κατασκευήν. Ἡ Ἰαπωνία μὲ τὴν σύγχρονον ἐπιχειρηματικότητά της, ἡ Σιβηρία μὲ τὸν παμμέγιστον σιδηρόδρομόν της, τὴν πληθώραν τῶν δημητριακῶν καρπῶν της καὶ τὴν μεγάλην ἀνάγκην γεωργικῶν ἐργαλείων. Τὸ Σιάμ, ὅπου, καίτοι τὸ γεγονὸς δὲν εἶναι γενικῶς γνωστόν,

ἐν τούτοις ἡ πρωτεύουσα ἀνακαινίζεται μετὰ σπουδῆς, ὡς ἂν οἱ ἀνατολῖται ἐξαίφνης ἀνεκάλυψαν τὸν τρόπον, δι᾽ οὗ οἰκοδομοῦνται ἡ Νέα Ὑόρκη καὶ οἱ Παρίσιοι τῆς εἰκοστῆς ἑκατονταετηρίδος καὶ ὅπου σιδηραῖ γέφυραι οἰκοδομοῦνται ἐνιαυσίως διὰ τῆς γενναιοδωρίας τοῦ Βασιλέως καὶ ἡ διὰ καλάμου καὶ πλακῶν στέγη τῶν καλυβῶν τῶν ἰθαγενῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ σιδήρου καὶ τῆς οἰκοδομησίμου ἐμπορικῆς ξυλείας.

Ο ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΕΖΩΝ

Ὁ καιρὸς παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεί, καθ᾽ ὃν ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐθεωρεῖτο κινδυνώδης δοκιμαστικὴ ἀπόπειρα. Τὰ σύγχρονα ἔθνη ἐδημιούργησαν ἰσχυρὰς ἀποικίας, τὰς ὁποίας θὰ διατηρήσωσι διὰ παντὸς μέσου, καὶ τὰ διάφορα ἐμπορικὰ συνδικᾶτα καὶ οἱ κεφαλαιοῦχοι ἡδραίωσαν συμφέροντα ἅτινα ἡ περαιτέρω ταχεῖα πρόοδος τῆς συγχρόνου ἐμπορικῆς ἀναπτύξεως κατέστησαν ἀπαραίτητα. Αἱ φῆμαι, αἱ κυκλοφοροῦσαι περὶ διεθνῶν πολέμων καὶ διαμελισμοῦ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν τῆς Κίνας καθίστανται, ἰδίᾳ νῦν ὅτε κατὰ τοιοῦτον ἀπροσδόκητον τρόπον ἔληξεν ὁ μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἰαπωνίας αἱματηρὸς πόλεμος, ἀπίθανος ἂν οὐχὶ ἐντελῶς ἀνυπόστατος, καὶ τούτου ἕνεκεν ἡ πρὸς τὸ Οὐράνιον Κράτος ἐμπορικὴ μετανάστευσις ὀγκοῦται. Χιλιάδες κατ᾽ ἔτος, Ἄγγλων, Γερμανῶν, Γάλλων καὶ Ἀμερικανῶν διαβαίνουσιν τὴν «Golden Gate» κατευθυνόμενοι πρὸς τὴν Ναγκασσάκην, τὴν Σαγκάην, τὸ Χὸν γκόγκ καὶ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, ὅπου ἱδρύουσιν ὑποκατα-

στήματα τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων ἀπεσταλμένοι οὗτοι εἶναι.

Ὁ Σίνης ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐκπολιτίζεται καὶ ἐγκαταλίπων τὰ ἀρχέγονα ἤθη καὶ τὰς συνηθείας του, ἀσπάζεται νεωτέρου εἴδους τοιαύτας, ἀντὶ δὲ τοῦ κηροῦ, ὁ ὁποῖος μέχρι τοῦδε ἀμυδρῶς ἐφώτιζε τὴν κατοικίαν του, μεταχειρίζεται νῦν τὴν κατὰ πολὺ εὐθηνοτέραν λάμπαν πετρελαίου καὶ εἶναι βεβαιότατον ὅτι ἐντὸς μικροῦ τὸ ἀεριόφως καὶ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς θὰ εἶναι κοινὰ ἐν Κίνᾳ ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις. Τὸ χοίρειον κρέας, ὅπερ κατὰ μέγα μέρος ἀποτελεῖ τὴν τροφήν του, ἔπαυσεν ἀγοράζων ἐκ τοῦ ρυπαροῦ τῆς πατρίδος του σφαγείου, τῷ ἀποστέλλεται δ' ἐντὸς κυτίων ἐκ τῆς ἀντίπεραν ἀκτῆς τοῦ Εἰρηνικοῦ. Ὁ Κινέζος δὲν ἀρέσκεται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καταλόγων. Ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ ἐπὶ τόπου μεταβαίνων καὶ συναντῶν αὐτὸν προσεκτικῶς, ὁ κερδίζων τὴν ἐμπιστοσύνην του διὰ συνεχοῦς καὶ τιμίας συναλλαγῆς, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀποκτᾷ καὶ διατηρεῖ τὴν πελατείαν του. Εἶναι ἕτοιμος ν' ἀνταλλάξῃ τὴν πεπαλαιωμένην βελόνην του, δι' ἧς ἀπὸ αἰώνων κατασκευάζει τὴν μετάξινον περισκελίδα του, διὰ νεωτάτου συστήματος ραπτικῆς μηχανῆς, εὐθὺς ὡς τῷ ἐπιδειχθῇ ἡ πραγματικὴ αὐτῆς ἀξία καὶ ἀνὰ μίαν καὶ ὅλας συλλήβδην τὰς ἄλλας του συνηθείας ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἀντιβαίνουν αὗται πρὸς τὰς προγονικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις καὶ τὸν Κομφούκιον.

Αἱ βλέψεις τῶν Ἀμερικανῶν.

Πέραν τῆς Κίνας, νοτιοανατολικῶς, κεῖνται ἡ Ἀραβία, ἡ Περσία καὶ ἡ Μικρὰ Ἀσία, αἱ ἐκτάσεις τῶν ὁποίων παρουσιάζουσιν εἰς τοὺς ἐμπορικοὺς ἐξερευνητὰς ἐδάφη μᾶλλον εὐπρόσιτα τῶν τῆς Κίνας εἰς τοὺς σκοπούς των. Τοῦτο

κατεννοήθη παρὰ τῶν Ἀμερικανῶν, καὶ ὡςοί Γερμανοὶ θεωροῦσι τὸν Περσικὸν κόλπον ὡς τὴν μόνην πρὸς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν ὁδόν, οὕτω καὶ οὗτοι διαβλέπουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ λιμένος τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ἄρχεται ἡ πρὸς τὸ κέντρον τῆς δράσεως ἄγουσα. Πρὸς τοῦτο ἀπὸ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης παρασκευάζονται ὅπως πάνοπλοι κατέλθωσιν εἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα, οὐδενὸς δὲ θ' ἀμελήσωσι τὸ ὁποῖον θὰ τοῖς ἀπεστέρει τοὺς καρποὺς τῆς βεβαίας νίκης των. Ἡ ἐμπορική των ναυτιλία καθ' ἡμέραν καταστᾷ ἔδαφος, σιδηρόδρομοι δέ διασχίζοντες ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Ἀμερικανικὴν ἤπειρον καὶ ἄλλοι ὑπὸ κατασκευήν ἢ μελέτην, καταλήγουσι πάντες, ὡσεὶ μαγνητική τις δύναμις τοὺς εἵλκυεν, εἰς Ἅγιον Φραγκίσκον. Οὕτω, ἐκτὸς τῶν ὑπαρχουσῶν δύο ἠπειρωτικῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, καὶ ἡ ἀπὸ Βαλτιμόρης ἀρχομένη καὶ εἰς Ogden τῆς πολιτείας Utah ἐξικνουμένη σιδηροδρομικὴ γραμμή, προεκτείνεται μὲ σκοπὸν νὰ καταστήσῃ τὸν Ἅγιον Φραγκῖσκον τὸν τελευταῖον ἐπὶ τοῦ Ειρηνικοῦ σταθμόν της. Δεκάδες ὅλαι χιλιάδες ἐργατῶν θὰ χρησιμοποιηθῶσι πρὸς κατασκευὴν 800 ὑπολειπομένων μιλίων, τὰ δὲ ἡμερομίσθια ὑποστάντα ὕφεσιν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ὑψώθησαν αὖθις.

Οἱ Ἕλληνες ἐργάται τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

Οἱ Ἕλληνες ἐργάται ἀποδειχθέντες καὶ ἀναγνωρισθέντες ὡς οἱ φιλοπονώτεροι καὶ μᾶλλον κατάλληλοι διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας, κατὰ μεγάλους ἀριθμοὺς θὰ προσληφθῶσι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ταύτης γραμμῆς, ἥτις μέλλουσα νὰ διέλθῃ μέσῳ ἀγόνων πεδιάδων καὶ διὰ

πετρωδῶν ὀρέων, θὰ προτιμήσῃ αὐτοὺς ὡς δυναμένους εὐκολώτερον νὰ μεταφερθῶσι κατὰ μεγάλους ἀριθμοὺς καὶ ὀλίγης σχετικῶς δαπάνης. Ὄντως ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ φιλοπονία καὶ ἡ λιτότης τοῦ Ἕλληνος ἐργάτου ἐπέβαλε τὴν ἀγάπην καὶ προτίμησιν τῶν διευθυντῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἑταιριῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς Πολιτείαις, ὁ δὲ ζῆλος τῆς ταχείας εἰς τὴν πατρίδα καὶ τοὺς οἰκείους του ἐπανόδου τὸν ἀναγκάζει νὰ περιμαζεύῃ καὶ ἀποταμιεύῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερα, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς οὕτω καλουμένους ἰθαγενεῖς, οἵτινες μετὰ πᾶσαν πληρωμῆς ἡμέραν ἀπέρχονται τῆς ἐργασίας κατ' ὁμάδας καὶ δὲν ἐπανέρχονται πρὶν ἢ καὶ ὁ τελευταῖος ὀβολός των καταναλωθῇ εἰς τὰ Ζυθοπωλεῖα.

Περὶ τὰς 3000 τοιούτων Ἑλλήνων ἐργατῶν ὑπάρχουσι σήμερον ἐν Καλιφορνίᾳ. Ἐκ τούτων μόνον ἡ ἑταιρία τοῦ Εἰρηνικοῦ (Southern Pacific) ἀπασχολεῖ περὶ τοὺς 1200 τοὺς ὁποίους μονοπωλιακῶς ἀποστέλλει τὸ μεσιτικὸν γραφεῖον ἐργατῶν τοῦ κ. Ἰωάν. Καψιμάλη, τελευταίως διορισθέντος ὑποπροξένου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Κυβερνήσεώς μας. Οἱ ἐν τῇ ἑταιρίᾳ τοῦ Εἰρηνικοῦ ἐργαζόμενοι ἕλληνες ἐργάται πληρώνουσι κατὰ μῆνα ἓν δολλάριον, τὸ ὁποῖον ἡ ἀνωτέρω ἑταιρία ἀποκόπτει ἐκ τῶν ἡμερομισθίων των μηνιαίως πρὸς ὄφελος τοῦ ἀνωτέρω μεσιτικοῦ γραφείου.

Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου.

Οἱ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ Ἕλληνες συμποσοῦνται εἰς 1200 περίπου, ἐξ ὧν ἐλάχιστοι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των.

Ὁ Σύλλογος αὐτῶν ἡ «Ἀμοιβαία Εὐεργετικὴ Ἀδελφότης» λειτουργεῖ μετ' ὄντως ἐπαινετῆς ἀκριβείας καὶ κα-

νονικότητος, ἐπιτελῶν ἔργα ἄξια μιμήσεως καὶ παντοειδῶς εὐεργετῶν τὰ μέλη καὶ φροντίζων περὶ παντὸς ἐθνικοῦ ζητήματος. Οἱ διάφοροι ἔρανοι, οἱ ἐνεργηθέντες τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος πρὸς ὄφελος τοῦ ἐθνικοῦ στόλου καὶ ἡ τελευταία ἀπόφασις τῆς ὁλομελείας, δι' ἧς ἐπληρώθη ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἀδελφότητος τὸ ἐκ δολλ. 3.000 χρέος τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου ναοῦ, εἶναι ἐλάχιστα ἐκ τῶν πολλῶν τὰ ὁποῖα τὸ ὄντως ἀξιόλογον τοῦτο σωματεῖον ἐπετέλεσεν. Ἡ κοινότης, ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ, κέκτηται ἰδιόκτητον Νεκροταφεῖον, ἀγορασθὲν ἀντὶ δολλ. 1.000 καὶ πλήρως κατηρτισμένον μεθ' ὅλων τῶν χρειωδῶν, δι' ἃ ἐδαπάνησεν ἑκατοντάδας ὅλας δολλαρίων, αἴθουσαν σχολείου, ἧς ὅμως αἱ πύλαι οὐδέποτε ἠνεώχθησαν εἰς τοὺς διψῶντας παιδείας μικροὺς Ἑλληνόπαιδας, διὰ λόγους οὓς θὰ γράψωμεν ἐν ἐκτάσει καὶ ἐν προσεχεῖ ἄρθρῳ ἀφ' οὗ προηγουμένως συλλέξωμεν τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Ὑπάρχουσιν σήμερον ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ περὶ τὰ 70 ἑλληνικὰ ἑστιατόρια τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι εἶναι ἐπικερδεῖς διατηρούμεναι ἐν ἀρίστῃ καταστάσει καὶ εἰς τοὺς κεντρικωτέρους δρόμους. Ἐπίσης περὶ τὰ 40 ζαχαροπλαστεῖα, ἅπαντα λαμπρῶς εὐπρεπισμένα καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ὁποίων ὡς καὶ οἱ τῶν ἑστιατορίων ἀπολαμβάνουσι μεγίστης ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν μετὰ τῶν ὁποίων ἰδίᾳ ἐμπορεύονται, δύο Ἑλληνικὰ κουρεῖα, ἀρκετὸς ἀριθμὸς στιλβωτηρίων, δύο καφενεῖα, ἓν ζυθοπωλεῖον, ἀρτοποιεῖον, ραφεῖον, τρία παντοπωλεῖα, ἐργοστάσιον ζαχαροπλαστικῆς, περὶ τοὺς 200 πλανώδιοι ὀπωροπῶλαι ἀπολαμβάνοντες ἀρκετά, μία ἀποθήκη πωλήσεως γαιανθράκων 2 μεσιτικὰ γραφεῖα Ἑλλήνων ἐργατῶν, καὶ τὸ γνωστὸν κατάστημα εἰσαγωγικῶν προϊόντων καὶ χονδρικῆς πωλήσεως φρούτων ὡς καὶ κατασκευῆς οἴνων τοῦ κ. Μ. Δ. Βαμβάλη,

διενεργοῦντος τὸ ἐμπόριον ἰδίᾳ τῶν φρούτων μετὰ τῶν νήσων Honolulu εἰς εὐρεῖαν κλίμακα. Ὁ κ. Βαμβάλης, μεγάλως ἐκτιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος παρὰ πάντων ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ, κέκτηται τέσσαρας ἰδιοκτήτους οἰκίας ὡς καὶ ὁ ἐκ Γαλαξειδίου κ. Ἀλέξανδρος Κώνστας τοῦ ὁποίου ἡ φιλοπατρία καὶ τὰ γενναῖα αἰσθήματα προκαλοῦν τὸν σεβασμὸν ὅλων τῶν ἐνταῦθα ὁμογενῶν. Ὁ Δήμαρχος κ. Εὐγένιος Σμίτζ, τὸν ὁποῖον εἶδον αὐτοπροσώπως καί ὅστις μὲ ἐδέχθη λίαν εὐπροσηγόρως ἐξεφράσθη ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐπίσης καὶ ὁ κ. Ἀβραὰμ Ρούφ ἀρχηγὸς τῆς ἰσχυούσης πολιτικῆς μερίδος.

ΙΩΑΝ. ΑΘ. ΜΠΟΥΡΑΣ

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς χαιρετίζων τὰς "Θερμοπύλας"

ΔΕΙΠΝΟΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ κ. ΙΩ. ΜΠΟΥΡΑ

Ἡ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ «Ἀμοιβαία Εὐεργετικὴ Ἑλληνικὴ Ἀδελφότης» μετὰ τῆς ἐκεῖ Κοινότητος καὶ τοῦ «Πολιτικοῦ Συλλόγου» παρέθεσαν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῷ κ. Μπούρᾳ μεγαλοπρεπέστατον δεῖπνον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ διευθυντὴς τῶν «Θερμοπυλῶν» ἐξεφώνησε τὸν ἑξῆς λόγον:

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται,

Εὐτυχὴς λογίζομαι ὅτι εὑρισκόμενος σήμερον ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω προσωπικῶς πάντας ὑμᾶς. Σπεύδω δὲ εὐθὺς ἀμέσως νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς περιποιήσεις καὶ τὴν φιλοξενίαν ἥν μοὶ παρέσχετε. Περιοδεύων ἀνὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πρὸ ἓξ περίπου μηνῶν ἔπραξα τοῦτο ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως γνωρίσω ἐκ τοῦ πλησίον πάντας εἰ δυνατὸν τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενεῖς καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως μορφώσω ἰδέαν τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς διάγουσιν. Πανταχοῦ ἐξ οὗ διῆλθον μέχρι σήμερον ἀπεκόμισα τὰς μᾶλλον εὐχαρίστους ἐντυπώσεις ἐκ τῆς δράσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἡμετέρων. Ἐργασία καὶ Οἰκονομία εἶναι τὰ δύο κύρια συστατικὰ, τὰ ὁποῖα διακρίνουσιν ἐν τῇ ἀρχῇ τὸν μετανάστην Ἕλληνα, ἐφόδια ἀσφαλῆ δι' ὧν τόσον θαυμασίως καὶ ταχέως ἐπιτυγχάνει οὗτος ἐνταῦθα. Ἐφ' ὅσον δὲ ὑλικῶς περισσότερον προοδεύει, καθίσταται ἄξιος τῆς προσοχῆς καὶ τῶν ἐπαίνων τῶν Ἀμερικανῶν, παρουσιάζων ὅλα τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ἕνεκα τῶν ὁποίων εἶναι ἐπιθυμητὴ παρ' αὐτῶν ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ ἐνταῦθα. Εἰς τὴν πρόοδον ταύτην ἐνομίσαμεν ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συντελέσωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἰδοὺ ὁ μόνος λόγος ὅστις παρεκίνησεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν «Θερμοπυλῶν», προερχόμενος ἐκ τῆς ζωηρᾶς ἡμῶν ἐπιθυ-

μίας, ὅπως φανῶμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ὠφελιμώτεροι εἰς τὴν φιλτάτην πατρίδα, τῆς ὁποίας τὰ τέκνα πρὸ δεκαετίας ἰδίως ἀθρόως ἤρχισαν μεταναστεύοντα ἐνταῦθα, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐπωφελέστερον ἐργαθῶσι καὶ δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τὴν πατρίδα ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ φιλοξένῳ ταύτῃ Χώρᾳ. Ἡ μακρὰ προηγουμένη ἡμῶν ἐνταῦθα ἐγκατάστασις, καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀποκτηθεῖσα παντοειδὴς πεῖρα, αἱ γνώσεις ἡμῶν, τῶν ἐνταῦθα προσώπων τε καὶ πραγμάτων, κατέστησαν ἡμᾶς θαρραλεωτέρους εἰς τὴν ἀπόφασίν μας περὶ ἱδρύσεως τῶν «Θερμοπυλῶν», διότι οὕτω θὰ ἠδυνάμεθα νὰ φανῶμεν πολυειδῶς ὠφέλιμοι εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἐγκαθισταμένους ὁμογενεῖς, μετὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύναντο νὰ συγκοινωνῶσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι συγγενεῖς, παρακολουθοῦντες διὰ τῶν στηλῶν τῶν «Θερμοπυλῶν» τὴν ἐνταῦθα δρᾶσιν καὶ πρόοδον τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν. Ἐκ τῶν πατριωτικῶν τούτων λογων ὠθούμεναι αἱ «Θερμοπύλαι» ἀνέλαβον ἄλλοτε τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς συλλογὴν ἐράνων παρὰ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν Στόλου, τοῦ Παναγίου Τάφου, τοῦ ἐν Ἀθήναις πατριωτικοῦ συλλόγου ὁ «Ἑλληνισμός», τοῦ ταμείου τῆς Ἀμύνης, τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν κλπ. Δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀναφέρω τὴν ἀγαλλίασιν ἣν ᾐσθάνθην ἰδὼν τὰς προόδους ἃς καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐποίησεν ἡ παροικία ἡμῶν. Καὶ βεβαίως ἡ πρόοδος αὕτη θὰ ἐπήρχετο ὅταν ἡ ἐνταῦθα Ἑλληνικὴ παροικία ἀποτελῆται ἐκ προσώπων μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκομαι τὴν στιγμὴν ταύτην. Χαίρων λοιπὸν ἐπὶ τούτῳ καὶ εὐχαριστῶν πάλιν θερμῶς ὑμᾶς διὰ τὰς πρὸς ἐμὲ τόσας φιλικὰς ἐνδείξεις, ἀναφωνῶ: Ζήτωσαν ἡ ἐνταῦθα ἑλληνικὴ Παροικία καὶ ἅπας ὁ Ἑλληνισμός».

Μετὰ τὸν κ. Μπούραν ὁ κ. Henry Martin, Ἀμερικανὸς καὶ πρώην πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ λαβὼν τὸν λόγον ἀγγλιστὶ εἶπε τὰ ἑξῆς:

Εὐχαριστῶ τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν εὐγενῆ πρόσκλησιν ἐμοῦ ὅπως παρακαθήσω εἰς τό διδόμενον συμπόσιον πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Ἰω. Μπούρα, τὸν ὁποῖον χαίρω μεγάλως λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ συστήσω ἐνταῦθα. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ τυγχάνει μεγάλης φήμης εἰς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας, καὶ συγχαίρω τοῦτον ἐπὶ τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ ἐπιτυχίᾳ ὡς διευθυντοῦ τῶν «Θερμοπυλῶν», Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου προσαγορεύουσιν ὑμᾶς, Κε Μπούρα, διὰ τοῦ ὡς εὖ παρέστης καὶ ὑπερηφανεύονται διότι λαμβάνουσι τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρισθῶσι προσωπικῶς μετὰ τοιούτου ἐξόχου πατριώτου. Ἡ ἐφημερίς ὑμῶν «Θερμοπύλαι» προσέρχεται μέγας ἀρωγὸς ὄχι μόνον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῆς γεννετείρας ὑμῶν ἀλλ' ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας οἵτινες κατοικοῦσιν ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ, καθόσον δι' αὐτῆς εὐμοιροῦσιν οὗτοι ἐπαξίου καὶ ἀγρύπνου ὑπερασπιστοῦ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἕνεκα τούτου αἱ «Θερμοπύλαι» διακρίνονται ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ καὶ μεγάλως ἐκτιμῶνται ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ τύπου τῆς μητροπόλεως Νέας Ὑόρκης. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου κατέχουσιν ὑψηλὴν θέσιν μεταξὺ τῶν ξένων παροικιῶν τῆς κωμοπόλεως ταύτης, ἐβεβαιώθητε δὲ ἀναμφιβόλως παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, Κε Μπούρα, καὶ ἐξ ἰδίας ὑμῶν ἀντιλήψεως περὶ τῆς νῦν εὐχαρίστου οἰκονομικῆς θέσεως καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι μείζονος ἀκμῆς αὐτῶν. Ἤδη, ἀγαπητοὶ φίλοι, σκεπτόμενος περὶ τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι αὕτη καθωδήγησε πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὸν κόσμον σύμπαντα, δὲν δύναμαι νὰ ἀπόσχω ὅπως ἐκφράσω τὰς σκέψεις, αἵτινες ἐν ἐμοὶ γεν-

νῶνται τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἡ Ἑλλὰς τῆς σήμερον εἶναι ἡ αὐτὴ τοῦ πάλαι. Αἱ αὐταὶ ὡραῖαι κοιλάδες καὶ ὄρη παραμένουσι καὶ νῦν ὡς τότε. Ἡ Μεσόγειος κτίζεται διὰ τῶν ἰδίων ὡραίων νήσων, ὀλίγαι δὲ γεωλογικαὶ μεταβολαὶ ἐπῆλθον. Ἔδει σήμερον νὰ κατέχῃ τὰ αὐτὰ ὅρια ἅτινα καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι κατεῖχεν, ἐκτεινομένη πέραν τῶν γονίμων πεδιάδων τῆς Μακεδονίας, καὶ τοῦ Βοσπόρου. Ἤδη ποία εἶναι ἡ μεγάλη δύναμις ἥτις δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο, ἥτις δύναται νὰ μορφώσῃ τὸν λαόν, νὰ διεγείρῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ μυχιαίτατα αὐτῆς βάθη, πληροῦσα αὐτὴν πατριωτισμοῦ;

Αὐτὸς ὁ Τύπος λοιπὸν θέλει διεγείρει ὑμᾶς πρὸς πραγματοποίησιν μεγάλου σκοποῦ καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου προορισμοῦ τῆς Χώρας ὑμῶν. Ὁ κάλαμος εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ ξίφους. Ἰδοὺ ποία πρέπει νά εἶναι ἡ ἰδιαιτέρα ἀποστολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Ἰδοὺ τὸ εὐγενέστατον καὶ πατριωτικώτατον ἔργον ὅπερ πρέπει οὗτος νὰ ἀναλάβῃ. Εἰλικρινῶς ἐλπίζω ὅτι ἡ πραγματοποίησις τούτου δὲν ἀπέχει μακράν.

ΕΡΑΝΟΙ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΩΝ

Τὴν 18ην Ἰουνίου 1907 φοβερὰ πλημμύρα τοῦ ποταμοῦ Ληθαίου, τοῦ διασχίζοντος τὰ Τρίκκαλα τῆς Θεσσαλίας, ἐνσκήψασα κατέστρεψε μέγα τῆς πόλεως τμῆμα παρασύρασα εἰς τὸ ὁρμητικὸν ρεῦμά της πλείστας οἰκίας ἄλλας μὲν ὁλοσχερῶς ἄλλας δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ. Πλέον τῶν ἑκατὸν πνιγέντων ἠριθμήθησαν τὰ θύματα

τῆς μεγάλης ταύτης καταστροφῆς, είς πολλὰς δὲ ἑκατοντάδας ἀνῆλθον οἱ μείναντες ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνέστιοι τῶν ὁποίων αἱ οἰκίαι παρεσύρθησαν ἢ κατέρρευσαν. Ἑπόμενον ἦτο ὅτι ὡς ἐκ τῆς αἰφνιδίας ταύτης δυστυχίας ἐνσκήψασα δυστυχία καὶ πενία ἐν Τρικκάλοις ἀπήτει ἄμεσον τήν τε Κυβερνητικὴν καὶ ἰδιωτικὴν βοήθειαν, πρὸς διάσωσιν καί περίθαλψιν τῶν πεινώντων καὶ ἀστέγων, οἵτινες πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ὡρῶν εἶχον τὰς κατοικίας των καὶ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς των.

Ἀπέναντι τῆς ἐνσκηψάσης ταύτης συμφορᾶς ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ὁ ἑλληνισμὸς ἔσπευσαν είς βοήθειαν τῶν ὑπὸ τῆς πλημμύρας παθόντων, τῆς μὲν πρώτης ἀποστειλάσης διάφορα βοηθήματα καὶ ξυλείαν, σκηνάς, καὶ τροφάς, τοῦ δὲ δευτέρου σπεύσαντος νὰ προσέλθῃ ἐπίκουρος διὰ ἐράνων οἵτινες ἐξακολουθητικῶς ἀπεστέλλοντο είς Τρίκκαλα ὅπως διανεμηθῶσιν είς τοὺς ἀπορωτέρους καὶ τοὺς μᾶλλον ἐκ τῆς θεομηνίας παθόντας. Ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἐμπράκτως συμπάθεια ὑπὲρ τῶν Τρικκαλινῶν ἐντὸς τοῦ ἐλευθέρου κράτους ἔσχεν εὐθὺς ὡς ἐγνώσθη τὴν ἠχώ της καὶ παρὰ τῷ ἔξω Ἑλληνισμῷ σπεύσαντι ὅπως ἀποστείλῃ τὴν χρηματικὴν βοήθειάν των πρὸς ἀνακούφισιν τῶν παθόντων.

Μόλις γνωσθείσης ἐν Ἀμερικῇ διὰ τηλεγραφημάτων τῆς θλιβερᾶς αὐτῆς είδήσεως, ἅπας ὁ ἐδῶ ἑλληνισμὸς συνεκινήθη σφοδρῶς αἱ δὲ «Θερμοπύλαι» ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῶν τῆς 7/20 Ἰουνίου ἐδημοσίευσαν τὴν ἀκόλουθον ἔκκλησιν ὑπὲρ τῶν παθόντων:

Μεγάλη συμφορὰ ἔπληξε τὴν πόλιν Τρικκάλων. Χιλιάδες ὁμογενῶν ἀπώλεσαν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ληθαίου τὴν στέγην καὶ τὴν περιουσίαν των, τὰ στηρίγματα τῶν οἰκογενειῶν των. Χιλιάδες ὁμογενῶν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην γυμνητεύουσι καὶ πεινῶσιν. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς

πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν, ὡς ἀναμφιβόλως θὰ σπεύσωσι πάντες οἱ ἁπανταχοῦ Ἕλληνες.

Αἱ «Θερμοπύλαι» ἐπιθυμοῦσαι νὰ καταστήσωσι τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἐπικουρίαν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέραν καὶ ἐπικαιροτέραν, ἀνοίγουσιν ἔρανον ὑπὲρ τῶν παθόντων ὁμογενῶν, καταβάλλουσαι τὸν ἴδιον αὐτῶν ὀβολὸν ἐκ δολλαρίων 10.

Τὸ πρῶτον ἑκατονταδόλλαρον τὸ ὁποῖον θέλει ἀποσταλῇ εἰς τὰς «Θερμοπύλας» θὰ κατευθυνθῇ παραχρῆμα εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν μὲ τὴν παράκλησιν νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν παθόντων Συνεχῶς δὲ θὰ ἀποστέλλωνται ἴσα ποσά, καθόσον θὰ περιέρχωνται εἰς τὰ γραφεῖα τῶν «Θερμοπυλῶν», δημοσιευομένων τῶν ὀνομάτων τῶν εἰσφερόντων.

Ἡ ἔκκλησις αὕτη τῶν «Θερμοπυλῶν» ἔσχε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, διότι ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπεστάλησαν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν «Θερμοπυλῶν» γενναῖοι ἔρανοι οἵτινες ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν ὅπως διανεμηθῶσι πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς τῶν Τρικκαλινῶν. Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὴν ἀποσταλεῖσαν πρὸς τὸν Μητροπολίτην πρώτην ἐπιστολὴν τῆς διευθύνσεως τῶν «Θερμοπυλῶν» μετὰ τῶν ἐσωκλείστων ἐπιταγῶν ὑπὲρ τῶν Τρικκαλινῶν ὡς καὶ τὰς ἀποσταλείσας παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπιστολὰς εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὰς «Θερμοπύλας».

Τὸ ὅλον ποσὸν τὸ εἰσπραχθὲν καὶ ἀποσταλὲν ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» χάριν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ ἀνῆλθεν εἰς δολλάρια 639 καὶ 225 φρ. χρυσᾶ.

Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, τῇ 4/17 Ἰουλίου 1907.

Σεβασμιώτατε,

Ὅτε τῇ 7)20 ε. ἔ. Ἰουνίου ἀνηγγέλλετο ἐνταῦθα τηλεγραφικῶς ἡ πλήξασα τὴν πόλιν τῶν Τρικκάλων συμ-

φορά, τὴν θλιβερὰν αἱ «Θερμοπύλαι», ἐνῷ ἐδημοσίευον εἴδησιν, ἐποιοῦντο αὐθημερὸν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς ὑπὲρ τῶν παθόντων καὶ ἤνοιγον ἔρανον, ἐγγραφεῖσαι ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ διὰ 10 δολλάρια.

Ἐκ τοῦ συλλεχθέντος μέχρι σήμερον ποσοῦ λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς ἀποστείλωμεν τὸ ἰσότιμον ἑκατὸν δολλαρίων εἰς δύο ἐπιταγὰς τῆς American Express Company ὑπ' ἀριθ. 1485 καὶ 1486 ἀξίας ἑκάστης 10 λιρῶν Ἀγγλίας καὶ 4 σελινίων, ἤτοι ἐν ὅλῳ λιρῶν 20 καὶ σελινίων 8, ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἴμεθα δὲ πεπεισμένοι ὅτι ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν θὰ δυνηθῶμεν νὰ σᾶς ἀποστείλωμεν ἴσον ποσόν.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς παρακολουθεῖ Σεβασμιώτατε, μετὰ ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων ἐν τῇ μητροπόλει, αἱ εὐτυχίαι δὲ καὶ αἱ συμφοραὶ αὐτῆς εὑρίσκουσι πάντοτε βαθύτατον ἀντίκτυπον εἰς τὴν ψυχήν του, καὶ ὅπου παρίσταται ἀνάγκη ὑλικῆς ἐπικουρίας οὐδέποτε παραλείπει νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθῆκόν του.

Ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν ὅτι καὶ ἡ πλήξασα τὴν πόλιν τῶν Τρικκάλων μετὰ τῶν περιχώρων συμφορὰ εὗρεν ἰσχυρὰν ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἔχομεν διὰ τοῦτο, ὡς εἴπομεν, τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐ μόνον τὴν ἀποστολὴν ταύτην τῶν «Θερμοπυλῶν» θέλουσιν ἀκολουθήσει καὶ ἄλλαι ἐπίσης ἴσου ποσοῦ, ἀλλὰ ὅτι καὶ δι' ἄλλων ὁδῶν θέλουσιν ἀποσταλῇ εἰς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα γενναῖα ποσὰ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν θυμάτων τῆς πλημμύρας τοῦ Ληθαίου.

Παρακαλοῦντες δὲ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὅπως

εὐαρεστηθῇ νὰ μᾶς ἀναγγείλῃ τὴν λῆψιν τῆς παρούσης μετὰ τῶν ἐσωκλείστων ἐπιταγῶν, ἐξαιτούμεθα τὰς εὐχὰς Αὐτῆς ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀμερικῇ πάντοτε ἀφωσιωμένων εἰς τὴν πατρίδα τέκνων τῆς Ἑλλάδος.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ,,

Πρὸς τὴν Α. Σεβασμιότητα

Τὸν μητροπολίτην Ἀθηνῶν κύριον κύριον ΘΕΟΚΛΗΤΟΝ

Ὡς πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐκ τῆς πλημμύρας

τοῦ Ληθαίου παθόντων Τρικκαλινῶν

Εἰς Ἀθήνας

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς, ἣν καὶ ἄλλαι ἐπηκολούθησαν, ἐλήφθησαν αἱ ἐν ταῖς ἑπομέναις σελίσιν δημοσιευόμεναι ἐπιστολαὶ τῆς Α. Σεβασμιότητος.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΥΠΕΡ
ΤΩΝ ΕΝ ΤΡΙΚΚΑΛΟΙΣ ΕΚ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ
ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Νοεμβρίου 1907

Ἀξιότιμε Κύριε,

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑμετέρας [illegible] ὑμῖν ὅτι ἐλάβομεν αὐτῆς ταχυδρομικῶς καὶ τὴν ἐν αὐτῇ συνημμένην ἐπιταγὴν ἐκ φρ. 225.— ἣν ἔστειλε ἡ [illegible] Ἐπιτροπὴ ὑπὲρ τῶν πλημμυροπαθῶν τῆς πόλεως Τρικκάλων. Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὰς ἀπείρους αὐτῆς εὐχαριστίας εἰς τὴν ἐπίσημον Ὑμῶν ἐφημερίδα, συγχαίρουσα, διὰ τὸ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ αἰσθήματα [illegible] διαδίδουσαν τῆς ὑμετέρας ἐφημερίδος, [illegible] τῆς Κ. Ἐπιτροπῆς δι' ἔργα, ἐπιδεικνύουσα καὶ ἐμπνέουσα [illegible] φιλογενὲς αἴσθημα [illegible] ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀδελφῶν [illegible]

Πρὸς δὲ εὐχέθη(?)

ὁ Πρόεδρος
† ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

„Thermopylae"
daily Greek Newspaper
John Bookas prop.
51 Vesey Street
New York.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΥΠΕΡ
ΤΩΝ ΕΝ ΤΡΙΚΚΑΛΟΙΣ ΕΚ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ
ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ ______ 190

Ἀξιότιμε Κύριε,

Αρ. 34.— Καὶ πάλιν εὑρίσκομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς Κεντρικῆς ὑπὲρ τῶν Πλημμυροπαθῶν Ἐπιτροπῆς εὐχαριστίας καὶ τὰ θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν μετὰ τόσης ζέσεως καὶ ἐνεργείας ἐπιχείρησιν τῆς τόσον εὐγενοῦς ὑπερόχου ὑμῶν ἀποστολῆς. Θὰ δημοσιεύσωμεν ἐν ἰδιαιτέρᾳ στήλῃ τὰ παρ' ὑμῶν ληφθέντα ἐμβάσματα, ἐκφράζοντες δὲ δημοσίᾳ τὰ ὑπὲρ ὑμῶν αἰσθήματα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὑπὲρ τῶν φιλογενῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, οἱ ὁποῖοι πάντοτε πρόθυμοι προσέρχονται συνεισφέροντες εἰς τὴν μικρὰν πόλιν καὶ στηρίζοντες αὐτὴν, ὑπὲρ τῶν δυσπραγούντων ἡμῶν ἀδελφῶν. Αἱ εὐλογίαι καὶ εὐχαὶ τῶν δυστυχῶν θυμάτων, θὰ βοηθῶσι πάντοτε αὐτούς, ἐμπνέουσαι αὐτοῖς ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς τὰ εὐγενέστερα τῶν παθημάτων.

Διατελῶ διάπυρος ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς Θεὸν εὐχέτης,

Ὁ Πρόεδρος
† ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΥΠΕΡ
ΤΩΝ ΕΝ ΤΡΙΚΚΑΛΟΙΣ ΕΚ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ
ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1907

Ἀξιότιμε Κύριε,

Καὶ πάλιν ἡ ὑμετέρα ἐφημερὶς διὰ τοῦ, [illegible] ἤδη ἐμβάσματος προσέρχεται ἀρωγὸς εἰς τὰ θύματα τῆς πλημμύρας. Εἴθε τὸ παράδειγμα ὑμῶν νὰ ἐμιμοῦντο πάντες. Ἡ ὑμετέρα ἐφημερὶς ἐπρωτοστάτησε καὶ πρωτοστατεῖ πάντοτε συντελοῦσα εἰς [illegible] ἔργα

Διατελῶ λίαν [illegible] εὐχῆς

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

ἐλήφ. £ 20.8.—

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐράνων τῶν εἰσπραχθέντων τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν «Θερμοπυλῶν», ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν ὑπὲρ τῶν Τρικκαλινῶν καὶ ἄλλα ἄξια λόγου ποσὰ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, μιμηθέντων τὸ παράδειγμα τῶν «Θερμοπυλῶν». Οὕτω ὑπὸ τῆς ἐν Πιτσβούργη ἀδελφότητος «Ἴκαρος» ἀπεστάλησαν δολλάρια 100, ὑπὸ τῆς ἐν Λόουελλ ἐκδιδομένης συναδέλφου «Μετανάστης» δολ. 107., προερχόμενα ἀπὸ ἐράνους ἐνεργηθέντας τῇ ἀξιεπαίνῳ πρωτοβουλίᾳ ταύτης. Ἐπίσης ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ «Ναυπακτιακῆς Ἀδελφότητος» δολ. 50., ὑπὸ τοῦ ἐν Σικάγῳ «Πανελληνίου Συλλόγου» δολ. 70., ὑπὸ τοῦ ἐν Σικάγῳ «Μεσσηνιακοῦ Συλλόγου» δολ. 50., ὑπὸ τῶν ἐν

Ἀλτόνα τῆς Πενσυλβανίας Ἑλλήνων δολ. 60.. ὑπὸ τῆς ἐν Βαλτιμόρῃ Ἑλληνικῆς Παροικίας δολ. 102.50. ὑπὸ τῶν ἐν Δέμβερ τῆς Πολιτείας «Κολοράδο» Ἑλλήνων δολ. 75.55 ὑπὸ τῶν ἐν Youngstown τῆς Πολιτείας «Ὀχάϊο» Ἑλλήνων δολλάρια 85.50.

ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΩΝ "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"

Πρό τινων μηνῶν ὁ λαὸς τῆς Λακεδαίμονος ἐξανέστη κατὰ τῆς ἀκηδείας καὶ τῆς ἐλλείψεως τοῦ προσήκοντος ἐνδιαφέροντος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ ζητήματι τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας τῆς ἐπαρχίας ταύτης μετὰ τῆς Τριπόλεως καὶ ἐν γένει τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ σιδηροδρομικοῦ δικτύου. Ἡ ἐπαρχία Λακεδαίμονος καίτοι μία τῶν εὐπορωτέρων καὶ μεγαλειτέρων τῆς Ἑλλάδος στερεῖται μέχρι σήμερον σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς Τριπόλεως, καὶ διὰ ταύτης μετὰ τῶν λοιπῶν πρωτευουσῶν πόλεων τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦτο ἐξ ἐλλείψεως προνοίας καὶ ἐνδιαφέροντος τῆς Κυβερνήσεως, ἂν καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδηροδρόμου Σπάρτης=Τριπόλεως δὲν ἀπαιτεῖ καὶ ὑπέρογκον δαπάνην ἀπέναντι τῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα θέλει παράσχει πρὸς τὴν ἤδη ἀποκεκλεισμένην ταχείας συγκοινωνίας ἐπαρχίαν Σπάρτης. Ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου ὁ λαὸς τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ ἰδίᾳ οἱ κάτοικοι Σπάρτης διεμαρτυρήθησαν ἐντόνως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, συνέστη ἐν Σπάρτῃ καὶ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὴ τῶν Λακεδαιμονίων Ἐπιτροπή, αἵτινες ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις «Συν-

δέσμου τῶν Λακεδαιμονίων» διεμαρτυρήθησαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν ταύτην τῆς Λακεδαίμονος, συγχρόνως δὲ ἐπέβαλον είς τοὺς Βουλευτὰς Σπάρτης ὅπως ἐπιβληθῶσι τῇ Κυβερνήσει πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος νομοσχεδίου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου Τριπόλεως Σπάρτης.

Τῶν δικαίων τούτων πόθων καὶ ἐνεργειῶν τῶν Λακεδαιμονίων ἀμέτοχοι δὲν ἔμειναν οἱ ἐν Ἀμερικῇ Λακεδεμόνιοι, ἀλλὰ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ «Συνδέσμου τῶν Λακεδαιμονίων» οὗτινος πρόεδρος τυγχάνει ὁ κ. Ἰ. Μπούρας διευθυντὴς τῶν «Θερμοπυλῶν», συνῆλθον οἱ ἐνταῦθα Λακεδαιμόνιοι καὶ συσκεφθέντες περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ σιδηροδρόμου Σπάρτης συνέταξαν ψήφισμα ὅπερ καὶ δι' ἑαυτοὺς καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν Ἀμερικῇ Λακεδαιμονίων ἀπέστειλαν τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1907, πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ὅπερ κατωτέρω διμοσιεύομεν ἐνετάλη τὸ προεδρεῖον νὰ μεταβιβάσῃ ἐπίσης πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν, τὴν ἐν Ἀθήναις «Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Λακεδαιμονίων», τὴν ἐν Σπάρτῃ «Ἐπαρχιακὴν Συνέλευσιν» καὶ τὸν ἐν Ἀθήναις «Σύνδεσμον τῶν Λακεδαιμονίων»:

Τὸ Ψήφισμα

«Οἱ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Λακεδαιμόνιοι συνελθόντες τῇ προσκλήσει τοῦ ἐνταῦθα συνδέσμου τῶν Λακεδαιμονίων σήμερον τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1907 ἐν τῇ ἐνταῦθα αἰθούσῃ 5 Battery Place, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ ζητήματος καὶ πεποιθότες ὅτι ἀντιπροσωπεύουν καὶ τὴν γνώμην τῶν ἐνταῦθα Λακεδαιμονίων τῶν ἐκ παραδόσεως πάντοτε προσηλωμένων εἰς τὴν Πατρίδα καὶ ποθούντων τὴν πρόοδον τῆς ἰδιαιτέρας ἐνδόξου ἡμῶν πατρίδος, λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ Σπάρτη καὶ ὅλη ἡ ἐπαρχία Λακεδαίμονος παρὰ τὰ ὅσα ἕνεκα

τῆς ἱστορίας της καὶ ἐκ λόγων κοινωνικῆς, ἐμπορικῆς καὶ Ἀρχαιολογικῆς ἀνάγκης δικαιοῦται ν' ἀπολαμβάνῃ παρὰ τῆς πολιτείας, παρηγκωνίσθη καὶ στερεῖται μόνη αὐτὴ ἐξ ὅλων τῶν μεσογείων πόλεων καὶ ἐπαρχιῶν σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας, ψηφίζουν:

«Ἀξιοῦν ἵνα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς Κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου Σπάρτης—Τριπόλεως καὶ προβῇ εἰς τὴν κατασκευήν του. Ἐνισχύουν τὸν ἀγῶνα ὃν ἀνέλαβον ἡ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὴ Ἐπιτροπή, ἡ ἐν Σπάρτῃ Ἐπαρχιακὴ συνέλευσις καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Σύνδεσμος τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ παρακαλοῦν αὐτοὺς νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν ἀγῶνα ὃν ἀνέλαβον διὰ παντὸς νομίμου μέσου.

Ἐντέλλονται εἰς τὸ προεδρεῖον τοῦ ἐνταῦθα Συνδέσμου τῶν Λακεδαιμονίων ἵνα διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τοῦ παρόντος εἰς τὸν Βασιλέα, τὴν Κυβέρνησιν, τὴν Βουλὴν καὶ τὰ ἄνω σωματεῖα».

Κατόπιν πασῶν τῶν ἀνωτέρω ἐνεργειῶν, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν μελέτην πάντων τῶν προαπαιτουμένων ἔργων πρὸς κατασκευὴν τῆς γραμμῆς ταύτης, ὑπεσχέθη δὲ πρὸς τοὺς βουλευτὰς Λακεδαίμονος ὅτι οἱ δίκαιοι αὐτῶν πόθοι ὡς καὶ σύμπαντος τοῦ λαοῦ τῆς Λακεδαίμονος δὲν θέλουσι βραδύνει νὰ πραγματοποιηθῶσι, καθόσον συμπληρώσασα αὕτη τὰς προαπαιτουμένας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μελέτας, ἀπόφασιν σταθερὰν ἔχει ὅπως ὑποβάλῃ πρὸς ἐπιψήφισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον μεθ' ὃ θέλει ἀμέσως ἀρχίσει ἡ κατασκευὴ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως-Σπάρτης, ἀπολαμβανούσης οὕτω καὶ τῆς Λακεδαίμονος τοῦ μεγάλου πλεονεκτήματος τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας.

Αἱ Θερμοπύλαι κατανοοῦσαι τὴν ἀνάγκην βοηθείας ἥτις παρίσταται καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἠπείρῳ, τῇ πατρίδι τόσων ἡρώων καὶ τόσων φιλοπατρίδων ἀνδρῶν, δεομένης τοιαύτης βοηθείας, ἠνέῳξαν ἐν ταῖς στήλαις αὐτῶν κατάλογον ἐράνων ὅστις εἶνε ὁ τελευταῖος ὁ ὑπὸ τῶν «Θερμοπυλῶν» ἐνεργηθεὶς ὑπὲρ πατριωτικοῦ σκοποῦ, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης καθ' ἣν γράφομεν τὰς γραμμὰς ταύτας. Ὁ ἔρανος οὗτος ἠνεώχθη ἐν ταῖς «Θερμοπύλαις» περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου ἔτους 1908 ἐντὸς δ' ὀλίγων ἡμερῶν συνεπληρώθη τὸ ποσὸν τῶν 50 δολ. ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ κ. Μπούρα δι' ἐπιταγῆς τοῦ τραπεζιτικοῦ γραφείου του πρὸς τὸν Ταμίαν τῆς ἐν Ἀθήναις «Ἐπικούρου Ἐπιτροπῆς τῶν Ἠπειρωτῶν» κ. Δούμαν.

Οὕτως ἐκ τῆς ἄνω συντόμου ἀφηγήσεως τῆς δράσεως τῶν «Θερμοπυλῶν» δύναταί τις νὰ σχηματίσῃ ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ τοῦ τί αὗται ἔπραξαν καὶ τί ἠδύναντο, ἂν ἀντίξοοι περιστάσεις δὲν ἐπέβαλλον τὴν διακοπὴν τοῦ φύλλου, νὰ πράξουν ὑπὲρ παντὸς ἐθνικοῦ ζητήματος, παροτρύνουσαι συνεχῶς καὶ καθοδηγοῦσαι τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς εἰς ἐθνωφελῆ καὶ κοινωφελῆ δρᾶσιν. Οἱ διευθύναντες καὶ οἱ συντάξαντες αὐτὰς ἑκάστοτε, διεκρίθησαν ἐπὶ φιλοπατρίᾳ ἀνεξαρτησίᾳ φρονήματος καὶ διετήρησαν τὸ φύλλον ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του μέχρι τῆς παύσεώς του, ἁγνὸν, πατριωτικὸν, πεφωτισμένον.

Νομίζομεν ὅτι δὲν εἶνε ἄσκοπον νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα κατὰ σειρὰν καὶ ὄνομα τοὺς συντάκτας, οἵτινες συνειργάσθησαν μετὰ τοῦ κ. Μπούρα εἰς τὸ δύσκολον ἀλλὰ πατριωτικὸν ἔργον τῶν «Θερμοπυλῶν». Οὗτοι ἦσαν: Οἱ κ.κ. Ἐμ. Μεσθενεὺς, Κων. Φασουλαρίδης, Σπ. Κοτάκης, Γ. Καστρίτσης, Ι. Κάκαβος, Μιχ. Θεοδωρόπουλος καὶ Α. Ἀργυρός.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἐὰν ἐξετάσῃ τις ἀμερολήπτως τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν κατάστασίν των, εἰς ἓν ἀσφαλὲς, δύναται νὰ φθάσῃ συμπέρασμα. Ὅτι οἱ ἐνταῦθα Ἕλληνες προώδευσαν ὡς ἄτομα ὡς ἔμποροι, ὡς ἐπιχειρηματίαι, ὠπισθοδρόμησαν δὲ ὡς σύνολον, ὡς κοινότητες καὶ ὡς μικρότεραι ὀργανώσεις.

Καὶ πράγματι.! Τὰ Ἑλληνοαμερικὰ καταστήματα, προοδεύουν, καλλωπίζονται, μεγαλώνουν, αὐξάνουν τὸ προσωπικόν των, ἀποτελούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Ἕλληνας. Ὁ πρότερον ἀγρότης ἢ ποιμὴν, διευθετεῖ τὰ ἄνθη εἰς τὰ μεγάλα Ἑλληνικὰ ἀνθοπωλεῖα τῆς ὁδοῦ Κολόμβος τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ μὲ χάριν ἐκπλήσσουσαν τὸν γνωρίζοντα τὸ παρελθόν του τὰ προσφέρει εἰς τὴν ἁβρὰν Νεοϋορκέζα.

Ὁ Ζαχαροπλάστης τῆς Βοστώνης, ὁ ἄλλοτε Γεωργὸς, ἀνακαινίζει τὸ κατάστημά του, τοποθετεῖ φάουνταινς νέου συστήματος, στολίζει τὰς προσθήκας του, ὡς κήπους.

Ὁ Ξενοδόχος τῆς Πίτσβουργ, μεταβάλλει τὸ πτωχὸν ἑστιατόριόν του εἰς τέλειον Νταίρυ Λῶντς πολιτελείας μὲ καθρέπτας, μαρμάρινα τραπέζια, μαρμαρίνην ὀψοθήκην.

Ὁ Ζυθοπώλης τοῦ Σικάγου μεγαλώνει καὶ ἀνακαινίζει ἐπίσης τὸ κατάστημά του.

Οἱ φρουτοπῶλαι τέλος καὶ οἱ ὑποδηματοκαθαρισταὶ εὐρύνουν καὶ καλλωπίζουν τὰ καταστήματά των.

Τὸ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον δειλά. δειλὰ προοδεύει.

Ὁ εἰσαγωγεὺς τώρα πακετάρει τὸ λάδι του καὶ τὸ εἰσάγει εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς καταναλωτάς. Αὔριον ἄλλο προϊόν καὶ οὕτω καθεξῆς.

Αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀτμοπλοϊκαὶ Ἑταιρίαι μᾶς ἐπλησίασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ηὔξησαν καταπληκτικῶς τὴν εἰσαγωγήν.

Τὸ ἀπαίσιον καὶ ἀποσκυβαλῖζον τὸ ἔθνος ἐπάγγελμα τῆς διὰ τῶν κάρρων πωλήσεως τῶν φρούτων, ὁσημέραι περιορίζεται.

Οἱ νέοι μετανάσται μας ἀρχίζουν ν' ἀντιλαμβάνωνται τὴν ἀνάγκην τῆς ὑγιεινῆς διαίτης, ἀρχίζουν ν' ἀνοίγουν τὰ μάτια των, διότι ἔχουν τώρα ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι νὰ τοὺς ὁδηγοῦν, ἀντὶ τῶν ἐκμεταλευτῶν οὓς εἶχαν ἕως τώρα. Εἰς ὅλα αὐτὰ βλέπομεν ἀτομικὴν πρόοδον.

Ἡ κοινωνικὴ ὅμως ἐργασία, περιοσίζεται εἰς ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς, εἰς τὴν ἵδρυσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ οὐδὲν πλέον.

Οὔτε σχολεῖα, πλὴν τοῦ τῆς Βοστώνης, τοῦ Λόουελ καὶ τοῦ Σικάγου, οὔτε βιβλιοθῆκαι, οὔτε διαλέξεις, οὔτε κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη, οὔτε, οὔτε.

Τὰ σωματεῖα τὰ ἐθνικὰ ὅλα ἔπαυσαν ὑφιστάμενα, τὰ τοπικὰ φυτοζωοῦν.

Μία καὶ μόνη ἐλπὶς ἀπέμεινεν, ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις. Ἐὰν καὶ αὐτὴ ἀποτύχῃ ἐτελείωσε. Πᾶσα ἐλπὶς κοινωνικῆς ὀργανώσεως ἐξέλιπε.

Καὶ ὅμως οἱ Ἕλληνες δὲν ἠννόησαν ἢ δὲν θέλουν νὰ ἐννοήσουν τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον ἡ Πανελλ. Ἕνωσις ἐπιδιώκει, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κατορθώσῃ καταλλήλως ἀναδιοργανουμένη καὶ διοικουμένη.

Οἱ λόχοι μας καὶ αὐτοὶ οἱ μὲ τόσας ἐλπίδας ἱδρυθέντες δὲν δείχνουν σημεῖα ζωῆς πλὴν δύο τριῶν ἐξ αὐτῶν.

Εἰς τὸ κοινωνικὸν αὐτὸ ξεχαρβάλωμα ἕνα παρήγορον σημεῖον βλέπομεν. Ὅτι ἐν περιπτώσει ἑνὸς ἐθνικοῦ

γεγονότος ὅλαι αἱ πολυώνυμοι καὶ ποικίλαι ὁμάδες εἰς τὰς ὁποίας εἶνε διῃρημένος ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς συνενοῦνται καὶ παρουσιάζουν τὸν Ἑλληνισμὸν εἰς ἓν σῶμα καὶ μίαν ψυχήν.

Ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸ μέγα συλλαλητήριον τὸ γνωστὸν ἐν Πίτσβουργ, ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως τῆς Κρήτης, κατὰ τὸ ὁποῖον προσῆλθον ὁμογενεῖς καταστηματάρχαι ἐκ μακρυνῶν πόλεων ἀφίσαντες τὰς ἐργασίας των καὶ ἐξοδεύσαντες διὰ ναῦλον μετ' ἐπιστροφῆς μέχρι 10 δολλ.

Ἐπίσης ἡ μεγάλη ἐθνικὴ ἑορτὴ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Βοστώνῃ κατὰ τὴν ὁποίαν συνέρρευσαν 15.000 ὁμογενεῖς ἀπὸ ὅλας τὰς πέριξ πόλεις.

Αὐτὰ τὰ δύο τελευταῖα γεγονότα ἀπέδειξαν τί εἰμποροῦσε νὰ κάμῃ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς ἡνωμένος. Καὶ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ διαιρῆται νὰ ἐρίζῃ καὶ νὰ ἀσυμφωνῇ.

Ἐξακολουθεῖ, ἐνῷ δὲν στερεῖται χρημάτων, οὔτε ἐδυσκολεύθη ποτὲ νὰ προσφέρῃ διὰ κοινοὺς σκοποὺς, ἐξακολουθεῖ νὰ στερῇ τὰ παιδιά του ἀπὸ Ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν τὴν ὁποίαν μόνον τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα δύνανται νὰ δώσουν.

Ἡμεῖς ἐκρούσαμεν πολλάκις τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς καὶ δὲν θὰ παύσωμεν νὰ τὸν κρούωμεν.

Ἀλλὰ ὡς πότε θὰ τὸν κρούωμεν;

Ὁ κίνδυνος ἐγγίζει. Ἡ καταστροφὴ θὰ ἔλθῃ.

Μ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Ὑπὸ τον ἄνω τίτλον ἐδημοσίευσαν αἱ «Θερμοπύλαι» τῇ 29η Φεβρουαρίου 1906, πρῶται ἀπὸ ὅλας τὰς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας περὶ τῆς ἰδέας τῆς συγκροτήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς εἰς ἓν μέγα Σωματεῖον οἷον ἡ «Πανελλήνιος Ἕνωσις» καὶ περὶ ἱδρύσεως σχολείου.

«Εἶναι ἀξιέπαινοι αἱ ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν Ἑλληνικαὶ Κοινότητες διότι, ὡς παρατηροῦμεν ἀπό τινος, ὀργῶσιν εἰς δρᾶσιν, ἐργαζόμεναι δραστηρίως καὶ εὐγενῶς ἁμιλλώμεναι πρὸς ἵδρυσιν ἐκκλησιῶν διὰ τὰς ὁποίας ἀφειδῶς συνεισφέρουν ἅπαντες οἱ ὁμογενεῖς, ἀναλόγως τῶν δυνάμεών του ἕκαστος.

Ἐν τῇ ξένῃ, μόνος ὁ Ἕλλην ἄνευ οὐδεμιᾶς ὠθήσεως, ἄνευ προστασίας κυβερνητικῆς διὰ μόνου τοῦ συνασπιμοῦ, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης καὶ ζωπυρούμενος ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου, πάντοτε συνέδραμε πᾶν φιλόπατρι ἔργον καὶ ἐπετέλεσε ὅ,τι ἠδυνήθη πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ του αἰσθήματος. Καὶ ἤδη ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὸ ρητὸν «ἀπὸ Θεοῦ ἄρξασθε», ἐπιχειρεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς κατασκευῆς ἐκκλησιῶν. Καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ ἴδωμεν ἁπάσας τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας συνερχομένας εἰς ἰδιοκτήτους ναούς, ὅπως λατρεύσουν τὸ θεῖον, συμφώνως πρὸς τὰ δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε αὐτὴ μόνη ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἐκπολιτιστικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἕλληνος ἐν Ἀμερικῇ. Πολλὰ ἀκόμη ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ. Διότι πᾶς πολιτισμένος ἄνθρωπος καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ Ἕλλην, τὴν εὐημερίαν του καὶ τὴν πρόοδόν του ἐστήριξε πάντοτε ἐπὶ τοῦ στερεοῦ θεμελίου τῆς θρησκείας, τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς παιδείας καὶ ἀπὸ

τοὺς τρεῖς τούτους ἀστέρας φωτιζόμενος ἠδυνήθη νὰ σταδιοδρομήσῃ εἴτε ὡς ἐλεύθερος εἴτε ὑπὸ δυνάστας, εἴτε ἐν ξένῃ χώρᾳ μένων.

Λοιπὸν ἐκπληρουμένου ὁσονούπω τοῦ πρὸς τὴν θρησκείαν καθήκοντος τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνος, δέον εἶτα νὰ θεραπεύσῃ τὴν πνευματικὴν ἑαυτοῦ καὶ τῶν τέκνων του ἀνάγκην, ἥτις εἶναι καὶ ἀνάγκη ἐθνική, δι' ἐκπαιδεύσεως Ἑλληνοπρεποῦς. Καὶ ἐπείγει λίαν τὸ καθῆκον τοῦτο, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἱδρύσεως Ἑλληνικῶν Σχολείων θὰ ἐπιδιωχθῇ.

Ἐὰν δὲ θέλομεν νὰ μεταδώσωμεν ἀμόλυντον τὸν Ἐθνισμόν μας εἰς τὰ παιδιά μας καὶ ἰδίως εἰς τὰ ἐνταῦθα γεννώμενα, τὰ ὁποῖα ἀπειλοῦνται ἀπὸ σπουδαῖον κακόν, ν' ἀποξενωθῶσι τῆς πατρίδος ἡμῶν, δέον νὰ ἐργασθῶμεν πάσῃ θυσίᾳ καὶ δυνάμει πρὸς ἵδρυσιν Ἑλληνικῶν σχολείων τῶν ὁποίων την ἀνάγκην πάντες ἀναγνωρίζομεν. ἀλλὰ δὲν ἐργαζόμεθα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἱδρύσεώς των.

Ἐπίκειται μέγας ἐθνικὸς κίνδυνος ἕνεκα τῆς μὴ ἑλληνοπρεποῦς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων μας, κίνδυνος ἀποξενώσεως τελείως τῶν τέκνων μας καὶ ἂν δὲν ἐργασθῶμεν πάσει δυνάμει νὰ τὸν ἀποσοβήσωμεν ἐγκαίρως, φοβερὰ εἶνε ἡ εὐθύνη μας ἀπέναντι τοῦ ἔθνους καὶ αὐστηρῶς ὅσον καὶ δικαίως θὰ μᾶς κρίνῃ ἡ ἱστορία μίαν ἡμέραν. Πλὴν τῶν δύο τούτων καθηκόντων καὶ τρίτον ἔχει ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλλην, τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον νὰ ἐκπληρώσῃ.

Εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὅλα τὰ ἔθνη διὰ παντὸς νομίμου καὶ ἀνόμου μέσου ἐργάζονται πρὸς ἰδίαν ἐπικράτησιν, οἱ δ' ἄσπονδοι ἡμῶν ἐχθροὶ σατανικῶς καὶ καταχθονίως ἐργάζονται ἵνα μᾶς ὑποσκελίσουν, τὸ ἡμέτερον πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον δὲν εἶνε μόνον ἡ ἔκφρασις Πλατωνικῆς ἀγάπης πρὸς αὐτὴν διὰ λόγων, ἀλλὰ τὰ ἔργα, τὰ δὲ ἔργα δὲν γίνονται ποτὲ μονομερῶς, ἀλλὰ διὰ συνασπισμοῦ καὶ συστηματικῆς ἐργασίας.

Τότε μόνον θὰ ἐργασθῶμεν ἐθνωφελῶς, ὅταν ὅλοι οἱ ὁπουδήποτε τῆς Ἀμερικῆς ἐγκατεσπαρμένοι Ἕλληνες συνασπισθῶμεν καὶ ἀποτελέσωμεν μεγαν. ἰσχυρὸν καὶ ἐπιβλητικὸν σύλλογον, ὅστις πυλυειδῶς καὶ ποικιλοτρόπως θὰ δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὸ Ἔθνος, ἐργαζόμενος

συντόνως καὶ ἐρχόμενος ἀρωγὸς εἰς πᾶν ἐθνικὸν ζήτημα, ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Οὐ μόνον ὡς Ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄτομα ἐκ τοῦ τοιούτου συλλόγου θέλομεν πολλὰ ἐπιτύχῃ, διότι παρουσιαζόμενοι οὕτω εἰς ὀγκώδη καὶ ἐπιβλητικὴν ὁμάδα, θ' ἀποκτήσωμεν σὺν τῷ χρόνῳ σοβαρὰν δύναμιν, ἥτις θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ὁ τοιοῦτος Ἐθνικὸς Σύλλογος δύναται ἁπλούστατα νὰ συντελεσθῇ δι' ὁμοιομόρφου ὀργανώσεως τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων εἰς συνεννοήσεις μεταξύ των.

Ἡμεῖς ὅθεν προτείνομεν, οἱ δὲ ἁπανταχοῦ φιλοπάτριδες ὁμογενεῖς, ἂς ἐνσαρκωθοῦν τὴν ἰδέαν καὶ ἐργασθοῦν πρὸς ἵδρυσιν τοιούτου Ἐθνικοῦ Σωμaτείου, τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΙ ΛΟΧΟΙ

'Επεθύμουν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων τὰς ὁποίας μεγάλη καὶ εὐγενὴς πατριωτικὴ ψυχὴ μοὶ παρεχώρησεν ὅπως παρουσιάσω τὸ ἔργον ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς 'Αμερικῆς, τὸ ἔργον τῶν 'Εθελοντικῶν λόγων, ἐπεθύμουν νά παρουσιάσω τὴν ψυχὴν ὅλων τῶν Ἑλλήνων τῆς 'Αμερικῆς, νὰ δείξω τὰ αἰσθήματα των, νὰ φανερώσω τὴν εἰκόνα τῆς πατρίδος ποῦ εἶναι ἀποτυπωμένη στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς των καὶ μὲ στέντορος φωνὴν νὰ διαλαλήσουν πανταχοῦ τῆς Γῆς, ὅτι ἔθνη ὡς τὸ Ἑλληνικόν, Ἔθνη τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ἐν τῇ ξένῃ εὑρισκόμενα μίαν σκέψιν ἔχουν, ἕνα ὄνειρον, τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος των, τοιαῦτα Ἔθνη δὲν θνήσκουν, δὲν καταβάλλονται, ἀλλ' ἔρχεται ἡ ὑπὸ τοῦ Θείου ὡρισμένη στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν δρῶσιν, ἐπιβάλλονται θριαμβεύουν, καὶ μετὰ θάρρους καὶ πεποιθήσεως εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγάλου αὐτῶν ἰδανικοῦ χωροῦσιν.

'Επεθύμουν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς 'Αμερικῆς βιβλίου τὸ ὁποῖον ἡ ἀληθῶς Σπαρτιατικὴ ψυχὴ τοῦ κ. 'Ι. Μπούρα προσφέρει πρὸς ἅπαν τὸ Ἑλληνικόν, νὰ παρουσιάσω τὸν πόθον ποῦ εἶναι φωληασμένος, μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ Ἕλληνος τῆς 'Αμερικῆς, τὸν πόθον τοῦ νὰ ἴδῃ τὴν πατρίδα μας εὐημεροῦσαν καὶ δοξαζομένην καὶ μὲ τὸν πόθον αὐτὸν νὰ ἠμποροῦσα νὰ παρηγορήσω τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη δεινῶς πάσχουσαν μεγάλην ἡμῶν μητέρα, ἡ ὁποία ἀποκαμοῦσα νὰ βλέπῃ τὰς βασάνους τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν μας, παρασκευάζεται διὰ τὸν μέγαν καὶ τρισάγιον ἐκεῖνον ἀγῶνα, τοῦ ὁποίου σύνθημα ἔσται ἢ Παν-λλήνιος ἐλευθερία, ἢ θάνατος, τὸν ἀγῶνα ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ διεκδικήσῃ τ' ἀπαράγραπτα δικαιώματα τοῦ Γένους καὶ θὰ σκορπίσῃ τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς δηλητηριαζομένους ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς σκλαβιᾶς ὑποδούλους Ἕλληνας.

'**Α**ληθῶς ! Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ δώσῃ εἰκόνα τοῦ ἀπαραμίλλου πατριωτισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς δὲν ἔχει ἄλλο τι νὰ πράξῃ ἢ νὰ

παρουσιάσῃ τὸν Ἕλληνα τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος ἀντὶ ἄλλης προσευχῆς κάθε πρωὶ ποῦ σηκώνεται καὶ κάθε βράδυ ποῦ πλαγιάζει τὸ ὄνομα «Ἑλλὰς» προφέρει καὶ δακρύζει ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει της, τὸν Ἕλληνα τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος συλλέγει μὲ οἰκονομίας καὶ στερήσεις τὸ χρῆμα του καὶ τὸ δίδει εὐχαρίστως καὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ κάθε πατριωτικὸν σκοπόν, τὸν Ἕλληνα τῆς Ἀμερικῆς ποῦ ἔδωκε πυροβολαρχίαν διὰ τὸν στρατὸν καὶ τώρα δίδει διὰ τὸ πλοῖον τῆς Νέας Γενεᾶς, τὸν Ἕλληνα τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος ἐσκέφθη ὅτι θὰ φανῇ χρήσιμος στὴν πατρίδα του ἂν τῆς δώσῃ βραχίονας γεγυμνασμένους, στρατιῶτας ἀληθινούς, ἑτοίμους, καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν ἵδρυσιν τῶν Ἐθελοντικῶν Λόχων, τῶν Σωματείων τούτων, τὰ ὁποῖα εὐλογεῖ ἡ πατρίς, διότι ἀπ' αὐτὰ ἀναμένει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων της, τὴν ἀναγραφὴν καὶ πάλιν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ἡρωϊκῶν μορφῶν, ὡς τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ Μιαούλη καὶ τοῦ Κανάρη, τοῦ Διάκου καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου καὶ τόσων ἄλλων ἡρώων οἵτινες ἐξέπληξαν τὸν κόσμον, ἀναγκασθέντα νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡρωϊκώτερος λαὸς καὶ εὐγενέστερος καὶ πατριωτικώτερος τοῦ Ἑλληνικοῦ δὲν ἐγεννήθη, δὲν ὑπῆρξε, δὲν ἀνεφάνη ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Κόσμου.

Οἱ Ἐθελοντικοὶ Λόχοι τῆς Ἀμερικῆς, οἱ Λόχοι τοὺς ὁποίους ἀπαρτίζουν αἱ χρυσαῖ τῆς πατρίδος ἐλπίδες, οἱ ρωμαλέοι καὶ γεμάτοι ἀπὸ ἐνθουσιάσμὸ καὶ πατριωτικὴ φωτιὰ Ἕλληνες νέοι τῆς Ἀμερικῆς, εἶνε ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ πατριωτισμοῦ του, εἶνε ἡ πραγματικωτέρα, σπουδαιοτέρα, ἡ σοβαρωτέρα ἡ πολυτιμωτέρα ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν προσφέρει εἰς τὴν πατρίδα ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς.

Στρατιωτικῶν βραχιόνων ἔχει ἀνάγκην ἡ Πατρίς μας· βόλια θέλει, λόγχας, νέους μὲ σφρῖγος, μὲ ζωήν, μὲ ψυχὴν χαλυβδίνην. Καὶ αὐτὰ τῆς δίδει ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς διὰ τῶν Ἐθελοντικῶν Λόχων, τῆς δίδει τὸ ἄνθος τῆς καρδιᾶς του, τῆς δίδει νέους Ἱερολοχίτας, οἱ ὁποῖοι εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης θὰ ἐκπλύνουν τὰς προσβολὰς τὰς ὁποίας ὑπέστη τελευταίως ἡ Ἑλλὰς ὡς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς της ἀδυναμίας.

Οἱ ζωηροὶ καὶ φλεγόμενοι ἀπὸ φανατισμὸν καὶ μένος πατριωτικὸν Ἕλληνες νέοι τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι μὲ ὁμόνοιαν, μὲ θέλησιν συνέπηξαν καὶ ἀποτελοῦν τοὺς Ἐθελοντικοὺς Λόχους, τοὺς Λόχους τοὺς ὁποίους θαυμάζουν οἱ Ἀμερικανοὶ διὰ τὸ παράστημά των, τὴν τελειότητα τῶν ἀσκήσεων, τὸ ἀρρενωπὸν τοῦ ἤθους, οἱ Ἕλληνες νέοι τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μαζὶ μὲ τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον τῆς πατρίδος μας θ' ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὴν ὑπέροχον καὶ ἱερὰν

φυσιογνωμίαν τοῦ Γενάρχου, ἀπὸ τὴν μορφὴν τοῦ κεκλημένου νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ Γρηγορίου, ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τὰς ρυτίδας τὰς ὁποίας ἐγέννησεν ὁ διωγμὸς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τῆς γλώσσης, κατὰ τῆς φυλῆς μας.

Οἱ νέοι Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ἀποτελοῦντες τοὺς Ἐθελοντικοὺς Λόχους θὰ ἐκδικηθοῦν διὰ τὰς προσβολὰς τὰς ὁποίας ὑφίστανται οἱ Μητροπολῖται καὶ οἱ Ἱερεῖς τῆς Μακεδονίας μας, διὰ τὰς σφαγὰς τόσων ὁμογενῶν, τῶν ὁποίων τὰ κόκκαλα τρίζουν εἰς τὰ Μακεδονικὰ ἐδάφη καὶ ζητοῦν ἐκδίκησιν, αὐτοὶ θὰ παρασκευάσουν μαζὶ μὲ τὸν ἄλλον Ἑλληνισμὸν τὴν χρυσῆν ἐκείνην γέφυραν, ἥτις θὰ ἑνώσῃ τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας, αὐτοὶ θ' ἀποτελέσουν τὴν τιμητικὴν φρουράν, ἥτις θ' ἀκολουθήσῃ τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, ἀνερχόμενον τὸν θρόνον Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου.

Φεύγουν τὸ καφενεῖον, λησμονοῦν κάθε ἀπόλαυσιν, λησμονοῦν ὅτι εἶνε νέοι, δὲν λογαριάζουν ἀνάπαυσιν, δὲν σκέπτονται τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν πατρίδα οἱ ἀποτελοῦντες τοὺς ἐθελοντικοὺς λόχους, καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν ἰδέαν των αὐτὴν τὴν μεγάλην καὶ ἱεράν, μόλις τελειώνουν τὴν ἐργασίαν των τρέχουν εἰς τοὺς λόχους, ἐνδύονται τὴν στρατιωτικήν των στολήν, φοροῦν τὸ ὁπλισμόν των—ὅλα μὲ ἔξοδά των κατεσκευασμένα—καὶ ἐπὶ ὥρας, κάθε βράδυ γυμνάζονται, καὶ ὀγκοῦται τὸ στῆθος των, καὶ ἕνα ἄχ βγαίνει ἀπὸ μέσα των, ἕνα ἄχ διατὶ ἀκόμη δὲν ἦλθεν ἡ ὥρα ποῦ θὰ τρέξουν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος καὶ μὲ τὸ ἅγιον αἷμα των θ' ἀναστήσουν ἕνα δεύτερον 1821.

Τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς τοὺς ἐθελοντικοὺς λόχους τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς τοὺς ἀπαρτίζοντας αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐρχομένους ἀρωγοὺς εἰς τὸ ἔργον των, τιμὴ καὶ ἔπαινος πρὸς ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος ὡς πολύτιμον ἀδάμαντα δύναται νὰ παρουσιάζῃ τοὺς ἐθελοντικοὺς λόχους, ὡς ἀδάμαντα, τοῦ ὁποίου αἱ ἀναλαμπαὶ εὐχόμεθα νὰ ἔλθῃ ταχέως ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ θαμβώσουν τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος καὶ νὰ σκορπίσουν τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς ὑποδούλους ἀδελφούς μας.

Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ πατρὶς τὴν ὁποίαν λατρεύετε, ἡ πατρὶς διὰ τὴν ὁποίαν ἐργάζεσθε, ἡ πατρὶς διὰ τὴν δόξαν τῆς ὁποίας σκέπτεσθε, ἡ πεφιλημένη Ἑλλάς μας πρὸς τὴν ὁποίαν μὲ τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ διευθύνετε τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὰς εὐχάς σας, μίαν ἡμέραν θὰ σᾶς ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην της καὶ πικραμένα χείλη σκλάβων ἀδελφῶν θὰ σᾶς εἴπουν λόγους εὐχαριστιῶν ὅταν ἡ Ἑλλη-

νικὴ σημαία θὰ κυματίζῃ ἐκεῖ ὅπου τώρα τὸ σῆμα τοῦ βαρβαροτέρου λαοῦ τῆς γῆς κυριαρχεῖ. Ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Πατρίδος, αἱ εὐχαριστίαι τῶν ἀδελφῶν μας δέν θὰ ἀπευθυνθοῦν δι' ἄλλο τι ἢ διὰ τοὺς ἐθελοντικούς σας λόχους. Χρήματα ἔχει ἡ Πατρὶς ὅταν θέλῃ· ἡ Πατρὶς θέλει στρατιώτας. Ἂς εἶσθε εὐλογημένοι καὶ ἂς εἶσθε ὑπερήφανοι, διότι σεῖς θὰ τῆς δώσητε ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλει, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν δόξαν, εἰς τὸν θρίαμβον.

Νέα Ὑόρκη 7 Δεκεμβρίου 1910.

ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΝ

[Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐδημοσιεύθη τῇ 30ῇ Μαρτίου 1907 τὸ κάτωθι ἄρθρον περὶ μεταναστεύσεως, πλὴν πολλῶν ἄλλων δημοσιευθέντων κατὰ καιροὺς εἰς τὰς "Θερμοπύλας"].

Μᾶς ἦλθον ἀρκετοὶ μετανάσται ἐσχάτως. Τὸ ἐφετεινὸν ρεῦμα ἤρξατο καὶ φαίνεται ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ὀγκούμενον καθ' ὅλον τὸ θέρος.

Ἡ ὁσημέραι αὐξανομένη πρὸς τὴν Ἀμερικὴν κίνησις, ἀποδεικνύει τὴν ἀστοργίαν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἀφιλοτιμίαν τῶν πλουσίων καὶ τὴν ἐντελῆ ἄγνοιαν τῶν ἐδῶ πραγμάτων ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν καὶ συμβούλων τῶν μεταναστῶν, οἵτινες βεβαίως οὔτε εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν τὰ πράγματα, οὔτε δύνανται νὰ λάβουν τὰς ἀποφάσεις τοῦ ταξειδίου αὐτοβούλως.

Εἶνε βέβαιον ὅτι ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες ἔρχονται καὶ ἐργάζονται εἰς καταστήματα συγγενῶν των καὶ οἵτινες εὐημεροῦν κάπως, οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐρχομένων, προορίζονται ὅπως ἐργασθῶσιν εἰς στρῶσιν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ σημερινὸν ἡμερομίσθιον ἐν Ἀμερικῇ ἀνέρχεται εἰς ἓν καὶ ἥμισυ δολλάριον τὸ πολὺ καὶ ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὴν σημερινὴν σχεδὸν ἐξίσωσιν τοῦ φράγκου μὲ τὴν δραχμήν, καὶ ἐὰν ὑπολογίσωμεν συνάμα τὰ ἔξοδα τῶν ναύλων ἀπὸ τὸ χωρίον τοῦ μετανάστου μέχρι τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, τὰς ἡμεραργίας καὶ τὰ ταξείδια ἀφίξεως καὶ ἐπανόδου, τὰς ἡμέρας καθ' ἃς θὰ στερηθῇ ὁ ἐργάτης ἐργασίας καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἡμερομισθίων, θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης ἐὰν ἐπεθύμει νὰ ἐργασθῇ εἰς τὴν πατρίδα του θὰ εἶχε τὰ αὐτὰ κέρδη.

Ἀφίνομεν δὲ τὰ γνωστὰ καὶ συχνάκις ἀναγραφέντα πλεῖνε

κτήματα διὰ τὴν πατρίδα, ἥτις δὲν θὰ στερῆται τόσων ἐργατικῶν χειρῶν. πλεονεκτήματα ὑπὸ ἔποψιν ὑγείας εἰς τὸν ἐργάτην καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς οἰκείους του, καὶ τὴν οἰκογενειακὴν συνοχήν.

Ταῦτα πάντα καὶ πολλὰ ἄλλα, ἐὰν ὑπῆρχε Κυβέρνησις πονοῦσα διὰ τὸν λαόν, ἐὰν ὑπῆρχε Κυβέρνησις ἐνδιαφερομένη καὶ ὀλίγον διὰ τοὺς ἀγρότας καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀρχήν, ἠδύνατο διὰ δημοσιευμάτων, διὰ διαλέξεων τῶν διδασκάλων ἐν τοῖς σχολείοις, διὰ λογων τῶν ἱερέων ἐν ταῖς ἐκκλησίας ν' ἀποδείξουν ὄχι διὰ πατριωτικῶν ἀερολογημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ πάσχων ἐργάνης ἀκούει δωρεάν, ἀλλὰ δι' οἰκονομικῶν ὑπολογισμῶν και δι' ἀριθμῶν.

Εἴπομεν ἐν ὀλίγοις τὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐρχόμεθα εἰς τοὺς πλουσίους.

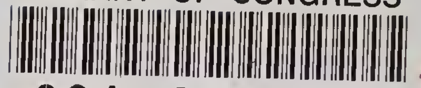
Ἠδύναντο οἱ ἐργάται καὶ μὲ τὰς ὑπαρχούσας ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας νὰ ἱκανοποιηθῶσιν, ἀλλὰ πλὴν τούτων ὤφειλον καὶ οἱ πλούσιοι ἐὰν ἐπονοῦσαν τὸν τόπον των καὶ τὸν λαόν, ἀντὶ νὰ καταθέτουν εἰς τὰς τραπέζας τὰ χρήματά των καὶ νὰ συμμετέχουν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὤφειλον νὰ ἱδρύσουν ἑταιρίας καὶ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ εὑρίσκῃ ἐργασίαν καὶ μέλλον ὁ ἐργάτης.

Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἄλλων αἰτιῶν τοῦ κακοῦ εἶναι καί τινες τῶν ἐν Ἀμερικῇ «καλῶς ἐγκατεστημένων», οἵτινες δὲν γράφουν τὴν ἀληθῆ ἐδῶ κατάστασιν καὶ τὴν βιοπάλην τῶν πλείστων Ἑλλήνων, ἀλλὰ ζωγραφίζουν διὰ τῶν ὡραιοτέρων χρωμάτων τὸν ἐδῶ βίον καὶ τὰ ἐδῶ κέρδη, ἐξωθοῦν τοὺς πολλοὺς πρὸς τὰ ἐδῶ, ἄλλοι δὲ δι' ἄλλους λόγους.

Αὐτὸ εἶνε τὸ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως, αὐτὸ τῶν πλουσίων, ἀλλ' «οὐ φροντὶς Ὑποκλείδῃ». Διότι αὐτοὶ κοιμοῦνται Ἐπιμενίδειον διότι ἡ μὲν Κυβέρνησις δὲν ἔχει καιρὸν διὰ τοιαῦτα μικρὰ ζητήματα, ὡς ἐκ τῶν ὑψηλῶν ἀσχολιῶν τῆς συναλλαγῆς, οἱ δὲ πλούσιοι δὲν ἠννόησαν οὐδὲ τὰς βάσεις τῆς οἰκονομολογικῆς, ἥτις βροντοφωνεῖ, ὅτι ὁ πλοῦτος του εἶναι ἄχρηστος καὶ ἄνευ ἀξίας, ἐὰν ὁ λαὸς δυστυχῇ καὶ ἐὰν ὁ λαὸς ἀραιωθῇ, διότι ἡ ἀξία τοῦ πλούτου δὲν εἶναι ἀπόλυτος ἀλλὰ σχετική.

LIBRARY OF CONGRESS
0 021 471 091 2